

JUSTITSMINISTERIET

Betænkning om rekonstruktion mv.

Betænkning nr. 1512

Betænkning om rekonstruktion mv.

Afgivet af Konkursrådet

**Betænkning nr. 1512
København 2009**

**Rekonstruktion mv.
Betænkning nr. 1512**

Publikationen kan bestilles via
Justitsministeriets hjemmeside
(www.justitsministeriet.dk)
eller hos

Rosendahls-Schultz Grafisk a/s
Herstedvang 10
2620 Albertslund
Telefon 43 22 73 00
Telefax 43 63 19 69

www.schultzboghandel.dk
boghandel@rosendahls-schultzgrafisk.dk

ISBN: 87-91851-74-2

ISBN internet: 87-91851-75-0

Tryk: Rosendahls-Schultz Grafisk a/s

Pris: 150 kr. pr. bog inkl. moms

Indholdsfortegnelse:

Del I: Indledning mv.9

Kapitel 1: Indledning

1.1. Konkursrådets kommissorium	11
1.2. Konkursrådets sammensætning	14
1.3. Konkursrådets arbejde	15

Kapitel 2: Sammenfatning

2.1. Oversigt over betænkningens indhold	17
2.2. Sammenfatning af Konkursrådets forslag	18

Kapitel 3: Gældende ret i hovedtræk og tidligere overvejelser

3.1. Baggrund	25
3.2. Gældende ret i hovedtræk	28
3.2.1. Betalingsstandsning	28
3.2.2. Tvangsakkord	30
3.3. Tidligere overvejelser	35
3.3.1. Rekonstruktion – et idéoplæg	35
3.3.2. Advokatrådets debatoplæg	38

Kapitel 4: Fremmed ret

4.1. Norge	41
4.2. Sverige	44
4.3. Finland	46
4.4. England	48
4.5. Nederlandene	50

Del II: Overvejelser og forslag53

Kapitel 5: Grundlæggende rammer for den foreslåede regulering

5.1. Indledning	55
5.2. Udbygning af de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord	56
5.3. Øvrige principper	58
5.4. Reglernes placering mv.	64

Kapitel 6: Begæring om rekonstruktionsbehandling

6.1. Gældende ret	67
6.1.1. Betalingsstandsning	67
6.1.2. Tvangsakkord	67
6.2. Konkursrådets overvejelser	69
6.2.1. Hvem bør kunne indgive begæring om rekonstruktionsbehandling?	69
6.2.2. Indsigelse mod indledning af rekonstruktionsbehandling	72

6.2.3. Grundlaget for en begæring om rekonstruktion mv.	73
6.2.4. Skifterettens rolle ved modtagelse af en begæring om rekonstruktion	76
6.2.5. Fordringshavers eller skyldnerens udeblivelse fra et møde om behandling af en begæring om rekonstruktionsbehandling	79
6.2.5.1. Den begærende fordringshavers udeblivelse	79
6.2.5.2. Skyldnerens udeblivelse og mangelfulde besvarelse af spørgsmål	80

Kapitel 7: Rekonstruktør og tillidsmand

7.1. Gældende ret	83
7.1.1. Betalingsstandsning	83
7.1.2. Tvangsakkord	84
7.2. Konkursrådets overvejelser	86
7.2.1. Indledning	86
7.2.2. Rekonstruktør	87
7.2.2.1. Beskikkelse af en rekonstruktør og dennes rolle	87
7.2.2.2. Rekonstruktørens faglige kvalifikationer	91
7.2.3. Tillidsmand	93
7.2.3.1. Beskikkelse af en tillidsmand og dennes rolle	93
7.2.3.2. Tillidsmandens faglige kvalifikationer	96
7.2.2.3. Afsættelse af rekonstruktør eller tillidsmand	97

Kapitel 8: Sikkerhedsstillelse

8.1. Gældende ret	99
8.1.1. Anmeldt betalingsstandsning	99
8.1.2. Tvangsakkord	100
8.2. Konkursrådets overvejelser	100

Kapitel 9: Kreditorinformation og -indflydelse, herunder udarbejdelse af en rekonstruktionsplan

9.1. Gældende ret	105
9.1.1. Betalingsstandsning	105
9.1.2. Tvangsakkord	107
9.2. Konkursrådets overvejelser	109
9.2.1. Offentliggørelse af rekonstruktionsbehandlingens indledning og indkaldelse til møde med fordringshaverne	109
9.2.2. Meddelelse til de kendte fordringshavere	111
9.2.3. Udarbejdelse af en rekonstruktionsplan	113
9.2.4. Anden kreditorinformation og -indflydelse	117

Kapitel 10: Rekonstruktionsbehandlingens varighed

10. 1. Gældende ret	119
10.1.1. Betalingsstandsning	119
10.1.2. Tvangsakkord	119
10.2. Konkursrådets overvejelser	120

Kapitel 11: Skifterettens rolle under rekonstruktionsbehandlingen

11.1. Gældende ret	123
11.1.1. Betalingsstandsning	123
11.1.2. Tvangsakkord	124
11.2. Konkursrådets overvejelser	125

Kapitel 12: Gennemførelse af rekonstruktionen, herunder udarbejdelse af et rekonstruktionsforslag

12.1. Gældende ret	131
12.1.1. Betalingsstandsning	131
12.1.2. Tvangsakkord	131
12.2. Konkursrådets overvejelser	133
12.2.1. Udarbejdelse af et rekonstruktionsforslag	133
12.2.2. Indkaldelse af fordringshaverne til møde om rekonstruktionsforslaget	135
12.2.3. Fordringshavernes vedtagelse af rekonstruktionsforslaget	136
12.2.4. Fornyet afstemning om et forkastet rekonstruktionsforslag	137
12.2.5. Adgang for skifteretten til at gennemtvinge en ordning	139

Kapitel 13: Skyldnerens stilling og rekonstruktørens overtagelse af ledelsen

13.1. Gældende ret	141
13.2. Konkursrådets overvejelser	144
13.2.1. Skyldnerens almindelige stilling	144
13.2.2. Beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen	145
13.2.2.1. Generel beslutning	145
13.2.2.2. Foreløbig beslutning	150

Kapitel 14: Retsforfølgning

14.1. Gældende ret	153
14.1.1. Betalingsstandsning	153
14.1.1.1. Det almindelige fyldestgørelsesforbud	153
14.1.1.2. Konkrete fyldestgørelsesforbud	155
14.1.1.3. Forholdet til allerede iværksat retsforfølgning	158
14.1.2. Tvangsakkord	159
14.1.3. Konkurs	159
14.2. Konkursrådets overvejelser	160
14.2.1. Indledning	160
14.2.2. Generelt fyldestgørelsesforbud	161
14.2.3. Separatistkrav mv.	165
14.2.4. Kompensation	167
14.2.4.1. Skal der betales kompensation?	167
14.2.4.2. Fortrinsret eller betaling af løbende ydelser, herunder afdrag	169
14.2.4.3. Undtagelser til kravet om kompensation	174
14.2.4.4. Betaling af kompensation (løbende ydelser)	176

Kapitel 15: Udskillelse, vurdering og panthaverregnskab

15.1. Udskillelse af aktiver fra et pant	179
15.1.1. Gældende ret	179
15.1.2. Konkursrådets overvejelser	179
15.2. Vurdering	181
15.2.1. Gældende ret	181
15.2.2. Konkursrådets overvejelser	181
15.3. Panthaverregnskab mv.	185
15.3.1. Gældende ret	185
15.3.2. Konkursrådets overvejelser	186

Kapitel 16: Modregning

16.1. Gældende ret	189
16.2. Konkursrådets overvejelser	190

Kapitel 17: Omstødelse

17.1. Gældende ret	193
17.2. Konkursrådets overvejelser	199

Kapitel 18: Gensidigt bebyrdende aftaler

18.1. Gældende ret	207
18.1.1. Aftaleretlige regler	207
18.1.2. Insolvensretlige regler	209
18.1.2.1. Konkurs	209
18.1.2.2. Betalingsstandsning og tvangsakkord	214
18.2. Konkursrådets overvejelser	216
18.2.1. Indledning	216
18.2.2. Den overordnede ramme for den foreslåede regulering	217
18.2.3. Reglernes nærmere udformning	221
18.2.3.1. Reglerne om konkurs som udgangspunkt	221
18.2.3.2. Videreførelse af aftaler	223
18.2.3.3. Medkontrahentens retsstilling	226
18.2.3.4. Ansættelsesaftaler	234

Kapitel 19: Stadfæstelse af rekonstruktionen

19.1. Gældende ret	237
19.1.1. Betalingsstandsning	237
19.1.2. Tvangsakkord	237
19.2. Konkursrådets overvejelser	240

Kapitel 20: Rekonstruktionens indhold, virkninger og ophævelse mv.

20.1. Indhold og virkninger	245
20.1.1 Gældende ret	245

20.1.2. Konkursrådets overvejelser	248
20.1.2.1. Kravene til indholdet af rekonstruktionen	248
20.1.2.2. Tvangsakkordens nærmere indhold	249
20.1.2.3. Virksomhedsoverdragelsens nærmere indhold	255
20.2. Rekonstruktionens ophævelse og tilsyn med skyldneren	260
20.2.1. Gældende ret ved tvangsakkord	260
20.2.2. Konkursrådets overvejelser	261

Kapitel 21: Forholdet til reglerne om virksomhedspant

21.1. Virksomhedspanteordningen	263
21.2. Konkursrådets overvejelser	265

Del III: Lovudkast

267

Kapitel 22: Lovudkast og bemærkninger

22.1. Lovudkast	269
22.2. Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser	303

Del I: Indledning mv.

Kapitel 1

Indledning

1.1. Konkursrådets kommissorium

Konkursrådet blev nedsat den 12. januar 2001 som et stående udvalg og afgiver efter Justitsministeriets anmodning indstilling om ændringer i konkursloven med henblik på reformering af denne lovgivning. Konkursrådet virker endvidere som rådgivende organ for Justitsministeriet med hensyn til insolvensretlige bestemmelser i særlovgivningen og i internationale regler og med hensyn til principielle spørgsmål om fastsættelse af administrative bestemmelser vedrørende insolvensbehandling mv. Endelig afgiver Konkursrådet indstilling om behov og muligheder for, i forbindelse med insolvensbehandlingen, at styrke bekæmpelsen af økonomisk kriminalitet, herunder ved et forbedret samarbejde mellem de involverede offentlige myndigheder og anklagemyndigheden samt i forbindelse med boer, der i dag sluttet uden egentlig skiftebehandling. Konkursrådet skal endvidere holde kontakt med instanser her i landet, der varetager praktisk bobehandling mv., og følge den internationale udvikling på det insolvensretlige område med henblik på, at rådet løbende orienterer sig om behov for at ændre gældende regler. Konkursrådet kan desuden over for Justitsministeriet fremkomme med indstilling om spørgsmål, der bør behandles af rådet.

Følgende fremgår af Konkursrådets kommissorium om blandt andet arbejdet med rekonstruktion af insolvente, men levedygtige virksomheder:

"...

2. Ved nedsættelsen anmodes Konkursrådet om at overveje behovet for lovændringer på følgende områder:

2.1. Gældssanering

...

2.2. Rekonstruktion af insolvente virksomheder

Konkurslovens regler om betalingsstandsning mv. blev i 1984 revideret, således at kreditorerne generelt fik større indflydelse på dispositionerne under en betalingsstandsning. Formålet med revisionen var bl.a. at forbedre mulighederne for at rekonstruere virksomheder, der er trådt i betalingsstandsning.

Trods lovændringerne i 1984 er insolvenslovgivningen blevet kritiseret for ikke i tilstrækkeligt omfang at understøtte en videreførelse af virksomheder, som er levedygtige.

Udviklingen i antallet af konkurser beror i vidt omfang på samfundsøkonomiske faktorer, men det er væsentligt, at lovgivningen under varetagelse af kreditorernes berettigede interesser effektivt understøtter bestræbelser på at indgå ordninger, så levedygtige virksomheder kan videreføres.

Rekonstruktionsplaner og frivillige kreditorordninger må nødvendigvis være tilpasset den konkrete virksomhed. Lovgivningen bør alene opstille generelle retningslinjer og rammer, således at der er et godt juridisk-teknisk fundament for at opnå hensigtsmæssige ordninger med insolvente virksomheders kreditorer, og således at bestræbelserne herpå ikke starter for sent.

Formanden for det daværende konkurslovudvalg udarbejdede i 1994 et oplæg om nye lovregler vedrørende rekonstruktion af insolvente virksomheder med sigte på at undgå konkurser i tilfælde, hvor virksomheden er levedygtig.

I oplægget blev der skitseret flere mulige modeller for en lovrevision. I høringssvarene vedrørende oplægget blev der navnlig peget på idéoplæggets model I som grundlag for videre overvejelser.

Denne model går ud på at udbygge de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord. Det er et led i denne model, at bl.a. følgende mulige lovændringer bør overvejes nærmere:

- at give kreditorer mulighed for at indgive begæring om, at der med skyldnerens samtykke etableres en betalingsstandsning
- at give kreditorer ret til i visse tilfælde at kræve, at der udpeges en forretningskyndig medhjælp for tilsynet.
- at øge kreditorernes løbende indsigt med, hvordan rekonstruktionsbestræbelserne forløber, også med henblik på at give dem bedre mulighed for at tage stilling til, om der bør protesteres mod forlængelse af en betalingsstandsning.
- at fremme behandlingstempoet ved bl.a. at skærpe betingelserne for at få en betalingsstandsning forlænget.
- at give mulighed for på visse punkter at disponere over pantsatte aktiver uden panthavernes samtykke i forbindelse med en betalingsstandsning.

- at lade konkursreglerne om gensidigt bebyrdende aftaler i et vist omfang finde anvendelse ved betalingsstandsning, således at løbende aftaleforhold med byrdefulde vilkår for skyldneren og lange opsigelsesfrister ikke unødigt hindrer en rekonstruktion.
- at begrænse retten til at kræve, at der ved betalingsstandsning stilles sikkerhed for først-kommende lønudbetaling.
- at nedsætte minimumsdividenden ved tvangsakkord.
- at lempe stemmereglerne, således at en tvangsakkord som udgangspunkt kan vedtages med almindeligt flertal blandt de upriviligerede kreditorer.
- ved tvangsakkord at nedsætte pantefordringer til det beløb, der kan antages at blive dækket af pantet, således at restfordringen indgår i akkorden på samme vilkår som andre fordringer.

...

Finansrådet har over for Justitsministeriet anbefalet, at det overvejes at ændre de gældende regler om forbud mod såkaldt generalpant og pant i tingsindbegreb, således at der som supplement til det eksisterende panteretlige system åbnes mulighed for, at erhvervsvirksomheder i et vist omfang kan stifte "flydende" pant i virksomhedens aktiver. En sådan mulighed kendes - i forskellige udformninger - fra bl.a. svensk og norsk ret.

...

Konkursrådet anmodes om med udgangspunkt i idéoplæggets model I at overveje behovet for lovændringer med henblik på under varetægelse af kreditorernes berettigede interesser at fremme videreførelsen af insolvente eller insolvenstruede virksomheder, som er levedygtige.

Konkursrådet anmodes endvidere om at vurdere fordele og ulemper ved at åbne mulighed for at stifte "flydende" pant i en virksomheds aktiver, særligt ud fra en insolvensretlig synsvinkel. Det bør indgå i overvejelserne, at en høj pantsætningsgrad som udgangspunkt vil kunne svække mulighederne for at rekonstruere insolvente virksomheder.

I det omfang rådet finder, at der er behov for ændringer af konkurslovgivningen, skal rådet komme med forslag til lovbestemmelser.

2.3. EU-konkursforordningen

..."

Justitsministeriet har efterfølgende i et brev af 4. februar 2003 fremsendt regeringens handlingsplan for iværksættelse til Konkursrådet og har anmodet rådet om at lægge vægt på iværksætterhensynet i forbindelse med rådets arbejde med revision af konkurslovens regler om rekonstruktion og gældssanering. Brevet har følgende ordlyd:

"Med henblik på at fremme en dynamisk og levende iværksætterkultur i Danmark har regeringen den 23. januar 2003 offentliggjort vedlagte handlingsplan for iværksættere.

Handlingsplanen vedrører bl.a. spørgsmålet om iværksætteres mulighed for at komme igen, hvis et initiativ går galt.

Justitsministeriet skal på baggrund af handlingsplanen anmode om, at Konkursrådet vurderer erfaringerne fra førende iværksætterlande som f.eks. Holland og Storbritannien og lægger vægt på iværksætterhensynet i forbindelse med rådets igangværende arbejde med revision af konkurslovens regler om rekonstruktion og gældssanering. Konkursrådet anmodes om blandt andet at overveje en lempelse af reglerne om tvangsakkord og en ændring af gældssaneringsreglerne, så en konkursramt iværksætter, der vil starte op igen, får mulighed for hurtigere at få slettet resterende gæld."

Konkursrådets kommissorium er i sin helhed tilgængelig på Justitsministeriets hjemmeside (www.jm.dk).

I 2003 afgav Konkursrådet en udtalelse om de insolvensretlige aspekter ved at åbne mulighed for virksomhedspant. Konkursrådet afgav i 2004 betænkning nr. 1449/2004 om gældssanering, og i 2006 afgav rådet betænkning nr. 1484/2006 om hurtigere behandling af konkursboer.

Justitsministeriet har i januar 2009 anmodet Konkursrådet om at se nærmere på, om den insolvensretlige lovgivning bør indeholde regler om konkurskarantæne til imødegåelse af konkursrytteri/konkursmisbrug. Konkursrådet er begyndt på overvejelserne herom.

1.2. Konkursrådets sammensætning

Konkursrådet havde ved afgivelsen af denne betænkning følgende sammensætning:

Professor, dr. jur. Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen (formand)

Dommer i Sø- og Handelsretten Torben Kuld Hansen, Den Danske Dommerforening

Retsassessor Bente Højmosé Thrane, Dommerfuldmægtigforeningen

Advokat Nete Weber, Advokatrådet

Advokat Knud K. Damsgaard, Advokatrådet

**Statsautoriseret Revisor Henry Heiberg, Foreningen af Registrerede Revisorer og
Foreningen af Statsautoriserede revisorer**

Professor, ph.d. Lasse Højlund Christensen, Aarhus Universitet

Statsadvokat Jens Madsen, Rigsadvokaten

Kontorchef Else Veggerby Christoffersen, Skatteministeriet

Specialkonsulent Claus Ulrik Schousboe, Økonomi- og Erhvervsministeriet

Kontorchef Christina Toftegaard Nielsen, Justitsministeriet

Ved indledningen af arbejdet var præsident i Sø- og Handelsretten Jens Feilberg formand for Konkursrådet. Han blev afløst af landsdommer Lars Lindenchrone Petersen den 1. juli 2006. Professor, dr. jur. Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen tiltrådte som formand for Konkursrådet den 1. januar 2008.

Som sekretær for rådet i forbindelse med denne betænkning har i forskellige perioder fungeret blandt andet fuldmægtig Dan Bjerring, konsulent Kira Valbjørn Gandrup og konsulent Nikolaj Aarø-Hansen. Ved betænkningens afgivelse fungerede konsulent Ib Hounsgaard Trabjerg som sekretær for Konkursrådet.

1.3. Konkursrådets arbejde

Konkursrådet har både forud for og efter afgivelsen af betænkning nr. 1484/2006 om hurtigere behandling af konkursboer arbejdet med spørgsmålet om rekonstruktion af insolvente men levedygtige virksomheder.

Resultatet af dette arbejde foreligger i denne betænkning om rekonstruktion mv., der hermed afgives.

Som led i arbejdet har Konkursrådets formand og sekretær holdt 2 møder med Finans og Leasing om nogle leasingmæssige spørgsmål.

Konkursrådets betænkning er enstemmig, og der er således enighed om forslagene.

København, december 2009

Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen

(formand)

Lasse Højlund Christensen

Else Veggerby Christoffersen

Knud K. Damsgaard

Torben Kuld Hansen

Henry Heiberg

Jens Madsen

Christina Toftegaard Nielsen

Claus Ulrik Schousboe

Bente Højmosen Thrane

Nete Weber

Ib Hounsgaard Trabjerg

Kapitel 2

Sammenfatning

2.1. Oversigt over betænkningens indhold

Betænkningen er opdelt i 3 dele. Del I indeholder betænkningens indledende kapitler. I kapitel 1 redegøres der for Konkursrådets kommissorium, sammensætning og arbejde. Kapitel 2 indeholder en sammenfatning af Konkursrådets overvejelser og forslag. I kapitel 3 foretages der en gennemgang af gældende ret i hovedtræk, ligesom der redegøres for tidligere overvejelser om rekonstruktion. Kapitel 4 handler om fremmed ret og beskriver i hovedtræk retstilstanden i de øvrige nordiske lande samt England og Nederlandene.

Del II indeholder Konkursrådets overvejelser og forslag. I kapitel 5 redegøres der for de grundlæggende rammer for Konkursrådets arbejde med udarbejdelse af regler om rekonstruktion. Kapitel 6 handler om indgivelse af begæring om rekonstruktionsbehandling. I kapitel 7 redegøres der for overvejelserne om beskikkelse af rekonstruktør og tillidsmand. Kapitel 8 handler om sikkerhedsstillelse i forbindelse med indledning af rekonstruktionsbehandlingen. I kapitel 9 findes rådets overvejelser om kreditorinformation og -indflydelse, herunder om udarbejdelse af en rekonstruktionsplan, der skal vedtages af fordringshaverne, og som skal udgøre rammen for den videre rekonstruktionsbehandling. I kapitel 10 redegøres der for overvejelserne om, hvor lang tid en rekonstruktionsbehandling må vare, og i kapitel 11 findes overvejelserne om skifterettens rolle under rekonstruktionsbehandlingen. Kapitel 12 handler om gennemførelse af rekonstruktionen, herunder udarbejdelse af et rekonstruktionsforslag, som skal vedtages af kreditorerne og stadfæstes af skifteretten. Kapitlerne 13 handler om skyldnerens stilling under rekonstruktionsbehandlingen, herunder om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af den nødlidende virksomhed. Kapitel 14 indeholder rådets overvejelser om indførelsen af et generelt fyldestgørelsesforbud i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling, mens kapitel 15 handler om adgangen til at udskille aktiver fra et pant, bindende vurdering af skyldnerens aktiver og udarbejdelse af panthaverreg-

skab. I kapitel 16 findes overvejelserne om adgang til modregning, mens kapitel 17 og 18 redegør for Konkursrådets overvejelser om adgangen til omstødelse og videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling. I kapitel 19 findes rådets overvejelser om rekonstruktionens stadfæstelse, mens kapitel 20 redegør for overvejelserne om rekonstruktionens indhold, virkninger og adgangen til ophævelse af en rekonstruktion mv. Endelig behandles i kapitel 21 forholdet til reglerne om virksomhedspant.

Betænkningens del III indeholder i kapitel 22 Konkursrådets udkast til ændring af konkursloven og forskellige andre love (Rekonstruktion mv.) samt bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser.

2.2. Sammenfatning af Konkursrådets forslag

Konkursrådets forslag til regler om rekonstruktion indebærer, at konkurslovens regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord foreslås ophævet, og at der i stedet indføres et nyt samlet afsnit i konkursloven om rekonstruktion.

En rekonstruktionsbehandling skal efter Konkursrådets opfattelse munde ud i, at skyldneren enten bliver solvent, typisk som følge af en stadfæstet en rekonstruktion, eller at rekonstruktionsbehandlingen bringes til ophør, og at skyldneren overgår til konkursbehandling, hvis den pågældende er insolvent.

Der henvises til kapitel 5, hvor der i afsnit 5.2. endvidere redegøres for en række mere overordnede principper, der har dannet grundlag for Konkursrådets overvejelser om udformningen af regler om rekonstruktion.

Det foreslås, at skifteretten skal træffe beslutning om indledning af rekonstruktionsbehandling. Det skal være en forudsætning for iværksættelse af rekonstruktionsbehandling, at skyldneren er insolvent.

Både skyldneren og en fordringshaver bør kunne indgive begæring om rekonstruktionsbehandling.

En personligt hæftende skyldner bør ikke kunne tvinges til at underkaste sig rekonstruktionsbehandling på grundlag af en begæring fra en fordringshaver

Et aktie- eller anpartsselskab mv. bør derimod også uden samtykke fra selskabets ledelse kunne underkastes rekonstruktionsbehandling. I et sådant tilfælde skal skifteretten samtidig træffe beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af den nødlidende virksomhed.

Der henvises til i øvrigt til kapitel 6.

Det foreslås, at skifteretten ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen skal beskikke en rekonstruktør og en tillidsmand for skyldneren.

Rekonstruktøren skal have til opgave – i samarbejde med skyldneren – at undersøge mulighederne for at rekonstruere den nødlidende virksomhed.

Tillidsmanden skal have til opgave at bistå skyldneren og rekonstruktøren med regnskabskyndig kompetence i forbindelse med rekonstruktionsarbejdet, herunder ved foretagelse af vurderingsopgaver mv.

Der henvises i øvrigt til kapitel 7.

Hvis rekonstruktionsbehandlingen indledes på begæring af en fordringshaver, og den nødlidende virksomheds ledelse ikke har samtykket i begæringen, foreslås det, fordringshaveren skal stille sikkerhed for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til kapitel 8.

Det foreslås, at skifteretten efter indledningen af rekonstruktionsbehandlingen skal offentliggøre en meddelelse herom i Statstidende, og at skifteretten skal indkalde skyldneren og fordringshaverne til et kreditormøde.

Forud for dette møde skal rekonstruktøren have udarbejdet et forslag til en rekonstruktionsplan, der skal danne rammen for det videre rekonstruktionsarbejde, der skal udmunde i udarbejdelsen af et egentligt rekonstruktionsforslag.

Forslaget til rekonstruktionsplan skal vedtages af fordringshaverne.

Det er væsentligt for en nødlidende virksomheds overlevelse, at rekonstruktionsbehandlingen iværksættes og afsluttes hurtigt.

Det foreslås derfor, at mødet med fordringshaverne, hvor forslaget til rekonstruktionsplan skal vedtages, skal holdes inden 4 uger rekonstruktionsbehandlings indledning.

Med henblik på at sikre at fordringshaverne løbende er underrettet om forløbet om rekonstruktionsbehandlingen foreslås det, at rekonstruktøren inden 3 måneder efter rekonstruktionsbehandlings indledning skal tilsende fordringshaverne en opfølgende redegørelse for hidtidige behandling af sagen.

Endvidere foreslås det, at fordringshaverne som udgangspunkt skal stemme om et rekonstruktionsforslaget senest 6 måneder efter dette møde. Hvis fordringshaverne vedtager det, kan denne frist dog forlænges med i alt 4 måneder.

En rekonstruktionsbehandling vil således samlet kunne vare maksimalt ca. 11 måneder.

For at sikre overholdelsen af fristerne foreslås det, at skifteretten skal træffe beslutning om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, hvis fristerne ikke overholdes.

Der henvises i øvrigt til kapitel 9-11.

I tilfælde, hvor rekonstruktionsbehandlingen vedrører et selskab, bør der – selvom selskabets ledelse har samtykket i rekonstruktionsbehandlingen - være adgang for skifteretten til at træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, hvis fordringshaverne vedtager dette.

Endvidere bør der være adgang til foreløbig at træffe bestemmelse herom efter en mere summarisk procedure, hvis der er behov for en hurtig indgriben, fordi der er fare for, at skyldnerens ledelse vil råde over ejendele til skade for fordringshaverne.

En beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden bør endvidere kunne indgå som en del af grundlaget for stadfæstelse af en rekonstruktion, således at ledelsen af virksomheden i perioden frem til opfyldelsen af rekonstruktionens betingelser også skal varetages af rekonstruktøren.

Der henvises i øvrigt til kapitel 13.

Under rekonstruktionsbehandlingen foreslås det, at der skal være forbud mod retsfølgning mod skyldneren. Endvidere foreslås det, at der skal være adgang til modregning, omstødelse og videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler efter regler, der i vidt omfang svarer til reglerne i konkurs, ligesom der foreslås regler om tvungen debitorskifte ved gensidigt bebyrdende aftaler.

Konkursrådet foreslår endvidere regler om bindende vurdering, der er videregående end de regler, der efter gældende ret gælder ved tvangsakkord.

Forslagene herom skal ses i lyset af, at en rekonstruktionsbehandling efter Konkursrådets lovudkast vil føre til, at skyldneren enten opnår en rekonstruktion og derved bliver solvent, eller at der ikke er mulighed for at gennemføre en rekonstruktion, og at skifteretten derfor træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, og at skyldneren skal overgå til konkurs.

Der henvises i øvrigt til kapitel 14-18.

Rekonstruktionsbestræbelserne skal udmunde i, at rekonstruktøren udarbejder et rekonstruktionsforslag, der skal vedtages af fordringshaverne og stadfæstes af skifteretten. Med henblik på at lette sagsbehandlingen foreslås reglerne herom lempeligere udformet end de regler, der efter gældende ret finder anvendelse ved tvangsakkord.

Rekonstruktionsforslaget skal indeholde rekonstruktørens forslag til, hvordan skyldnerens virksomhed skal rekonstrueres.

I overensstemmelse med kommissoriet har Konkursrådet i lovudkastet alene fastlagt de overordnede rammer for rekonstruktionsbehandlingen, hvorimod lovudkastet ikke forholder sig til indholdet af rekonstruktionen. Det foreslås dog, at en rekonstruktion for at være omfattet af lovudkastet skal indeholde bestemmelse om enten tvangsakkord eller virksomhedsoverdragelse eller eventuelt en kombination heraf. Indeholder rekonstruktionen bestemmelse om tvangsakkord foreslås der fastsat regler om virkningen heraf, der i det væsentlige svarer til de gældende regler herom. Forslaget om, at rekonstruktion kan bestå i en virksomhedsoverdragelse er en nyskabelse i forhold til de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord.

En stadfæstet rekonstruktion skal kunne ophæves af skifteretten, hvis skyldneren har handlet svigagtigt eller i øvrigt tilsidesætter sine forpligtelser. Må en stadfæstet rekonstruktions opfyldelse antages at være bragt i fare ved skyldnerens forhold, skal der

endvidere være adgang til at træffe bestemmelse om, at skyldneren skal undergive sig tilsyn af rekonstruktøren.

Der henvises i øvrigt til kapitel 19 og 20

Kapitel 3

Gældende ret i hovedtræk og tidligere overvejelser

3.1. Baggrund

Antallet af konkurser har indtil 2008 været nogenlunde konstant med mellem ca. 2.300 og ca. 2.600 dekreter årligt i Danmark (ekskl. Færøerne og Grønland). I slutningen af 1990'erne blev der afsagt lidt færre konkursdekreter, mellem ca. 1.600 og ca. 1.800 om året.

I 2008 blev der afsagt 3709 konkursdekreter med en overvægt af konkurser i 2. halvår, og der er tale om en udvikling, der er fortsat ind i 2009. Den overvejende del af konkurserne vedrører aktie- og anpartsselskaber.

Da konkursinstituttet overordnet set alene bør anvendes som en sidste udvej, når alle andre muligheder er udtømte, er det ikke mindst i lyset af den aktuelle finansielle og økonomiske situation hensigtsmæssigt at få klarlagt, om der gennem ændringer af konkursloven kan skabes bedre rammer og muligheder for, at virksomheder kan undgå konkurs.

En betydelig del af arbejdet med rekonstruktion af virksomheder sker i dag uden skifteretternes medvirken. Det har for det offentlige den umiddelbare fordel, at retterne spares for meget arbejde. Fra skyldnerens perspektiv har udenretlig rekonstruktion tillige den store fordel, at der i rekonstruktionsforløbet er vide muligheder for at tage hensyn til såvel skyldnerens som virksomhedens individuelle forhold, hvilket kan være afgørende for resultatet både ved fortsat drift og ved afvikling af virksomheden.

Heroverfor står imidlertid, at hensynet til at sikre, at det insolvensretlige ligelighedsprincip overholdes, og at afvikling af insolvente virksomheder finder sted under iagttagelse af lovgivningens regler om information af fordringshaverne og om disses mu-

lighed for medindflydelse på processen, med vægt taler for, at rekonstruktionsbestræbelser foregår i domstolssystemet. Tanken om indenretligt at kunne tilbyde et alternativ til at bedre mulighederne for at rekonstruere økonomisk betrængte virksomheder, herunder hjælpe virksomheder til at overleve f.eks. midlertidige betalingsvanskeligheder, er således ikke ny, men lå også bag indførelsen (og ændringen) af konkurslovens regler om anmeldt betalingsstandsning i henholdsvis 1975 (lov nr. 266 af 26. juni 1975 om ændring af konkursloven, tvangsakkordloven mv. (Betalingsstandsning m.v.)), 1977 (lov nr. 298 af 8. juni 1977 (Konkursloven)) og 1984 (lov nr. 187 af 9. maj 1984 om ændring af konkursloven, gældsbrevsloven og lov om retsafgifter (Betalingsstandsning, gældssanering m.v.)).

Lovændringen i 1975, der indførte regler om betalingsstandsning, byggede på betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord. Formålet med reglerne var i første række at begrænse antallet af konkurser og insolvente likvidationer ved at forbedre mulighederne for at tilvejebringe frivillige gældsordninger med den konkurstruede virksomheds fordringshavere. Reglerne blev indført med henvisning til, at de på grund af den økonomiske udvikling havde fået særlig aktualitet, jf. Folketingstidende 1974-75 (2. samling), tillæg A, s. 3985. De praktiske erfaringer med regelsættet viste imidlertid, at en anmeldt betalingsstandsning kun sjældent førte til rekonstruktion eller frivillig gældsordning i det hele taget. I stedet blev muligheden for betalingsstandsning i betydeligt omfang anvendt som grundlag for uformel likvidation eller som et forstadium til konkurs og således som løftestang for de typer af insolvensbehandling, som reglerne i udgangspunktet havde haft til hensigt at forebygge.

Lovændringen i 1977 var – for så vidt angår betalingsstandsning – alene udtryk for, at de allerede gældende regler blev medtaget i en ny samlet konkurslov, der afløste den daværende lov nr. 51 af 25. marts 1872 om konkurs.

Formålet med lovændringen i 1984 var at foretage en almindelig revision og modernisering af reglerne om betalingsstandsning med henblik på at styrke fordringshavernes

indflydelse på betalingsstandsningens forløb og en samtidig forbedring af mulighederne for en rekonstruktion af virksomheder, der er trådt i betalingsstandsning. Ændringen byggede på betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning. Baggrunden for lovforslaget var særligt den offentlige kritik, der i den forløbne periode havde været rejst mod reglerne. Det havde således blandt andet været anført, at betalingsstandsning sinstituttet ofte blev misbrugt af skyldnere med det resultat, at skyldnerens virksomhed måske blev helt afviklet, og aktiverne smuldrede væk, uden at fordringshaverne havde haft indflydelse på tilsyn eller på dispositionerne omkring afviklingen. Lovændringen tog afsæt i den faktiske anvendelse af reglerne om betalingsstandsning, og reglerne blev herved i videre omfang orienteret mod afvikling af skyldnerens virksomhed. Loven blev herved i sagens natur også gjort mere brugbar som forstadium for konkurs, selvom det stod i modsætning til intentionen ved reglernes vedtagelse i 1975.

Rekonstruktion af insolvente virksomheder kan inden for rammerne af den gældende konkurslov finde sted under anvendelse af reglerne om anmeldt betalingsstandsning (konkurslovens afsnit I, kapitel 2) og reglerne om tvangsakkord (konkurslovens afsnit III, kapitel 19-24). Reglerne er i udgangspunktet ikke nødvendige forudsætninger for hinanden, og begæring om åbning af tvangsakkordforhandling kan således fremsættes både under og uden for en anmeldt betalingsstandsning.

I praksis har det imidlertid vist sig, at der i et ikke uvæsentligt omfang er et samspil mellem de to behandlingsformer, således at anmeldt betalingsstandsning benyttes som et forstadium for tvangsakkord, idet der herved skabes ro til at undersøge mulighederne for rekonstruktion af virksomheden med henblik på fortsat drift. Der er dog ikke noget samlet regelsæt med henblik på at fremme rekonstruktion af insolvente virksomheder. Hertil kommer, at der i dag i et ikke ubetydeligt omfang foretages rekonstruktion gennem virksomhedsoverdragelse, som konkurslovgivningen ikke indeholder særlige regler om.

3.2. Gældende ret i hovedtræk

Inden for rammerne af insolvensretten kan rekonstruktion af insolvente virksomheder navnlig søges gennemført efter konkurslovens regler om betalingsstandsning og tvangsakkord.

3.2.1. Betalingsstandsning

Reglerne om anmeldt betalingsstandsning findes i konkurslovens kapitel 2.

Efter konkurslovens § 10, stk. 1, kan en skyldner, der ikke mener sig i stand til at opfylde sine forpligtelser, anmelde betalingsstandsning. Anmeldelsen skal indeholde skyldnerens forslag til, hvem der skal beskikkes som tilsyn og en habilitetserklæring fra den pågældende, jf. § 10, stk. 2.

Skifteretten beskikker straks ved anmeldelsens modtagelse et tilsyn for skyldneren, jf. § 11, stk. 1. Skifteretten er ikke bundet af skyldnerens forslag, men forslaget vil i praksis normalt blive fulgt, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som begrundes, at den pågældende ikke kan behandle sagen på en betryggende måde. Samtidig fastsætter skifteretten et tidspunkt for et møde med fordringshaverne. Mødet skal afholdes inden 3 uger fra anmeldelsens modtagelse, jf. § 11, stk. 2.

Senest en uge efter beskikkelsen skal tilsynet udsende en meddelelse om betalingsstandsningen til samtlige kendte fordringshavere, jf. § 12, stk. 1. Meddelelsen skal indeholde oplysning om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver og en kreditorfortegnelse med angivelse af sikkerheder samt oplysning om skyldnerens regnskabsføring. Der skal endvidere gives en redegørelse for årsagerne til og formålet med betalingsstandsningen.

I forbindelse med fordringshavermødet tager skifteretten stilling til, om betalingsstandsningen kan opretholdes eller skal ophøre, jf. § 13, stk. 1, jf. § 16 d. Skifterettens bestemmelse om betalingsstandsningens ophør kan begrundes i, at betalingsstandsning

gen savner et rimeligt formål, at skyldneren ikke samarbejder loyalt, eller at der i øvrigt ikke på en betryggende måde arbejdes på at opnå en samlet ordning med fordringshaverne.

Betalingsstandsningen ophører endvidere, hvis skyldneren tilbagekalder denne, der åbnes forhandling om tvangsakkord, skyldneren tages under konkursbehandling, eller der indledes en gældssaneringssag, jf. § 16 e, stk. 1.

Skyldneren bevarer i princippet rådigheden over sine aktiver, men må ikke foretage dispositioner af væsentlig betydning uden tilsynets samtykke. Betaling af gæld må kun ske i overensstemmelse med konkursordenen, eller hvis betaling er nødvendig for at afværge tab, jf. § 15, stk. 1.

Påtænkes der særlig væsentlige dispositioner, skal tilsynet forud underrette et eventuelt kreditorudvalg og som udgangspunkt tillige de øvrige fordringshavere, jf. § 15, stk. 4. Hvis fordringshavere, der repræsenterer mere end 25 pct. af de kendte usikrede fordringshavere, gør indsigelse mod en disposition, kan denne kun gennemføres, hvis der på et møde opnås godkendelse af dispositionen fra et flertal af de mødte fordringshavere, jf. stk. 5.

Under betalingsstandsningen kan udlæg eller arrest ikke foretages i skyldnerens aktiver, og skyldnerens ejendom kan ikke tages til brugeligt pant, jf. § 16. Det gælder dog ikke uomstødelige pantefordringer, idet fordringshaverne for disse fordringer bevarer adgangen til at foretage udlæg og iværksætte andre fuldbyrdelsesskridt, men skifteretten kan efter § 16 a, stk. 1, på skyldnerens begæring og med tilsynets samtykke bestemme, at der ikke skal kunne foretages udlæg eller rådighedsberøvelse eller søges fyldestgørelse på grundlag af disse fordringer, når det må anses for nødvendigt under hensyn til betalingsstandsningens formål.

Gæld, der med tilsynets samtykke stiftes under en betalingsstandsning, får fortrinsstilling for anden gæld i tilfælde af skyldnerens konkurs, jf. § 94, nr. 2. Fortrinsstillingen kan dog kun bevares, hvis der inden tre uger efter ophøret af betalingsstandsningen indgives begæring om konkurs, tvangsakkord eller gældssanering, jf. § 1, stk. 2.

Betalingsstandsningen ophører 3 måneder efter anmeldelsen, men skifteretten kan under ganske særlige omstændigheder forlænge fristen med indtil 3 måneder ad gangen, dog ikke ud over et år fra fristdagen, jf. § 16 e, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 5. Selvom muligheden for forlængelse ud over 3 måneder oprindeligt var tænkt som en snæver undtagelse, er praksis meget liberal. Ophører betalingsstandsningen inden 3 måneder eller inden det tidspunkt, hvortil den er blevet forlænget, skal tilsynet sende meddelelse herom til fordringshaverne.

3.2.2. Tvangsakkord

Reglerne om tvangsakkord findes i konkurslovens Afsnit III, §§ 157-196.

Tvangsakkord kan i henhold til § 157 gå ud på: 1) procentvis nedsættelse af skyldnerens ikke-fortrinsberettigede gæld (almindelig tvangsakkord) 2) fordeling af skyldnerens formue eller en del af denne mellem fordringshaverne, mod at skyldneren bliver frigjort for den del af gælden, der ikke bliver dækket (likvidationsakkord) og 3) betalingsudsættelse (moratorium)

Akkorden omfatter alene fordringer, der er stiftet inden akkordforhandlingens åbning, jf. § 158, stk. 1. Efter § 158, stk. 2, falder følgende fordringer uden for akkorden:

- Pantefordringer, i det omfang pantet strækker til
- Fordringer med fortrinsstilling i konkurs
- Gæld, som skyldneren før akkordforhandlingens åbning har stiftet med samtykke af de to tillidsmænd, jf. § 165, med henblik på at fortsætte virksomheden.

- Fordringer under et vist mindre beløb, når dette er rimeligt begrundet i boets størrelse og øvrige omstændigheder

Fordringerne kan ikke nedsættes til mindre end 10 pct. af deres beløb, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, eller fordringshaverne samtykker deri, jf. § 161. I øvrigt skal alle fordringshavere behandles lige, medmindre de samtykker i en mindre gunstig behandling, jf. § 160.

En skyldner, der søger tvangsakkord, må efter konkurslovens § 165 først rette henvendelse til to tillidsmænd, hvoraf den ene skal være regnskabskyndig og den anden fagkyndig, så vidt muligt indenfor den art af virksomhed, som skyldneren driver. Skifteretten kan tillade, at der kun medvirker en tillidsmand.

Tillidsmænd beskikkes af Domstolsstyrelsen. En statsautoriseret eller registreret revisor, kan dog uden særlig beskikkelse fungere som regnskabskyndig tillidsmand, jf. § 164.

Tillidsmændene registrerer samtlige skyldnerens aktiver og passiver og udarbejder en statusoversigt samt en redegørelse for de vigtigste årsager til, at skyldneren søger tvangsakkord. Redegørelsen skal indeholde en nøje gennemgang af skyldnerens forretningsførelse og regnskabsvæsen. Det skal blandt andet fremgå af redegørelsen, om der foreligger dispositioner eller retsskridt, der bør søges omstødt, og om skyldneren efter tillidsmændenes opfattelse har gjort sig skyldig i strafbart forhold. Herudover skal tillidsmændene blandt andet erklære, om forslaget efter deres skøn er rimeligt og frembyder tilstrækkelig betryggelse for akkordens opfyldelse, samt om hvilken dækning der kan antages at fremkomme i tilfælde af konkurs, jf. § 165, stk. 2-4.

Begæring om tvangsakkord indgives skriftligt til skifteretten, ledsaget af akkordforslaget, status, kreditorfortegnelse, redegørelse og erklæring fra tillidsmændene, erklæring

fra skyldneren og tiltrædelseserklæringer fra mindst 40 pct. af fordringshaverne efter antal og efter gældens størrelse.

Åbning af tvangsakkordforhandling sker ved skifterettens beslutning herom, jf. § 167. Akkordforhandling kan gøres betinget af, at skyldneren underkaster sig tilsyn, jf. § 168, stk. 2, og stiller passende sikkerhed for omkostningerne ved akkordforhandlingen, jf. § 166, stk. 2.

Hvis begæringen om åbning af tvangsakkordforhandling tages til følge, indrykker skifteretten straks en meddelelse herom i Statstidende. Heri indkaldes fordringshaverne til et møde til behandling af og afstemning om akkordforslaget, jf. § 169. Der er ikke fastsat nogen frist for afholdelsen af dette møde, men det sker normalt 3-4 uger efter åbningen.

Skyldneren kan, indtil akkordforslaget er vedtaget, med skifterettens tilladelse tilbagekalde eller ændre dette, jf. § 172.

Til vedtagelse af en tvangsakkord kræves tiltrædelse fra mindst 60 pct. af de fordringshavere, der deltager i afstemningen, jf. § 176, stk. 1. De fordringshavere, der tiltræder akkorden, må yderligere af det samlede beløb, der giver stemmeret, repræsentere mindst:

- Ved almindelig tvangsakkord: lige så mange procent, som tilbuddet i procent ligger under 100, dog mindst 60 pct. og ikke mere end 75 pct.
- Ved likvidationsakkord: 75 pct. eller, hvis en bestemt mindste dækningsprocent er tilsagt fordringshaverne i akkorden, lige så mange procent, som denne ligger under 100, dog mindst 60 pct. og ikke mere end 75 pct.
- Ved moratorium: 60 pct.

Akkorden er ikke gyldig, før den er stadfæstet af skifteretten, jf. § 178, stk. 1. Indsigelser mod akkorden skal fremsættes senest i det møde, hvor akkorden vedtages. Skifteretten kan dog give en kort frist til nærmere begrundelse af indsigelsen, jf. § 178, stk. 2.

Det følger af § 179, stk. 1, nr. 1-3, at skifteretten *skal* nægte stadfæstelse, 1) hvis fejl ved fremgangsmåden under behandlingen af akkordforslaget eller ufuldstændighed i de tilvejebragte oplysninger må antages at have haft væsentlig betydning for resultatet af stemmeafgivningen, 2) hvis akkorden ikke er forenelig med bestemmelserne i § 158 eller i øvrigt er i strid med loven, eller 3) hvis skyldneren for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen fordringshaver fordele uden for akkorden. I situationer omfattet af stk. 1, nr. 1, kan skifteretten dog udsætte sin afgørelse, til forslaget har været underkastet en ny afstemning.

Skifteretten *kan* efter § 180 nægte stadfæstelse, 1) hvis tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen fordringshaver fordele, 2) hvis dividenden står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, 3) hvis skyldneren utilbørligt har forringet sin formuestilling til skade for fordringshaverne, 4) hvis der ikke er rimelig udsigt til akkordens opfyldelse, eller 5) hvis akkorden i øvrigt er til skade for fordringshaverne eller en del af disse.

Stadfæstelse kan efter § 181, stk. 1, betinges af, at skyldneren undergiver sig tilsyn, som beskikkes af skifteretten. Tilsynet skal påse, at skyldneren overholder akkordens bestemmelser og ikke ved sin forretningsførelse eller sit forbrug sætter sig ude af stand til at opfylde akkorden. Tilsynet kan i dette øjemed give skyldneren særlige anvisninger. Skyldneren skal give tilsynet alle fornødne oplysninger.

Hvis skyldneren bringer fordringshavernes ret i fare, skal tilsynet efter § 181, stk. 2, give indberetning herom til skifteretten, der ved indkaldelse til et møde eller på anden måde gør fordringshaverne bekendt med indberetningen.

Udfaldet af akkordforhandlingen skal bekendtgøres i Statstidende, jf. § 183, stk. 2.

Konkurslovens kapitel 23 indeholder nærmere regler om tvangsakkordens virkninger.

Det følger af § 184, at stadfæstes en tvangsakkord, anvendes reglerne om omstødelse i konkurs, jf. §§ 64-80. Dækning af en fordring, som ikke ville have været berørt af akkorden, kan dog ikke omstødes, jf. § 184, stk. 2.

Efter § 188 finder reglerne om sikringsakters betydning for adgangen til retsforfølgning endvidere tilsvarende anvendelse på tvangsakkord.

Af § 189 følger det, at akkorden har virkning som et retsforlig. § 190 fastslår, at akkorden er bindende også for fordringshavere, der ikke har meldt sig. Akkorden befrier skyldneren for den del af en før akkordforhandlingens åbning stiftet gæld, som ikke ved akkorden er overtaget, såvel over for fordringshaveren selv som over for kautionister og andre, der hæfter for gælden. Akkorden har ingen indflydelse på fordringshaveres rettigheder mod kautionister og andre, som hæfter tillige med skyldneren, jf. § 191.

Af § 192 følger det, at enhver uden for akkorden indgået overenskomst, hvorefter der af skyldneren eller af tredjemand indrømmes nogen fordringshaver større fordele end hjemlet ved akkorden, er ugyldig.

Må akkordens opfyldelse ved skyldnerens forhold antages at være bragt i fare, kan skifteretten på begæring af en fordringshaver bestemme, at skyldneren skal underkaste sig tilsyn, jf. § 193. Endvidere følger det af § 194, stk. 1, at akkorden på begæring af en fordringshaver eller tilsynet kan ophæves af skifteretten, 1) hvis det oplyses, at skyldneren med hensyn til akkorden har gjort sig skyldig i svigagtigt forhold, eller i øvrigt den pågældende han eller andre med skyldnerens vidende forud for akkordens stadfæstelse hemmeligt har indrømmet nogen fordringshaver fordele frem for de øvri-

ge fordringshavere, eller 2) hvis skyldneren groft tilsidesætter sine pligter ifølge akkorden. Inden skifteretten træffer afgørelse efter stk. 1, skal skyldneren, fordringshaverne, tillidsmændene, kautionister for akkorden og et eventuelt tilsyn indkaldes til møde i skifteretten, jf. § 194, stk. 2. Ophæves akkorden, bortfalder en for denne af tredjemand stillet sikkerhed eller kaution, medmindre tredjemand vidste eller burde vide, at de i stk. 1, nr. 1, beskrevne omstændigheder forelå, eller tredjemand har medvirket til, at skyldneren har tilsidesat sine pligter som anført i stk. 1, nr. 2.

Tages skyldnerens bo under konkursbehandling, følger det af § 195, at de fordringshavere, der er omfattet af akkorden har krav på udlæg i forhold til fordringernes beløb uden hensyn til den skete nedskrivning, men efter fradrag af afbetalinger. Udlægget i konkursboet i forbindelse med disse afbetalinger kan dog ikke overstige, hvad der efter akkorden tilkommer dem, medmindre akkorden er bortfaldet efter § 194.

I kapitel 24 er der fastsat nærmere regler om tvangsakkord i konkurs.

3.3. Tidligere overvejelser

3.3.1. Rekonstruktion – et idéoplæg

I foråret 1993 anmodede justitsministeren formanden for det udvalg vedrørende konkursspørgsmål, som Justitsministeriet havde nedsat, om at overveje nye lovregler om rekonstruktion af insolvente virksomheder. Det blev tilkendegivet, at arbejdet skulle tage sigte på at udforme bestemmelserne om rekonstruktion på en sådan måde, at konkurser kan undgås.

Konkursudvalgets sekretariat udarbejdede herefter i september 1994 et idéoplæg (herafter benævnt 1994-idéoplægget).

1994-idéoplægget indeholdt blandt andet tre modeller for en lovrevision.

I model I opstillede udvalgets sekretariat en række forslag til ændringer i det bestående system i konkursloven med det formål at udbygge og styrke reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord. I model II foreslog sekretariatet derudover etablering af et fælles forbehandlingsstadium for alle insolvenssituationer, dog navnlig betalingsstandsning og konkurs. Endelig blev der med model III peget på muligheden af en fuldstændig reform af reglerne om insolvensbehandling.

Under model I anførte sekretariatet i 1994-idéoplægget, at praktikere generelt vurderede, at de gældende regler om betalingsstandsning var et godt og praktisk værktøj, der gav et pusterum for virksomhederne til at undersøge mulighederne for en rekonstruktion, men at det dog samtidig kunne konstateres, at flertallet af de anmeldte betalingsstandsninger endte med en konkurs, og at man derfor generelt skønnede, at en udbygning og styrkelse af regelsættet ville kunne forbedre mulighederne for at gennemføre rekonstruktioner af insolvenstruede virksomheder og være medvirkende til, at konkurrencer i et vist omfang kunne undgås.

Herefter pegede sekretariatet blandt andet på følgende muligheder for forbedring af det bestående regelsæt:

- at give fordringshaverne mulighed for at indgive anmeldelse om betalingsstandsning for en insolvent skyldner,
- at give fordringshavere ret til i visse tilfælde at kræve, at der udpeges en forretningskyndig medhjælp for tilsynet,
- at øge fordringshavernes løbende indsigt med, hvordan rekonstruktionsbestræbelserne forløber, også med henblik på at give dem bedre mulighed for at tage stilling til, om der bør gøres indsigelse mod forlængelse af en betalingsstandsning,
- at fremme behandlingstempoet ved blandt andet at skærpe betingelserne for at få en anmeldt betalingsstandsning forlænget,

- at give mulighed for på visse punkter at disponere over pantsatte aktiver uden pant-havernes samtykke i forbindelse med en anmeldt betalingsstandsning,
- at lade konkursreglerne om gensidigt bebyrdende aftaler i et vist omfang finde anvendelse ved anmeldt betalingsstandsning, således at løbende aftaleforhold med byrde-fulde vilkår for skyldneren og lange opsigelsesfrister ikke unødigt hindrer en rekons-truktion, og
- at begrænse retten til at kræve, at der ved anmeldt betalingsstandsning stilles sik-kerhed for førstkommende lønudbetaling.

Under model II pegede 1994-idéoplægget blandt andet på, at konkursloven indeholdt flere forskellige indgange til en insolvensbehandling, og at de enkelte behandlingsfor-mer ikke var indbyrdes forbundne. En ændring i behandlingsmåden kunne derfor kun ske ved indgivelse af ny begæring. Indførelse af et fælles forstadium for alle insol-venssituationer kunne sikre, at der blev foretaget de fornødne undersøgelser med hen-blik på, at der blev valgt den fremgangsmåde, der i det konkrete tilfælde var den bedst egnede til at opnå en ordning med fordringshaverne og for en bevarelse af virksomhe-den.

Ifølge model II-forslaget skulle det fælles forstadium for skyldnerens vedkommende kunne indledes efter samme regler som i konkurslovens § 10 om betalingsstandsning og for fordringshavernes vedkommende efter reglerne i konkurslovens § 17 om kon-kurs. Skifteretten skulle herefter tage stilling til, om betingelserne for at indlede en såkaldt forbehandling var til stede. Forbehandlingen skulle herefter anvendes til at ana-lysere skyldnerens forhold med henblik på en vurdering af, om der var basis for en sanering af skyldnerens økonomiske forhold ved en frivillig ordning eller ved en tvangsakkord, eller om virksomheden under alle omstændigheder skulle afhændes eller afvikles tvangsmæssigt. Så snart disse forhold var afklaret, ville skifteretten kunne ta-ge stilling til, efter hvilket regelsæt behandlingen skulle fortsætte.

Endelig pegede sekretariatet i 1994-idéoplægget på en model III i form af en egentlig insolvensreform. Det blev navnlig anført, at en sådan reform ville indebære den fordel, at reglerne kunne få et fælles præg og en indbyrdes sammenhæng, som ellers let kunne gå tabt.

3.3.2. Advokatrådets debatoplæg

I 2000 afgav en arbejdsgruppe under Advokatrådet et debatoplæg om rekonstruktion af kriseramte virksomheder. Baggrunden for arbejdsgruppens nedsættelse var et ønske om at sikre mulighederne for hurtig gennemførelse af rekonstruktion af kriseramte virksomheder. I debatoplægget gennemgik arbejdsgruppen gældende ret og praksis navnlig for så vidt angår tvangsakkord. På baggrund heraf foreslog arbejdsgruppen blandt andet følgende ændringer af lovgivningen på området:

- At der blev gennemført en ny særlig lov om rekonstruktion af virksomheder,
- at rekonstruktioner altid blev indledt med anmeldelse af betalingsstandsning, og at tvangsakkordinstituttet blev forenklet og effektiviseret,
- at konkursordenen blev forenklet, herunder at privilegierne i konkurslovens §§ 95 og 96 blev ophævet, og at de efterstillede krav i konkurslovens § 98 blev behandlet ens i konkurs og rekonstruktion,
- at skifterettens rolle blev styrket,
- at rekonstruktioner blev ledet af en advokat, der som rekonstruktør skulle antage såvel regnskabsmæssig som fagkyndig bistand,
- at der inden tre uger fra anmeldelse af betalingsstandsning skulle udarbejdes en handlingsplan for rekonstruktionen,
- at der blev etableret en egentlig prøvelse af fordringer,
- at rekonstruktøren skulle udarbejde en rekonstruktionsplan blandt andet indeholdende et rekonstruktionsforslag og en gennemgang af virksomhedens juridiske forhold,
- at kravet om minimumsdividende blev ophævet,

- at der blev givet mulighed for konkursregulering af lønkrav og gensidigt bebyrden-
de aftaler,
- at kravet om sikkerhedsstillelse for lønkrav blev ophævet,
- at mulighederne for omstødelse blev smidiggjort og effektiviseret, og
- at afstemningsreglerne blev lempet.

Kapitel 4

Fremmed ret

4.1. Norge

Den norske konkurslov (lov nr. 58 af 8. juni 1984 med senere ændringer om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven)) indeholder regler om to typer af gældsforhandlinger: frivillig gældsordning og tvangsakkord, som begge kan bruges som led i en rekonstruktion.

For begge typer af gældsforhandling gælder, at begæring om åbning af gældsforhandling alene kan fremsættes af selskabet (skyldneren) selv. Betingelsen for en begæring er, at selskabet (skyldneren) er illikvidt.

Tingsretten afsiger kendelse om åbning af gældsforhandlingen og udnævner i den forbindelse et gældsnevæn (gjeldsnemnd), der som udgangspunkt skal bestå af en advokat som formand og 1 til 3 medlemmer, der repræsenterer fordringshaverne. Efter indstilling fra gældsnevænet skal retten endvidere udpege en revisor til at bistå med revision af skyldnerens regnskaber og forretningsførelse. Gældsnevænets opgave er overordnet set at bistå skyldneren under gældsforhandlingen og varetage fordringshavernes fælles interesser.

Skyldneren bevarer som udgangspunkt rådigheden over virksomheden og formueforholdene i øvrigt, men er undergivet gældsnevænets tilsyn. Visse dispositioner, som f.eks. gældsstiftelse, pantsætning og salg, kan skyldneren ikke foretage uden tilladelse fra gældsnevænet.

Ved åbning af gældsforhandling afskæres fordringshaverne fra at foretage udlæg i selskabets aktiver for gæld, der er stiftet før indledning af gældsforhandling. Panteret i aktiver, som skyldneren erhverver efter åbningen af gældsforhandling, kan ikke stiftes

uden gældsnevnets samtykke. Endelig er det i de første 6 måneder kun muligt at gennemføre tvangsrealisation med gældsnevnets samtykke.

Skyldneren har efter lov nr. 59 af 8. juni 1984 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) mulighed for at opsige aftaler f.eks. af hensyn til planlagte driftsændringer eller indskrænkninger. Aftalen kan opsiges med sædvanemæssigt varsel eller med 3 måneders varsel, hvis der ikke findes en sædvane på det pågældende område. Den anden aftalepart kan kræve sit tab dækket i gældsordningen på lige fod med andre fordringshavere.

Gældsnevnet skal underrette fordringshaverne og indhente nærmere oplysning om de enkelte fordringer. Gældsnevnet skal derudover gennemgå skyldnerens regnskaber mv. og forsøge at udarbejde en udtømmende oversigt over skyldnerens ejendele og forpligtelser. På denne baggrund skal gældsnevnet vurdere, om der er udsigt til, at skyldneren vil kunne opnå enten en frivillig gældsordning eller en tvangsakkord. Er dette tilfældet, skal gældsnevnet hjælpe skyldneren med at udarbejde forslag til en sådan gældsordning.

Indholdet af en aftale om frivillig gældsordning eller en tvangsakkord kan blandt andet være betalingsudsættelse, procentvis nedsættelse af gælden eller afvikling af skyldnerens formue både med og uden fritagelse for betaling af gæld, der ikke dækkes ved likvidationen.

Udgangspunktet for begge ordninger er, at alle simple fordringshavere skal stilles lige, men ved den frivillige gældsordning er det muligt at aftale andet. Ved tvangsakkorder gælder et krav om en minimumsdividende på 25 pct.

Et forslag til en frivillig gældsordning skal sendes til alle kendte fordringshavere, som er omfattet af forslaget. Ved tvangsakkord skal det kundgøres i brønnøysundregistrene

og i en relevant avis - og eventuelt også ved tinglysning - at forhandling om tvangsakkord er åbnet. Derudover skal der som udgangspunkt holdes et fordringshavermøde.

For så vidt angår vedtagelsen af et forslag, gælder der helt forskellige regler for henholdsvis frivillige gældsordninger og tvangsakkorder.

Vedtagelse af en frivillig gældsordning kræver enstemmighed blandt alle fordringshavere.

Vedtagelse af en tvangsakkord kræver, at et kvalificeret flertal af de stemmeberettigede accepterer forslaget. Ved en dividende på min. 50 pct. kræves således accept fra $\frac{3}{5}$ af de fordringshavere, der deltager i afstemningen, og som repræsenterer $\frac{3}{5}$ af det samlede beløb, som giver stemmeret. Ved en dividende på under 50 pct. kræves dog accept fra $\frac{3}{4}$ af de fordringshavere, der deltager i afstemningen, og som repræsenterer $\frac{3}{4}$ af det samlede beløb, som giver stemmeret.

Ved vedtagelse af et forslag om frivillig gældsordning skal gældsnævnet underrette fordringshaverne samt retten, som herefter indfører forslaget i skifteprotokollen. Ved tvangsakkord skal gældsnævnet sende afstemningsresultatet til Tingsretten med en redegørelse for afstemningen samt en udtalelse om, hvorvidt der foreligger forhold, der hindrer en stadfæstelse. Der skal herefter afholdes stadfæstelsesmøde i Tingsretten.

Bliver forslag til tvangsakkord vedtaget og stadfæstet af Tingsretten, er akkorden som udgangspunkt bindende for alle fordringshavere, hvis krav stammer fra tiden før gældsforhandlingens åbning. Akkorden finder dog ikke anvendelse i forhold til fordringer med en lovbestemt fortrinsret, pantesikrede eller på anden måde sikrede fordringer samt fordringer, der kan kræves dækket ved modregning.

Bliver et forslag ikke vedtaget af fordringshaverne, gælder det for både frivillige gældsordninger og tvangsakkorder, at skyldneren kun kan stille ét nyt forslag. Kan

gældsforhandling ikke afsluttes inden 6 måneder skal retten som udgangspunkt indstille gældsforhandlingen og træffe afgørelse om konkursbehandling. Tilsvarende gælder, når retten efter begæring fra gældsnetet finder, at der ikke er udsigt til at gældsforhandling vil kunne opnås, eller når retten nægter stadfæstelse af en tvangsakkord.

4.2. Sverige

I Sverige gælder lag nr. 764/1996 med senere ændringer om företagsrekonstruktion. Efter denne lov kan en erhvervsdrivende, der har betalingsvanskeligheder, ved retten få truffet beslutning om iværksættelse af rekonstruktionsbehandling. Loven er møntet på virksomheder, som anses for at være levedygtige på længere sigt, men som er kommet ud i så store økonomiske vanskeligheder, at de ikke kan betale deres gæld, når den forfalder.

En ansøgning om företagsrekonstruktion kan indgives skriftligt af skyldneren eller en fordringshaver. Der er i loven fastsat nærmere krav til indholdet af en ansøgning fra henholdsvis skyldneren og en fordringshaver. Det er en forudsætning for, at der kan træffes beslutning om företagsrekonstruktion, at det må antages, at skyldneren ikke kan eller i løbet af kort tid ikke vil kunne betale sine forfaldne gældsposter.

På baggrund af ansøgningen træffer retten afgørelse om iværksættelse af företagsrekonstruktion og udpeger en rekonstruktør, som skal undersøge, om forudsætningerne for en fortsat drift af virksomheden er til stede, og om der kan opnås en økonomisk ordening med fordringshaverne. Rekonstruktøren skal i samråd med skyldneren udarbejde en rekonstruktionsplan, som nærmere redegør for, hvordan formålet med rekonstruktionen opnås.

Retten fastsætter samtidig med udpegningen af rekonstruktøren tidspunktet for et møde i retten med fordringshaverne. Mødet skal som udgangspunkt holdes inden 3 uger fra beslutningen om iværksættelse af företagsrekonstruktion. Inden en uge efter beslutningen om iværksættelse af rekonstruktion skal rekonstruktøren underrette samtlige

kendte fordringshavere om beslutningen. Fordringshaverne skal samtidig have tilsendt en række oplysninger. Er der et stort antal fordringshavere, kan underretning erstattes af en kundgørelse. Under fordringshavermødet skal fordringshaverne have lejlighed til at udtale sig om, hvorvidt rekonstruktionsbehandlingen skal fortsætte. En fordringshaver kan kræve, at der nedsættes et kreditorudvalg på højst 3 personer, som rekonstruktøren skal rådføre sig med i væsentlige spørgsmål.

Skyldneren har pligt til at give rekonstruktøren alle oplysninger om sine økonomiske forhold, som er af betydning for rekonstruktionen af virksomheden, ligesom skyldneren skal følge rekonstruktørens anvisninger om virksomhedens drift. Under rekonstruktionsbehandlingen har skyldneren fortsat rådighed over sin formue. Skyldneren må dog ikke betale gæld, påtage sig nye forpligtelser eller afhænde aktiver af væsentlig betydning uden rekonstruktørens samtykke. Under rekonstruktionsbehandlingen kan der ikke foretages individualforfølgning mod skyldneren. Endvidere må skyldneren ikke erklæres konkurs, medmindre der er særlige grunde til at antage, at en fordringshaver rettigheder alvorligt skades.

En företagsrekonstruktion varer efter loven i tre måneder og kan forlænges med tre måneder ad gangen. Hvis der ikke indledes forhandlinger om en akkord, kan sagsbehandlingen dog højst vare et år.

Hvis der ikke på frivillig basis kan opnås en ordning med fordringshaverne, kan retten træffe afgørelse om en tvangsakkord efter reglerne i lovens kapitel 3. Fordringshavere, som har en fortrinsret, omfattes ikke af akkordforhandlingerne. Et akkordforslag, som giver fordringshaverne mindst 50 pct. af fordringernes beløb, anses for vedtaget, hvis mindst 60 pct. af de stemmeberettigede fordringshavere (som også repræsenterer mindst 60 pct. af fordringernes samlede beløb) godkender forslaget. Hvis akkordforslaget giver mindre dækning, anses det for vedtaget, hvis 75 pct. af de stemmeberettigede fordringshavere (som også repræsenterer mindst 75 pct. af fordringernes samlede

beløb) godkender det. En vedtagen akkord er bindende for alle de fordringshavere, som var berettigede til at deltage i akkordforhandlingerne.

4.3. Finland

I Finland gælder lag nr. 47/1993 med senere ændringer om företagssanering. Företagssanering kan anvendes over for alle erhvervsvirksomheder og over for selvstændige erhvervsdrivende, dog ikke over for f.eks. kredit- og forsikringsinstitutter, som er underlagt særlig regulering og overvågning.

Retten kan træffe bestemmelse om indledning af företagssanering, hvis skyldneren er insolvent, og der i øvrigt ikke findes lovgivningsbetingede hindringer for, at der iværksættes företagssanering. Sådanne hindringer kan f.eks. være, at insolvensen ikke kan undgås ved hjælp af en företagssanering, eller at skyldnerens indtægter ikke er tilstrækkelige til at dække omkostningerne ved saneringen.

Ansøgning om virksomhedssanering kan indgives af både skyldneren og en fordringshaver. Företagssanering kan indledes, også hvis skyldneren blot trues af insolvens. I denne situation kan saneringsforanstaltningerne dog kun i særlige tilfælde indledes på grundlag af en ansøgning fra en fordringshaver. Företagssanering kan endvidere indledes, hvis skyldneren og to fordringshavere søger om det i fællesskab. De pågældende fordringshaveres samlede fordringer skal i så fald udgøre mindst en femtedel af den gæld, som det er oplyst, at skyldneren har.

Retten offentliggør i den finske Statstidende en bekendtgørelse om beslutningen om at indlede saneringsforanstaltninger. Retten skal underrette fordringshaverne om, at der er blevet indledt saneringsforanstaltninger. Desuden registreres indledningen af saneringsforanstaltningerne i blandt andet konkurs- og virksomhedssaneringsregistret, handelsregistret, tingbogen og værdipapirregistret.

Som led i rekonstruktionsbehandlingen udpeger retten en udreder, som blandt andet skal undersøge, om forudsætningerne for en fortsat drift af virksomheden er til stede, og om der kan opnås en økonomisk ordening med fordringshaverne, ligesom den pågældende skal sørge for, at der bliver udarbejdet et forslag til en rekonstruktionsplan ("saneringsprogram"). Der nedsættes som udgangspunkt et kreditorudvalg ("borger-nærdelegation"). Kreditorudvalget repræsenterer fordringshaverne og rådgiver udrederen.

Fordringshaverne har ret til at blive hørt i de forskellige faser af behandlingen. Udrederens forslag til et rekonstruktionsplan skal forelægges for fordringshaverne til udtalelse. Hvis forslaget ikke vedtages enstemmigt, gennemføres der en afstemning, som danner grundlag for den endelige rekonstruktionsplan.

Skyldneren har pligt til at forelægge retten og rekonstruktøren relevante oplysninger og at bidrage til, at rekonstruktionen kan gennemføres. Skyldneren har ret til at fremlægge sit eget rekonstruktionsforslag.

En skyldner kan ikke erklæres konkurs, hvis der er indgivet en ansøgning om virksomhedssanering. Under gennemførelsen af virksomhedssaneringen gælder der et forbud mod betaling og tvangsfuldbyrdelse. Forbuddet gælder al gæld, som skyldneren har pådraget sig inden indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, herunder også pantegæld. Også vilkårene for pantegælden kan med visse begrænsninger ændres under saneringsprogrammet.

Rekonstruktionsbehandlingen medfører ikke, at skyldneren mister sin indflydelse på virksomheden, og virksomheden fortsætter sine aktiviteter under overvågning af udrederen. Visse handlinger fra skyldnerens side kræver dog udrederens samtykke. Rekonstruktionsbehandlingen påvirker ikke forpligtelser, skyldneren tidligere har påtaget sig, medmindre andet er fastsat i lovgivningen.

Rekonstruktionen skal omfatte foranstaltninger, som har til formål at løse virksomhedens problemer. Det kan dreje sig om afkortning af gæld og ændring af vilkårene for gæld, som virksomheden har pådraget sig inden indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, herunder med visse begrænsninger også pantegæld. Foranstaltningerne kan endvidere vedrøre virksomhedens form, aktiviteter, ledelse, organisation, personale eller kapitalstruktur.

Hvis skyldneren opfylder sine betalingsforpligtelser i henhold til rekonstruktionsplanen, skal den pågældende ikke betale den gæld, som overstiger det beløb, der er fastsat i planen. En fordringshaver har med visse undtagelser ikke ret til modregning i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen. Rekonstruktionen omfatter al gæld, der er opstået, inden rekonstruktionsbehandlingen blev indledt.

Rekonstruktionen medfører med visse undtagelser, at gæld, der er stiftet, inden saneringsproceduren blev indledt, men som ikke anmeldes, bortfalder. Rekonstruktionen løber, indtil forpligtelserne i henhold til rekonstruktionsplanen er opfyldt, og fordringshaverne har fået den betaling, som følger heraf.

Retten kan beslutte, at rekonstruktionen skal bortfalde, hvis skyldneren ikke har levet op til de forpligtelser, der følger af saneringsprogrammet, og der i øvrigt er tale om en væsentlig tilsidesættelse af forpligtelserne. Rekonstruktionen bortfalder også, hvis skyldneren erklæres konkurs, inden rekonstruktionen er afsluttet. Derudover kan retten bestemme, at planen for afvikling af gælden til en bestemt fordringshaver i henhold til rekonstruktionen skal bortfalde, hvis skyldneren i væsentlig grad har tilsidesat sine betalingsforpligtelser over for den pågældende fordringshaver.

4.4. England

Rekonstruktion af selskaber kan i England ske ved at det pågældende selskab tages under administration eller ved et såkaldt ”Company Voluntary Arrangement” (CVA). Reglerne herom findes i afsnit 1 og 2 i Insolvency Act fra 1986 (England og Wales).

Hvis et selskab sættes under administration, overtager en bobestyrer, der skal være en person med erfaring i insolvensbehandling, kontrollen med selskabet. Administration kan iværksættes både med og uden rettens medvirken.

Administration uden rettens medvirken kan kun iværksættes af selskabet selv eller af en fordringshaver, som har en væsentlig sikkerhed i selskabet af en art, som kvalificerer denne til tage en sådan beslutning.

Anmodning om, at retten iværksætter administration, kan indgives af selskabet eller dets direktører, en eller flere fordringshavere eller, hvis selskabet er under likvidation, af likvidator.

Bobestyreren erstatter selskabets direktører og har kompetence til både at afskedige og ansætte direktører. Administrators opgaver er, (1) at få selskabet til at fortsætte sin virksomhed, (2) at finde en løsning i forhold til fordringshaverne, som er bedre, end hvis selskabet blev likvideret uden først at være under administration eller (3) at realisere formuegoder med henblik på at sælge disse til sikrede og/eller foranstillede fordringshavere. Administrator skal forberede forslag til, hvordan målet med administrationen kan nås og fremsætte det for fordringshaverne.

I administrationsperioden kan fordringshaverne ikke anlægge sag mod selskabet eller søge om tvangsfuldbyrdelse, medmindre retten giver tilladelse hertil.

Selskabet kan som udgangspunkt kun være under administration i op til et år, men perioden kan blive forlænget med fordringshavernes eller rettens godkendelse. Når en administrationsperiode sluttet, afgøres det, om selskabet skal/kan fortsætte sin virksomhed i overensstemmelse med den aftale, som eventuelt er opnået under administrationen, eller om der skal tages skridt til at opløse selskabet.

Det nærmere indhold af aftalen fastlægges ud fra, hvad fordringshaverne vil acceptere. Vedtagelse af et forslag kræver, at minimum 75 pct. af fordringshaverne stemmer for, men herefter er aftalen bindende for alle fordringshavere, inklusive dem der eventuelt måtte have stemt imod.

Bæredygtige selskaber, der er i økonomiske vanskeligheder, kan blandt andet som led i en administrationsordning søge at opnå en frivillig gældsordning med fordringshaverne i form af en CVA. Ved at benytte sig af CVA kan et selskab fremsætte forslag til betaling af gæld og/eller en plan for ordning af selskabets virksomhed. CVA kan anvendes uafhængigt af andre procedurer, men kan f.eks. indgå som led i en administrationsordning.

4.5. Nederlandene

I Nederlandene findes reglerne om insolvensbehandling i konkursloven (Faillissementswet). Loven giver mulighed for to typer af insolvensbehandling: konkurs og moratorium. Reglerne om moratorium blev indført med henblik på at give en skyldner mulighed for at reorganisere sig og fortsætte sin virksomhed.

Overordnet set indeholder et moratorium mange af de samme elementer som en anmeldt betalingsstandsning efter dansk ret.

Kun skyldneren selv kan anmode retten om et moratorium. Kravet herfor er, at der er udsigt til, at skyldneren ikke er i stand til at betale sine gældsforpligtelser, efterhånden som de forfalder. Kan retten imødekomme skyldnerens anmodning om moratorium, udpeger retten en bobestyrer. Skyldneren kan herefter kun disponere over sine aktiver med bobestyrerens samtykke. Hverken fordringshaverne eller skyldneren har indflydelse på valget af bobestyrer.

Ved rettens afgørelse om moratorium, opnår skyldneren henstand med betalingerne til fordringshavere med krav, der ikke er sikrede eller har fortrinsstilling (simple for-

dringshavere). Disse fordringshavere er endvidere afskåret fra at søge tvangsfuldbyrdelse i skyldnerens aktiver. Et moratorium varer som udgangspunkt højst i 18 måneder, men der er mulighed for forlængelse.

Skyldneren og/eller administrator har under moratoriet mulighed for at anmode retten om en såkaldt "afkølingsperiode", hvor også fordringshavere med sikrede og fortrinsstillede krav afskæres fra at søge tvangsfuldbyrdelse. Denne periode kan maksimalt vare i 4 måneder.

Skyldneren kan fremlægge forslag til en plan for, hvordan virksomheden skal reddes, som de simple kreditorer skal stemme om. Fordringshavere med sikrede og/eller fortrinsstillede krav kan ikke blive bundet af en eventuel plan og deltager derfor ikke i afstemningen. Vedtagelsen af planen kræver, at et flertal af de simple kreditorer, som repræsenterer minimum halvdelen af den samlede gæld, stemmer for. For at planen kan blive endeligt vedtaget, skal den stadfæstes af retten. Retten vil for eksempel nægte stadfæstelse, hvis planen stiller nogle fordringshavere ringere end andre. Vedtages og stadfæstes planen, er den bindende for alle simple kreditorer, uanset om de stemte for eller imod.

Del II: Overvejelser og forslag

Kapitel 5

Grundlæggende rammer for den foreslåede regulering

5.1. Indledning

Det fremgår af Konkursrådets kommissorium, at insolvenslovgivningen er blevet kritiseret for ikke i tilstrækkeligt omfang at understøtte en videreførelse af virksomheder, som er levedygtige.

Konkursrådets skal derfor overveje behovet for lovændringer med henblik på under varetage af fordringshavernes berettigede interesser at fremme videreførelsen af insolvente eller insolvenstruede virksomheder, som er levedygtige.

Det fremgår af kommissoriet, at rekonstruktionsplaner og frivillige kreditorordninger nødvendigvis må være tilpasset den konkrete virksomhed. Lovgivningen bør derfor alene opstille generelle retningslinjer og rammer, således at der er et godt juridisk-teknisk fundament for at opnå hensigtsmæssige ordninger med insolvente virksomheders fordringshavere, og således at bestræbelserne herpå ikke begynder for sent.

På den baggrund har Konkursrådet overvejet, hvordan et regelsæt om rekonstruktion af insolvente virksomheder bedst kan leve op til disse forudsætninger og hensyn.

Det har været en grundlæggende forudsætning for Konkursrådets overvejelser, at en nyordning af mulighederne for rekonstruktion af levedygtige virksomheder bør have sit afsæt i en fortsættelse af aktiviteterne i den midlertidigt insolvente virksomhed. Dette vil i almindelighed være en fordel for såvel skyldneren (virksomhedens ejerkreds) som dennes fordringshavere, men tjener også den videregående samfundsmæssige interesse, at en forbedring af mulighederne for videreførelse af levedygtige virksomheder vil kunne afspejle sig i investeringslysten og dermed blandt andet i antallet af arbejdspladser i Danmark.

En fortsættelse af virksomheden med samme identitet behøver imidlertid ikke nødvendigvis ske i regi af samme ejerkreds, og de enkelte aktørers interesse i en videreførelse af virksomheden *kan* derfor i situationen være forskellig.

Vægtningen af virksomhedens fortsatte drift indebærer, at det overordnede hensyn bag Konkursrådets overvejelser har været varetagelsen af fordringshavernes fælles interesser med et fortsat rimeligt hensyn til skyldneren. Det har således ikke på baggrund af kommissoriet været et selvstændigt mål for rådet at forbedre skyldnerens retsstilling.

Denne overordnede ramme for Konkursrådets arbejde indebærer, at rådets overvejelser har taget sigte på, hvorledes man med fordel kan indrette og benytte et system, således at værditab som følge af virksomhedens sammenbrud i det videst mulige omfang undgås.

5.2. Udbygning af de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord

Konkursrådet har i overensstemmelse med kommissoriet taget udgangspunkt i den skitserede model I i 1994-idéoplægget ved overvejelserne om udarbejdelsen af et lovudkast om rekonstruktion. Modellen går ud på en udbygning og styrkelse af de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord, jf. kapitel 3.3.1.

Konkursrådet har i den forbindelse vurderet, om det vil indebære en forbedring af reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord at koordinere og samle reglerne i et nyt regelsæt om rekonstruktion, navnlig således at regler om tvangsakkord indgår i det nye regelsæt.

Den gældende konkurslov indeholder regler om anmeldt betalingsstandsning, tvangsakkord og konkurs i særskilte regelsæt. Man kan således tale om, at systemet er tre-strengt. Efter Konkursrådets opfattelse er der imidlertid næppe noget grundlag for at operere med særskilte regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord i for-

bindelse med rekonstruktionsbehandling. Hertil kommer, at de to regelsæt ofte kombineres i praksis, idet en skyldner kan anmelde betalingsstandsning blandt andet med henblik på at få klarlagt mulighederne for at gennemføre en tvangsakkord. En samling af regelsættene vil indebære, at der opnås en ensartet systematik og regelforenklings.

Konkursrådet har videre overvejet, om der vil være fordele forbundet med at gennemføre en *yderligere* koordinering og sammenlægning af reglerne i konkursloven med henblik på gennemførelse af en enstrengt model, hvor reglerne er fælles for både betalingsstandsning, tvangsakkord og konkurs.

Anvendelse af en enstrengt model med fælles regler for betalingsstandsning, tvangsakkord og konkurs vil kunne indebære en betydelig forenkling af reglerne i konkursloven og vil kunne bidrage til en bedre sammenhæng i insolvensbehandlingen.

Et led i en enstrengt model kunne være etablering af et fælles forstadium som anført i 1994-idéoplæggets model II. Et forslag herom var indeholdt i det udkast til lov om gældsordning, som Gældsordningskommissionen afgav i 1941. Kommissionens forslag indebar et obligatorisk forstadium, der skulle anvendes også i tilfælde, hvor det var utvivlsomt, at konkurs var den eneste mulighed. I disse tilfælde ville gældsordningsstadiet imidlertid kunne sluttet umiddelbart og skyldnerens bo straks overgå til en konkursbehandling. Forslaget var båret af den betragtning, at en konkurs skulle anses som en sidste udvej

Indførelsen af en enstrengt model, herunder f.eks. et fælles forstadium, vil imidlertid have den ulempe, at reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord på den ene side og konkurs på den anden side ikke har sammenfaldende formål. Hvor en betalingsstandsning og en tvangsakkord naturligt indgår i overvejelserne om, hvordan skyldnerens virksomhed kan videreføres, har reglerne om konkurs navnlig som formål at afvikle skyldnerens bo med henblik på, at fordringshaverne kan få den bedst mulige dækning af deres krav. Det vil efter rådets opfattelse være overordentligt vanskeligt at

varetage disse til dels modsatrettede hensyn gennem ensartede regler. Hertil kommer, at indførelse af enstrengt model må forudsætte, at de gældende regler har skabt sådanne problemer i praksis, at der er et velunderbygget grundlag for også at foreslå de konkursretlige regler ændret gennem etableringen af en enstrengt model. Konkursrådet finder imidlertid ikke, at der foreligger oplysninger om sådanne forhold vedrørende konkurslovens regler om konkurs.

Konkursrådet foreslår derfor ikke regler om en enstrengt model, herunder regler om etablering af et fælles forstadium. Hovedprincippet i den revision af konkursloven, som Konkursrådet foreslår i denne betænkning, vil således på baggrund af de ovennævnte mere generelle overvejelser være, at der skal foretages en sammenlægning og udbygning af reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord i et nyt og samlet regelsæt om rekonstruktionsbehandling.

Der vil være visse områder, hvor reglerne nødvendigvis må være ens for rekonstruktion og konkurs, eller i øvrigt med fordel vil kunne tilnærmes hinanden. Dette er således i vidt omfang tilfældet for så vidt angår reglerne om modregning og omstødelse. Konkursrådets forslag til regler om omstødelse, modregning og videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler i forbindelse med rekonstruktionsbehandling bygger således på de gældende regler herom i konkurs. Der henvises i øvrigt til kapitel 16-18.

5.3. Øvrige principper

Konkursrådets overvejelser om udformningen af regler rekonstruktion har taget udgangspunkt i en række mere overordnede overvejelser, der skitseres i det følgende.

- Igangværende virksomhed – forholdet til konkurs

Konkursrådet finder, at der ved udarbejdelsen af regler om rekonstruktion bør være en særlig fokus på at målrette reglerne til igangværende virksomheder, ligesom reglerne

skal have fokus på, at rekonstruktionen under den ene eller den anden form skal føre til, at virksomhedens fortsættes.

Afvikling af virksomheden skal således ikke ske som led i en rekonstruktion, som det kan være tilfældet efter de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning i konkurslovens kapitel 2.

En rekonstruktionsbehandling bør således altid føre til, at virksomheden enten rekonstrueres, og at virksomhedsdriften fortsættes under en eller anden form, eller at rekonstruktion ikke er muligt, og at virksomheden derfor overgår til konkursbehandling, medmindre skyldneren er solvent.

- Adgang til virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktion

Konkursrådet finder, at reglerne om rekonstruktion skal omfatte tilfælde, hvor en virksomhed søges rekonstrueret ved en virksomhedsoverdragelse, uanset om dette sker som led i en akkord af skyldnerens gæld. Herudover skal en rekonstruktionsbehandling også kunne indebære en tvangsakkord, ligesom rekonstruktionen bør kunne indeholde en kombination af tvangsakkord og virksomhedsoverdragelse.

Inddragelsen af virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktion vil være en nyskabelse, og den foreslåede lovregulering heraf skal navnlig ses i lyset af, at virksomhedsoverdragelse allerede i dag i praksis anvendes i betydeligt omfang ved rekonstruktionsbestræbelser uden for konkurslovens regi, og at virksomhedsoverdragelse som rekonstruktionsform må forventes at få et øget anvendelsesområde i fremtiden som følge af reglerne om virksomhedspant.

De nye regler bør således samlet set have et langt bredere anvendelsesområde end de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord, navnlig derved at de nye

regler også bør tage sigte på rekonstruktion af virksomheden frem for alene at fokusere på en ”rekonstruktion” af skyldneren gennem en tvangsakkord.

- Tidlig iværksættelse og hurtig afslutning

Konkursrådet finder, at reglerne om rekonstruktionsbehandling bør udformes således, at det sikres, at rekonstruktionsarbejdet iværksættes så tidligt i forløbet, at en rekonstruktionsbehandling vil tjene et sagligt og gennemførligt formål, ligesom det bør sikres, at en påbegyndt behandling fremmes mest muligt. Ved udformningen af rammerne for rekonstruktionsbehandlingen bør det således sikres, at adgangen til rekonstruktionstiltag begrænser sig til virksomheder, der reelt er levedygtige.

En rekonstruktionsbehandling må ikke misbruges til at udsætte eller helt undgå et opgør med fordringshaverne i tilfælde, hvor skyldneren er uden midler eller reale muligheder for at etablere en gældsordning med fordringshaverne, således at rekonstruktionsbehandlingen blot bliver en unødigt forlængelse og fordyrelse af en efterfølgende konkursbehandling. Ikke-levedygtige virksomheder bør således hurtigst muligt udsondres fra et rekonstruktionsforløb og overgå til behandling efter reglerne om konkurs.

- Inddragelse af ekstern bistand

Konkursrådet finder, at der som led i en rekonstruktionsbehandling bør udpeges en person med indsigt i virksomhedsforhold, der – eventuelt i samarbejde med skyldneren – skal stå for udformningen af en rekonstruktionsplan, det vil sige en plan for gennemførelsen af rekonstruktionsbehandlingen, og et rekonstruktionsforslag, det vil sige et forslag til gennemførelse af rekonstruktionen.

Der bør endvidere udpeges en person med særlig regnskabsmæssig indsigt, der kan bistå med varetagelsen af regnskabsopgaver og vurderinger mv.

- Inddragelse af fordringshaverne

Fordringshaverne bør have en vid mulighed for indsigt i og indflydelse på forløbet. Dette bør sikres ved, at fordringshaverne løbende bliver inddraget i rekonstruktionsarbejdet og de beslutninger, der skal tages af skifteretten og rekonstruktøren i forbindelse hermed, herunder om forretningsmæssige forhold.

Fordringshaverne bør således allerede på et tidligt tidspunkt i rekonstruktionsbehandlingen have bestemmende indflydelse på, om rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre.

- Adgang til ekstinktion, omstødelse og regulering af gensidigt bebyrdende aftaler

Konkursrådet finder, at der for at skabe det bedst mulige grundlag for en rekonstruktion under rekonstruktionsbehandlingen bør kunne ske omstødelse af skyldnerens omstødelige dispositioner, ligesom der bør kunne foretages regulering af skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler.

Muligheden for omstødelse og regulering af skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler i forbindelse med rekonstruktionen vil indebære væsentlig forbedrede muligheder for at opnå en succesfuld rekonstruktion af virksomheden.

Åbning af mulighed for omstødelse i forbindelse med rekonstruktionsbehandling er efter Konkursrådets opfattelse ubetænkeligt, idet der med den foreslåede udformning af reglerne ikke vil være risiko for, at skyldneren efter en rekonstruktionsbehandling fortsat vil være insolvent uden samtidig at være undergivet konkursbehandling.

- Ingen fordringsprøvelse

Konkursrådet finder, at der ikke bør indføres regler om fordringsprøvelse i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling, således som det er tilfældet ved behandlingen af konkursboer. I det debatoplæg, som en arbejdsgruppe under Advokatrådet i 2000 afgav om rekonstruktion af kriseramte virksomheder blev der imidlertid fremsat forslag herom.

Baggrunden for, at Konkursrådet ikke stiller forslag om, at der i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling skal ske en egentlig fordringsprøvelse, er, at regler herom vil føre til en længere sagsbehandlingstid. Dette harmonerer ikke med, at et af de overordnede formål med en rekonstruktionsbehandling bør være at opnå en hurtig gennemførelse af en rekonstruktion af virksomheden.

Reglerne bør imidlertid udformes således, at der i reglerne om afstemning om et rekonstruktionsforslag tages højde for, at der kan være bestridte fordringer. Tilsvarende regler findes i gældende ret i reglerne om tvangsakkord. En rekonstruktionsbehandling bør i øvrigt ikke afskære skyldneren fra efterfølgende domstolsprøvelse af bestridte krav. Som noget nyt i forhold til de gældende regler om tvangsakkord bør der endvidere fremgå af reglerne, at dividende afsat til fordringer, der viser sig ikke at bestå, tilkommer de øvrige fordringshavere, medmindre andet er bestemt. Hvis en skyldner anerkender en fordring i et forsøg på at føre de øvrige fordringshavere eller skifteretten bag lyset, bør det endvidere kunne føre til, at rekonstruktionsbehandlingen bringes til ophør, eller at en stadfæstet rekonstruktion efterfølgende ophæves af skifteretten.

- Rekonstruktionsbehandling skal ikke være obligatorisk

Konkursrådet finder ikke, at rekonstruktionsbehandling skal være obligatorisk, således at konkursbehandling ikke kan iværksættes direkte.

Der vil som led i rekonstruktionsbehandlingen være et indledende forløb, hvor virksomhedens forhold undersøges nærmere med henblik på udarbejdelse af en rekonstruktionsplan. Det vil imidlertid i mange tilfælde være forholdsvis oplagt, at overvejelser om rekonstruktion af virksomheden ikke kan komme på tale, f.eks. hvis virksomhedens aktiviteter er afviklede, og det er derfor ikke hensigtsmæssigt helt at afskære muligheden for, at en virksomhed tages direkte under konkursbehandling.

- Ingen begrænsning i adgangen til frivillige akkorder

Konkursrådet finder ikke, at adgangen til at indgå frivillige akkorder bør begrænses som følge af indførelsen af regler om indenretlig rekonstruktionsbehandling.

I nogle tilfælde vil den foretrukne løsning på en virksomheds økonomiske problemer være at arbejde udenretligt med en frivillig akkord blandt andet på grund af de bedre muligheder for at holde forhandlingerne herom hemmelige.

Hertil kommer, at det næppe vil være muligt at indrette reglerne om rekonstruktionsbehandling på en sådan måde, at man opnår samme grad af diskretion som ved frivillige akkorder – i hvert fald i det omfang en rekonstruktionsbehandling skal have retsvirkninger i forhold til alle fordringshavere.

Reglerne om indenretlig rekonstruktion bør imidlertid udformes således, at skifteretten kan tilbyde et attraktivt alternativ til det udenretlige rekonstruktionsarbejde.

- Reglerne skal ikke kun gælde for erhvervsdrivende

Konkursrådet finder, at regler om rekonstruktion i lighed med de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord skal finde anvendelse for såvel erhvervsdrivende (fysiske eller juridiske) personer som for fysiske personer, der ikke driver virksomhed eller er holdt op med at drive virksomhed.

Det altovervejende hovedområde og sigte for anvendelse af rekonstruktionsreglerne vil dog være selskaber og andre erhvervsdrivende. For fysiske personer, der ikke driver virksomhed, udgør reglerne om gældssanering, udsættelse af tvangsauktion, afdragsordninger i fogedretten og reglerne i speciallovgivningen om eftergivelse af gæld efter Konkursrådets opfattelse alt andet lige et lettere tilgængeligt alternativ i forhold til reglerne om betalingsstandsning og tvangsakkord. Dette forhold vil ikke ændre sig ved de nye regler om rekonstruktion, og dette kunne tale for, at rekonstruktionsreglerne skal være forbeholdt erhvervsdrivende.

Konkursrådet finder imidlertid ikke, at der er afgørende reale forhold, der kan begrunde en sådan udformning af reglerne, der indebærer, at fysiske personer, der ikke driver erhvervsvirksomhed, udelukkes fra at anvende regler. En sådan udformning af reglerne ville således udgøre en ændring i forhold til gældende ret, hvorefter fysiske personer, der ikke driver erhvervsvirksomhed, kan gøre brug af anmeldt betalingsstandsnings- og/eller tvangsakkordreglerne, jf. U 2007.2722 V. En sådan situation vil kun opstå yderst sjældent, og en adgang til at anvende rekonstruktionsreglerne frem for gældssanering vil derfor ikke forrykke balancen mellem reglerne.

- Ikke regler om tvangsakkord i konkurs

Efter Konkursrådets opfattelse bør adgangen til tvangsakkord i konkurs ophæves.

Hvis skyldneren er under konkurs, bør der ikke være adgang til at anvende reglerne om rekonstruktion, og en skyldner må i denne situation henvises til eventuelt at søge gældssanering.

5.4. Reglernes placering mv.

Konkursrådet har overvejet, om reglerne om rekonstruktion bør placeres i konkursloven eller i en selvstændig lov.

I Advokatrådets debatoplæg blev det foreslået, at et nyt regelsæt om rekonstruktion blev etableret uden for konkursloven, eventuelt i en ny særlig lov. Det blev anført, at det var væsentligt, at alle, når arbejdet omkring rekonstruktion af en virksomhed blev påbegyndt, ikke omgående fik opfattelsen af, at virksomheden formentlig i løbet af kort tid ville gå konkurs alligevel. Endvidere pegede Advokatrådets arbejdsgruppe på, at et selvstændigt regelsæt samtidig kunne mindske eller fjerne skyldnerens eventuelle frygt for at søge bistand til rekonstruktion på et tidligere tidspunkt i forløbet.

Reglerne om rekonstruktion er placeret i selvstændige regelsæt i både svensk og finsk ret.

Konkursrådet er af den opfattelse, at reglerne om rekonstruktion bør fremgår af konkursloven. Dette hænger sammen med, at rekonstruktionsbehandlingen i praksis vil være tæt knyttet til de øvrige insolvensbehandlingsformer i loven, herunder for så vidt angår spørgsmålet om etablering af fristdag. Det er derfor mest hensigtsmæssigt, at rekonstruktionsreglerne, ligesom de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord placeres i konkursloven. I sproglig henseende vil den mulige negative signalværdi, der kan ligge i, at reglerne kommer til at stå i konkursloven, kunne undgås eller mindskes ved, at de nye regler anvender det mere positive og fremadrettede udtryk rekonstruktionsbehandling frem for udtrykket betalingsstandsning.

Rekonstruktionsreglerne synes kronologisk mest hensigtsmæssigt at burde indsættes i konkursloven før reglerne om konkurs i afsnit II, således som det også er tilfældet for reglerne om betalingsstandsning i dag. Det foreslås derfor, at der i konkursloven indsættes et nyt afsnit IA om rekonstruktion.

Da betalingsstandsningsreglerne er nyere end akkordforhandlingsreglerne, foreslås reglerne om rekonstruktionsbehandling som udgangspunkt udformet med afsæt i de gældende regler om betalingsstandsning. Der er dog forhold, der ikke reguleres af de

gældende regler, eller som af forskellige årsager reguleres forskelligt inden for henholdsvis anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord. Konkursrådet har derfor i gennemgangen i kapitel 6-21 i et vist omfang søgt at skildre forskelle mellem reglerne med henblik på at finde den mest hensigtsmæssige løsning på de spørgsmål, der rejser sig ved rekonstruktion af nødlidende virksomheder.

Kapitel 6

Begæring om rekonstruktionsbehandling

6.1. Gældende ret

6.1.1. Betalingsstandsning

Betalingsstandsning kan alene have sit afsæt i en anmeldelse fra skyldneren, jf. konkurslovens § 10, stk. 1. Anmeldelse er frivillig.

Anmeldelse af betalingsstandsning kan foretages af en skyldner, der ikke mener sig i stand til at opfylde sine forpligtelser, jf. § 10, stk. 1. Betalingsstandsning indledes i almindelighed på det foreliggende skriftlige grundlag i sagen, uden at der afholdes retsmøde. Der stilles ikke i den forbindelse krav til nærmere dokumentation af skyldnerens insolvens, og skifteretten skal derfor ikke afkræve skyldneren nærmere oplysninger om den pågældendes økonomiske stilling, f.eks. i form af status eller regnskab, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 63. Betingelsen om insolvens forudsættes således opfyldt, medmindre det for skifteretten er helt åbenbart, at skyldneren er solvent.

Ved anmeldt betalingsstandsning er skifterettens rolle i vidt omfang begrænset til at udgøre den formelle ramme om betalingsstandsningens indledning. Det er således skifteretten, der modtager skyldnerens begæring herom, jf. § 7. Det er desuden skifteretten, der beskikker tilsyn og fastsætter tidspunktet for mødet med fordringshaverne, ligesom skifteretten efter tilsynets begæring bestemmer, om der skal stilles passende sikkerhed for omkostningerne ved betalingsstandsningen, jf. § 11.

6.1.2. Tvangsakkord

Åbning af tvangsakkordforhandling kan alene have sit afsæt i en begæring fra skyldneren, jf. § 166, stk. 1.

Tilbagekaldelse af et akkordforslag forudsætter skifterettens tilladelse, og at tilbagekaldelse sker inden akkordens vedtagelse, jf. § 172. I betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord s. 249 anføres det om tilbagekaldelse, hvor skyldneren ikke selv er indstillet på at føre sit akkordforslag ud i livet, at det sjældent vil tjene noget nyttigt formål at søge akkorden gennemtvunget. Dette er navnlig tilfældet, hvis betalingen af fordringshaverne for en del først skal ske senere.

Efter gældende ret er det en betingelse for konkurs, at skyldneren er insolvent, jf. 17, stk. 1. Efter § 17, stk. 2, er en skyldner insolvent, hvis den pågældende ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående. Erkender skyldneren at være insolvent, har den pågældende standset sine betalinger eller har der ved udlæg inden for de sidste 3 måneder før konkursbegæringens modtagelse ikke kunnet opnås dækning hos skyldneren, antages insolvens i almindelighed at foreligge.

Der er ikke i reglerne om tvangsakkord krav om, at skyldneren skal være insolvent, jf. konkurslovens § 17, stk. 2, men tvangsakkord kommer kun på tale, hvis skyldneren er insolvent.

Åbning af forhandling om tvangsakkord sker ved skifterettens afgørelse herom, jf. § 167. Skifterettens afgørelse træffes på grundlag af en skriftlig begæring fra skyldneren til skifteretten om åbning af akkordforhandling, jf. § 166. Den skriftlige begæring skal være vedlagt akkordforslaget, tiltrædelseserklæringer fra mindst 40 pct. af fordringshaverne efter antal og efter fordringernes størrelse med angivelse af beløb og grundlag samt en statusoversigt og en redegørelse på tro og love fra skyldneren om, at denne har opgivet alt, hvad vedkommende ejer og skyldner. Udarbejdelsen af statusoversigten skal sammen med en vurdering af skyldnerens aktiver foretages af en eller to beskikkede tillidsmænd, som skyldneren har rettet henvendelse til forud for åbning af tvangsakkordforhandlingen, jf. §§ 164 og 165.

Skifteretten kan nægte at åbne forhandling om tvangsakkord, hvis det nævnte materiale eller de i øvrigt fornødne oplysninger ikke tilvejebringes, eller hvis der ikke er rimelig udsigt til, at akkorden vil blive vedtaget stadfæstet eller opfyldt, jf. § 168, stk. 1.

6.2. Konkursrådets overvejelser

6.2.1. Hvem bør kunne indgive begæring om rekonstruktionsbehandling?

Det er efter Konkursrådets opfattelse utvivlsomt, at en skyldner bør kunne indgive en begæring om rekonstruktionsbehandling, således som det kendes fra reglerne om anmeldelse af betalingsstandsning og åbning af forhandling om tvangsakkord.

Konkursrådet har overvejet, om adgangen til at begære rekonstruktionsbehandling skal udvides i forhold til reglerne om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord, således at også fordringshavere skal have adgang hertil. Dette vil i realiteten samtidig indebære et opgør med det element af frivillighed, der kendetegner den gældende ordning, hvor skyldneren hverken er pålagt nogen pligt til at anmelde betalingsstandsning eller til at begære åbning af forhandling om tvangsakkord. En adgang for fordringshaverne til at begære rekonstruktionsbehandling vil kunne føre til, at rekonstruktionen gennemføres mod den involverede virksomheds udtalte ønske. Hertil kommer, at en rekonstruktionsbehandlings succes sædvanligvis vil afhænge af skyldnerens aktive medvirken, ligesom en begæring fra en fordringshaver for visse skyldnere formentlig vil kunne virke begrænsende for motivationen til at deltage konstruktivt i en rekonstruktionsbehandling.

Muligheden for at lade fordringshaverne anmelde betalingsstandsning eller indgive begæring om åbning af tvangsakkordforhandling ses ikke at have været særskilt overvejet i forarbejderne til de gældende regler. I betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 63 konstateres således, at *"Betalingsstandsning kan kun anmeldes af skyldneren, ikke af en kreditor... Mener en kreditor, der er fare på færde, kan han sikre sig ved at indgive konkursbegæring"*. Spørgsmålet er uomtalt i betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning.

Det er Konkursrådets opfattelse, at også fordringshaverne bør have adgang til at indgive begæring om rekonstruktionsbehandling, når de har en retlig interesse i rekonstruktion, og begæringen således kan antages at forfølge et fornuftigt og rimeligt formål. En fordringshaver bør derimod ikke kunne begære rekonstruktionsbehandling, hvis den relevante fordring er betryggende sikret gennem pant eller lignende stillet af skyldneren selv. Pant eller lignende sikkerhed fra tredjemand bør derimod som udgangspunkt ikke udelukke indledning af rekonstruktionsbehandling, hvis rekvirentens fordring er forfalden. Dette svarer til, hvad der efter konkurslovens § 20 gælder i forbindelse med konkurs.

Konkursrådet lægger herved vægt på, at en fordringshaver efter konkurslovens § 17, stk. 1, kan indgive konkursbegæring som reaktion på skyldnerens økonomiske vanskeligheder, og at en begæring om rekonstruktionsbehandling i sammenligning hermed må anses som et mindre indgribende skridt.

Rådet tillægger det også betydning, at en adgang for fordringshaverne til at begære rekonstruktionsbehandling kan udgøre det fornødne afsæt for, at fordringshaverne kan få iværksat en rekonstruktionsbehandling for skyldnere, der enten ikke er bevidste om muligheden herfor eller i en situation med økonomiske vanskeligheder ikke selv formår at iværksætte et sådant forløb, eller er opmærksomme på de økonomiske risici, der kan være forbundet med ikke at reagere i virksomhedens øjeblikkelige situation. En adgang for fordringshaverne til at begære rekonstruktionsbehandling vil formentlig føre til en forøgelse af antallet af virksomheder, der underkastes rekonstruktionsbehandling i forhold til antallet af anmeldte betalingsstandsninger og åbninger af tvangsakkordforhandlinger efter gældende ret, ligesom tidspunktet for indledning af en rekonstruktionsbehandling antagelig i flere tilfælde vil blive fremrykket i forhold hertil. Dette vil kunne bidrage til, at flere levedygtige virksomheder videreføres til gavn for såvel skyldnere som fordringshavere.

Endelig tillægger Konkursrådet det vægt, at det i dag alene må anses som det teoretiske udgangspunkt, at skyldneren kun gennem en fordringshavers konkursbegæring kan tvinges ind i det insolvensretlige system. En fordringshaver vil således i praksis have vid mulighed for at lægge et faktisk pres på skyldneren til at anmelde betalingsstandsning blandt andet ved at tilkendegive, at den pågældende vil indgive konkursbegæring, hvis skyldneren ikke tager tiltag til at anmelde betalingsstandsning.

En adgang for fordringshaverne til at begære rekonstruktionsbehandling vil således indebære, at lovgivningen i højere grad kommer til at afspejle de faktiske forhold. Det tilføjes, at det efter Advokatnævnets praksis er det i strid med god advokatskik at true med indgivelse af konkursbegæring i første inkassoskrivelse, jf. ADV 1995 K 21 eller kort efter afsendelse af første inkassobrev, jf. ADV 1996 K 9 og Peter Arnt Nielsen og Rasmus Møller Madsen, Inkasso, 2005, side 78 ff.

Konkursrådet har overvejet, om en adgang til at begære rekonstruktionsbehandling bør forbeholdes fordringshavere, hvis krav er af en vis størrelse eller af en bestemt type.

Til fordel herfor kunne tale, at dette ville indebære et mere begrænset opgør med det frivillighedsprincip, der danner grundlag for de gældende ordninger om betalingsstandsning og tvangsakkord. En begrænsning af kredsen af fordringshavere, der kan begære rekonstruktionsforhandling, vil endvidere skabe mulighed for at erhverve praktiske erfaringer med ordningen, før den eventuelt åbnes for en bredere kreds af fordringshavere. Med henvisning til de i øvrigt foreslåede krav for indledning af en rekonstruktionsbehandling, det vil sige kravet om fordringshavers retlige interesse i rekonstruktion samt kravet til skyldnerens insolvens og (i visse tilfælde) skyldnerens samtykke, har Konkursrådet dog ikke fundet grundlag herfor. Der henvises herom til kapitel 6.2.2 og 6.2.3.

Konkursrådet har overvejet, om også andre end fordringshavere bør have adgang til at indgive begæring om rekonstruktionsbehandling.

Det kan således anføres, at navnlig virksomhedens ansatte kan have en naturlig interesse i at sikre aktuelle og fremtidige arbejdspladser ved gennem en begæring om rekonstruktionsbehandling at medvirke til, at økonomiske problemer ikke får uoprettelige negative konsekvenser for virksomheden.

Da det formentlig vil være ganske sjældent, at virksomhedens ansatte har den fornødne indsigt i virksomhedens forhold til at kunne vurdere, om der er grundlag for at begære rekonstruktionsbehandling, finder Konkursrådet dog ikke grundlag for at foreslå en regel herom. Hvis de ansatte har forfaldne løntilgodehavender, vil de imidlertid i deres egenskab af fordringshavere kunne indgive begæring om rekonstruktionsbehandling, jf. lovudkastets § 11, stk. 1.

6.2.2. Indsigelse mod indledning af rekonstruktionsbehandling

Et rekonstruktionsforløbs succes vil sædvanligvis afhænge af skyldnerens aktive medvirken, og en begæring fra en fordringshaver vil for visse skyldnere kunne virke begrænsende for motivationen til en konstruktiv deltagelse i et sådant forløb.

Konkursrådet finder som anført i kapitel 6.2.1., at fordringshavere bør have adgang til at indgive begæring om rekonstruktionsbehandling. Rådet har i den forbindelse overvejet, om indledning af en rekonstruktionsbehandling bør forudsætte, at skyldneren ikke udtaler sig imod, at der indledes et rekonstruktionsbehandlingsforløb.

Det er Konkursrådets principielle opfattelse, at det vil udgøre en uhensigtsmæssig anvendelse af skifterettens ressourcer, hvis skifteretten i praksis skal indlede rekonstruktionsbehandling, når det allerede i begyndelsen af processen er ganske åbenbart, at mulighederne for en rekonstruktion er yderst begrænsede. I tilfælde, hvor skyldneren modarbejder selve processen, vil rekonstruktionsarbejdet således blive meget vanskeligt.

Navnlig hvor den skyldner, der gør indsigelse, er en fysisk person, må udsigten til gennemførelse af rekonstruktion af skyldnerens personligt drevne virksomhed anses for så lille, at dette i sig selv bør udelukke rekonstruktionsbehandling. Hertil kommer, at en rekonstruktionsbehandling vil være omkostningskrævende, og at et forgæves forsøg på rekonstruktion derfor vil kunne indebære, at en personligt hæftende skyldner kommer ud med en større gældsbyrde efter en konkurs, end hvis rekonstruktionsbehandling ikke havde været iværksat. Konkursrådet finder derfor, at en indsigelse fra en skyldner, der er en fysisk person, altid skal føre til, at skifteretten afslår at indlede rekonstruktionsbehandling. Det samme bør gælde, hvis skyldneren er en sammenslutning, hvor mindst en af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser, f.eks. et interessentskab.

En indsigelse fra andre skyldnere end fysiske personer (f.eks. et selskabs ledelse) bør derimod ikke kunne afskære indledning af en rekonstruktionsbehandling. Det er således rådets vurdering, at der i disse tilfælde i almindelighed vil være reale og gode alternativer til helt at opgive en rekonstruktionsbehandling, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Alternativet til konkurs bør i denne situation være indførelse af en adgang til at bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden. Dette vil navnlig kunne være aktuelt, hvis formålet med rekonstruktionsbehandlingen er et salg af virksomheden.

6.2.3. Grundlaget for en begæring om rekonstruktion mv.

Konkursrådet finder, at en rekonstruktionsbehandling skal være begrundet i, at skyldneren ikke mener sig i stand til at opfylde sine forpligtelser, altså insolvens i betydningen manglende likviditet, jf. konkurslovens § 17, stk. 2. Dette bør gælde, uanset om begæringen om rekonstruktionsbehandling fremsættes af skyldneren eller en fordringshaver.

Konkursrådets forslag om, at også fordringshavere skal kunne fremsætte begæring om rekonstruktionsbehandling, forudsætter imidlertid en stillingtagen til grundlaget for skifterettens afgørelse om indledning heraf.

Skifterettens afgørelse om, hvorvidt der skal indledes rekonstruktionsbehandling, bør først kunne træffes, efter at skyldneren er blevet underrettet om begæringen og har haft lejlighed til at udtale sig herom. I almindelighed bør skifteretten derfor ikke kunne indlede rekonstruktionsbehandling, uden at skyldneren har modtaget en kopi af begæringen og været indkaldt til et møde, hvor også den fordringshaver, der har indgivet begæringen, er repræsenteret. Mødet bør dog kunne undlades, hvis det fremgår af begæringen eller af sagens øvrige omstændigheder, at skyldneren har givet samtykke til, at rekonstruktionsbehandling indledes.

Konkursrådet finder, at rammen for mødet i skifteretten i videst mulig udstrækning bør svare til situationen ved en fordringshavers konkursbegæring, jf. nærmere konkurslovens kapitel 3. Dette skyldes, at begge skridt udspringer af skyldnerens insolvens, og at rekonstruktionsbehandling typisk vil være fordringshavers (sidste) forsøg på at afværge en truende konkurs. Hertil kommer, at konkursloven, i det omfang det i øvrigt er funktionelt og retssikkerhedsmæssigt forsvarligt, bør operere med samme (enkle) procedurer og tidsfrister for de relevante sagsskridt. Hensynet til, at reglerne får et fælles præg og en indbyrdes sammenhæng, fremgår også af 1994-Idéoplægget som led i argumentationen for en samlet insolvensreform.

Rådet finder på denne baggrund, at en fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling i lighed med en konkursbegæring skal angive de omstændigheder, hvorpå begæringen støttes. Begæringen bør herved navnlig angive fordringshavers grundlag for at antage, at skyldneren er insolvent, sml. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 79, ligesom kreditor må oplyse størrelsen og grundlaget for den relevante fordring, herunder forfaldstid og eventuel sikkerhed. Er det kreditor bekendt, at skyldneren vil bestride nogle af disse forhold, vil det være rigtigst at vedlægge eventu-

el dokumentation, jf. for så vidt angår konkurs Lars Lindenchrone Petersen og Anders Ørgaard, Konkursloven med kommentarer, 10. udg., 2005, side 230. Begæringen om rekonstruktionsbehandling skal endvidere så vidt muligt indeholde de angivelser af skyldneren og dennes bopæl og forretningssted mv., der er nævnt i konkurslovens § 7. Hvis kreditor ikke er i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger, må fordringshaver anføre grunden hertil, og oplysningerne må søges fremskaffet af fordringshaver eller af skifteretten under behandlingen af begæringen, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 79.

Konkursrådet finder, at hensynet til en hurtig og effektiv sikring af en nødlidende virksomheds værdier, medarbejdere og eventuelle fortsatte potentiale på markedet tilsiger, at behandlingen af en begæring om rekonstruktionsbehandling fremmes mest muligt. Skifteretten bør derfor straks lade begæringen forkynde for skyldneren og i samme forbindelse – med mindst aftens varsel – indkalde skyldneren og den pågældende kreditor til et møde i skifteretten, sml. § 23, stk. 2, om en fordringshavers begæring om konkurs. Forkyndelse af begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling skal dog kunne undlades, hvis skyldneren på anden måde er gjort bekendt med begæringen, sml. § 23, stk. 3. Dette kan f.eks. fremgå af en påtegning på begæringen. Er begæring om rekonstruktion og indkaldelsen således kommet skyldneren i hænde, er det tilstrækkeligt, selvom de formelle betingelser ikke er opfyldt, jf. retsplejelovens § 163, stk. 2. I øvrigt bør der gælde de samme regler om kravene til begæringen og om udeblivelsesvirkning som i konkurs, jf. § 23, stk. 1, 4 og 5, og § 23 a, ligesom reglerne i § 20 og § 21, stk. 1 og 2, bør finde tilsvarende anvendelse ved en fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling.

I konkurs skal mødet i skifteretten om en fordringshavers begæring om konkurs så vidt muligt afholdes senest tre dage efter begæringens modtagelse, jf. konkurslovens § 23, stk. 2. Fristen på tre dage regnes med hele dage og ikke med klokkeslæt. Er en begæring således indkommet om tirsdagen, vil et møde om fredagen være rettidigt, uanset tidspunktet på dagen, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side

80. Er det muligt at holde mødet tidligere, bør det ske, navnlig hvis konkursrekvirenten ønsker dette. Fristen er ikke absolut, og arbejdspress i skifteretterne og praktiske vanskeligheder med hensyn til forkyndelse af kreditorbegæringer indebærer, at det i praksis ikke er muligt at holde mødet inden for den angivne frist. Tilsvarende regler findes ikke ved betalingsstandsning og tvangsakkord, der alene kan iværksættes på grundlag af en anmeldelse/begæring fra en skyldner.

Det er Konkursrådets principielle opfattelse, at det ikke er formålstjenligt at fastholde en frist, der reelt ikke (kan) efterleves i praksis. Rådet finder ikke desto mindre, at tre dages-fristen i konkurslovens § 23 også bør gælde med hensyn til rekonstruktionsbehandling. Baggrunden herfor er, at det efter rådets opfattelse må tillægges vægt, at omfanget af de økonomiske vanskeligheder, der kan begrunde en rekonstruktionsbehandling, i almindelighed gør det påkrævet, at behandling indledes snarest muligt, således at en skyldners eventuelle mellemliggende dispositioner ikke vanskeliggør eller umuliggør eventuelle efterfølgende rekonstruktionstiltag.

Skifteretterne bør derfor ved den praktiske tilrettelæggelse af arbejdet – på samme måde som ved behandlingen af konkurssager – bestræbe sig på, at mødet om kreditorbegæringen berammes til foretagelse senest tre dage fra begæringens modtagelse.

6.2.4. Skifterettens rolle ved modtagelse af en begæring om rekonstruktionsbehandling

I lyset af den forslåede adgang for fordringshaverne til at begære rekonstruktionsbehandling har Konkursrådet overvejet, om skifteretten samtidig bør have en mere aktiv rolle ved modtagelsen og den indledende behandling af en begæring om rekonstruktionsbehandling, end det er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning. Rådet har i den forbindelse navnlig overvejet, om skifteretten bør underkaste modtagne begæringer en særlig procedure med henblik på at forhåndsafvise begæringer, hvor det må anses for udelukket, at der kan gennemføres en rekonstruktion, der indebærer, at den involverede virksomhed kan overleve på sigt. Ressourcemæssige hensyn kan således anføres til

støtte for, at skifterettens ressourcer koncentrereres om de sager, hvor det vurderes, at der er en reel mulighed for at gennemføre en rekonstruktion.

Det er imidlertid Konkursrådets opfattelse, at skifteretten i praksis kun vanskeligt vil kunne foretage en nærmere vurdering af den enkelte virksomheds potentiale allerede på tidspunktet for begæringens modtagelse og udelukkende baseret på indholdet af begæringen.

Konkursrådet foreslår på den baggrund, at skifterettens rolle ved indledning af rekonstruktionsbehandling i denne henseende skal svare til, hvad der gælder ved anmeldt betalingsstandsning. Skifterettens funktion skal således være begrænset til at tage imod begæringen og en efterprøvelse af kravene om, at skyldneren skal være insolvent, og at fordringshaveren har et krav mod skyldneren. Skifteretten skal derimod ikke ved modtagelsen af begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling foretage en materiel bedømmelse af hensigtsmæssigheden af en rekonstruktionsbehandling, således som det f.eks. foreslås i model II i 1994-idéoplægget side 81, hvor det forudsættes, at der skal vælges den type insolvensbehandling, der i det konkrete tilfælde er den bedst egnede til at opnå en ordning med fordringshaverne.

Hvis begæringen om rekonstruktionsbehandling er fremsat af skyldneren, bør skifteretten efter Konkursrådets opfattelse uden nærmere efterprøvelse straks indlede rekonstruktionsbehandlingen. Tilsvarende bør være tilfældet, hvis begæringen er fremsat af en fordringshaver, og skyldneren har samtykket heri.

Hvis begæringen om rekonstruktionsbehandling er fremsat af en fordringshaver, og skyldneren ikke har samtykket i begæringen, bør skyldneren indkaldes til et møde i skifteretten, hvor begæringen behandles. De nærmere overvejelser om mødets indhold må efter Konkursrådets opfattelse tage deres afsæt i, at en rekonstruktionsbehandling på den ene side kan være et meget indgribende tiltag i forhold til både organiseringen og driften af skyldnerens virksomhed, og at formålet med rekonstruktionsbehandlingen

på den anden side er en videreførelse og ikke en afvikling af virksomheden, således som det er tilfældet ved konkurs.

Formålet med mødet bør på den baggrund være, at skifteretten dels orienterer skyldneren om den indkomne begæring og i fornødent omfang vejleder skyldneren om dennes retsstilling som følge af begæringen, dels at fordringshaver orienterer om formålet med den begærede rekonstruktion. Skyldneren skal på den nævnte baggrund have lejlighed til at udtale sig om sagen, herunder navnlig om, hvorvidt kravene til at indlede rekonstruktionsbehandling efter skyldnerens opfattelse er opfyldt (det vil sige tilstedeværelsen af insolvens samt eksistensen af den af fordringshaver påståede fordring).

I de tilfælde, hvor skyldneren på mødet erklærer sig enig i grundlaget for en rekonstruktionsbehandling, bør skifteretten kunne forholde sig som ved skyldnerens egen begæring herom.

Erklærer skyldneren sig uenig i begæringen om rekonstruktionsbehandling, bør en eventuel bevisførelse i den forbindelse i overensstemmelse med konkurslovens almindelige regler herom i kapitel 31 ske efter reglerne om bevisførelse i borgerlige sager jf. konkurslovens § 243. En mere vidtrækkende bevisbedømmelse vedrørende fordringens eksistens henhører dog under de almindelige domstole.

Det er væsentligt, at det står klart for skyldneren, at alternativet til en rekonstruktionsbehandling ikke er en fortsættelse af virksomheden. Hvis betingelserne for rekonstruktionsbehandling er opfyldt, men reglerne om rekonstruktionsbehandling ikke kan anvendes (fordi skyldneren er en fysisk person, der gør indsigelse mod rekonstruktionsbehandling), ikke findes egnet til anvendelse eller efterfølgende må opgives på grund af skyldnerens modvilje m.v., skal skifteretten således behandle fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling som en konkursbegæring. Skifteretten bør da straks tage stilling til, om betingelserne for konkurs er opfyldt. Skifterettens vejledning til

skyldneren om denne retsstilling vil formentlig i mange tilfælde kunne virke motive-
rende for skyldnerens medvirken til en rekonstruktion af virksomheden.

Det vil kunne forekomme, at det i forbindelse med mødet i skifteretten står klart, at
betingelserne for rekonstruktion ikke er opfyldt (f.eks. fordi skyldneren ikke er insol-
vent), men at den begærende fordringshaver og skyldneren alligevel er enige om, at en
rekonstruktion af virksomheden vil være hensigtsmæssig. Spørgsmålet om iværksæt-
telse af rekonstruktionsbehandling i skifterettens regi bør imidlertid ikke være under-
givet parternes frie bestemmelsesret. Skifteretten må således nægte at indlede rekon-
struktionsbehandling, hvis betingelserne ikke er opfyldt. Dette udelukker ikke, at der
udenretligt kan arbejdes for en reorganisering af virksomheden.

6.2.5. Fordringshaverens eller skyldnerens udeblivelse fra et møde om behandling af en begæring om rekonstruktionsbehandling

6.2.5.1. Den begærende fordringshavers udeblivelse

Efter konkurslovens § 23, stk. 4, anses en begæring om konkurs for bortfaldet, hvis
fordringshaveren udebliver fra det møde, der berammes i skifteretten til behandling af
konkursbegæringen, jf. konkurslovens § 23, stk. 2.

Det må i almindelighed have formodningen imod sig, at en fordringshaver, der har
engageret sig så meget i en videreførelse af skyldnerens virksomhed, at den pågælden-
de har indgivet en begæring om rekonstruktionsbehandling (og betalt retsafgift), ikke
vil give møde i sagen og redegøre for sine bevæggrunde til indgivelse af begæringen
om rekonstruktionsbehandling.

Udebliver fordringshaver fra mødet uden anmeldt lovligt forfald, finder Konkursrådet,
at begæringen om rekonstruktionsbehandling i overensstemmelse med almindelige
processuelle grundsætninger skal anses for bortfaldet, sml. konkurslovens § 23, stk. 4,
om konkurs.

6.2.6.2. Skyldnerens udeblivelse og mangelfulde besvarelse af spørgsmål

Har skyldneren indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, følger det af Konkursrådets lovudkast, at der ikke skal holdes møde i skifteretten om begæringen, idet skifteretten skal indlede rekonstruktionsbehandlingen straks ved begæringens modtagelse. Tilsvarende gælder, hvis begæringen er fremsat af en fordringshaver, og skyldneren har samtykket heri.

Spørgsmålet om retsvirkningerne af skyldnerens udeblivelse vil derfor først blive aktuelt i forbindelse med det møde med fordringshaverne, der skal holdes senest fire uger fra beskikkelsen af rekonstruktøren, jf. lovudkastets § 11 e. Udebliver skyldneren fra dette møde uden lovligt forfald, bør skifteretten – som det i dag er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning, jf. konkurslovens § 13, stk. 2 – træffe bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører. Skyldneren overgår i så fald til konkursbehandling, jf. lovudkastets § 11 e, stk. 2, jf. § 15, stk. 3, medmindre der senest på mødet træffes bestemmelse i medfør af lovudkastets § 11 a, stk. 3, § 12 a eller § 12 b om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden.

Hvis skyldneren udebliver fra et møde, hvor der skal tages stilling til en begæring fra en fordringshaver, og skyldneren ikke har samtykket i denne begæring, må der tages stilling til retsvirkningerne heraf.

Baggrunden herfor er, at skyldneren ikke i enhver situation vil være positivt indstillet over for en fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling. En manglende interesse for rekonstruktionstiltaget kan således f.eks. give sig udslag i udeblivelse fra mødet i skifteretten eller i tavshed og undvigende svar på skifterettens spørgsmål om skyldnerens økonomiske situation mv.

I konkurs følger det af § 23, stk. 2, at skifteretten straks skal lade begæringen forkynde for skyldneren og samtidig med mindst aftens varsel indkalde skyldneren og vedkommende fordringshaver til et møde i skifteretten, der så vidt muligt bør afholdes senest

tre dage efter konkursbegæringens modtagelse. Efter § 23, stk. 3, kan forkyndelse af konkursbegæringen undlades, hvis skyldneren på anden måde er gjort bekendt med den. Det følger af § 23, stk. 5, at skifteretten kan tillægge skyldnerens udeblivelse uden lovligt forfald eller hans undladelse af at give fyldestgørende svar på skifterettens spørgsmål betydning som bevis for rigtigheden af fordringshaverens anbringender. Finder skifteretten i særlige tilfælde ikke på forsvarlig måde at kunne træffe afgørelse i spørgsmålet om konkurs uden skyldnerens tilstedeværelse, kan denne bestemme, at skyldneren skal fremstilles af politiet. Dette kan navnlig være aktuelt, hvis konkursrevirentens påstand om kravets rigtighed og om insolvens er bestyrket, men det alligevel ikke helt kan lades ude af betragtning, at den udeblevne skyldner måske kunne have fremført oplysninger, der ville have stillet sagen i et andet lys, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 81. En politifremstilling i konkurs sker på samme måde som i fogedretten, jf. retsplejelovens § 494, stk. 2. Endelig følger det af § 23 a, at skifteretten kan give en kort udsættelse med behandlingen af konkursbegæringen, hvis skyldneren (eller fordringshaveren) har lovligt forfald, eller ganske særlige omstændigheder i øvrigt taler for det,

Konkursrådet finder, at reglerne i rekonstruktionsbehandling om skyldnerens udeblivelse bør svare til reglerne om skyldnerens udeblivelse i forbindelse med behandlingen af en konkursbegæring, jf. §§ 23 og 23 a.

Det er i den forbindelse indgået i rådets overvejelser, at skifteretten efter lovudkastet skal nægte at indlede en rekonstruktionsbehandling ved indsigelse fra en skyldner, der er en fysisk person, mens indsigelse fra andre (f.eks. det insolvente selskabs ledelse) ikke umiddelbart bør hindre iværksættelse af rekonstruktionstiltag.

Lovudkastet er på denne baggrund udformet således, at konkurslovens § 23 for så vidt angår spørgsmålet om skyldnerens udeblivelse og ufyldstgørende besvarelse af spørgsmål skal finde tilsvarende anvendelse ved rekonstruktionsbehandling.

De tilgængelige oplysninger om virksomheden kan være så ringe, at det i praksis ikke vil have nogen betydning, at skifteretten kan tillægge skyldnerens ufyldestgørende svar processuel skadevirkning. Det antages, at skifteretten kan pålægge skyldneren at afgive forklaring efter reglerne om vidner i retsplejelovens kapitel 19, jf. Lars Lindencrone Petersen og Anders Ørgaard, Konkursloven med kommentarer, 10. udgave, 2005, side 234. Skyldneren vil da være undergivet vidnepligt med de sædvanlige vidnefritagelsesgrunde, jf. navnlig retsplejelovens § 171, og pådrage sig strafansvar for falsk forklaring, jf. straffelovens § 158.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 11 og 11 a), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 7

Rekonstruktør og tillidsmand

7.1. Gældende ret

7.1.1. Betalingsstandsning

Ved anmeldt betalingsstandsning beskikker skifteretten et tilsyn for skyldneren. Beskikkelse er obligatorisk og sker straks ved modtagelsen af anmeldelsen, jf. konkurslovens § 11, stk. 1.

Efter gældende ret har både skyldneren og fordringshaverne mulighed for at få indflydelse på, hvem der skal være tilsyn under en anmeldt betalingsstandsning.

Skyldnerens anmeldelse af betalingsstandsning skal således indeholde forslag til beskikkelse af tilsyn og en erklæring fra vedkommende om den pågældendes habilitet og villighed til at påtage sig opgaven, og anmeldelsen er uden virkning, hvis den ikke indeholder disse oplysninger, jf. § 10, stk. 2.

Fordringshavernes adgang til indflydelse er henlagt til et obligatorisk kreditormøde, der holdes i skifteretten inden tre uger fra skifterettens modtagelse af skyldnerens anmeldelse af betalingsstandsning, jf. § 11, stk. 2. På dette møde skal skifteretten således på begæring tage stilling til, om der skal beskikkes et andet tilsyn eller ændres i tilsynets sammensætning, jf. § 13, stk. 3.

Udgangspunktet er, at skyldneren under en anmeldt betalingsstandsning i princippet råder frit over sin formue. Skyldneren skal dog have tilsynets samtykke til alle væsentlige dispositioner (f.eks. afhændelse og pantsætning af fast ejendom eller andre kostbare aktiver samt stiftelse eller fornyelse af gæld), ligesom skyldneren skal aflægge regnskab over for tilsynet, jf. § 15. En godkendelse fra tilsynet indebærer til gengæld, at skyldnerens betalinger og øvrige dispositioner ikke kan omstødes, medmindre tilsynet

åbenbart har overskredet sine beføjelser. Gæld, der stiftes med tilsynets samtykke, har endvidere fortrinsret ved konkurs, jf. § 94.

Tilsynets funktion er ikke begrænset til at kontrollere skyldnerens virksomhed og transaktioner, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 16. Det forudsættes således, at tilsynet også tager aktivt del i bestræbelserne på at etablere en ordning med fordringshaverne og i styringen af skyldnerens virksomhed.

Det er skifterettens afgørelse, hvem der beskikkes som tilsyn.

Det er ikke forudsat, at tilsynet skal være en advokat, men dette er i almindelighed tilfældet. Efter revisorlovgivningen er det ikke udelukket, at en statsautoriseret eller registreret revisor beskikkes som tilsyn. Der er efter forarbejderne heller intet til hinder for, at flere personer i forening kan beskikkes som tilsyn, f.eks. hvor en branche- eller regnskabskyndig vil kunne udgøre et værdifuldt supplement til den sagkundskab, som det øvrige tilsyn repræsenterer, jf. Folketingstidende 1983-84, tillæg A, side 628. Beskikkelsen er personlig, og et advokat- eller revisionsfirma kan ikke beskikkes.

7.1.2. Tvangsakkord

Forud for en begæring om åbning af tvangsakkordforhandling skal skyldneren som udgangspunkt rette henvendelse til to tillidsmænd, hvoraf den ene skal være regnskabskyndig og den anden en fagkyndig, jf. konkurslovens § 165, stk. 1.

Statsautoriserede eller registrerede revisorer kan antages uden særskilt beskikkelse, jf. § 164, stk. 1, 2. pkt. Skifteretten inddrages således alene i beskikkelser, der sker uden for denne persongruppe. Forarbejderne indeholder ikke nærmere retningslinjer for disse særskilte beskikkelser, der dog forudsættes at være sjældent forekommende, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 244.

En tillidsmand skal opfylde habilitetsbestemmelsen i § 238. Dette indebærer blandt andet, at ingen må handle som tillidsmand, hvis den pågældende er en af skyldnerens nærtstående eller er afhængig af skyldneren, eller hvis der som følge af den pågældendes interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om den pågældendes upartiskhed. Det anføres i betænkning nr. 606/1971 side 266, at tillidsmænds uhildede stilling er særlig vigtig, henset til at deres vurderinger ofte hviler på et ret frit skøn, og der efter sagens natur ikke kan være nogen stærk kontrol med deres bedømmelser. Afgørelsen, af om en inhabilitetsgrund er til stede, træffes af skifteretten.

Skifteretten kan efter omstændighederne tillade, at der kun medvirker en tillidsmand. Dette vil ifølge betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 244 navnlig være aktuelt, hvor der ikke er noget varelager, og en fagkyndig tillidsmands medvirken derfor kan undværes, samt i tilfælde hvor den valgte tillidsmand besidder tilstrækkelig både faglig og regnskabsmæssig indsigt til at behandle et bo af ringe omfang.

I modsætning til anmeldelse af betalingsstandsning retter skyldneren således henvendelse til den relevante eksterne assistance *inden* begæringen til skifteretten om åbning om forhandling af tvangsakkord og kan herved reelt vælge, hvilke personer der skal medvirke. Hverken skifteretten eller fordringshaverne har efter lovgivningen indflydelse på valget af tillidsmænd.

Skyldnerens valg af tillidsmænd er dog begrænset derved, at den fagkyndige tillidsmand som udgangspunkt skal være beskikket af Domstolsstyrelsen og så vidt muligt skal være fagkyndig inden for den art af virksomhed, som skyldneren driver. Hvervet som regnskabskyndig kan derimod varetages af statsautoriserede og registrerede revisorer uden beskikkelse. I princippet har skifteretten mulighed for at beskikke andre tillidsmænd end de anførte under en akkordforhandling. Det vil efter forarbejderne navnlig vil være praktisk, hvis der ikke er autoriserede tillidsmænd inden for ved-

kommende branche, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 244.

Den regnskabskyndige tillidsmands funktion er som neutral og uafhængig person at opgøre skyldnerens økonomiske stilling samt vurdere det akkordforslag, som skyldneren fremsætter, jf. § 165, stk. 2-4. Tillidsmændenes vurdering af det fremsatte akkordforslag skal tage hensyn til, at fordringshaverne får mest muligt af deres tilgodehavende betalt samtidig med, at skyldnerens virksomhed ikke belastes med betaling af større dividende end, at den kan videreføres.

Tilsyn kan også forekomme ved tvangsakkord, idet skifteretten kan betinge akkordforhandlingen af, at skyldneren underkaster sig tilsyn, jf. § 168, stk. 2, jf. § 15. Det er dog udgangspunktet, at skifteretten alene beskikker tilsyn under en tvangsakkord efter skyldnerens anmodning herom.

7.2. Konkursrådets overvejelser

7.2.1. Indledning

Den skyldner, der henvender sig til skifteretten med henblik på rekonstruktion, vil i almindelighed forinden have forsøgt at løse virksomhedens økonomiske vanskeligheder på anden vis, herunder i reglen også gennem professionel intern eller udefrakommende bistand ved revisor eller advokat til f.eks. reorganisering eller driftsomlægning. Den professionelle assistance til trods fører anmeldt betalingsstandsning i dag kun sjældent til rekonstruktion eller en frivillig gældsordning. I almindelighed ender en anmeldt betalingsstandsning således med, at skyldnervirksomheden går konkurs. Rekonstruktion gennem reglerne om tvangsakkord er endnu mindre anvendt.

Ved indgivelse af en begæring om rekonstruktionsbehandling bør disse aktører umiddelbart vige tilbage, således at skifteretten sammen med rekonstruktøren og tillidsmanden, jf. nærmere nedenfor, overtager sagens videre behandling. Skifterettens opgave bør dog – som anført i kapitel 6 – være begrænset til at tage imod begæringen og

konstatere, at den opfylder lovens formelle betingelser, og omfatter således ikke en videre hjælpefunktion i forhold til rekonstruktionsbestræbelserne.

7.2.2. Rekonstruktør

7.2.2.1. Beskikkelse af en rekonstruktør og dennes rolle

Det er Konkursrådets opfattelse, at organiseringen af rekonstruktionsbehandlingen bør være mere offensiv, end det er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord under hensyntagen til, at formålet med rekonstruktionsbehandlingen er en videreførelse af en levedygtig virksomhed og ikke en afvikling, således som det er tilfældet i konkurs.

Rekonstruktionsopgaven bør derfor optimalt placeres hos en forretningsmæssig ledelse, der er gearet til at modtage og behandle en virksomhed i drift, således at der hurtigt og sikkert kan tages hånd om de spørgsmål, der opstår i forlængelse af en begæring om rekonstruktionsbehandling.

Udformningen af de gældende regler om tilsynets virksomhed ved anmeldt betalingsstandsning afspejler efter Konkursrådets opfattelse på rimelig vis, at opgaven også omfatter styring af virksomhedens mere forretningsbestemte behov. Praksis har imidlertid vist, at vægtningen ved udøvelsen af tilsynets funktion i vid udstrækning har været de kontrollerende ("tilsynsførende") opgaver frem for de anførte mere aktive bestræbelser i relation til en gældsordning og styring af virksomheden.

Konkursrådet finder det afgørende for de reale muligheder for videreførelse af levedygtige virksomheder, at tilsynet påtager sig en selvstændig og aktive rolle ved tilrettelæggelsen af rekonstruktionsforløbet. Dette foreslås markeret ved i de nye regler om rekonstruktion at anvende betegnelsen rekonstruktør om den person, der hidtil ved anmeldt betalingsstandsning har varetaget funktionen som tilsyn. Hermed understreges, at denne (meget) væsentlige aktør i rekonstruktionsprocessen ikke i sin funktion er begrænset til at være kontrollerende ("tilsynsførende") i forhold til skyldneren.

Udgangspunktet for rekonstruktøren bør først og fremmest være at foretage en basal vurdering af, om virksomheden isoleret set kan betragtes som levedygtig, når der ses bort fra de aktuelle økonomiske vanskeligheder. Rekonstruktøren bør i den forbindelse på den ene side sikre en begrænsning af udgifterne ved skyldnerens virksomhed til det absolut nødvendige for at sikre en ligelig fordeling af skyldnerens aktiver blandt fordringshaverne. På den anden side bør rekonstruktøren også være åben for potentialet i eventuelle investeringer og andre udgiftsdrivende tiltag, der inden for en overskuelig tidshorisont kan medvirke til en succesfuld ”turn around” af skyldnerens virksomhed. Rekonstruktøren skal også have ansvaret for, at forløbet fremmes mest muligt og i øvrigt afsluttes snarest muligt, hvis en fortsættelse af rekonstruktionsbehandlingen ikke (længere) er mulig eller forsvarlig, f.eks. fordi virksomhedens midler ikke strækker til iværksættelse af de nødvendige tiltag.

Rekonstruktørens aktive rolle understreges i rådets lovudkast af, at rekonstruktøren inden for bestemte frister skal udarbejde og fremlægge et forslag til en rekonstruktionsplan og et rekonstruktionsforslag og blandt andet i den forbindelse fremsende forskelligt materiale til fordringshaverne, jf. nærmere kapitel 9 og 12. Skifteretten bør endvidere på begæring af rekonstruktøren under nærmere omstændigheder kunne bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, herunder også foreløbigt efter en hurtigere procedure, hvis der er fare for, at skyldneren vil råde over virksomheden til skade for fordringshaverne, jf. nærmere kapitel 13. I det omfang rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, overgår ansvaret for virksomhedsdriften fra selskabsledelsen til rekonstruktøren.

Konkursrådet finder, at de gældende regler om fremgangsmåden ved beskikkelse af et tilsyn i forbindelse med anmeldt betalingsstandsning bør danne udgangspunkt for udformningen af reglerne ved en skyldners begæring om indledning af rekonstruktionsbehandling.

Skyldnerens begæring om rekonstruktionsbehandling skal således indeholde forslag til beskikkelse og en erklæring fra den pågældende om, at denne er villig til at påtage sig opgaven og opfylder habilitetsbetingelserne i § 238, stk. 1.

Konkursrådets forslag om, at fordringshavere som noget nyt i forhold til reglerne om anmeldt betalingsstandsning også skal have adgang til at begære rekonstruktionsbehandling, indebærer, at det er nødvendigt at tage stilling til, hvilken fremgangsmåde der skal følges ved beskikkelse af rekonstruktør i disse tilfælde. Rådet har overvejet, om det også i disse situationer skal pålægges skyldneren at stille forslag til beskikkelse af rekonstruktør, eller om en sådan forpligtelse i stedet skal pålægges den fordringshaver, der begærer rekonstruktionsbehandling.

En vurdering af dette spørgsmål må tage sit udgangspunkt i en overvejelse af, om tidspunktet for beskikkelse af tilsyn bør være det samme som ved skyldnerens egen begæring om rekonstruktion, og således også i disse tilfælde skal ske straks ved skifterettens modtagelse af begæringen om rekonstruktionsbehandling, eller om beskikkelse i disse tilfælde kan og i givet fald bør afvente, at skifteretten har indkaldt skyldneren til et møde i skifteretten om begæringen, eller eventuelt helt udskydes til mødet med fordringshaverne. Det er i denne sammenhæng Konkursrådets vurdering, at det til sikring af den fornødne fremdrift i en eventuel rekonstruktionsbehandling og videst mulige hensyn til virksomhedens normale drift er væsentligt, at beskikkelse af rekonstruktør sker hurtigst muligt.

Konkursrådet finder på denne baggrund, at også en fordringshavers begæring om indledning af rekonstruktionsbehandling skal indeholde forslag til beskikkelse og en erklæring fra den pågældende om, at denne er villig til at påtage sig opgaven og opfylder habilitetsbetingelserne i konkurslovens § 238, stk. 1.

Hensynet til sagens oplysning indebærer imidlertid, at der ikke som ved skyldnerens egen begæring bør ske beskikkelse af rekonstruktøren straks ved skifterettens modtagelse af begæringen. Det skyldes, at skyldneren bør have adgang til at udtale sig om grundlaget for begæringen, herunder tilstedeværelsen af insolvens og eksistensen af den begærende fordringshavers krav, inden en eventuel rekonstruktionsbehandling indledes. Fremgår det af begæringen (eller i øvrigt), at skyldneren er indforstået med en rekonstruktionsbehandling, bør skifteretten dog straks foretage beskikkelsen. Dette gælder tilsvarende, hvis skifteretten ved mødet med skyldneren og den begærende fordringshaver finder, at betingelserne for indledning af rekonstruktionsbehandling er opfyldt.

Tidspunktet for beskikkelsen vil således ved en fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling i almindelighed være placeret i tidsrummet mellem skifterettens modtagelse af en fordringshaverens begæring og mødet med de øvrige fordringshaver, der således umiddelbart vil være uden indflydelse på indledningen af rekonstruktionsbehandlingen. Dette svarer til gældende ret ved anmeldt betalingsstandsning.

For så vidt angår fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling finder Konkursrådet endvidere, at tidsrummet mellem forkyndelsen for skyldneren og den seneste dato for afholdelse af mødet i skifteretten er så snævert, at det ikke i denne situation er hensigtsmæssigt at pålægge skyldneren en forpligtelse til selv at komme med forslag til beskikkelse af rekonstruktør. Rådet finder dog, at det bør stå skyldneren frit for at fremsætte et sådant forslag.

Skifteretten skal ikke være bundet af hverken skyldnerens eller en fordringshavers forslag til beskikkelse af rekonstruktør, sml. den gældende § 11, stk. 2, 2. pkt., om beskikkelse af tilsyn ved anmeldt betalingsstandsning. Efter forarbejderne til denne bestemmelse er det således forudsat, at skifteretten dels må se bort fra forslaget, hvis det forventes at møde væsentlig modstand hos fordringshaverne, dels i højere grad end tidligere skal stille kvalifikationskrav til tilsynet, jf. betænkning nr. 983/1983 om beta-

lingsstandsning side 14, og Folketingstidende 1983-84, 2. saml., tillæg A, side 628 (lovforslag nr. L 10 af 7. februar 1984 om ændring af konkursloven, gældsbrevsloven og lov om retsafgifter (Betalingsstandsning, gældssanering m.v.)).

Det bør således bero på skifterettens skøn, hvem der konkret skal beskikkes. Skifterettens beskikkelse af rekonstruktør skal kunne kæres til landsretten. Om de krav, der bør stilles til rekonstruktørens kvalifikationer, henvises til afsnit 7.2.2.2.

Udgangspunktet bør være, at der kun beskikkes en rekonstruktør. Det bør dog ikke være udelukket at beskikke flere rekonstruktører, hvis det under rekonstruktionsbehandlingen måtte vise sig nødvendigt.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til § 11, stk. 2, § 11 a, stk. 1, og § 11 e, stk. 4), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

7.2.2.2. Rekonstruktørens faglige kvalifikationer

Den ledelsesopgave, som rekonstruktøren skal varetage, er i udgangspunktet hverken en juridisk eller regnskabsmæssig opgave, men en fundamental forretningsmæssig styringsfunktion, der skal sikre overblik og stabilitet i virksomhedens øjeblikkelige situation samt nytænke og udfordre de bestående og fremtidige forretningsmæssige rammer.

I praksis vil mulighederne for at hverve den fagligt bedste kandidat til posten formentlig være vanskeliggjort af, at behovet vil være øjeblikkeligt og af, at varetagelsen af hvervet vil være tidsmæssigt begrænset. Den mulige kandidat til en sådan opgavespecifik ansættelse vil derfor i praksis typisk være en advokat, der i udgangspunktet alene vil være en overgangsfigur for en mere permanent ledelse med mere indgående kendskab til de konkrete forretnings- og markedsforhold.

I de tilfælde, hvor skyldneren eller en fordringshaver har bragt en kandidat i forslag, vil skifterettens afgørelse om, hvem der skal beskikkes som rekonstruktør i almindelighed tage sit naturlige udgangspunkt i vedkommende kandidat. Da beskikkelsen imidlertid sker inden mødet med fordringshaverne, må rettens overvejelser i udgangspunktet antage en mere generel karakter, hvor det centrale omdrejningspunkt bør være, om kandidaten kan antages at have fordringshavernes tillid.

Ved vurderingen af, hvem skifteretten skal udpege som rekonstruktør, skal der lægges vægt på den pågældendes kompetencer og erfaring.

Skifteretten vil i den forbindelse blandt andet kunne lægge vægt på de præsenterede oplysninger og eventuelle tidligere erfaringer med den foretrukne kandidat, herunder særligt kandidatens faglige baggrund, erfaring og integritet samt mulighed for at undgå en personlig interessekonflikt eller anden inhabilitet, men også den konkrete virksomheds størrelse og beskaffenhed. I praksis vil disse overvejelser i almindelighed føre til, at skifteretten efterkommer skyldnerens forslag også i tilfælde, hvor den pågældende kandidat tidligere måtte have virket som rådgiver eller repræsentant for skyldneren. En kandidats tidligere virke for skyldneren kan dog konkret være af en sådan karakter, at skifteretten finder vedkommende uegnet, f.eks. hvor den pågældende har rådgivet om de økonomiske dispositioner, der har ført til behovet for rekonstruktion. En sådan hindring for beskikkelse bør efter Konkursrådets opfattelse ikke kunne opvejes ved en udvidelse af antallet af rekonstruktører.

I vurderingen kan endvidere indgå de erfaringer, som skifteretten allerede har gjort sig vedrørende den pågældendes opgavevaretagelse som rekonstruktør mv. En afgørelse om, at en bestemt person forkastes som rekonstruktør i et rekonstruktionsforløb, skal indeholde en tilstrækkelig konkretiseret begrundelse, der henviser til, hvilke dårlige erfaringer der har været med den pågældende ved administration af tidligere boer mv., sml. betænkning nr. 1484/2006 om hurtigere behandling af konkursboer, side 71, og U 2001.476 V.

Konkursrådet foreslår, at der ikke fastsættes særlige kompetencekrav til rekonstruktøren i konkursloven.

Rekonstruktøren vil imidlertid skulle opfylde de krav, der fremgår af konkurslovens § 238, stk. 1, således som denne bestemmelse foreslås ændret ved lovudkastets § 1, nr. 29. Det indebærer, at en person ikke må handle som rekonstruktør, hvis den pågældende er en af skyldnerens nærstående eller er afhængig af skyldneren, eller hvis der som følge af den pågældendes interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om den pågældendes upartiskhed i det pågældende spørgsmål.

Konkursrådet har overvejet, om et system med faste kuratorer/medhjælpere, som praktiseres ved nogle skifteretters behandling af konkurssager, også bør anvendes ved rekonstruktionsbehandling. Rådet finder imidlertid, at nærmere overvejelser herom falder uden for rammerne af denne betænkning.

7.2.3. Tillidsmand

7.2.3.1. Beskikkelse af en tillidsmand og dennes rolle

Konkursrådet har overvejet, om rekonstruktøren i sit hverv skal suppleres af en tillidsmand. Beskikkelse af tillidsmand kendes fra de gældende regler om tvangsakkord i konkurslovens afsnit III, men ikke fra reglerne om anmeldt betalingsstandsning i konkurslovens kapitel 2.

Det er som anført i kapitel 7.2.2.1. ovenfor i første række gennem udpegningen af en rekonstruktør, at organiseringen af rekonstruktionsarbejdet efter Konkursrådets opfattelse bør gøres mere offensiv.

Det er Konkursrådets opfattelse, at udpegning af en tillidsmand ved rekonstruktionsbehandling vil kunne tilføje en væsentlig merværdi til et mere offensivt rekonstruktionsarbejde. Det er således en central forudsætning for, at det i praksis vil være muligt

at opnå den fornødne tilslutning fra fordringshaverne til en rekonstruktion, at fordringshaverne kan fæstne tillid til validiteten og kvaliteten af det regnskabsmateriale mv., som rekonstruktionsforslaget baserer sig på. Det er derfor væsentligt, at rekonstruktørens overvejelser ikke begrænses til oplysninger, der er ensidigt indhentet eller udarbejdet af skyldneren.

Behovet for regnskabsmæssig assistance er ikke indfriet ved skifterettens beskikkelse af en rekonstruktør, da denne funktion i sit udgangspunkt ikke er nogen regnskabsmæssig opgave, og derfor ikke tilsikrer arbejdet en tilstrækkelig professionalisme i så henseende.

Rådet finder på denne baggrund, at rekonstruktionsarbejdet skal understøttes af en neutral og uafhængig regnskabskyndig tillidsmand. Dette vil muliggøre dels verificering af de til rådighed værende oplysninger, dels selvstændig produktion af andet relevant regnskabsmateriale mv.

Konkursrådet har overvejet, om antallet af tillidsmænd bør svare til de gældende regler om tvangsakkord, det vil sige to tillidsmænd, hvoraf den ene er fagkyndig og den anden regnskabskyndig. Rådet finder dog, at antallet (og bekosteligheden) af inddragelsen af eksterne aktører i så fald vil blive for omfattende for skyldneren, henset til at ledelsen af rekonstruktionsopgaven også er eksternt forankret. Det foreslås derfor, at der alene beskikkes en tillidsmand, der som nævnt bør være regnskabskyndig.

I det omfang det viser sig, at vurderingen af visse aktiver i et konkret tilfælde forudsætter en nærmere brancheindsigt eller lignende, som den beskikkede regnskabskyndige tillidsmand ikke besidder, må tillidsmanden henvises til med rekonstruktørens samtykke at antage den fornødne fagkyndige assistance til udførelse af denne afgrænsede del af opgaven. Ansvar for opgavens udførelse forbliver hos tillidsmanden.

Konkursrådet foreslår på denne baggrund, at en begæring om rekonstruktionsbehandling skal indeholde forslag til tillidsmand og en erklæring fra vedkommende om, at denne er villig til at påtage sig opgaven. Begæringen skal være uden virkning, hvis den ikke indeholder disse oplysninger.

Skifteretten bør ikke være bundet af de indkomne forslag til tillidsmand. Det bør således bero på skifterettens afgørelse, hvem der konkret skal beskikkes, og afgørelsen skal kunne kæres til landsretten. Hvervet som tillidsmand bør være personligt. Om kravene til tillidsmandens faglige kvalifikationer henvises til kapitel 7.2.3.2.

Den indbyrdes rollefordeling mellem rekonstruktør og tillidsmand bør i praksis være afgrænset således, at rekonstruktionsarbejdet ledes af rekonstruktøren, der i grundlaget for arbejdet understøttes af tillidsmanden, som producerer de regnskabsmæssige data, der udgør fundamentet for rekonstruktionsarbejdet.

Forhandlingerne i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen skal udelukkende forestås af rekonstruktøren. Tillidsmanden skal derfor ikke medvirke ved forhandlingerne om akkord og/eller moratorium eller salg af (en del af) virksomheden. På denne måde værnes der mest muligt om tillidsmandens neutrale og uafhængige stilling over for både skyldneren og fordringshaverne, mens det omvendt fremhæves, at rekonstruktørens centrale funktion er at varetage hensynet til fordringshavernes interesser.

Afsættene for rekonstruktørens og tillidsmandens opgavevaretagelse er således i udgangspunktet væsentligt forskellige, da rekonstruktørens opgave er at foreslå den for virksomheden optimale rekonstruktionsløsning, mens tillidsmandens funktion begrænser sig til at tilvejebringe det bedste oplysningsgrundlag for løsningen.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til 11, stk. 2), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

7.2.3.2. Tillidsmandens faglige kvalifikationer

Ligesom ved beskikkelse af rekonstruktør vil skifterettens antagelse af tillidsmand i almindelighed tage sit naturlige udgangspunkt i den kandidat, som skyldneren eller en begærende fordringshaver har bragt i forslag. Skifteretten bør også stille høje kvalifikationskrav til tillidsmanden og f.eks. se bort fra den indstillede kandidat, hvis vedkommende ikke forventes at have fordringshavernes tillid. Dette bør gælde, selv om antagelsen af tillidsmanden – modsat rekonstruktøren – ikke udelukkende er et værn for fordringshavernes interesser, men derimod en sikring af alle berørte parter interesse i et rigtigt og fyldestgørende oplysningsgrundlag for en rekonstruktion.

Skifteretten vil på samme måde som beskikkelse af rekonstruktøren kunne lægge vægt på de oplysninger, der fremgår af begæringen, og eventuelle tidligere erfaringer med den foreslåede kandidat. Overvejelserne vil formentlig i almindelighed føre til, at skifteretten imødekommer det stillede forslag, også hvor den foreslåede kandidat tidligere har virket som forretningsmæssig rådgiver for skyldneren. Efter praksis i forbindelse med åbning af tvangsakkordforhandling er det således heller ikke udelukket, at en statsautoriseret eller registret revisor, der i forvejen fungerer som revisor for skyldneren, samtidig kan være regnskabskyndig tillidsmand for skyldneren.

Der bør ikke i loven fastsættes særlige kompetencekrav til tillidsmanden ud over kravet om regnskabskyndighed, sml. kapitel 7.2.3.2. ovenfor om kravene til rekonstruktørens faglige kvalifikationer.

Hensynet til, at de involverede parter oplever tillidsmanden som fuldstændig uafhængig og neutral, tilsiger efter Konkursrådets opfattelse, at der fremover bør være en vis karantæneperiode mellem en persons virke som henholdsvis tillidsmand og revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren. Det bør i den forbindelse ikke være afgørende, om den pågældende efter en vurdering efter den almindelige habilitetsbestemmelse i konkurslovens § 238 ville blive anset for at være inhabil. Rådet foreslår derfor, at en person, der har virket som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for

skyldneren inden for de seneste to år fra skifterettens modtagelse af begæringen om rekonstruktionsbehandling, skal være afskåret fra at være tillidsmand i sagen. Dette vil også gælde tilsvarende for andre personer i samme rådgivningsvirksomhed, jf. f.eks. U 1995.76/2 V, U 2002.233 Ø og U 2005.1403 V (alle om kuratorer i konkurs) og Kim Sommer i U 1997 B 205ff. Forslaget har til formål at hindre, at revisoren eller rådgiveren eller andre i samme virksomhed kommer til at udtale sig om eget eller hinandens arbejde og herved eventuelt sår unødigt tvivl om tillidsmandens fuldstændige upartiskhed. De anførte betragtninger bør have den afledte konsekvens, at den foreslåede karensperiode også gælder i det omvendte tilfælde. Den person, der har været beskikket som tillidsmand under en begæret rekonstruktionsbehandling, bør således være afskåret fra at virke som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i en periode på 2 år efter at have afsluttet hvervet som tillidsmand.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets 1, nr. 30 (forslaget til § 238, stk. 5), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

7.2.2.3. Afsættelse af en rekonstruktør eller tillidsmand

Spørgsmålet om en persons egnethed til at bestride funktionen som rekonstruktør vil også kunne blive aktuelt efter beskikkelsen. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis grundlaget for, at der rejses tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed, først indtræder (eller kommer for dagen) på et senere tidspunkt. Det vil også være tilfældet, hvis rekonstruktørens indledende arbejde giver fordringshaverne eller skyldneren anledning til overvejelser om den pågældendes evner til at tilvejebringe en tilstrækkelig gennemarbejdet og holdbar løsning på virksomhedens økonomiske vanskeligheder.

Det er Konkursrådets opfattelse, at skifteretten bør have mulighed for at afsætte en beskikket rekonstruktør, og at dette bør kunne ske på ethvert tidspunkt under sagens behandling. Hensynet til, at rekonstruktionsbehandlingen foregår så hurtigt og effektivt, som det ud fra den fornødne kvalitet i behandlingen er muligt, tilsiger dog, at spørgsmålet om afsættelse kun helt undtagelsesvist bør kunne komme på tale. Afsæt-

telse af en rekonstruktør vil således i almindelighed være både forsinkende og fordyrende for behandlingen, idet en ny rekonstruktør vil skulle orientere sig forfra i sagen, ligesom det arbejde, der præsteres i de indledende stadier af rekonstruktionsbehandlingen, typisk vil være afgørende for det videre forløb.

Almindelig utilfredshed i kredsen af fordringshavere eller hos skyldneren bør derfor ikke føre til, at rekonstruktører udskiftes i flæng. Den udvidede ramme for kreditorindsigt og -indflydelse, som Konkursrådets lovudkast bygger på, jf. nærmere kapitel 9, indebærer således, at fordringshaverne har mulighed for løbende at engagere sig i og præge rekonstruktionsprocessen blandt andet ved at stille kritiske spørgsmål til de præsenterede projekter og bidrage med relevant viden. Adgangen til afsættelse af en beskikket rekonstruktør bør derfor navnlig være forbeholdt tilfælde, hvor der foreligger inhabilitet, samt behandlingsforløb, hvor det er åbenbart, at rekonstruktøren ikke længere nyder fordringshavernes tillid.

Afsættelse bør kunne foretages af skifteretten ex officio eller efter begæring.

Nybeskikkelse bør ske i umiddelbar forlængelse af afsættelsen af rekonstruktøren, da rekonstruktionsbehandlingen løbende bør være en ledet og kontrolleret proces. Er det ikke muligt at finde en ny rekonstruktør, må rekonstruktionsbehandlingen derfor ophøre.

Skifterettens beslutning om at afsætte en rekonstruktør bør kunne kæres til landsretten, jf. konkurslovens § 248, stk. 2.

Der er også behov for en regel om adgang til at afsætte en tillidsmand. Konkursrådet foreslår derfor, at der skal gælde tilsvarende regler herom i forhold til tillidsmanden.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 g), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 8

Sikkerhedsstillelse

8.1. Gældende ret

8.1.1. Betalingsstandsning

Udgifterne ved anmeldt betalingsstandsning, herunder vederlaget til tilsynet, skal efter gældende ret betales af skyldneren, jf. konkurslovens § 239.

Skifteretten kræver efter reglerne om anmeldt betalingsstandsning ikke automatisk, at skyldneren stiller sikkerhed for omkostningerne ved tilsynets virksomhed. Det er således tilsynets vurdering, om det er nødvendigt at anmode skifteretten om fastsættelse af sikkerhedsstillelse, jf. konkurslovens § 11, stk. 3, 1. pkt. Baggrunden herfor er navnlig, at tilsynet bedst kan vurdere, om der er dækning for omkostningerne i skyldnerens midler, således at sikkerhedsstillelse er overflødig, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 20. I praksis er det almindeligt, at tilsynet frafalder krav på sikkerhedsstillelse.

I tilfælde, hvor tilsynets omkostninger ikke dækkes af skyldnerens midler, kan skifteretten undtagelsesvis bestemme, at omkostningerne betales af statskassen, jf. § 11, stk. 3, 2. pkt. Bestemmelsen er navnlig tænkt anvendt i tilfælde, hvor skyldneren på grund af øjeblikkelige likviditetsvanskeligheder er ude af stand til at stille sikkerhed, men hvor det alligevel skønnes muligt at undgå konkurs, og i tilfælde, hvor der beskikkes et tilsyn, som ikke i forvejen har haft mulighed for at undersøge skyldnerens forhold. Skifterettens indeståelse for omkostningerne kan eventuelt maksimeres, således at kun tilsynets honorar i en indledende fase garanteres, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 21.

Statskassens hæftelse er subsidær. Statskassen kan således alene afkræves beløbet, hvis det viser sig, at tilsynets fordring på vederlæggelse ikke kan inddrives hos skyld-

neren. Tilsynets krav på rimeligt vederlag har fortrinsstilling efter konkurslovens § 94, nr. 1, hvis betalingsstandsningen udmunder i konkurs.

8.1.2. Tvangsakkord

Udgifterne ved tvangsakkord, herunder vederlag til tillidsmænd, skal betales af skyldneren. Skifteretten kan forlange, at skyldneren stiller passende sikkerhed for omkostningerne ved akkordforhandlingen, jf. konkurslovens § 166, stk. 2. Dette kræver i modsætning til anmeldt betalingsstandsning ikke, at der fremsættes en begæring herom. Har skifteretten ikke krævet sikkerhed, eller er en stillet sikkerhed ikke fyldestgørende, betales omkostninger, der ikke dækkes af skyldnerens midler, af statskassen. Sædvanligvis vil skifteretten dog stille krav om, at krav mod statskassen frafalder. Bestemmelsen blev overvejet af betalingsstandsningsudvalget i betænkning nr. 983/1983 side 21, men udvalget fandt ikke grundlag for at foreslå bestemmelsen ændret i forbindelse med overvejelserne om revision af reglerne om sikkerhedsstillelse ved betalingsstandsning.

Statskassens indeståelse for omkostningerne er subsidær. Statskassen kan derfor alene afkræves beløbet, hvis tillidsmændenes fordring på vederlæggelse ikke kan inddrives hos skyldneren. Tillidsmændenes krav på rimeligt vederlag har fortrinsstilling efter konkurslovens § 94, nr. 1, hvis akkordforhandlingen udmunder i konkurs.

8.2. Konkursrådets overvejelser

Udgangspunkterne for sikkerhedsstillelsen ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord er, som det fremgår ovenfor, forskellige.

Konkursrådet har på den baggrund overvejet, om reglerne om sikkerhedsstillelse ved rekonstruktionsbehandling bør tage udgangspunkt i de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning eller tvangsakkord.

Reglerne om sikkerhedsstillelse bør på den ene side ikke hindre iværksættelse af et rekonstruktionsarbejde, der kan føre til videreførelse af flere levedygtige virksomheder. På den anden side bør muligheden for rekonstruktion begrænses til virksomheder, der reelt er levedygtige, og reglerne om sikkerhedsstillelse bør derfor ikke medvirke til, at rekonstruktionsprocessen bliver en unødigt forlængelse og fordyrelse af en efterfølgende konkursbehandling.

Konkursrådet finder på den baggrund, at det er væsentligt, at rekonstruktøren løbende har et incitament til at bringe rekonstruktionsbehandlingen til ophør, hvis skyldnerens økonomi er så dårlig, at skyldneren er uden midler eller reale muligheder for at etablere en gældsordning med fordringshaverne.

En sådan kontinuerlig tilskyndelse til at vurdere (og revurdere) virksomhedens økonomiske forudsætninger findes mest hensigtsmæssigt at kunne opnås ved at lægge initiativet til at kræve sikkerhed hos rekonstruktøren, således som det kendes fra de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning. Rekonstruktøren må således i almindelighed anses som den nærmeste til at vurdere, om der i virksomheden er dækning for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen. Rekonstruktørens eventuelle anmodning om sikkerhedsstillelse bør ikke alene angå egne omkostninger, men også honoraret til tillidsmanden (og eventuel sagkyndig bistand). En begæring om sikkerhedsstillelse vil således kunne omhandle større beløb.

Der foreslås to undtagelser til dette udgangspunkt.

I tilfælde, hvor rekonstruktionsbehandlingen indledes på begæring af en fordringshaver, uden at der er indhentet samtykke fra skyldneren, bør indledning af rekonstruktionsbehandlingen efter rådets opfattelse være betinget af, at den, der har anmodet om rekonstruktionsbehandling, stiller sikkerhed for omkostningerne herved. Hæftelsen bør dog være begrænset til størrelsen af den stillede sikkerhed, ligesom den pågældende alene skal hæfte, i det omfang omkostningerne ikke kan dækkes af skyldnerens midler.

Det er endvidere rådets opfattelse, at indledning af rekonstruktionsbehandling i alle tilfælde bør være betinget af, at den, der har begæret rekonstruktionsbehandling, tillige stiller sikkerhed for omkostningerne ved en eventuel efterfølgende konkursbehandling, jf. konkurslovens § 27, stk. 1, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 15. Herved undgås det, at statskassen påføres udgifter.

Bortset fra de to ovennævnte tilfælde bør spørgsmålet om sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved rekonstruktørens og tillidsmandens virksomhed således afgøres af skifteretten på grundlag af en begæring fra rekonstruktøren.

Efter Konkursrådets opfattelse må det forventes, at der fremover i et videre omfang vil blive stillet krav om sikkerhed. Rådets forslag om, at en fordringshaver kan begære rekonstruktionsbehandling og i den forbindelse skal fremsætte forslag til rekonstruktør og tillidsmand, indebærer således, at skifteretten principielt kan antage eksterne aktører, der er uden nærmere forkundskab til virksomhedens forhold, fordi de pågældende ikke er bragt i forslag af virksomheden selv. Tilsvarende kan også være tilfældet, hvis skifteretten vælger at se bort fra det forslag til beskikkelse, som skal fremgå af begæringen om rekonstruktionsbehandling, jf. nærmere lovudkastets § 11, stk. 2.

Skifteretten må på baggrund af eventuelle begæringer om sikkerhedsstillelse træffe afgørelse om, hvorvidt der – ud over de to foreslåede obligatoriske tilfælde – skal stilles sikkerhed og om størrelsen heraf. I praksis må det forventes, at en begæring herom fra rekonstruktøren i vidt omfang vil blive imødekommet.

En begæring om rekonstruktionsbehandling fra en fordringshaver indebærer, at en eventuel sikkerhed vil skulle stilles af vedkommende fordringshaver, der således skal være rede til at bekoste omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen. Hæftelsen bør dog som nævnt ovenfor være begrænset til den stillede sikkerhed.

Konkursrådet har endelig overvejet, i hvilken udstrækning statskassen bør indestå for omkostninger ved rekonstruktionsbehandling, der ikke kan dækkes af skyldneren.

En aktualisering af en statskasseindeståelse vil umiddelbart kunne ses som et udtryk for, at rekonstruktøren ikke har udvist den fornødne rettidige omhu under hensyntagen til virksomhedens økonomiske situation. Det kan derfor anføres, at rekonstruktøren i en sådan situation må være den nærmeste til at bøde herfor ved en beskæring af sit salær, i det omfang virksomhedens midler ikke strækker til. Det må dog også i den omhandlede situation tages i betragtning, at forslaget om, at fordringshavere skal have adgang til at begære rekonstruktionsbehandling, formentlig vil indebære, at rekonstruktøren og tillidsmanden ikke på samme vis, som det i dag er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord, kan forudsættes at være bekendt med skyldnerens virksomhed. Dette bør i sagens natur tale så meget desto mere for, at de pågældende begærer sikkerhedsstillelse for omkostningerne.

Sikkerhedsstillelse kan være udelukket på grund af skyldnerens øjeblikkelige økonomiske vanskeligheder, selv om virksomheden i øvrigt skønnes levedygtig og formentlig vil kunne undgå konkurs, hvis den fornødne rekonstruktion igangsættes. I sådanne tilfælde bliver krav om sikkerhedsstillelse og rekonstruktion på en gang nødvendige forudsætninger og hindringer for hinanden.

Det er på den ovennævnte baggrund Konkursrådets opfattelse, at det overordnede samfundsmæssige hensyn til videreførelse af levedygtige virksomheder tilsiger, at statskassen fortsat bør kunne indestå for omkostninger ved rekonstruktionsbehandling, men også at denne indeståelse bør begrænses til helt særlige tilfælde og således ikke udgøre en automatisk dækning af omkostninger, som rekonstruktøren kunne have sikret ved behandlingens indledning. En regel om adgang til statskasseindeståelse bør således ikke finde anvendelse, hvor sikkerhed ikke indledningsvis blev begæret, men alene hvor sikkerhed ikke kunne indrømmes på grund af virksomhedens daværende likviditetsvanskeligheder, selvom udsigterne til rekonstruktion blev skønnet rimelige. Skifte-

rettens bestemmelse om indeståelse for omkostningerne bør kunne maksimeres enten beløbsmæssigt eller til afgrænsede dele af rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 a, stk. 4-6), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Blandt andet i lyset af de foreslåede regler om sikkerhedsstillelse ved rekonstruktionsbehandling foreslår Konkursrådet endvidere en ændret affattelse af konkurslovens § 27 om sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved en konkursbehandling og § 143 om slutning af boer, hvor der ikke er midler til at dække andet end omkostninger ved bo-behandlingen.

Der henvises herom til lovudkastets § 1, nr. 19 (forslag til ændring af 27), og § 1, nr. 26 (forslag til ændring af § 143) og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 9

Kreditorinformation og -indflydelse, herunder udarbejdelse af en rekonstruktionsplan

9.1. Gældende ret

9.1.1. Betalingsstandsning

Fordringshaverne sikres oplysning om en anmeldt betalingsstandsning ved, at tilsynet senest en uge efter beskikkelsen skal sende en meddelelse herom til alle kendte fordringshavere med genpart til skifteretten, dog skal virksomheds- og fordringspanthavere informeres straks, jf. konkurslovens § 12, stk. 1 og 3. Meddelelsen skal vedlægges skriftlig information til fordringshaverne om skyldnerens økonomiske situation.

Fordringshavernes adgang til at udøve indflydelse på det videre rekonstruktionsforløb er henlagt til et obligatorisk kreditormøde i skifteretten, der skal holdes inden tre uger fra anmeldelsen af betalingsstandsning, jf. § 11, stk. 2. På mødet behandles alle væsentlige spørgsmål forbundet med betalingsstandsningen, blandt andet grundlaget for behandlingen og tilsynets sammensætning. Skifterettens beskikkelse af tilsyn ved betalingsstandsningens indledning er i princippet alene foreløbig, da der på kreditormødet skal tages stilling til, om betalingsstandsningen bør opretholdes, og om der skal beskikkes et andet tilsyn, eller om tilsynets sammensætning bør ændres, jf. § 13. Det er skifteretten, der træffer afgørelse herom.

I praksis har fordringshaverne mulighed for at udøve en væsentlig indirekte indflydelse på forløbet af betalingsstandsningen. Skyldneren må således ved fremsættelsen af sit forslag til tilsyn gøre sig det klart, at beskikkelsen kan blive ændret eller suppleret ved kreditormødet, hvis fordringshaverne er uenige, jf. § 13, stk. 1 og 3. En fordringshaver kan endvidere på ethvert tidspunkt indgive konkursbegæring. Hvis konkursdekret afsiges, ophører betalingsstandsningen, jf. § 16 e, stk. 1, nr. 4.

Fordringshaverne har endvidere mulighed for at begære nedsættelse af et kreditorudvalg med højst 3 medlemmer, jf. § 14, stk. 1. Er der i skyldnerens erhvervsvirksomhed mere end 25 ansatte, er en repræsentant for de ansatte berettiget til at indtræde i kreditorudvalget, der i så fald udgøres af fire medlemmer, jf. § 14, stk. 1, 2. pkt. Det er skifteretten, der træffer beslutningen om nedsættelse af et kreditorudvalg og udpegningen af enkelte medlemmer heraf.

Nedsættelse af et kreditorudvalg sker i praksis typisk med henblik på at skaffe forretningskyndig bistand til tilsynet og samtidig sikre sig en mere kontinuerlig indsigt i dispositioner fra tilsynet, der løbende vil skulle holde udvalget underrettet om betalingsstandsningens forløb, jf. § 14, stk. 2. Hertil kommer, at udvalget forud vil skulle informeres om påtænkte særligt væsentlige dispositioner, for så vidt dette i den foreliggende situation er muligt, jf. § 15, stk. 4.

Også andre fordringshavere er sikret indsigt i nævnte særligt væsentlige dispositioner, medmindre de er nødvendige af hensyn til bevarelsen af skyldnerens virksomhed, rimelig varetagelse af fordringshavernes fælles interesser i øvrigt eller erhvervelsen af dagliglivets fornødenheder, jf. § 15, stk. 4. For så vidt angår disse dispositioner, har fordringshaverne alene krav på oplysninger, der er væsentlige for at bedømme dispositionen og således ikke alle detaljer herved, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 50.

Kreditorinformationen kan anvendes aktivt til at afværge en påtænkt disposition. Fordringshavere, der repræsenterer en fjerdedel af de kendte usikrede fordringshavere (målt på fordringernes beløb), kan således inden syv dage gøre indsigelse mod gennemførelsen af sådanne dispositioner. Dispositionen må ved sådan protest alene gennemføres, hvis tilsynet indkalder fordringshaverne til et møde, og et flertal af de mødte fordringshavere godkender dispositionen, jf. § 15, stk. 5.

Endelig har kreditor altid mulighed for at fravælge et allerede indledt betalingsstandsningsforløb ved at indgive konkursbegæring mod skyldneren, jf. § 16 e, stk. 1, nr. 4.

9.1.2. Tvangsakkord

Ved tvangsakkord er fordringshavernes indsigt i og indflydelse på rekonstruktionstiltaget tidsmæssigt fremskudt i forhold til anmeldt betalingsstandsning. Dette skyldes, at begæringen til skifteretten om åbning tvangsakkordforhandling skal være vedlagt tiltrædelseserklæringer fra mindst 40 pct. af fordringshaverne efter antal og efter fordringernes størrelse med angivelse af beløb og grundlag, jf. konkurslovens § 166, stk. 1, nr. 2. En væsentlig del af fordringshaverne vil derfor i almindelighed være kontaktet og have vished for begæringen, før tvangsakkordforhandlingen åbnes ved skifterettens afgørelse herom, jf. § 167.

Fordringshaverne sikres efterfølgende information om tvangsakkordforhandlingen ved, at skifteretten straks efter forhandlingernes åbning indrykker en bekendtgørelse i Statstidende herom, jf. § 169, stk. 1. Genpart af bekendtgørelsen mv. sendes straks til de kendte fordringshavere, der ikke allerede har modtaget den, ligesom skyldnerens begæring med bilag ligger i skifteretten til eftersyn. Virksomheds- og fordringspanthavere underrettes dog straks om akkordforhandlingens åbning. Baggrunden herfor er, at åbning af tvangsakkordforhandling har væsentlige retsvirkninger for en sådan pantnaver, idet virksomheds- og fordringspantet ikke omfatter aktiver erhvervet efter dette tidspunkt, jf. tingslysningslovens § 47 f, stk. 4.

Udformningen af reglerne om tvangsakkord indebærer, at fordringshaverne typisk vil have overvejet akkordforslaget i forbindelse med en forudgående kontakt med skyldneren om en tiltrædelseserklæring. Den væsentligste del af arbejdet vil således være tilendebragt, når skyldnerens begæring om tvangsakkord modtages i skifteretten.

Fordringshaverne har dog fortsat mulighed for at præge tvangsakkordforhandlingen. I forbindelse med skifterettens bekendtgørelse om forhandlingens åbning indkaldes for-

dringshaverne således til et møde til behandling af og afstemning om skyldnerens forslag, jf. § 169. I bekendtgørelsen opfordres fordringshaverne samtidig til at anmelde deres krav over for skifteretten. Anmeldelsen har i praksis kun betydning, hvis kravet er blevet overset ved gennemgangen af skyldnerens bøger eller af anden grund er ladet ude af betragtning, og indkaldelsen har ikke præklusiv virkning.

Konkursloven indeholder ingen frist for mødets afholdelse eller udsendelse af materialet til de enkelte fordringshavere. I forarbejderne betones dog vigtigheden af, at akkordsagen behandles så hurtigt som muligt, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 247. I praksis holdes mødet inden for ganske få uger.

Tvangsakkordforhandlingen er i øvrigt tilrettelagt således, at kreditor underrettes, hvis et anmeldt krav bestrides. Meddelelse herom sker ved anbefalet brev eller på anden betryggende måde, jf. § 169, stk. 2. Skifteretten kan ikke træffe afgørelse om kravets eksistens, og eventuel tvist herom skal derfor afgøres ved de almindelige domstole.

En sikring af et tilstrækkeligt informationsniveau om indholdet af akkorden mv. er i øvrigt indeholdt i reglerne om, at tillidsmænd og skyldneren som udgangspunkt skal være til stede ved mødet om vedtagelse af akkorden, jf. § 173. Der kan endvidere foretages vidneafhøring af enhver, herunder også skyldneren og fordringshavere, jf. § 240.

I modsætning til, hvad der gælder under anmeldt betalingsstandsning, er fordringshavernes adgang til oplysninger ikke understøttet af en adgang til nedsættelse af et kreditorudvalg, ligesom mindretalsbeskyttelsen er koncentreret om reglerne for den endelige afstemning om tvangsakkordforslaget.

9.2. Konkursrådets overvejelser

9.2.1. Offentliggørelse af rekonstruktionsbehandlings indledning og indkaldelse til møde med fordringshaverne

Uanset om det er en kreditor eller skyldneren, der har begæret rekonstruktionsbehandling, kan rekonstruktionsbehandlingen lægge beslag på en stor del af skyldnerens aktiver og også i øvrigt mindske fordringshavernes mulighed for at få dækket deres krav.

Konkursrådet finder det på denne baggrund væsentligt, at fordringshaverne sikres mulighed for at udøve en væsentlig og direkte indflydelse på det konkrete rekonstruktionsforløb, ligesom fordringshaverne løbende bør underrettes om forløbet af rekonstruktionsbehandlingen.

Konkursrådets lovudkast indebærer, at en begæring om rekonstruktionsbehandling, uanset om begæringen er fremsat af skyldneren eller en fordringshaver, skal indeholde forslag til beskikkelse af en rekonstruktør og en tillidsmand, jf. kapitel 7. Hvis det er en fordringshaver, der indgiver begæring om rekonstruktionsbehandling, får den pågældende således allerede inden rekonstruktionsbehandlings indledning, mulighed for at udøve direkte indflydelse på skifterettens beskikkelse af rekonstruktør og tillidsmand. Hvis det er skyldneren, der indgiver begæringen, må fordringshavernes mulighed for at påvirke processen derimod (fortsat) tidsmæssigt placeret efter behandlingens indledning.

Ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord er kreditormødet i praksis det væsentligste indenretlige forum for fordringshavernes direkte indflydelse på rekonstruktionsprocessen. Dette hænger sammen med, at fordringshaverne inden kreditormødet modtager skriftlig information om skyldnerens konkrete situation og i et vist omfang også om deres retsstilling. Fordringshaverne har således på et informeret grundlag adgang til at søge indflydelse på og afklaring om rekonstruktionsprocessen.

Det er Konkursrådets opfattelse, at det er væsentligt for mulighederne for en succesfuld rekonstruktion, at der på denne vis også fremover skabes en formaliseret og tidlig kontakt mellem skyldneren og fordringshaverne, hvor fordringshaverne dels bliver informeret om en igangsat rekonstruktionsbehandling, dels får lejlighed til at stille spørgsmål til projektet og også i øvrigt gøre deres indflydelse gældende.

Konkursrådet har overvejet, om der er grundlag for en bedre udnyttelse og inddragelse af de kreditorressourcer, der – i hvert fald potentielt – er til stede ved et sådant obligatorisk møde med fordringshaverne, til en effektivisering og optimering af rekonstruktionsforløbet.

Det er således Konkursrådets opfattelse, at der i kreditormassen formentlig i et ikke ubetydeligt omfang findes en uudnyttet ressource, der i langt videre udstrækning, end det er tilfældet i dag, kan udgøre et værdifuldt aktiv i en rekonstruktionsbehandling. En afgørende forudsætning for udnyttelse af denne ressource må være, at rammen for kreditormødet gøres mere informerende, engagerende og forpligtende. Dette bør ske ved, at kreditorinformationen ikke begrænser sig til et grundlag for reaktive drøftelser om f.eks. baggrunden for skyldnerens økonomiske vanskeligheder, men også involverer de interesserede fordringshavere i overvejelserne for fremtiden ved præsentation af en mere håndgribelig plan for det påtænkte rekonstruktionsforløb. På denne måde tilføres de fremmødte fordringshavere en reel merværdi ved deltagelse i mødet.

Konkursrådet foreslår i den forbindelse, at kreditormødet – som det kendes fra reglerne om anmeldt betalingsstandsning – overføres til rekonstruktionsbehandling. Kreditormødet bør holdes inden fire uger efter, at rekonstruktøren er blevet beskikket, og mødet skal fortsat danne grundlag for skifterettens afgørelse af, om rekonstruktionsforløbet skal fortsætte, og en eventuel ændring i den foretagne beskikkelse af rekonstruktør og tillidsmand.

Tidspunktet for kreditormødet bør fastsættes af skifteretten allerede ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, og skifteretten bør offentliggøre en indkaldelse til mødet i Statstidende. Herved sikres det, at omverden får det fornødne kendskab til, at der er indledt en rekonstruktionsbehandling, der indebærer, at ledelsen af virksomheden skal have rekonstruktørens samtykke til alle væsentlige dispositioner, jf. lovudkastets § 12, stk. 1, ligesom indkaldelsen vil være egnet til at skærpe fordringshavernes opmærksomhed på spørgsmålet om, hvorvidt rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden efter lovudkastets § 11 a, stk. 4, eller §§ 12 a og 12 b.

Ved udlæg, bortset fra udlæg på grundlag af pantebrev med pant i det udlagte, og arrest i fast ejendom og i tilfælde af en ejendoms salg eller overtagelse ved endelig tvangsauktion, skal fogeden snarest muligt foranledige meddelelse herom tinglyst. I tilfælde af konkurs og behandling af et dødsbo ved bobestyrer skal skifteretten foranledige meddelelse herom tinglyst, når kurator eller bobestyrer meddeler skifteretten, at boet omfatter fast ejendom, jf. tinglysningslovens § 13, stk. 1. Efter § 13, stk. 2, kan justitsministeren bestemme, at meddelelse om andre afgørelser, der træffes af en domstol, skal anmeldes til tinglysning af denne. Efter Konkursrådets opfattelse bør det overvejes at udnytte hjemlen i § 13, stk. 2, til at fastsætte, at også afgørelser om indledning af rekonstruktionsbehandling, eventuelt alene på begæring af rekonstruktøren, skal tinglyses på fast ejendom, der tilhører skyldneren. En sådan tinglysning vil være afgiftsfri, jf. tinglysningsafgiftslovens § 8, stk. 1, nr. 2.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 a, stk. 2), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

9.2.2. Meddelelse til de kendte fordringshavere

Konkursrådet finder, at der ved rekonstruktionsbehandling bør gælde en regel, der svarer til den gældende § 12, stk. 1, om underretning til de kendte fordringshavere om en anmeldt betalingsstandsning.

Det foreslås således, at rekonstruktøren senest en uge efter beskikkelsen skal sende en meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til samtlige kendte fordringshavere. Som noget nyt foreslås det endvidere, at meddelelsen også skal sendes til andre, herunder navnlig kendte medkontrahenter, hvis ret berøres af rekonstruktionsbehandlingen. Herved sikres det, at alle der kan have en interesse i rekonstruktionsbehandlingen får lejlighed til at gøre sig bekendt hermed. Dog skal underretningen ikke sendes til skyldnerens lønmodtagere, medmindre lønmodtagerne også har forfaldne krav mod skyldneren.

Hvis skyldneren er et selskab mv., der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, registrerer rekonstruktøren samtidig meddelelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2.

Meddelelsen skal vedlægges skyldnerens seneste årsrapport eller efter omstændighederne uddrag heraf. Meddelelsen skal desuden indeholde oplysninger om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver og så vidt muligt en kreditorfortegnelse med angivelse af stillede sikkerheder, ligesom meddelelsen bør indeholde oplysninger om skyldnerens regnskabsføring og en redegørelse for årsagerne til og formålet med rekonstruktionsbehandlingen. Endelig bør meddelelsen indeholde oplysning om tidspunktet for mødet med fordringshaverne (kreditormødet), jf. kapitel 9.2.1.

Straks efter beskikkelsen bør rekonstruktøren endvidere sende meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til virksomhedspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 c, og fordringspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 d.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 b), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

9.2.3. Udarbejdelse af en rekonstruktionsplan

Konkursrådet foreslår, at rammen for kreditormødet udbygges med en gensidig forventningsafstemning, der i sagens natur må bære præg af at finde sted på et indledende stadie af rekonstruktionsbehandlingen, men som bør formaliseres i en rekonstruktionsplan tilpasset den konkrete virksomhed. Forslaget til rekonstruktionsplan skal være tiltrådt af skyldneren og vedlagt en udtalelse fra rekonstruktøren og tillidsmanden om, hvorvidt planen efter deres skøn er rimelig. Det skal i den sammenhæng både vurderes, om forslaget er rimeligt, det vil sige giver fordringshaverne en efter skyldnerens forhold passende dividende inden for acceptable frister, og om der er tilstrækkelig betryggelse for planens faktiske udmøntning. Erklæringen skal danne grundlag for fordringshavernes overvejelser i forbindelse med afstemningen om rekonstruktionsplanen. Udtalelsen bør tillige indeholde et overslag over den dækning, som kan antages at fremkomme i tilfælde af konkurs, så fordringshaverne sikres den fornødne indsigt i det relevante alternativ for et videre forløb.

Det samlede skriftlige materiale til brug for kreditormødet bør sendes til alle kendte fordringshavere senest en uge før kreditormødets afholdelse, så fordringshaverne har reel mulighed for at nå at orientere sig i sagen og eventuelt konsultere eksternt bistand vedrørende de rejste spørgsmål. Samtidig skal der offentliggøres en meddelelse om indkaldelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2, hvis skyldneren er en juridisk person.

Rekonstruktionsplanen bør efter Konkursrådets opfattelse indeholde en overordnet redegørelse for grundlaget for det kommende rekonstruktionsarbejde. Planen bør blandt andet indeholde oplysning om, hvorvidt der vil blive arbejdet for et (delvist) salg af virksomheden, en almindelig tvangsakkord (det vil sige nedsættelse af fordringerne til samme procent), en likvidationsakkord (det vil sige en fordeling af skyldnerens formue eller en del af denne mellem fordringshaverne mod, at de giver afkald på en udækket restfordring) eller et moratorium (det vil sige en henstandsordning) eller eventuelt en kombination heraf.

Fordringshavernes stillingtagen til, om rekonstruktionsplanen realistisk kan gennemføres, forudsætter, at planen så vidt muligt understøttes af det relevante regnskabsmateriale, det vil sige skyldnerens balance pr. dagen for indledningen af rekonstruktionsbehandling (med angivelse af senere indtrufne ændringer) og den senest afgivne årsrapport (med angivelse af eventuelle mangler ved rapporten).

Rekonstruktionsplanens indhold bør dog række videre end en præsentation af det forventelige resultat af et rekonstruktionsforløb og et understøttende regnskabsmateriale. Planen bør således tillige indeholde en begrundet redegørelse for den foreslåede rekonstruktion af skyldnerens virksomhed, herunder om der er væsentlige forhold, som kan være til hinder for en gennemførelse af planen, f.eks. at skyldneren endnu ikke har kunnet få kontakt til en væsentlig fordringshaver. Ved den samlede rekonstruktionsplan får fordringshaverne således ikke blot et øjebliksbillede af de økonomiske vanskeligheder, som har ledt til behovet for rekonstruktion, men også en indsigt i rekonstruktørens forslag til en løsning på situationen samt oplysning om baggrunden for den valgte løsningsmodel og de retningslinjer, der skal danne grundlag for planens effektivering (f.eks. om skyldneren forventeligt skal have en kapitaltilførsel eller bør afvikle dele af virksomheden).

Rekonstruktionsplanen bør endvidere vedlægges tillidsmandens vurdering af skyldnerens aktiver.

Det er Konkursrådets opfattelse, at særligt rekonstruktionsplanens fremadrettede elementer vil kunne udgøre et godt afsæt for en udbygning af drøftelserne og erfaringsudvekslingen på kreditor mødet og således være et engagerende element i processen. Dette kan blandt andet have den fordel, at rekonstruktøren tidligt i forløbet kan få fordringshavernes synspunkter om den mest hensigtsmæssige tilrettelæggelse af rekonstruktionen og herved hurtigt kan blive bevidst om eventuelle særlige problemer i forhold til skyldnerens virksomhed, ligesom der i almindelighed vil kunne søges og opnås

løsninger, der er acceptable for både skyldneren og fordringshaverne, således at konkurs søges undgået. Drøftelserne bør kunne føre til, at rekonstruktionsplanen ændres eller justeres på mødet, jf. nærmere nedenfor.

Om indholdet af rekonstruktionsplanen henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 c), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Mødet med fordringshaverne bør endvidere anvendes proaktivt i relation til rekonstruktionsprocessen. Dette kan ske ved at fastsætte regler om, at fordringshaverne allerede på kreditormødet skal tilkendegive deres foreløbige indstilling til rekonstruktionsplanen, herunder f.eks. hvilke krav der skal opfyldes, før et rekonstruktionsforslag vil kunne accepteres.

Rådet har overvejet, om fordringshavernes indstilling bør give sig udslag i en egentlig afstemning om accept (eller forkastelse) af rekonstruktionsplanen, der i praksis vil udgøre mandatet for det videre arbejde.

Imod en afstemning kan tale, at rekonstruktionsplanen begrænser sig til at være produktet af tre ugers arbejdsindsats vedrørende forholdene i en virksomhed i økonomisk krise, og at dette må forventes at afspejle sig i detaljeringsgraden og til en vis grad også rigtigheden af de foreløbigt tilvejebragte oplysninger fra regnskab og bogholderi. En afstemning om planen vil derfor i nogle tilfælde kunne være uden større nytteværdi, da fordringshaverne herved vil stemme om et projekt, der i et vist omfang formentlig ikke (i detaljen) vil kunne gennemføres som beskrevet.

Til fordel for en afstemning taler, at rekonstruktøren herved vil få et meget sikkert mandat for de videre overvejelser, hvilket vil kunne bidrage til en effektiv og målrettet arbejdsproces. Det er væsentligt for fordringshavernes inddragelse i rekonstruktionsprocessen, at der tidligt tilvejebringes et struktureret oplysningsgrundlag, der giver fordringshaverne det bedst mulige afsæt for dels at kunne bidrage med eventuel yder-

ligere indsigt og branchekundskab. En aktiv inddragelse af fordringshaverne på grundlag af oplysningerne i rekonstruktionsplanen vil endvidere sikre, at rekonstruktøren får et bedre kendskab til den enkelte fordringshavers indstilling til den videre proces. Det vil endvidere kunne lette skifterettens arbejde under rekonstruktionsprocessen, at fordringshaverne inddrages gennem en afstemning.

På den anførte baggrund foreslår Konkursrådet derfor, at forslaget til rekonstruktionsplanen skal undergives afstemning.

Forslaget til rekonstruktionsplan bør kunne ændres på mødet med fordringshaverne, således at der i planen kan tages højde for de indsigelser og andre tilkendegivelser, der er fremkommet på mødet, og som kan opnå det fornødne flertal under afstemningen. Der bør ikke være begrænsninger i adgangen til at foretage ændringer. Der skal således ikke stilles krav om identitet mellem rekonstruktørens forslag og den plan, der vedtages på mødet. En vedtaget plan bør også kunne ændres efterfølgende, hvis forudsætningerne for planen ændrer sig væsentligt.

På grundlag af afstemningen, hvis udfald bør være bindende for skifteretten, skal skifteretten konstatere, at rekonstruktionsbehandlingen enten ophører eller fortsætter.

Hvis rekonstruktionsarbejdet skal fortsætte, bør skifteretten endvidere efter begæring fra skyldneren eller en eller flere fordringshavere kunne tage stilling til, om der skal ske ændring i beskikkelsen af tillidsmand og rekonstruktør (herunder om der eventuelt skal udpeges flere rekonstruktører). Skifteretten vil på dette tidspunkt i processen typisk have et noget bredere og mere konkret oplysningsgrundlag for sin afgørelse end på tidspunktet for den oprindelige beskikkelse, da fordringshaverne nu har haft lejlighed til at gøre deres synspunkter gældende. Spørgsmålet om beskikkelse bør ikke kunne gøres til genstand for afstemning. Skifterettens afgørelse skal kunne kæres til landsretten.

Om den nærmere udformning af afstemningsreglerne om rekonstruktionsplanen og om ændring af forslaget til rekonstruktionsplan henvises i øvrigt lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 11 e og 11 f), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

9.2.4. Anden kreditorinformation og -indflydelse

Kreditorinformationen bør ikke begrænse sig til kreditormødet. Fordringshaverne bør således løbende sikres en reel og anvendelig information om rekonstruktionsprocessens forløb, såvel i relation til virksomhedens løbende forretninger som arbejdet med at tilvejebringe den ved rekonstruktionsplanen anbefalede ordning. Dog vil der kunne være oplysninger, der af forretningsmæssige hensyn ikke bør offentliggøres eller videregives til fordringshaverne i detaljer. Fordringshaverne bør være informeret i et sådant omfang, at de kan danne sig et overblik over værdien af den udestående fordring samt afveje fordele og ulemper ved en fortsat rekonstruktionsproces frem for en konkursbehandling og i øvrigt, om sagen fremmes behørigt. Informationen bør tilvejebringes og formidles således, at der ikke medgår uforholdsmæssige eller overflødige ressourcer hertil.

Konkursrådet foreslår på denne baggrund, at rekonstruktøren inden tre måneder fra rekonstruktionsbehandlings indledning (det vil sige typisk godt to måneder efter fremlæggelsen af rekonstruktionsplanen) skal sende en redegørelse til samtlige fordringshavere for behandlingen i den forløbne periode. Redegørelsen bør indeholde oplysning om forløbet og resultatet af en eventuel fortsættelse af driften af skyldnerens virksomhed, oplysning om virksomhedens aktiver og passiver og en udtalelse om, hvornår et endeligt rekonstruktionsforslag forventes præsenteret for fordringshaverne.

Hvis rekonstruktionsplanens fundament eller de opstillede forudsætninger viser sig fejlagtige eller undergår væsentlige forandringer, så planen ikke (længere) kan realiseres, bør rekonstruktøren dog uden ugrundet ophold give fordringshaverne meddelelse herom (og om retsvirkningen heraf).

Der henvises i øvrigt til i lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 11 g), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Konkursrådet har overvejet, om der ved rekonstruktionsbehandling også bør være regler om adgang til nedsættelse af kreditorudvalg, således som det kendes fra reglerne om anmeldt betalingsstandsning. Som anført i kapitel 9.1.1. har baggrunden for kreditorudvalg navnlig været en mulighed for at tilføre betalingsstandsningen forretningskyndig bistand og løbende kontrol med behandlingens forløb, herunder rekonstruktørens virke. Disse behov må imidlertid anses for opfyldt ved rådets øvrige forslag til regler om rekonstruktionsbehandling, herunder navnlig de foreslåede regler om beskikkelse af en rekonstruktør bistået af en regnskabskyndig tillidsmand samt den foreslåede ramme for information af fordringshaverne i forbindelse med udarbejdelse af rekonstruktionsplanen, den opfølgende redegørelse for den iværksatte rekonstruktionsbehandling og rekonstruktionsforslaget.

På den anførte baggrund indeholder lovudkastet ikke regler om adgang til nedsættelse af et kreditorudvalg i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling. Hvis der er behov for det, kan der imidlertid beskikkes flere rekonstruktører, jf. lovudkastets § 11 e, stk. 4.

Kapitel 10

Rekonstruktionsbehandlings varighed

10. 1. Gældende ret

10.1.1. Betalingsstandsning

Et betalingsstandsningsforløb varer som udgangspunkt 3 måneder fra fristdagen, jf. konkurslovens § 16 e, stk. 1, nr. 5. Skifteretten kan forlænge denne frist med indtil 3 måneder ad gangen i indtil 1 år fra fristdagen, når der foreligger ganske særlige omstændigheder, f.eks. at sagen er usædvanligt kompliceret. Forlængelse forudsætter, at anmodning herom er indkommet til skifteretten inden fristens udløb.

Kravet om, at der skal foreligge ganske særlige omstændigheder, skal underbygges af en skriftlig redegørelse for baggrunden for og formålet med forlængelsen, der skal vedlægges en udtalelse fra tilsynet og et eventuelt kreditorudvalg, jf. § 16 e, stk. 2, 4. pkt. Baggrunden for dokumentationskravet er, at der ikke bør ske forlængelse, medmindre det godtgøres, at der er en konkret begrundelse for at lade betalingsstandsningen fortsætte, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning, side 55. Skifteretten har mulighed for at indkalde til et møde til en nærmere drøftelse af spørgsmålet om forlængelsen, men der er ikke krav herom, jf. § 16 e, stk. 2, 5. pkt. I tilfælde af forlængelse af perioden for betalingsstandsning skal fordringshaverne dog inden en uge underrettes herom.

Praksis om forlængelse af anmeldt betalingsstandsning er uanset bestemmelsens ordlyd meget liberal.

10.1.2. Tvangsakkord

Der er ikke fastsat nærmere regler om varigheden af en tvangsakkordforhandling.

10.2. Konkursrådets overvejelser

Rekonstruktionsplanen og fordringshavernes deraf følgende kendskab til og foreløbige accept af hovedlinjerne i rekonstruktionsarbejdet vil formentlig i almindelighed sikre en fremdrift i rekonstruktionsbehandlingen. Da udgangspunktet for en rekonstruktionsbehandling typisk er en virksomhed i krise, har Konkursrådet imidlertid overvejet, om de tidsmæssige rammer for processen i videre udstrækning end det er tilfældet efter de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning skal understøtte, at behandlingen på effektiv vis når sin afslutning.

De tidsmæssige rammer for en rekonstruktionsbehandling bør medvirke til at sikre mulighederne for, at principielt levedygtige, men midlertidigt insolvente, virksomheder kan videreføres, men bør omvendt ikke holde unødigt liv i virksomheder, der ikke er eller viser sig ikke at være levedygtige. Er der ingen anden udvej end konkurs, bør denne indtræde hurtigst muligt, da fortsatte rekonstruktionstiltag kan trække unødige ressourcer ud af boet. Det er tilsvarende væsentligt, at rammen ansporer såvel skyldneren som rekonstruktøren til løbende at udfolde en tilstrækkelig aktiv indsats for at nå et resultat. Den tidsmæssige ramme for en rekonstruktionsbehandling bør således på den ene side være rimelig, men på den anden side heller ikke længere end højst nødvendig.

På baggrund af disse mere overordnede overvejelser foreslår Konkursrådet, at rekonstruktionsforslaget skal være modtaget i skifteretten senest 6 måneder fra godkendelsen af rekonstruktionsplanen

En professionel rekonstruktør bør selv i komplicerede tilfælde som udgangspunkt kunne få afklaret virksomhedens forhold og nå frem til en ordning inden for en tidsramme på 6 måneder fra skifterettens indledning af rekonstruktionsbehandlingen.

Da det imidlertid ikke kan udelukkes, at det ikke vil være muligt at nå frem til en ordning inden for en frist på 6 måneder, foreslår Konkursrådet dog, at der bør være mulighed for, at skifteretten kan forlænge fristen for mødet om afstemning om rekon-

struktionsforslaget med 2 måneder ad gangen, dog ikke ud over 4 måneder. Det er efter rådets opfattelse væsentligt, at en sådan mulighed for forlængelse af fristen ikke skal give mulighed for at trække rekonstruktionsbehandlingen i langdrag. Det foreslås derfor, at skifteretten alene skal give tilladelse til en sådan forlængelse, hvis rekonstruktøren samtykker i anmodningen, og fordringshaverne efter lovudkastets § 13 d vedtager dette, det vil sige, at der ikke må være et flertal blandt de fremmødte fordringshavere, der er imod en forlængelse.

Foreligger der samtykke fra rekonstruktøren og tilslutning fra fordringshaverne bør skifteretten som udgangspunkt ikke foretage en selvstændig prøvelse af, om der er grundlag for forlængelse. I tilfælde, hvor det er åbenbart, at rekonstruktionsbehandlingen – på trods af rekonstruktørens samtykke og fordringshavernes tilslutning – er udsigtsløs, vil skifteretten dog kunne nægte forlængelse med den konsekvens, at skyldneren herefter overgår til konkursbehandling, jf. lovudkastets § 15, stk. 1, nr. 5, jf. stk. 3.

Hvis fristen på 6 måneder eller en forlænget frist ikke overholdes, bør rekonstruktionsbehandlingen bringes til ophør og skyldneren overgå til konkursbehandling.

Konkursrådet bemærker, at det er forholdet mellem skyldneren og fordringshaverne, der aftalemæssigt skal være på plads inden udløbet af de ovennævnte frister. Rekonstruktionsforslaget kan imidlertid i kraft af et likvidationsakkordelement eller et moratorium udvide tidsrammen for den forretningsmæssige afslutning af rekonstruktionen mellem skyldneren og fordringshaverne. Denne færdiggørelse kan som hidtil ske uden for skifteretligt regi, men der bør være adgang til at bestemme, at skyldneren skal være undergivet tilsyn. Der henvises herom til kapitel 20.2.

Om de foreslåede frister henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til §§ 13 og 13 a), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Rekonstruktionsarbejdet skal i øvrigt selvsagt fremmes mest muligt. Rekonstruktøren bør derfor ikke fortsætte arbejdet til fristens eller en forlænget frists udløb, hvis situationen forinden giver anledning til overvejelser om, hvorvidt den vedtagne plan er faktisk gennemførlig, enten fordi det underliggende talmateriale er mangelfuldt eller fejlagtigt, eller fordi skyldneren ikke medvirker aktivt i processen, eller der i øvrigt ikke er rimelig udsigt til, at skyldnerens virksomhed kan rekonstrueres.

Konkursrådet foreslår, at rekonstruktøren i disse tilfælde straks skal underrette skifteretten, som på denne baggrund, og efter at skyldneren, tillidsmanden og fordringshaverne har haft lejlighed til at udtale sig, bør træffe afgørelse om rekonstruktionsbehandlingens eventuelle ophør efter lovudkastets § 15, hvorefter skyldneren overgår til konkurs, medmindre den pågældende er eller er blevet solvent. Rådet bemærker, at skifterettens afgørelse må bero på et skøn, og at skyldneren, hvis det er relevant, bør kunne meddeles en kort frist til at indlede et nyt samarbejde, forudsat at fristen for præsentation af rekonstruktionsforslaget endnu ikke er nået. Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 15), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 11

Skifterettens rolle under rekonstruktionsbehandlingen

11.1. Gældende ret

11.1.1. Betalingsstandsning

Skifterettens rolle under anmeldt betalingsstandsning er af overvejende registrerende karakter ved modtagelse mv. af en anmeldelse om betalingsstandsning. I det efterfølgende forløb har skifteretten imidlertid en mere aktiv og kontrollerende funktion og kan navnlig bringe en verserende betalingsstandsning til ophør, jf. konkurslovens § 16 d.

Skifteretten kan således bringe en betalingsstandsning til ophør, hvis den savner et rimeligt formål, hvilket i almindelighed vil være at opnå en frivillig gældsordning eller en tvangsakkord. Et rimeligt formål er dog ikke begrænset til situationer, hvor der sker en videreførelse af virksomheden, og kan således principielt også rumme en aftale om afvikling eller salg af virksomheden, hvor dette findes rimeligt, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 55. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis det muliggør en handel på gunstigere vilkår end under konkurs, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 10.

Betalingsstandsningen kan endvidere bringes til ophør i tilfælde, hvor skyldneren ikke samarbejder loyalt, f.eks. fordi den pågældende i væsentlige anliggender disponerer helt uden om tilsynet, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 68, eller tilbageholder vigtige oplysninger.

Beslutning om betalingsstandsningens ophør kan også træffes, hvis der i øvrigt ikke på betryggende vis arbejdes på at opnå en samlet ordning med fordringshaverne. Dette kan tilskrives skyldnerens forhold, men også den aktuelle indsats fra tilsynet f.eks. ved manglende eller mangelfuld orientering af fordringshaverne eller fremme af sagen i fornødent omfang. Hertil kommer tilfælde, hvor tilsynet ufortrødent arbejder på en

betalingsordning, selvom det burde stå vedkommende klart, at sagen vil ende med en konkurs.

Skifteretten kan i de anførte tilfælde standse behandlingen af egen drift. I almindelighed vil skifteretten dog ikke have sin opmærksomhed rettet på, hvorvidt en af de nævnte situationer foreligger, før enten en fordringshaver eller tilsynet retter henvendelse herom. Tilsynet er af samme årsag forpligtet til straks at underrette skifteretten, jf. § 16 d, stk. 2.

Inden skifteretten træffer afgørelse om rekonstruktionsbehandlingens ophør, skal skyldneren, tilsynet og fordringshaverne have lejlighed til at udtale sig herom, jf. konkursloven § 16 d, stk. 3.

11.1.2. Tvangsakkord

En forhandling om tvangsakkord åbnes ved skifterettens afgørelse herom, jf. § 167. Skifteretten kan nægte at åbne forhandling om tvangsakkord, hvis kravene i §§ 165 og 166 om grundlaget for tvangsakkorden ikke er opfyldt, eller de i øvrigt fornødne oplysninger ikke tilvejebringes. Tilsvarende gælder, hvis der ikke er rimelig udsigt til, at akkorden vil blive vedtaget, stadfæstet og opfyldt, jf. § 168, stk. 1. Efter § 170 kan skifteretten, indtil akkordforslaget er stadfæstet, standse en påbegyndt akkordforhandling, hvis en af de grunde, der er nævnt i § 168, er til stede. Inden der træffes afgørelse herom, bør spørgsmålet dog drøftes på et kreditormøde, som der indkaldes til gennem Statstidende. Samtlige kendte fordringshavere skal endvidere underrettes skriftligt om mødet. Det følger af § 172, at skyldneren med skifterettens tilladelse kan ændre eller tilbagekalde akkordforslaget, indtil det er vedtaget. Akkorden er ikke gyldig, før den er stadfæstet af skifteretten, jf. § 178, stk. 1. §§ 179 og 180 indeholder nærmere regler om, hvornår skifteretten skal nægte eller kan nægte stadfæstelse. Efter § 179 skal skifteretten nægte stadfæstelse, 1) hvis fejl ved fremgangsmåden under behandlingen af akkordforslaget eller ufuldstændighed i de tilvejebragte oplysninger må antages at have haft væsentlig betydning for resultatet af stemmeafgivningen, 2) hvis akkorden ikke

er forenelig med bestemmelserne i § 158 eller i øvrigt er i strid med loven, eller 3) hvis skyldneren for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen kreditor fordele uden for akkorden. Skifteretten kan efter § 180 nægte stadfæstelse, 1) hvis tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen kreditor fordele, 2) hvis dividenden står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, 3) hvis skyldneren utilbørligt har forringet sin formuestilling til skade for fordringshaverne, 4) hvis der ikke er rimelig udsigt til akkordens opfyldelse, eller 5) hvis akkorden i øvrigt er til skade for fordringshaverne eller en del af disse.

11.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådets lovudkast bygger på, at arbejdet med udformning af forslaget til rekonstruktionsplan og rekonstruktionsforslaget skal foretages af rekonstruktøren, der bistås af tillidsmanden, og at fordringshaverne i øvrigt i betydeligt omfang skal inddrages i rekonstruktionsbehandlingen.

Det kan anføres, at enhver intervention fra skifterettens side i en igangværende behandling mindsker fordringshavernes indflydelse på processen. Fordringshaverne vil således ved den foreslåede rekonstruktionsplan, jf. lovudkastets § 11 b, og den opfølgende 3-måneders redegørelse for den igangværende behandling, jf. lovudkastets § 11 f, have et relevant afsæt for deres overvejelser af, hvorvidt rekonstruktionsprocessen bør fortsætte.

Hvis det på dette grundlag (eller i øvrigt) er opfattelsen, at det verserende arbejde er formålsløst enten pga. virksomhedens forhold, eller fordi skyldneren, rekonstruktøren eller tillidsmanden ikke leverer en loyal arbejdsindsats i det hele taget eller i forhold til bestemte fordringshavere, må fordringshaveren anmode skifteretten om at bringe rekonstruktionsbehandlingen til ophør som udsigtsløs, hvorefter skyldneren overgår til konkursbehandling, jf. nærmere nedenfor. En fordringshaver bør ikke herudover have mulighed for at intervenere i en rekonstruktionsbehandling.

For så vidt angår skifterettens rolle under rekonstruktionsbehandlingen, finder Konkursrådet, at det bør være en konsekvens af de ovennævnte mere generelle synspunkter, at skifterettens rolle som udgangspunkt skal være begrænset til at træffe bestemmelse om indledning af rekonstruktionsbehandling og til at påse, at rekonstruktionsbehandlingen foregår inden for de rammer, som er fastsat herfor i lovudkastet, herunder de tidsmæssige rammer, der foreslås fastsat for rekonstruktionsbehandlingen.

Det er Konkursrådets opfattelse, at det overordnede hensyn til videreførelse af levedygtige virksomheder tilsiger, at skifterettens adgang til at gribe ind under rekonstruktionsbehandlingen bør begrænses til tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt for tilliden til rekonstruktionsbehandlingen i almindelighed, og at reaktionen i disse tilfælde bør være forudseelig for fordringshaverne, så der er vished for, hvornår og på hvilken måde der vil blive grebet ind fra skifterettens side.

Konkursrådet har overvejet, hvilke muligheder skifteretten bør have for at gribe ind i sagsbehandlingen under en rekonstruktionsbehandling.

Konkursrådet finder, at der i følgende tilfælde er bristet en så væsentlig forudsætning for rekonstruktionsbehandlingen, at rekonstruktionsbehandlingen bør bringes til ophør af skifteretten:

- Rekonstruktøren overholder ikke fristerne for fremsendelse af forslag til rekonstruktionsplan til fordringshaverne, jf. lovudkastets § 11 c, stk. 5.
- Forslaget til rekonstruktionsplan bliver ikke vedtaget af fordringshaverne, jf. lovudkastets § 11 e, stk. 2.
- Fristerne for afstemning om rekonstruktionsforslaget overholdes ikke, jf. lovudkastets § 13, stk. 5, og § 13 a, stk. 4.

- Hvis skyldneren udebliver fra mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden, jf. lovudkastets § 13 c, stk. 2.

Herudover finder Konkursrådet, at der i en række til dels mere skønsbetonede tilfælde skal være adgang til, at skifteretten bringer rekonstruktionsbehandlingen til ophør.

Rekonstruktionsbehandlingen bør selvsagt ophøre, hvis det viser sig, at skyldneren ikke (længere) er insolvent. Tilsvarende bør gælde, hvis skyldneren anmoder om, at rekonstruktionsbehandlingen bringes til ophør, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden.

Endvidere bør rekonstruktionsbehandlingen kunne bringes til ophør, hvis skyldneren ikke samarbejder loyalt med rekonstruktøren og/eller tillidsmanden eller bringer fordringshavernes ret i fare. Dette skal dog ikke gælde i tilfælde, hvor der er truffet bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden. Adgangen til på denne baggrund at bringe rekonstruktionsbehandlingen til ophør skal ses i lyset af, at rekonstruktøren vil have vanskeligt ved at underrette fordringshaverne om grundlaget for og udviklingen i rekonstruktionsprocessen, hvis den pågældende ikke selv er behørigt orienteret om virksomhedens forhold. Der bør ikke være noget til hinder for, at skifteretten ex officio træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre på grund af skyldnerens manglende samarbejdsvilje, men det må forventes, at der i praksis alene vil blive truffet afgørelse herom på begæring af rekonstruktøren eller en fordringshaver.

Desuden bør rekonstruktionsbehandlingen ophøre, hvis skifteretten har truffet bestemmelse om, at der skal stilles yderligere sikkerhed i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen, og ingen fordringshaver stiller den krævede sikkerhed.

Endelig finder Konkursrådet, at skifteretten bør have mulighed for at bestemme, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, hvis den er udsigtsløs. Rekonstruktionsbehandlingen er udsigtsløs, hvis det er *åbenbart*, at behandlingen ikke vil kunne føre til en rekonstruktion af virksomheden. I et sådant tilfælde vil det være spild af ressourcer at fortsætte behandlingen. Der bør imidlertid være tale om en meget snæver adgang for skifteretten, og hovedreglen bør være, at der alene træffes afgørelse om ophør af rekonstruktionsbehandlingen, hvis det sker på baggrund af en – velbegrundet – anmodning fra rekonstruktøren. Udgangspunktet bør således være, at fordringshaverne ved en faktisk udnyttelse af de muligheder for indsigt og indflydelse, der stilles til rådighed ved den foreslåede rekonstruktionsplan og den opfølgende 3-måneders-redegørelse for rekonstruktionsbehandlingen, vil have tilstrækkeligt grundlag til at vurdere lødigheden af de præsenterede vilkår for forløbet og påvirke dette ved aktivt at engagere sig i processen eller ved at indgive begæring om, at rekonstruktionsbehandlingen skal bringes til ophør, og at skyldneren skal overgå til konkursbehandling. Der bør ikke være noget til hinder for, at skifteretten ex officio træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre som udsigtsløs, men det må forventes, at der i praksis alene vil blive truffet afgørelse herom på begæring af rekonstruktøren eller en fordringshaver.

Skifterettens eventuelle beslutning om rekonstruktionsbehandlingens ophør bør ikke indebære, at virksomheden fortsætter som hidtil, medmindre rekonstruktionsbehandlingen ophører, fordi skyldneren i mellemtiden er blevet solvent. Skifteretten bør således straks behandle begæringen om rekonstruktionsbehandling som en konkursbegæring, jf. konkurslovens § 17, stk. 1, og på dette grundlag tage stilling til det videre forløb.

Kravet om konkursbehandling skyldes, at Konkursrådet foreslår, at der under rekonstruktionsbehandlingen skal være adgang til anvendelse af en række virkemidler til gennemførelsen af rekonstruktionen, som hidtil har været forbeholdt konkursbehandling, og som kan have forholdsvis indgribende betydning for skyldnerens forhold til sine medkontrahenter. Det drejer sig blandt andet om hjemmel til at udskille pantsatte

aktiver af pantet, jf. § 12 d, bindende vurdering af pantet, jf. § 12 e sammenholdt med § 14 c, stk. 3, adgang til omstødelse uden afventning af rekonstruktionens stadfæstelse, jf. § 12 i ff., regulering af gensidigt bebyrdende aftaler, jf. § 12 n ff., og tvunget debitorskifte som led i en virksomhedsoverdragelse (§ 14 c).

Konkursrådets forslag om adgang til anvendelse af disse virkemidler i forbindelse med rekonstruktionsbehandling er ikke båret af et hensyn til skyldneren, men derimod af et hensyn til fordringshavernes mulighed for fyldestgørelse og til bevarelsen af skyldnerens virksomhed. Hvis skyldneren eller en fordringshaver fik mulighed for ensidigt at tilbagekalde begæring om rekonstruktionsbehandling, efter at sådanne virkemidler havde været anvendt, ville der være risiko for spekulation til skade for skyldnerens (øvrige) medkontrahenter.

Der henvises i øvrigt til forslaget lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 15), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Om skifterettens adgang til at nægte stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag, der er vedtaget af fordringshaverne, henvises til kapitel 19.2.

Kapitel 12

Gennemførelse af rekonstruktionen, herunder udarbejdelse af et rekonstruktionsforslag

12.1. Gældende ret

12.1.1. Betalingsstandsning

Reglerne om betalingsstandsning indebærer ikke, at tilsynet skal fremlægge et nærmere resultat for fordringshaverne. Hvis betalingsstandsningen er succesfuld, vil virksomheden blot fortsætte sin drift. Fører forløbet til åbning af forhandling om tvangsakkord, indledning af gældssaneringssag, gældssanering eller afsigelse af konkursdekret, gælder reglerne herom, jf. konkurslovens § 16 e, stk. 1.

Anmeldt betalingsstandsning har til formål at styrke mulighederne for at afværge konkurs til fordel for en frivillig gældsordning med virksomhedens fordringshavere. Reglerne stiller derfor ikke indholdsmæssige krav til resultatet af disse gældsordninger, f.eks. i form af en mindstedividende til fordringshaverne.

12.1.2. Tvangsakkord

Reglerne om vedtagelse af tvangsakkord er kendetegnet ved en noget kompleks afstemningsprocedure, jf. konkurslovens § 176. Stemmeafgivelse kan ske både skriftligt og mundtligt. Der stilles krav om, at mindst 60 pct. af de fordringshavere, der materielt berøres af akkorden og faktisk deltager i afstemningen, tiltræder akkordforslaget. Det samlede antal fordringshavere er således uden betydning for opfyldelsen af denne betingelse, ligesom det ikke har nogen indflydelse på resultatet, hvis tilstedeværende fordringshavere afholder sig fra at stemme. Det er yderligere en betingelse, at de fordringshavere, som tiltræder akkorden, udgør en vis majoritet af det samlede beløb, der giver stemmeret. Den krævede majoritet afhænger af arten af den tilbudte akkord og i visse tilfælde (almindelig tvangsakkord og likvidationsakkord) tillige af størrelsen af den tilbudte dividende.

Ved moratorium skal de fordringshavere, der tiltræder akkorden, således repræsentere 60 pct. af det samlede beløb, der giver stemmeret. Ved almindelig tvangsakkord skal de tiltrædende fordringshavere udgøre lige så mange procent, som tilbuddet i procent ligger under 100, dog mindst 60 pct., men ikke mere end 75 pct. af det stemmeberettigede beløb. Endelig skal de tiltrædende fordringshavere ved likvidationsakkord udgøre 75 pct. eller, hvis en bestemt mindste dækningsprocent er tilsagt fordringshaverne i akkorden, lige så mange procent, som den ligger under 100, dog mindst 60 pct. og ikke over 75 pct. af det samlede beløb, der giver stemmeret.

Reglerne om tvangsakkord indebærer, at skyldnerens akkordforslag har virkning ikke blot i forhold til fordringshavere, der har tiltrådt forslaget, men også i forhold til dem, som har været passive, eller som ligefrem har stemt mod akkorden, jf. §§ 189-190.

Fordringerne kan ikke nedsættes til mindre end 10 pct., medmindre der foreligger ganske særlige grunde, eller fordringshaverne samtykker deri, jf. konkurslovens § 161. Som eksempel på sådanne ganske særlige grunde kan nævnes, at forretningens nedgang har sin årsag i skyldnerens sygdom, eller ganske særlige omstændigheder har medført, at skyldneren, uden at det kan henføres til dårlig regnskabsførelse eller lignende, først for sent er blevet klar over, hvor meget forretningen er gået tilbage, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 242. Undtagelsesreglen har haft et ganske snævert anvendelsesområde. Skifteretten skal af egen drift efterprøve om betingelserne for at stadfæste en akkord på under 10 pct. er til stede, jf. konkurslovens § 179, stk. 1, nr. 2.

Hvis akkordforslaget ikke vedtages, kan skifteretten indkalde til et nyt møde, såfremt skifteretten skønner, at der er udsigt til, at forslaget senere vil blive vedtaget, jf. § 177. Der gælder ikke nogen frist for afholdelsen af dette møde, men mødet bør dog efter forarbejderne holdes snarest muligt. Anvendelsesområdet for en sådan ny afstemning er tiltænkt tilfælde, hvor ganske særlige omstændigheder giver grund til at tro, at en ny

afstemning vil bringe et andet resultat. Der gælder ikke nærmere regler om indkaldelse til eller bekendtgørelse af dette møde, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 252.

12.2. Konkursrådets overvejelser

12.2.1. Udarbejdelse af et rekonstruktionsforslag

Efter at rekonstruktionsplanen har været præsenteret og drøftet på kreditormødet, har rekonstruktøren og tillidsmanden det fornødne mandat til det videre rekonstruktionsarbejde. Den videre rekonstruktionsbehandling bør således føre til udarbejdelse af et egentligt rekonstruktionsforslag, der konkretiserer det økonomiske resultat for fordringshaverne.

Til forskel fra rekonstruktionsplanen (og den opfølgende redegørelse vedrørende rekonstruktionsbehandlingens forløb) skal rekonstruktionsforslaget være udtryk for, at rammerne for rekonstruktionsarbejdet er klar til effektivering ved fordringshavernes accept og skifterettens stadfæstelse. Fremlæggelse af rekonstruktionsforslaget bør dog ikke nødvendigvis indebære, at rekonstruktionsarbejdet er tilendebragt. Forslaget kan således f.eks. indeholde en skønsmæssig værdiansættelse eller budgetteret salgpris for en fast ejendom eller et forretningslokale, selv om en salgsaftale ikke er underskrevet, og der ikke er en aktuel køber. Afgørende er alene, at den foreslåede rekonstruktion må forventes at lede til det foreslåede resultat.

Rekonstruktionsforslaget skal i lighed med rekonstruktionsplanen tjene til, at fordringshaverne til stadighed har det bedst mulige informationsgrundlag i relation til rekonstruktionsbehandlingen vedrørende den investerede kapital, så fordringshaverne har et relevant og aktuelt afsæt for deres individuelle overvejelser ved stemmeafgivningen om det endelige forslag.

Forslaget bør derfor være understøttet af det relevante regnskabsmateriale, det vil sige skyldnerens balance pr. dagen for indledning af rekonstruktionsbehandling med angiv-

velse af senere indtrufne ændringer og den senest afgivne årsrapport med angivelse af eventuelle mangler ved rapporten.

Rekonstruktionsforslaget bør af samme årsag indeholde en begrundet og detaljeret redegørelse for den foreslåede rekonstruktion af skyldnerens virksomhed, herunder årsagen hertil, og om der er væsentlige forhold, som kan være til hinder for en gennemførelse af forslaget. Det er afgørende, at informationen er præcis og dækkende for forholdene i skyldnerens virksomhed, og oplysningerne bør derfor være rimelig konkrete. Det kan f.eks. anføres, hvorvidt en bestemt kapitaltilførsel vurderes tilstrækkelig til at rette op på virksomheden, eller om virksomhedens vanskeligheder snarere må tilskrives et urentabelt produkt, således at et kapitalkrav ikke kan stå alene.

Redegørelsen bør indeholde en nøje gennemgang af skyldnerens forretningsførelse og regnskabsvæsen, ligesom det bør anføres, hvorvidt der foreligger dispositioner, der bør søges omstødt. Om adgangen til omstødelse i forbindelse med rekonstruktionsbehandling henvises til kapitel 17. Det bør endvidere fremgå af redegørelsen, om der til bedømmelse af forholdene er modtaget de ønskede oplysninger, og om disse oplysninger må antages at være rigtige og fyldestgørende. Er det opfattelsen, at skyldneren har gjort sig skyldig i strafbare forhold, bør redegørelsen også indeholde oplysninger herom, hvilket efter omstændighederne kan give anledning til politianmeldelse. Indholdet af denne del af redegørelsen svarer herved (for så vidt angår tillidsmanden) til gældende ret ved tvangsakkord, jf. konkurslovens § 165, stk. 3. Konkursrådet har ikke fundet grundlag for at medtage en regel svarende til § 110, stk. 4, hvorefter kurator i et konkursbo har pligt til at give politiet meddelelse, hvis kurator finder, at de foreliggende oplysninger giver grundlag for politimæssig efterforskning mod skyldneren eller andre.

I lighed med rekonstruktionsplanen bør også rekonstruktionsforslaget tiltrædes af skyldneren, ligesom forslaget også bør vedlægges en udtalelse fra rekonstruktøren og tillidsmanden om, hvorvidt rekonstruktionsforslaget giver fordringshaverne en efter

skyldnerens forhold passende dividende inden for acceptable frister. Udtalelsen om forslaget skal endvidere indeholde en stillingtagen til, om der findes at være tilstrækkelig betryggelse for forslagets opfyldelse. Det være sig ved skyldnerens egne værdier og indtjeningsmuligheder, garantier, tilbagetrædelseserklæringer for visse fordringshavere eller andet. Rekonstruktøren og tillidsmanden vil således på dette tidspunkt have et større og mere reelt overblik over virksomhedens værdier og indtjeningsmuligheder, som i almindelighed ikke vil være til stede allerede ved udarbejdelsen af rekonstruktionsplanen. Rimelighedsvurderingen bør således indebære en vurdering af virksomhedens forventelige økonomiske forudsætninger, herunder om en given dividende står i fornuftigt forhold til den budgetterede indtjening.

For at sikre fordringshaverne det mest fyldestgørende beslutningsgrundlag for deres overvejelser i relation til afstemningen om rekonstruktionsforslaget, finder Konkursrådet endvidere, at redegørelsen bør indeholde et overslag over den dækning, som forventes at være resultatet ved konkurs.

Indholdet af udtalelsen fra rekonstruktøren og tillidsmanden svarer herved indholdsmæssigt til tillidsmændenes erklæring efter den gældende § 165, stk. 1, om tvangsakkord.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 13 b), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

12.2.2. Indkaldelse af fordringshaverne til møde om rekonstruktionsforslaget

I de tilfælde, hvor rekonstruktionsarbejdet skrider planmæssigt frem i overensstemmelse med den vedtagne rekonstruktionsplan, og skifteretten rettidigt modtager et rekonstruktionsforslag, foreslår Konkursrådet, at skifteretten ved bekendtgørelse i Statstidende skal indkalde samtlige fordringshavere til et møde i skifteretten til en afstemning om forslaget.

Hensynet til fordringshavernes muligheder for indsigt i og indflydelse på rekonstruktionsforslaget tilsiger, at de skal underrettes om mødets afholdelse i god tid, så de har behørig mulighed for at gennemgå rekonstruktionsforslaget og vurdere dets konsekvenser samt eventuelt antage ekstern bistand i sagen. Konkursrådet finder derfor, at indkaldelsen til mødet så vidt muligt skal ske med et varsel på mindst to uger.

Rekonstruktøren bør endvidere så vidt muligt senest to uger før mødet sende meddelelse til de fordringshavere, hvis krav berøres af planen, med oplysning om mødet bilagt rekonstruktionsforslaget og en redegørelse fra rekonstruktøren og tillidsmanden. Materialet bør i øvrigt ligge til gennemsyn i skifteretten.

Formålet med afstemningen er at opnå en afslutning på rekonstruktionsbehandlingen. Fordringshaverne bør i forbindelse med det retsmøde, hvor der skal stemmes om rekonstruktionsforslaget, have mulighed for at stille uddybende spørgsmål til skyldneren, rekonstruktøren og tillidsmanden, der alle skal være til stede på mødet. De pågældende bør tilsvarende have adgang til at komme med indsigelser mod forslaget, der frem til vedtagelsen på mødet bør kunne ændres og justeres i lyset af drøftelserne.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til § 13 og 13 b), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

12.2.3. Fordringshavernes vedtagelse af rekonstruktionsforslaget

Grundlaget for den gældende afstemningsprocedure ved tvangsakkord, jf. ovenfor kapitel 12.1.2., hviler på det synspunkt, at jo mere fordringerne skæres ned, jo mere betænkeligt bliver det at tvinge et betydeligt mindretal til at finde sig i nedskæringen. Et krav om kvalificeret majoritet giver således en vis sikkerhed for, at en nedsættelse af gælden – uanset uenighed – er i samtlige fordringshaveres interesse.

Det er Konkursrådets opfattelse, at dette hensyn er væsentligt, men at det vil kunne varetages ved en mere enkel og gennemsigtig afstemningsprocedure end den nuværen-

de. Proceduren bør i et videre omfang tilskynde fordringshaverne til at være mere aktive og engagerede i rekonstruktionsprocessen med henblik på at øge mulighederne for lettere at kunne nå konstruktive resultater. Samtidig bør det sikres, at hovedvægten i afstemningen fortsat lægges på fordringernes beløb, så de fordringshavere, der har den væsentligste økonomiske interesse, kan modsætte sig et forslag, der har tilslutning blandt de fordringshavere, der alene i antal er flest. Afstemningsproceduren om rekonstruktionsforslaget må tilrettelægges således, at den ikke i praksis vil udgøre en hindring for rekonstruktionsarbejdet og samtidig kan sikre, at fordringshaverne også reelt har mulighed for opnå indflydelse på processens nærmere tilrettelæggelse.

Det er Konkursrådets opfattelse, at disse hensyn bedst varetages ved, at deltagelse i afstemningen forbeholdes de fordringshavere, der faktisk er til stede på kreditormødet (herunder de, der er repræsenteret ifølge fuldmagt), og at forslaget anses for vedtaget, medmindre et flertal blandt de fremmødte gør indsigelse herimod, idet afstemningsresultatet herved baserer sig på størrelsen af de fordringer, som den enkelte kreditor repræsenterer.

Skifteretten bør på grundlag af afstemningsresultatet konstatere, om rekonstruktionsforslaget er vedtaget, og bør i den sammenhæng ikke kunne vælge at se bort fra resultatet og f.eks. forhøje den procent, hvortil fordringerne foreslås nedsat.

Hvis rekonstruktionsforslaget forkastes, bør begæringen om rekonstruktionsbehandling anses som en konkursbegæring, der behandles straks.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 13 d), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

12.2.4. Fornyet afstemning om et forkastet rekonstruktionsforslag

Efter den gældende bestemmelse i § 177 om tvangsakkord kan skifteretten, hvis den skønner, at der er udsigt til, at et tvangsakkordforslag senere bliver vedtaget, indkalde

til et møde til fornyet afstemning herom. Konkursrådet har overvejet, om skifteretten også bør have adgang til at iværksætte en sådan anden afstemning om et rekonstruktionsforslag, der er forkastet af fordringshaverne.

Det kan umiddelbart synes noget rigoristisk at udelukke dette, hvis det er åbenbart for skifteretten, at en ny afstemning om samme forslag vil kunne føre til et andet resultat.

På den anden side kan det anføres, at sådan yderligere afstemningsrunde – også selv om muligheden indsnævres til de ganske særlige tilfælde, hvor et andet resultat har formodningen for sig – vil kunne danne grundlag for spekulation (og pression) i forhold til det præsenterede rekonstruktionsforslag. Dette kan undgås ved, at alle har visshed for, at det alene er det fremlagte forslag, der i lyset af eventuelle ændringer eller justeringer på afstemningsmødet vil skulle danne grundlag for en afstemning blandt fordringshaverne, og at der end ikke er mulighed for en ny afstemning herom. Dette vil formentlig også skærpe fordringshavernes opmærksomhed og engagement i den afsluttende rekonstruktionsproces og hermed bidrage til såvel konstruktiv dialog som (pragmatiske) løsninger i relation til det præsenterede rekonstruktionsforslag.

Konkursrådet finder efter en samlet afvejning af de ovenstående hensyn, at skifteretten, hvis der ikke kan opnås flertal for den ordning med fordringshaverne, der fremgår af rekonstruktionsforslaget, ikke bør have adgang til at træffe bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen skal fortsætte, og et nyt rekonstruktionsforslag fremlægges. Et andet forhold er, at en rekonstruktionsbehandling bør kunne fortsætte, hvis det fremgår af det vedtagne rekonstruktionsforslag, at der senere vil blive fremsat yderligere rekonstruktionsforslag, og rekonstruktøren på afstemningsmødet erklærer, at dette yderligere rekonstruktionsforslag kan nå at blive fremlagt til afstemning inden for fristerne i §§ 13 og 13 a. Der bør dog ikke være adgang til udsættelse, hvis det allerede fremlagte rekonstruktionsforslag indeholder bestemmelse om tvangsakkord. Baggrunden herfor er, at skyldneren ved tvangsakkorden er blevet solvent og derfor ikke længere bør være underkastet en insolvensretlig behandling.

Den foreslåede adgang for skifteretten til at træffe bestemmelse om fortsættelse af rekonstruktionsbehandlingen er således – bortset fra den foreslåede udsættelsesregel i lovudkastets § 13 e, stk. 4, der handler om tilfælde, hvor der er begået fejl mv. i forbindelse med behandlingen af rekonstruktionsforslaget – lovudkastets eneste bestemmelse om adgang til udsættelse af rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 13 f), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

12.2.5. Adgang for skifteretten til at gennemtvinge en ordning?

En rekonstruktion bør ikke kunne gennemføres, uden at et flertal af fordringshaverne bakker op om den løsning, som foreslås af rekonstruktøren (og skyldneren).

Hvis et flertal af fordringshaverne ikke kan bakke op om rekonstruktionsforslaget, må rekonstruktionsbehandlingen derfor ophøre, og skyldneren må underkastes sædvanlig konkursbehandling, medmindre skyldneren er eller er blevet solvent.

Skifteretten bør således ikke have beføjelse til at gennemtvinge en ordning, uden at det flertal, som er nødvendigt til at vedtage forslaget, foreligger.

Kapitel 13

Skyldnerens stilling og rekonstruktørens overtagelse af ledelsen

13.1. Gældende ret

Under en anmeldt betalingsstandsning bevarer skyldneren rådigheden over sine aktiver, men må ikke foretage dispositioner af væsentlig betydning uden tilsynets samtykke. Betaling af gæld må kun ske i overensstemmelse med konkursordenen, eller hvis betaling er nødvendig for at afværge tab, jf. konkurslovens § 15, stk. 1. Skyldneren skal endvidere aflægge regnskab over for tilsynet efter dettes nærmere bestemmelse, jf. § 15, stk. 2. Tilsynet skal forud underrette et eventuelt kreditorudvalg om påtænkte særlig væsentlige dispositioner. Endvidere skal tilsynet forud underrette fordringshaverne om sådanne dispositioner, medmindre de er nødvendige af hensyn til bevarelsen af skyldnerens virksomhed, rimelig varetagelse af fordringshavernes fælles interesser i øvrigt eller erhvervelsen af dagliglivets fornødenheder, jf. § 15, stk. 4. Hvis fordringshavere, der repræsenterer mere end 25 pct. af de kendte usikrede fordringshavere, gør indsigelse mod en påtænkt særlig væsentlig disposition, kan denne kun gennemføres, hvis der på et møde opnås godkendelse af dispositionen fra et flertal af de mødte fordringshavere, jf. § 15, stk. 5.

Der er ikke fastsat tilsvarende regler om skyldnerens stilling under en tvangsakkordforhandling.

Adgang til rådighedsfratagelse kendes efter gældende ret ikke fra reglerne om betalingsstandsning eller tvangsakkord, men kun fra konkursreglerne, idet skyldneren ved konkursdekretets afsigelse automatisk fratages adgangen til at råde med virkning i forhold til boet, jf. § 29. Desuden kan skifteretten, i tilfælde hvor afgørelse om konkurs ikke straks kan træffes, efter anmodning fra en fordringshaver fratage skyldneren rådighed over ejendele, som kan inddrages under eventuel konkursbehandling, hvis skyldneren samtykker i fretagelsen, uden lovligt forfald udebliver fra møde i skifteretten eller må antages at holde sig skjult, eller hvis der er fare for, at skyldneren vil råde

over ejendele til skade for fordringshaverne, jf. § 26, stk. 1. Det følger af § 26, stk. 2, at skifteretten skal træffe de fornødne foranstaltninger til at hindre uberettiget råden. Begrænsninger i skyldnerens rådighed kan gøres gældende over for tredjemand, hvis denne var i ond tro herom, det vil sige at den pågældende kendte eller burde kende begrænsningerne. Efter § 26, stk. 3, foretages foranstaltninger, der ikke kan opsættes af skifteretten eller den, som skifteretten udpeger hertil. Rådighedsfratagelsen ophører efter § 26, stk. 4, hvis konkursbegæringen tilbagekaldes eller ikke tages til følge, eller hvis skifteretten bestemmer det.

Konkursloven indeholder i kapitel 11 en række regler om skyldnerens stilling under konkursen.

Konkurslovens § 100 omhandler skyldnerens oplysningspligt. Det følger af bestemmelsen, at skyldneren skal meddele skifteretten og bostyret alle fornødne oplysninger til behandling af boet, og at skyldneren efter tilsigelse skal møde for skifteretten og ved registreringen af boets aktiver.

Efter § 101, stk. 1, må skyldneren ikke uden skifterettens tilladelse forlade landet, og skifteretten kan efter stk. 2 tage skyldnerens pas i forvaring, hvis den finder grund til at frygte, at skyldneren uberettiget vil forlade landet. Det følger af § 102, at skyldneren i god tid inden skift af bopæl eller fast opholdssted skal give skifteretten meddelelse herom. Skifteretten kan forbyde skyldneren at skifte bopæl eller opholdssted, hvis behandlingen af boet kræver hans tilstedeværelse.

Opfylder skyldneren ikke sine pligter efter §§ 100-102, kan skifteretten efter § 103 anvende samme tvangsmidler som over for modvillige vidner.

Efter § 104 har skyldneren ret til at deltage i skiftesamlinger.

§§ 104 a-104 c indeholder regler om postspærring. Skifteretten kan således, når det anses for at være af betydning for boets behandling, bestemme, at breve og andre forsendelser til en skyldner, der er en fysisk person, skal udleveres til kurator. Breve og andre forsendelser til en juridisk person, hvis bo er under konkursbehandling, skal altid udleveres til kurator, jf. § 104 a, stk. 1. Bestemmelse om postspærring eller om forlængelse heraf skal træffes i et retsmøde, og skyldneren skal tilsiges til retsmødet og have lejlighed til at udtale sig i dette. Afgørelsen træffes ved kendelse, hvis skyldneren anmoder om det, eller hvis skyldneren ikke er til stede i retsmødet, jf. § 104 a, stk. 2. Er der truffet bestemmelse om postspærring, kan kurator efter § 104 b gøre sig bekendt med indholdet af forsendelser, som ikke åbenbart er boet uvedkommende. Skyldneren skal imidlertid have underretning om tid og sted for brevåbning og skal have adgang til at overvære åbningen. Forsendelser, som ikke skal indgå i boet, udleveres eller sendes til skyldneren snarest muligt. Skifterettens bestemmelse om postspærring gælder efter § 104 c i 3 måneder og kan forlænges med højst 3 måneder ad gangen. En postspærring skal ophæves, når betingelserne for dens iværksættelse ikke længere er til stede, og skyldneren kan i øvrigt når som helst indbringe spørgsmålet om ophævelse af postspærring for skifteretten, der træffer afgørelse ved kendelse. Efter § 104 d påhviler det post- og telegrafvæsenet, telefonselskaberne og andre tilsvarende offentlige og private virksomheder at medvirke ved gennemførelsen af en bestemmelse om postspærring ved at tilbageholde og udlevere forsendelser mv. Hvis de pågældende uden lovlig grund undlader at medvirke til postspærringen, finder retsplejelovens § 178 om sanktioner over for modvillige vidner tilsvarende anvendelse.

Det følger af § 105, at hvis skyldneren er et selskab, en forening eller anden organisation, anvendes bestemmelserne i § 100, jf. § 103, på medlemmerne af direktion eller bestyrelse, på likvidator i et aktieselskab eller anpartsselskab og på revisor samt på personer, der tidligere har beklædt disse hverv. §§ 101 og 102, jf. § 103, kan efter skifterettens bestemmelse anvendes på de nævnte personer. § 104 kan anvendes på medlemmer af direktion eller bestyrelse, på likvidator i et aktieselskab eller anpartsselskab og på revisor samt efter skifterettens bestemmelse på personer, der tidligere har be-

klædt disse hverv. Skifteretten kan bestemme, at reglerne i §§ 100-104 også skal anvendes på personer, der er selskabets, foreningens eller organisationens nærstående.

I medfør af § 106 kan skifteretten beskikke en advokat til varetagelse af en personlig skyldners interesser, når skyldneren skønnes at have behov herfor. Skifteretten træffer afgørelse om afholdelse af udgifterne til den beskikkede advokat. Om salær og godtgørelse for udlæg gælder i øvrigt samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31. Skifteretten kan begrænse en advokatbeskikkelse til at angå enkelte spørgsmål.

13.2. Konkursrådets overvejelser

13.2.1. Skyldnerens almindelige stilling

Konkursrådet finder, at reglerne om skyldnerens stilling bør tage udgangspunkt i de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning, det vil sige at skyldneren ikke bør kunne foretage dispositioner af væsentlig betydning uden rekonstruktørens samtykke, sml. konkurslovens § 15, stk. 1.

Når der er iværksat rekonstruktionsbehandling, bør en hel eller delvis virksomheds-overdragelse dog alene kunne ske i overensstemmelse med de særlige regler herom i lovudkastets § 10 b. Baggrunden herfor er, at en virksomhedsoverdragelse er en meget betydningsfuld del af den samlede rekonstruktion af virksomheden og derfor bør forelægges fordringshaverne til godkendelse.

Ligesom det er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning, foreslås det endvidere, at skyldneren skal aflægge regnskab over for rekonstruktøren efter dennes nærmere bestemmelse, sml. konkurslovens § 15, stk. 2.

Konkursrådet finder endvidere, at reglerne i kapitel 11 om oplysningspligt og om genemtvingelse heraf bør finde tilsvarende anvendelse under en rekonstruktionsbehandling.

Det vil efter rådets opfattelse være nødvendigt for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af rekonstruktionsbehandlingen, at skyldneren har oplysningspligt mv. over for skifteretten. Oplysningspligten bør også gælde i forhold til medlemmer af direktionen eller bestyrelsen mv. i et aktie- eller anpartsselskab og på revisor samt på personer, der tidligere har beklædt disse hverv.

Reglerne i kapitel 11 om postspærring over for en fysisk person, der er skyldner, bør ikke finde anvendelse i rekonstruktionsbehandling. I et tilfælde, hvor en fysisk skyldner under rekonstruktion ikke af egen drift eller på rekonstruktørens anmodning udleverer relevant post til rekonstruktøren, må alternativet være, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, og at skyldneren tages under konkursbehandling.

Efter rådets opfattelse er der heller ikke grundlag for at anvende bestemmelserne i §§ 101 og 102 om indhentelse af skifterettens tilladelse til at forlade landet mv. og om underretning om skift af bopæl mv. anvendelse i forhold til en skyldner, der er under rekonstruktionsbehandling. Heller ikke bestemmelsen i § 106 om adgangen til at beskikke en advokat for skyldneren bør efter rådets opfattelse anvendes i forbindelse med rekonstruktionsbehandling, idet der ikke ses at være noget praktisk behov herfor.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

13.2.2. Beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen

13.2.2.1. Generel beslutning

Ligesom det efter gældende ret er tilfældet ved betalingsstandsning og tvangsakkord bør en rekonstruktionsbehandling som udgangspunkt ikke indebære, at skyldneren frtages rådigheden over den virksomhed, der er under rekonstruktionsbehandling. Konkursrådet foreslår derfor ikke en regel svarende til konkurslovens § 29, hvorefter

skyldneren ved konkursdekretets afsigelse i alle tilfælde automatisk fratages adgangen til at råde med virkning i forhold til boet.

Med henblik på at sikre effektiviteten af en rekonstruktionsbehandling finder Konkursrådet imidlertid, at der under en rekonstruktionsbehandling, der er iværksat uden samtykke fra skyldneren – det vil i praksis sige under en rekonstruktionsbehandling vedrørende et aktie- eller anpartsselskab – automatisk skal træffes bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af den nødlidende virksomhed. Foreligger der ikke et samtykke fra virksomhedens ledelse kan det ikke forventes, at ledelsen vil bidrage konstruktivt til rekonstruktionsbehandlingen.

Også i tilfælde, hvor virksomhedens ledelse har samtykket i rekonstruktionsbehandlingen, eller hvor begæringen om rekonstruktionsbehandling er indgivet af selskabet selv, bør der være adgang til at træffe bestemmelse om, at ledelsen af den kriseramte virksomhed skal overtages af rekonstruktøren.

Det bør ikke være muligt at træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren overtager ledelsen i forhold til en skyldner, der er en fysisk person eller en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser. Baggrunden herfor er, at fysiske personer selv bør have mulighed for at bestemme, om virksomhedsdriften skal indstilles for at undgå en yderligere gældsstiftelse, sml. herved den foreslåede bestemmelse i lovudkastets § 11, stk. 5, om indledning af rekonstruktionsbehandling og bemærkningerne til denne bestemmelse. En fysisk skyldner bør således ikke gennem en beslutning om, at rekonstruktøren overtager ledelsen, kunne tvinges ud i yderligere gældsstiftelse.

Konkursrådet finder ikke, at en beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden skal være begrundet i bestemte forhold. Afgørende er, om fordringshaverne ønsker, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen. Adgangen hertil vil dog være møntet på situationer, hvor fordringshaverne og/eller rekonstruktøren ikke er

enige i de forretningsmæssige dispositioner, som ledelsen foretager, eller hvor ledelsen ikke ønsker at medvirke til den rekonstruktionsplan eller det rekonstruktionsforslag, som rekonstruktøren udarbejder. En bestemmelse herom vil endvidere kunne anvendes i f.eks. tilfælde, hvor rekonstruktøren eller fordringshaverne ikke har tillid til, at ledelsen medvirker loyalt til gennemførelsen – eller måske ligefrem oplever, at ledelsen modarbejder rekonstruktionsarbejdet.

Formålet med en bestemmelse om adgang til at bestemme, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, bør efter rådets opfattelse være at undgå, at fordringshavernes manglende tillid til skyldnerens ejerkreds/ledelse mv. resulterer i en konkurs, der typisk både vil være til hinder for, at virksomheden kan reddes til gavn for det øvrige samfund, og vil indebære en forringelse af fordringshavernes mulighed for at opnå den bedst mulige værdi af skyldnerens aktiver. Alternativet til en beslutning om, at rekonstruktøren overtager ledelsen vil således i praksis være, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, jf. lovudkastets § 15, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 3, og at skyldneren overgår til konkurs, hvor kurator overtager rådigheden over skyldnerens bo.

Da en bestemmelse om, at rekonstruktøren overtager ledelsen, er et vidtrækkende indgreb, finder Konkursrådet, at det bør være en betingelse for, at en anmodning herom kan tages under behandling, at anmodningen kommer fra en rekonstruktør eller fra fordringshavere, der tilsammen repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der giver stemmeret. Dette svarer til den foreslåede retstilstand efter lovudkastets § 11 e, stk. 1, om nedstemning eller ændring af rekonstruktørens forslag til rekonstruktionsplan.

Imødekommelse af en begæring om, at rekonstruktøren overtager ledelsen, vil have vidtrækkende betydning for den hidtidige ledelse. Konkursrådet foreslår på den baggrund, at skifteretten efter at have modtaget en begæring herom straks skal indkalde virksomhedens ledelse, fordringshaverne og rekonstruktøren til et møde om begæringen, dog således at en begæring tidligst kan behandles på mødet med fordringshaver-

ne, jf. lovudkastets § 11 e. Fremsættes begæringen på mødet med fordringshaverne eller på et senere møde i skifteretten, hvortil de pågældende er indkaldt, bør begæringen dog kunne behandles på dette møde. Ledelsen må således i princippet fra og med mødet med fordringshaverne altid være forberedt på, at spørgsmålet om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen kan blive taget op under et retsmøde om rekonstruktionsbehandlingen.

Forringshaverne bør efter Konkursrådets opfattelse have betydelig indflydelse på, om rekonstruktøren skal overtagelse ledelsen af virksomheden. Konkursrådet foreslår derfor, at forringshaverne skal tage stilling til begæringen om overtagelse af ledelsen, og at skifteretten skal imødekomme begæringen, medmindre et flertal af de mødende stemmeberettigede forringshavere stemmer imod. De foreslåede afstemningsregler i lovudkastets § 13 d om vedtagelse af det endelige rekonstruktionsforslag bør efter rådets opfattelse finde tilsvarende anvendelse. Om disse regler henvises i øvrigt til lovudkastets § 13 d og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Det er en konsekvens af, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, at breve og andre forsendelser til virksomheden fremover skal tilgå rekonstruktøren. Konkursrådet har ikke fundet, at en udtrykkelig regel herom er fornøden.

Rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden bør indebære, at rekonstruktøren i alle forhold indtræder i ledelsens sted. Rekonstruktøren har herefter ledelsens rettigheder og pligter efter selskabslovgivningen, f.eks. ledelsens pligt til at underrette generalforsamlingen ved kapitaltab, ret til at deltage på generalforsamlingen og ret til at underskrive revisionsprotokollen efter selskabslovens § 129. Derudover har rekonstruktøren også ledelsens rettigheder og pligter efter anden lovgivning, f.eks. ledelsens pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabsloven eller en fondsbestyrelses pligt til at sikre, at fondens vedtægter overholdes, eller efter omstændighederne at søge om fondsmyndighedens dispensation, hvis der er risiko for, at vedtægten ikke overholdes, jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 21, stk. 3. Beslutningen om, at rekonstruktø-

ren overtager ledelsen af virksomheden, bør ikke indebære en ændring af de formelle selskabsretlige ledelsesorganer hos skyldneren, men alene, at disse organer, så længe beslutningen varer, ikke er kompetente til at råde på skyldnerens vegne. Rekonstruktøren skal kunne tegne selskabet, og det bør derfor registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, at rekonstruktøren har overtaget ledelsen af selskabet, jf. selskabslovens kapitel 2. Dele af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) (lov nr. 470 af 12. juni 2009) træder efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse i kraft den 18. januar 2010.

Det følger af selskabslovens § 14, stk. 1, at der i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen føres et register over selskaber, der er registreret i medfør af loven, og at registrering og offentliggørelse i henhold til loven skal ske i it-systemet. Loven indebærer, at der ikke længere kan ske offentliggørelse i Statstidende af forhold omfattet af loven. § 14, stk. 2, 1. pkt., fastslår, at oplysninger, der er offentliggjort i it-systemet, anses for at være kommet til tredjemands kendskab. Reglen i 1. pkt. finder dog ikke anvendelse på dispositioner, der er foretaget senest den 16. dag efter offentliggørelsen, såfremt det bevises, at tredjemand ikke kunne have haft kendskab til det offentliggjorte forhold. Bestemmelsen i stk. 2 viderefører aktieselskabslovens § 158, stk. 2, og § 158 a samt anpartsselskabslovens § 75, stk. 2. Der er tale om en gennemførelse af 1. selskabsdirektivs (direktiv 68/151/EØF) artikel 3, stk. 5, i overensstemmelse med bestemmelsens affattelse ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/58. Af selskabslovens § 14, stk. 3, følger det, at så længe offentliggørelse i it-systemet ikke har fundet sted, kan forhold, der skal registreres og offentliggøres, ikke gøres gældende mod tredjemand, medmindre det bevises, at denne har haft kendskab hertil. Den omstændighed, at et sådant forhold endnu ikke er offentliggjort, hindrer ikke tredjemand i at gøre forholdet gældende.

Konkursrådet har overvejet, om skifterettens afgørelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, bør bekendtgøres i Statstidende. I lyset af forslaget om, at indledningen af rekonstruktionsbehandlingen skal offentliggøres i Statstidende i

forbindelse med, at fordringshaverne indkaldes til møde i skifteretten om begæringen, jf. lovudkastets § 11 a, stk. 2, finder rådet imidlertid ikke, at der er et praktisk behov for en regel herom. Reglerne om adgang til omstødelse må således anses for at yde en tilstrækkelig beskyttelse indtil udløbet af 16-dages-fristen i selskabslovens § 14, hvor der på grundlag af registreringen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system opnås en absolut beskyttelse. Om reglen i lovudkastets § 11 a, stk. 2, og om adgang til tinglysning af indledningen af rekonstruktionsbehandling på fast ejendom mv. henvises i øvrigt til kapitel 9.2.1.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 11, stk. 3, og 12 a), og bemærkningerne til denne bestemmelse i kapitel 22.

13.2.2.2. Foreløbig beslutning

Konkursrådet finder, at der bør være adgang til at træffe en foreløbig beslutning om, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, hvis der er fare for, at den nuværende ledelse vil råde til skade for fordringshaverne. En foreløbig afgørelse om, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, vil ofte være af hastende karakter, og det bør derfor sikres, at der så hurtigt som muligt kan træffes en foreløbig beslutning herom, sml. herved konkurslovens § 26 om rådighedsfratagelse i tilfælde, hvor afgørelse om konkurs ikke straks kan træffes.

På grund af den foreløbige beslutnings særligt hastende karakter bør der kunne træffes bestemmelse herom inden mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e, cfr. den foreslåede almindelige regel om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen i lovudkastets § 12 a.

I overensstemmelse med, hvad der foreslås i forhold til den foreslåede almindelige regel om, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, jf. kapitel 13.2.2.1. ovenfor, finder Konkursrådet, at der ikke skal være mulighed for at træffe en foreløbig beslutning i forhold til en skyldner, der er en fysisk person, eller en sammenslutning,

hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser.

I modsætning til, hvad der foreslås fastsat vedrørende den foreslåede almindelige adgang til at bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, finder Konkursrådet, at der af hensyn til sagens hurtige behandling ikke bør være særlige krav til, hvem der skal fremsætte en begæring herom. Beslutningen bør derfor kunne træffes efter anmodning fra en rekonstruktør, en fordringshaver, skyldneren selv eller undtagelsesvist af skifteretten af egen drift.

I modsætning til den foreslåede regel om almindelig adgang til at træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, finder Konkursrådet ikke, at der ved en foreløbig beslutning herom skal være pligt til at holde et retsmøde med den hidtidige ledelse mv., ligesom skifteretten eller rekonstruktøren heller ikke skal have pligt til at orientere skyldneren forud for en afgørelse herom. Derimod bør rekonstruktøren straks efter at afgørelsen om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden orientere skyldneren, de kendte fordringshavere, rekonstruktøren og tillidsmanden om afgørelsen. Beslutningen om rekonstruktørens foreløbige overtagelse af ledelsen af virksomheden bør endvidere registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system på samme måde, som det er tilfældet for beslutninger efter lovudkastets § 12 a. Da baggrunden for beslutningen om foreløbig at overdrage ledelsen af virksomheden til rekonstruktøren bygger på en (velbegrundet) mistillid til den hidtidige ledelse, bør beslutningen desuden straks bekendtgøres i Statstidende.

Da en foreløbig beslutning om rekonstruktørens overtagelsen af ledelsen af virksomheden efter omstændighederne må træffes hurtigt og efter en mere summarisk prøvelse, foreslås det, at skifteretten så vidt muligt inden 2 uger, dog tidligst på mødet med fordringshaverne, jf. lovudkastets § 11 e, skal tage stilling til spørgsmålet om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden efter den foreslåede almindelige regel i lovudkastets § 12 a, der blandt andet kræver, at fordringshaverne tilslutter

sig, at der træffes beslutning herom. Den relativt korte frist foreslås under hensyn til, at rekonstruktørens adgang til at råde på skyldnerens vegne i den mellemliggende periode efter lovudkastet er begrænset til forhold, der ikke kan opsættes, og at dette kan være til hinder for en effektiv gennemførelse af rekonstruktionsplanen.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 b), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 14

Retsforfølgning

14.1. Gældende ret

14.1.1. Betalingsstandsning

Konkursloven indeholder i §§ 16 og 16 a regler om forbud mod retsforfølgning under anmeldt betalingsstandsning.

Det fremgår af disse regler, at adgangen til retsforfølgning i skyldnerens aktiver under anmeldt betalingsstandsning i udgangspunktet er baseret på et enstrengt system, således at fordringshaverne henvises til at indgive konkursbegæring med en deraf følgende ligelig fordeling af skyldnerens aktiver mellem fordringshaverne, jf. betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 23.

Fyldestgørelsesforbuddet i § 16 er dog begrænset til underpant og udlæg, der vil kunne omstødes i konkurs, samt etablering af brugspant i forhold til skyldnerens ejendom. Adgangen til fyldestgørelse i pant på grundlag af en omstødelig håndpanteret, omstødelig viljesbestemt pant i fordringer og fondsaktiver samt omstødelig virksomhedspant i fordringer eller fordringspant berøres således ikke af anmeldt betalingsstandsning.

14.1.1.1. Det almindelige fyldestgørelsesforbud

Det følger af konkurslovens § 16, stk. 1, at der under betalingsstandsningen ikke kan foretages arrest eller udlæg i skyldnerens aktiver, ligesom skyldnerens ejendom ikke kan tages til brugeligt pant. Dette gælder dog ikke for pantefordringer, som ikke ville kunne omstødes i konkurs.

Efter § 16, stk. 2, kan der ikke ske rådighedsberøvelse på grundlag af arrest, og der kan ikke ske rådighedsberøvelse eller søges fyldestgørelse på grundlag af udlæg, som ville bortfalde i tilfælde af konkurs, medmindre udlæg er foretaget på grundlag af en pante-

fordring, som ikke ville kunne omstødes. Skifteretten kan dog bestemme, at der kan foretages rådighedsberøvelse. I medfør af § 16, stk. 4, medfører bestemmelserne i stk. 2 ikke tab af en af udlægget følgende sikkerhedsret.

Det følger af § 16, stk. 3, at retsplejelovens § 523, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse ved udlæg i fordringer. Retsplejelovens § 523, stk. 2-4, indeholder bestemmelser om udlevering til fogedretten af udlagte værdipapirer og fordringer, der foreligger i skriftlig form og om fogedrettens opbevaring heraf. Udlagte fordringer kan indkræves, når de forfalder. Betales udlagte fordringer, forbliver det indkomne beløb i fogedrettens besiddelse.

Fyldestgørelse af en panterettighed, der ikke vil kunne omstødes i konkurs, og som derfor ikke er omfattet af fyldestgørelsesforbuddet, er ikke begrænset til pantefordringer, der ud fra pantets værdi eller panthaverens prioritetsstilling må forventes at opnå hel eller delvis dækning ved en realisering af pantet. Adgangen til fyldestgørelse omfatter således også fordringer, der er så yderligt placeret, at de ikke vil opnå dækning ved en tvangsauktion. Fyldestgørelse på grundlag af uomstødelige pantefordringer kan ske både i pantet og i skyldnerens andre aktiver, uanset om panthaver herved opnår hel eller delvis dækning af pantefordringen. I tilfælde, hvor der ved realisation af pantet forventes blot nogen dækning af pantefordringen, vil panthaveren i almindelighed rette sine fyldestgørelsesskridt mod den aftalte sikkerhed og først skride til andre aktiver, hvis det viser sig nødvendigt til dækning af en eventuel restfordring.

I tilfælde, hvor kreditor ønsker fyldestgørelse på grundlag af en uomstødelig panteret, herunder i tilfælde, hvor det pantsatte aktiv er overbelånt, kan skifteretten – efter begæring fra skyldneren og tilsynet – i medfør af konkurslovens § 16 a, stk. 1, dog konkret forbyde den umiddelbare adgang til individualforfølgning, hvis det må anses for nødvendigt af hensyn til betalingsstandsningens formål (f.eks. hvor aktivet er en forudsætning for driften i skyldnerens fortsatte virksomhed), jf. konkurslovens § 16 a, stk. 1.

Adgangen til fyldestgørelse i pantet på grundlag af en omstødelig håndpanteret eller en omstødelig viljesbestemt panteret i fordringer eller fondsaktiver berøres ikke af betalingsstandsningen, da udlæg ikke indgår i fyldestgørelsesproceduren for disse rettigheder. Tilsvarende falder også virksomhedspant i fordringer og fordringspant – uanset rettighedernes karakter af underpant – uden for forbuddet, da fyldestgørelse i fordringerne ikke kræver udlæg, jf. konkurslovens § 91, stk. 3.

Anmeldt betalingsstandsning hindrer videre, at skyldnerens ejendom tages til brugelighed af en panthaver, men ikke fortsættelse af et allerede etableret brugsforhold. Tilbagebetaling på grundlag af et omstødeligt ejendomsforbehold er principielt ligeledes tilladt, men det synes i praksis vanskeligt at forestille sig et omstødeligt ejendomsforbehold. Et ugyldigt ejendomsforbehold giver i sagens natur ikke ret til tilbagebetaling.

Rækkevidden af fyldestgørelsesforbuddet afhænger således først og fremmest af rettighedens potentielle omstødelighed og af, om udlæg indgår i fyldestgørelsesproceduren for rettighedstypen. Rettighedens mulige omstødelighed er derimod uden betydning, hvis retten til fyldestgørelse ikke kræver foretagelse af udlæg.

Kernen i fyldestgørelsesforbuddet er på denne baggrund underpant og udlæg, der vil kunne omstødes i konkurs. Situationen er således reelt, at mange typer af rettigheder – uanset det almindelige fyldestgørelsesforbud – fortsat kan forfølges mv., selvom rettighederne utvivlsomt er omstødelige i en konkurssituation.

14.1.1.2. Konkrete fyldestgørelsesforbud

Hvis det må anses for nødvendigt af hensyn til betalingsstandsningens formål, kan skifteretten i medfør af konkurslovens § 16 a, stk. 1, når skyldneren med tilsynets samtykke fremsætter begæring herom, bestemme, at der ikke skal kunne foretages udlæg eller rådighedsberøvelse, herunder overtagelse til brugeligt pant, eller søges fyldestgø-

relse på grundlag af pantefordringer, som ikke ville kunne omstødes i tilfælde af konkurs.

Indskrænkningen i fyldestgørelsesadgangen er ud fra sammenhængen med det almindelige fyldestgørelsesforbud i § 16 begrænset til visse nærmere typer af uomstødelig sikkerhed og omfatter således alene underpant, tilbageholdsret og udlæg, men ikke håndpant, pant i fordringer eller fondsaktiver, og heller ikke sikkerhed i form af ejendomsforbehold. Rettighedshavere med sådan sikkerhed kan således under anmeldt betalingsstandsning fortsætte deres fyldestgørelsesskridt mod skyldnerens aktiver.

Skifterettens mulighed for konkret at afskære særskilt retsforfølgning er efter gældende ret desuden begrænset til aktiver, der er nødvendige for formålet med en anmeldt betalingsstandsning. Forarbejderne til konkursloven indeholder alene begrænset vejledning om, hvornår det kan anses nødvendigt at blokere uomstødelige panthavernes umiddelbare adgang til fyldestgørelse. Det fremgår således af forarbejderne, at ordningen tilsigter at tilgodese hensynet til skyldnerens interesse i at søge opnået en ordning med samtlige fordringshavere, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, side 631. En nærmere eksemplificering af, hvilke aktiver, der er omfattet af reglen, er ikke anført. I betænkning nr. 983/1983 om betalingsstandsning side 26 og 52 fandt udvalget, at der burde lægges vægt på aktivernes betydning for driften af skyldnerens virksomhed. Udvalgets forslag til fyldestgørelsesforbud tog dog i modsætning til den senere lovændring afsæt i aktivets nødvendighed for skyldnerens fortsatte virksomhed og ikke for betalingsstandsningens formål. Det må derfor anses for tilstrækkeligt, at aktivet indgår i skyldnerens økonomi på en måde, der gør det nødvendigt at hindre fyldestgørelse i aktivet for at opnå en samlet ordning med fordringshaverne, uanset at aktivet isoleret set ikke er nødvendigt for en videreførelse af virksomheden.

Et konkret fyldestgørelsesforbud efter § 16 a, stk. 1, er efter bestemmelsens stk. 2 betinget af, at skyldneren skal betale de løbende ydelser på de nævnte pantefordringer, efterhånden som de forfalder. Betalingspligten omfatter terminsydelsen mv., som

fremgår af det tinglyste pantebrev, og som panthaveren derfor har en kvalificeret forventning om at modtage, og angår både pantebrevets forrentning og afdrag.

For at give en rimelig sikkerhed for, at ydelserne til sin tid bliver betalt, kan skifteretten bestemme, at skyldneren med passende mellemrum skal indbetale nærmere fastsatte beløb på en særskilt konto i bank eller sparekasse. Skifteretten kan i denne sammenhæng også bestemme, at skyldneren ikke skal betale ydelser på bestemte pantefordringer, når disse klart ikke kan forventes dækket af pantet, jf. § 16 a, stk. 4. Indeståendet på kontoen tilhører formelt skyldneren og tilfalder først panthaverne, når betaling sker til dem, jf. Folketingstidende 1983-84 (2. samling), tillæg A, side 632. Anvendes en anmeldt betalingsstandsning som forberedelse til åbning af forhandling om tvangsakkord, vil indeståendet blive frigjort ved tvangsakkordforhandlingens indledning, jf. § 171.

Overholder skyldneren ikke indbetalingspligten, skal tilsynet indberette dette til skifteretten, der kan ophæve fyldestgørelsesforbuddet eller efter omstændighederne bestemme, at betalingsstandsningen skal ophøre. Tilsynet afgiver straks indberetning til skifteretten, hvis indbetaling ikke er sket senest 7 dage efter betalingsfristen ifølge skifterettens afgørelse.

Pligten til at betale løbende (fremtidige) ydelser som gengæld for et konkret fyldestgørelsesforbud gælder alene, hvor pantebrevet fikserer en løbende ydelse. Dette er uden videre tilfældet for almindelige pantebreve udstedt af realkreditinstitutter og sædvanlige private pantebreve, men ikke for ejerpantebreve og skadesløsbreve. Panthavere i henhold til ejerpantebreve og skadesløsbreve vil således under hele betalingsstandsningens tidsmæssige udstrækning kunne blive påtvunget en fyldestgørelsesblokering uden at modtage økonomisk kompensation herfor, jf. herved U 1990.204 V.

Et fyldestgørelsesforbud varer som udgangspunkt under hele betalingsstandsningen, forudsat at skyldneren betaler de løbende ydelser på de relevante pantefordringer, efterhånden som de forfalder, jf. konkurslovens § 16 a, stk. 1, jf. stk. 2.

Den økonomiske kompensation for fyldestgørelsesforbuddet indebærer ikke, at skyldnerens forpligtelser i øvrigt er suspenderet. Manglende erlæggelse af aftalte afdrag på en pantefordring vil således aktualisere almindelige misligholdelsesbeføjelser for pantekreditor.

Efter § 16 a, stk. 3, kan skifteretten, hvis det må anses for nødvendigt af hensyn til betalingsstandsningens formål, når skyldneren med tilsynets samtykke fremsætter begæring herom, bestemme, at en panteret eller retsforfølgning, der vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, ikke skal være til hinder for, at skyldneren udskiller aktiver omfattet af panteretten eller retsforfølgningen som led i driften.

14.1.1.3. Forholdet til allerede iværksat retsforfølgning

Udlæg foretaget inden anmeldelsen om betalingsstandsning falder ikke bort og skal respekteres, selvom den nødvendige sikringsakt ikke er foretaget. Anmeldelse om betalingsstandsning blokerer heller ikke for foretagelse af sikringsakter.

Et generelt eller konkret fyldestgørelsesforbud medfører heller ikke, at en fordringshavers begæring om udlæg falder væk. Fogedretten skal heller ikke afvise begæringen om udlæg, men fogedsagen herom må udsættes indtil videre. I de tilfælde, hvor betalingsstandsningen fører til andet end åbning om forhandling af tvangsakkord, afsigelse af konkursdekret eller indledning af gældssaneringssag, vil begæringen således på ny kunne danne grundlag for udlæg, hvilket kan være afgørende for fordringshavernes indbyrdes prioritet ved flere udlæg i samme aktiv.

14.1.2. Tvangsakkord

Reglerne om fyldestgørelsesadgang under tvangsakkord findes i konkurslovens § 171. Ved åbning om forhandling af tvangsakkord og indtil dens slutning gælder regler, der i et vist omfang svarer til reglerne om det almindelige fyldestgørelsesforbud ved anmeldt betalingsstandsning, jf. § 16.

Fyldestgørelsesforbuddet omfatter dog ikke fordringer, der ikke berøres af akkorden, jf. § 171, stk. 1, 2. pkt. Er det omstødelige pant således stillet for en fordring, der uanset om panteretten bliver omstødt, ikke vil blive omfattet af akkorden (f.eks. på grund af privilegium), kan særskilt retsforfølgning – i modsætning til hvad der gælder under anmeldt betalingsstandsning – fortsat ske. Hertil kommer, at skifteretten under tvangsakkord ikke har mulighed for at vedtage et konkret fyldestgørelsesforbud, således som det efter § 16 a er muligt ved anmeldt betalingsstandsning. Anvendes en anmeldt betalingsstandsning således som forberedelse til en forhandling om tvangsakkord, ophører skifterettens eventuelle bestemmelse om fyldestgørelsesforbud (og økonomisk kompensation) derfor fra forhandlingernes åbning. Panthavere, hvis fyldestgørelsesadgang hidtil har været blokeret efter § 16 a, kan herefter på sædvanlig måde søge sig fyldestgjort i pantet.

14.1.3. Konkurs

I konkurs gælder et vidtrækkende fyldestgørelsesforbud. Ved konkursbehandling sker der en samlet forfølgning af alle fordringshaveres krav, og adgangen til særskilt fyldestgørelse ved udlæg eller arrest mod boets aktiver og fortsat udøvelse af brugspantet ophører derfor med konkursdekretets afsigelse, jf. konkurslovens § 31. Hertil kommer, at udlæg foretaget senere end tre måneder før fristdagen ingen retsvirkning har over for konkursboet, jf. § 71.

Enkelte fordringshavere kan dog – uanset konkursen – fortsætte en særskilt retsforfølgning. Det gælder således de fordringshavere, der har tilbageholdsret i boets ejendele, indtil et bestemt beløb er betalt, og som kan foretage udlæg i de tilbageholdte ejen-

dele og søge fyldestgørelse heri, jf. konkurslovens § 31, stk. 2. Det er dog en forudsætning herfor, at den fordring, der danner grundlag for udlægget er fastslået ved skifterettens dom eller på anden bindende vis, og at boet trods opfordring fremsat mindst to uger inden udlæggets foretagelse ikke har betalt beløbet. Adgangen til fyldestgørelse af krav, der er sikret ved håndpant eller pant i fordringer, berøres heller ikke af pantsætterens konkurs, ligesom konkursen ikke berører retsstillingen for de panthavere, der har virksomhedspant i fordringer eller fordringspant, uanset der her er tale om underpant, jf. konkurslovens § 91, stk. 1 og 3.

Konkursloven indeholder i §§ 85-87 en række bestemmelser om realiseringen af skyldnerens aktiver, herunder de pantsatte aktiver. Bestemmelserne omfatter som udgangspunkt underpant (bortset fra virksomhedspant i fordringer og fordringspant), mens håndpant i løsøre, fordringer og fondsaktiver er undtaget og ikke berøres af pantsætterens konkurs. Disse (separatist)rettigheder kan således forfølges på sædvanlig måde, det vil sige ved realisation (eventuelt tvangsauktion) foranstaltet af panthaveren. For andre rettigheder gælder, at det umiddelbart tilkommer boet at bestemme, hvornår pantet kan realiseres. Tvangsauktion over skyldnerens aktiver kan således som udgangspunkt alene foretages efter begæring af boet eller med boets samtykke, jf. § 85. Har boet ikke inden seks måneder efter konkursdekretets afsigelse begæret tvangsauktion, kan enhver panthaver, hvis fordring er forfaldet, dog forlange, at boet uden ophold gennemfører tvangsauktion, jf. § 86. Konkursboet skal fremme salgsforhandlingerne mest muligt inden for fristen og kan ikke skyde salgsproblemet til side, fordi andre opgaver forekommer mere presserende, eller fordi boet har god anvendelse for ejendommen, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 179.

14.2. Konkursrådets overvejelser

14.2.1. Indledning

Reglerne om sikkerhedsrettigheders stilling under rekonstruktion bør udformes således, at reglerne kan bidrage til at skabe den fornødne ro om rekonstruktionsprocessen, og således at rekonstruktørens ressourcer kan anvendes på det fremadrettede arbejde

med at reorganisere virksomheden og skabe fundamentet for en samlet gældsordning for alle fordringshavere. En vid adgang til fyldestgørelse blandt virksomhedens aktiviteter kan udgøre en alvorlig hindring for bestræbelserne på at opnå en sådan ordning, ligesom en sådan vid adgang til fyldestgørelse i skyldnerens aktiver under en anmeldt rekonstruktionsbehandling vil harmonere dårligt med konkurslovens hovedprincip om en ligelig fordeling af aktiverne blandt fordringshaverne.

Reglerne bør således under behørig varetagelse af fordringshavernes berettigede interesser effektivt understøtte bestræbelserne på at indgå ordninger, så levedygtige virksomheder kan videreføres. I forhold til sikkerhedsrettigheders stilling vil dette navnlig kunne ske ved i væsentlig grad at afskære (eller udsætte) fordringshavernes umiddelbare muligheder for at iværksætte eller fortsætte forfølgning af deres krav. Det må således under rekonstruktionsbehandlingen søges undgået, at skyldneren mister aktiver, der er af betydning for muligheden for at gennemføre rekonstruktionen.

Konkursrådets overvejelser har på denne baggrund været koncentreret om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at medtage et videregående fyldestgørelsesforbud under rekonstruktionsbehandling i forhold til, hvad der i dag gælder ved anmeldt betalingsstandsning,

14.2.2. Generelt fyldestgørelsesforbud

Det er Konkursrådets opfattelse, at fordringshavernes adgang til særskilt at forfølge deres krav i hvert fald bør afskæres i samme omfang som efter de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning i konkurslovens §§ 16-16 a. Det indebærer, at der som minimum skal være forbud mod retsforfølgning af krav, som ikke er sikret ved en uomstødelig panteret, jf. dog kapitel 14.2.3. om separatistrettigheder. En adgang til fyldestgørelse af omstødelige rettigheder under rekonstruktionsprocessen vil således indebære en betænkelig fravigelse af konkurslovens princip om ligelig behandling af fordringshaverne, idet der herved gives mulighed for, at visse fordringshavere kan søge dækning for deres krav blandt virksomhedens aktiviteter, selvom den samme kredi-

tor ikke vil kunne støtte ret på kravet i en konkurssituation. Fyldestgørelse ville således i denne situation være forrykkende for de øvrige fordringshaveres retsstilling i et eventuelt konkursbo. Hver gang, der sker særskilt realisering af et aktiv i skyldnerens virksomhed, mindskes de umiddelbare muligheder for fortsat drift eller samlet afvikling af virksomheden, hvilket kan vanskeliggøre (måske helt umuliggøre) en rekonstruktion.

Konkursrådet har overvejet, om der kan være anledning til et videregående retsforfølgningsforbud under en rekonstruktionsbehandling, herunder navnlig således at der heller ikke under rekonstruktionsprocessen skal kunne foretages retsforfølgning på grundlag af uomstødelige panterrettigheder.

Uomstødelige panterrettigheder er ikke omfattet af det almindelige fyldestgørelsesforbud under anmeldt betalingsstandsning i konkurslovens § 16. Efter de gældende regler kan et forbud mod at søge sig fyldestgjort på grundlag af en uomstødelig panterrettighed således under anmeldt betalingsstandsning alene ske ved et konkret – behovsbettinget – forbud efter § 16 a.

Konkursrådet finder, at der også i forhold til panterrettigheder, der ikke vil kunne omstødes i konkurs, skal gælde et generelt fyldestgørelsesforbud. Baggrunden herfor er hensynet til at sikre ro om rekonstruktionen og hensynet til at skabe gennemsækelighed for rekonstruktøren og alle fordringshaverne i forhold til, hvilke aktiver rekonstruktøren kan råde over. Endvidere er hensynet til at undgå forsinkende skifteretsbehandlinger af spørgsmålet om, hvorvidt en eller flere genstande skal omfattes af et konkret fyldestgørelsesforbud indgået i rådets overvejelser. Som modvægt til, at fordringshaver med en uomstødelig panterrettighed må tåle en udsættelse af at søge sig fyldestgjort, finder Konkursrådet, at der skal være regler om, at disse skal kompenseres herfor, jf. nærmere kapitel 14.2.4. nedenfor.

Sammenfattende finder Konkursrådet således, at der bør være et generelt forbud mod, at fordringshaverne søger sig fyldestgjort i skyldnerens aktiver under en rekonstruktions-

onsbehandling. Forbuddet bør gælde, uanset om der er tale om fordringer, der kan forventes at opnå dækning, og uanset om rettighederne er omstødelige i konkurs.

Fyldestgørelsesforbuddet bør i det hele taget være generelt udformet, det vil sige at fyldestgørelsesforbuddet bør udformes således, at det som udgangspunkt gælder, uanset om rettighederne søges fyldestgjort gennem fogedrettens bistand (ved arrest og udlæg) eller uden for fogedretten (f.eks. ved realisation af håndpant eller tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold), og uanset om der er tale om fordringer, der kan forventes at opnå dækning.

Som det imidlertid nærmere fremgår af kapitel 14.2.3. nedenfor, foreslås håndpant i løsøre, fordringer og fondsaktiver, virksomhedspant i fordringer og fordringspant imidlertid undtaget fra fyldestgørelsesforbuddet. Det indebærer, at det praktiske kerneområde for det foreslåede generelle fyldestgørelsesforbud under rekonstruktionsbehandling som hidtil bliver udlæg og underpanterettigheder, bortset fra underpant i fordringer.

Det generelle fyldestgørelsesforbud bør gælde under hele rekonstruktionsbehandlingen og vil således kunne have en varighed på op til 11 måneder. Om den tidsmæssige udstrækning af rekonstruktionsbehandlingen henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til § 13 og 13 a).

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 c, stk. 1), og bemærkningerne til denne bestemmelse i kapitel 22.

Fyldestgørelsesforbuddet vil kunne indebære, at panthaverne vil skulle afvente resultatet af rekonstruktionsbehandlingen før en realisering af pantet. Dette kan af flere årsager indebære en ikke uvæsentlig risiko for panthaverne. Først og fremmest kan pantet falde i værdi. Hertil kommer, at en rentetilskrivning vil øge den sikrede fordring, hvorved fordringshavernes faktiske udestående vil vokse, hvilket særligt kan have

vidtrækkende konsekvens for de panthavere, der står nederst i prioritetsrækken, idet de foranstående panthaveres rentekrav vil kunne dækkes forud for de efterstående panthaveres krav, jf. dog tinglysningslovens § 40, stk. 4.

Konkursrådet har på denne baggrund overvejet, om fyldestgørelsesforbuddet bør begrænses til et forbud mod at søge fyldestgørelse i de af virksomhedens aktiver, der enten ved deres art eller ud fra virksomhedens aktuelle behov må kunne tænkes anvendt under rekonstruktionen (driftsaktiver).

En sådan vurdering af et aktivs nødvendighed for skyldnerens fortsatte virksomhed danner efter gældende ret om anmeldt betalingsstandsning grundlag for skifterettens adgang til – efter begæring – at udstede et konkret fyldestgørelsesforbud for en uomstødelig pantefordring, jf. konkurslovens § 16 a.

Konkursrådet finder det principielt set vanskeligt at argumentere for, at der ikke må ske fyldestgørelse på grundlag af et pant i et aktiv, som ikke er nødvendigt for, at skyldner kan videreføre sin virksomhed. Omvendt vil et sådant kriterium formentlig være ganske vanskeligt at arbejde med i praksis, da det i sit udgangspunkt forudsætter, at hvert enkelt aktiv skal underkastes en nøje og individuel vurdering af den faktiske nødvendighed for virksomheden ved en rekonstruktion, hvilket yderligere kan besværliggøres af, at en rekonstruktion typisk vil sigte mod en omlægning af blandt andet virksomhedens eksisterende produktion, distribution mv. Hertil kommer, at denne vurdering principielt også kan udmunde i, at stort set alle virksomhedens aktiver må anses for integreret i skyldnerens økonomi og skulle friholdes for realisation under rekonstruktionsbehandlingen.

Konkursrådet finder derfor ikke grundlag for at sondre mellem aktiver, der er nødvendige for rekonstruktionsbehandlingen, og aktiver, der ikke er nødvendige for rekonstruktionsbehandlingen. Konkursrådet finder dog, at visse separatistkrav fortsat bør undtages fra fyldestgørelsesforbuddet, da denne undtagelse ikke vil have nogen væ-

sentlig betydning for muligheden for at gennemføre en rekonstruktion, jf. kapitel 14.2.3.

14.2.3. Separatistkrav mv.

Konkursrådet har overvejet, om det foreslåede generelle fyldestgørelsesforbud helt eller delvist bør udstrækkes til også at omfatte de såkaldte separatistkrav, det vil sige krav, som ikke ville have været berørt i tilfælde af pantsætterens konkurs, og som fordringshaverne derfor også ville kunne foretage individualforfølgning på grundlag af i tilfælde af skyldnerens konkurs. Der er navnlig tale om tilbageholdsret i boets ejendele, håndpant i løsøre, fordringer og fondsaktiver, virksomhedspant i fordringer og fordringspant samt ejendomsforbehold.

Efter de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning er disse rettigheder ikke omfattet af fyldestgørelsesforbuddet, og adgangen til fyldestgørelse af sådanne krav kan heller ikke imødegås ved et konkret fyldestgørelsesforbud fra skifteretten.

Det har været afgørende for rådets overvejelser, at en eventuel begrænsning i adgangen til fyldestgørelse skal kunne forbedre mulighederne for rekonstruktion.

Det er Konkursrådets opfattelse, at håndpant allerede af den årsag bør holdes uden for fyldestgørelsesforbuddet. Et forbud vil således næppe forbedre chancerne for rekonstruktion, da håndpanthaver i sagens natur ikke kan tvinges til at opgive sin rådighed over pantet, når den relevante sikringsakt for pantet netop er rådighedsberøvelse. Skyldneren vil derfor ikke kunne anvende og drage nytte af pantet under rekonstruktionsbehandlingen, uanset om adgangen til fyldestgørelse konkret afskæres.

Tilsvarende hensyn gør sig gældende for pant i fordringer eller fondsaktiver. Et fyldestgørelsesforbud kan således heller ikke i relation til sådanne panterettigheder anses at forbedre muligheden for rekonstruktion, da rettighederne ikke repræsenterer aktiver, der vil kunne tænkes anvendt af virksomheden under rekonstruktionen. Rådet finder

derfor, at pant i fordringer eller fondsaktiver fortsat bør kunne danne grundlag for fyldestgørelse, selvom der er indledt rekonstruktionsbehandling, og selvom rettigheden måtte være omstødelig.

De foreslåede undtagelser fra fyldestgørelsesforbuddet indebærer, at kerneområdet for det foreslåede generelle fyldestgørelsesforbud som hidtil bliver underpanterettigheder, bortset fra underpant i fordringer, og udlæg.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 c, stk. 2), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

For så vidt angår udlæg i fordringer foreslår Konkursrådet, at der for rekonstruktionsbehandling som udgangspunkt skal gælde regler, der svarer til de gældende regler i § 16, stk. 3, 2. pkt., om anmeldt betalingsstandsning. Konkursrådet finder, at der ikke er behov for en regel svarende til § 16, stk. 3, 2. 3. pkt., hvorefter indkomne beløb forbliver i fogedrettens besiddelse. Betalinger på udlagte fordringer bør således ske til skyldneren.

I lyset af Konkursrådets forslag i lovudkastets §§ 12 i ff. om adgang til omstødelse under rekonstruktionsbehandlingen må reglerne om udlæg i fordringer under rekonstruktionsbehandling i øvrigt forventes at få væsentlig mindre betydning end reglerne herom under anmeldt betalingsstandsning. Det vil betyde, at reglerne om udlæg i fordringer i modsætning til tidligere kun vil få praktisk betydning for udlæg, der er foretaget tidligere end 3 måneder før fristdagen. Det er ikke fundet fornødent at medtage en regel svarende til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 3, 1. pkt., hvorefter retsplejelovens § 523, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse under betalingsstandsning.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 c, stk. 3), og bemærkningerne hertil denne bestemmelse i kapitel 22.

14.2.4. Kompensation

14.2.4.1. Skal der betales kompensation?

Et fyldestgørelsesforbud vil kunne indebære, at resultatet af rekonstruktionsbehandlingen skal afventes, før der kan ske realisering af sikkerheden. Dette kan af flere årsager indebære en ikke uvæsentlig risiko for navnlig panthavere. Først og fremmest kan pantet falde i værdi. Hertil kommer, at en rentetilskrivning vil øge den sikrede fordring, hvorved fordringshavernes faktiske udestående vil vokse. Det kan særligt have vidtrækkende konsekvenser for de panthavere, der står nederst i prioritetsrækken, idet de foranstående panthaveres krav (herunder rentekrav) vil kunne dækkes forud for de efterstående panthaveres krav, jf. dog tinglysningslovens § 40, stk. 4.

Konkursrådet har derfor overvejet, om – og i givet i hvilken udstrækning – panthavere skal have økonomisk kompensation, mens et fyldestgørelsesforbud løber.

I forbindelse med konkurs er underpanthavere umiddelbart overladt til boets bestemmelse for så vidt angår tidspunktet for realisation af et pant, idet tvangsauktion over skyldnerens aktiver som udgangspunkt alene kan foretages efter begæring fra boet eller med boets samtykke, jf. konkurslovens § 85. Panthaverne ydes i forbindelse med konkurs ikke økonomisk kompensation for denne afgivelse af bestemmelsesretten over pantet. Et eventuelt overskud ved pantets bestyrelse tilfalder dog de panthavere, som ikke opnår fuld dækning gennem købesummen, og hvis panteret omfatter indtægter af pantet, jf. § 87, stk. 1.

Panthavernes umiddelbare afgivelse af bestemmelsesretten over pantet modsvares af, at boet skal bestyre pantet i panthavernes interesse og fremme salgsforhandlingerne om aktivet mest muligt. Har boet ikke inden seks måneder efter konkursdekretets afsigelse begæret tvangsauktion, kan enhver panthaver, hvis fordring er forfaldet, forlange, at boet uden ophold gennemfører tvangsauktion, jf. konkurslovens § 86. Denne frist er således noget kortere end den foreslåede tidsmæssige udstrækning af fyldestgørelsesforbuddet under rekonstruktionsbehandling på indtil ca. 11 måneder.

Det kan tale imod ydelse af økonomisk kompensation ved rekonstruktionsbehandling, at der ikke ydes panthaverne en tilsvarende fortløbende kompensation i tilfælde af konkurs. Hertil kommer, at en økonomisk kompensation for panthaverne for perioden efter indledt rekonstruktionsbehandling står i et åbenbart modsætningsforhold til, at disse panthavere ikke samtidig kompenseres for den del af skyldnerens misligholdelse, der tidsmæssigt er placeret forud for behandlingens indledning. Skyldneren kan således uagtet økonomisk kompensation under rekonstruktionsbehandlingen fortsat være i restance over for panthaveren for tidligere ydelser vedrørende samme gældsforhold.

Alligevel finder Konkursrådet det ikke hensigtsmæssigt at anvende reglerne svarende til konkurslovens §§ 85-87 i rekonstruktionsbehandling, således at bestemmelsesretten over pantet i udgangspunktet eller i rekonstruktionsperioden overlades rekonstruktøren uden kompensation.

En samling af bestemmelsesretten over pantet vil uden tvivl kunne medvirke til en hensigtsmæssig varetagelse af såvel de pantsikrede som de almindelige fordringshaveres interesser, ligesom en manglende kompensation af de relevante panthavere kan have væsentlige likviditetsmæssige fordele for grundlaget for en rekonstruktion af virksomheden. Til forskel fra konkurs er formålet med en rekonstruktion imidlertid ikke nødvendigvis en afhændelse af skyldnerens aktiver og et heraf følgende endeligt opgør af pantegælden. En rekonstruktion kan også være en fortsættelse af en igangværende virksomhed, der i al væsentlighed baserer sig på fortsat drift af en eksisterende produktion. Rådet finder derfor, at det kan virke urimeligt, hvis navnlig de lavere prioriterede panthavere under en rekonstruktionsbehandling skal tåle den forringelse, det vil indebære, at de pågældendes fyldestgørelsesmuligheder blokeres, samtidig med at enhver betaling vedrørende panteforholdet ophører, så de foranstående sikrede fordringer øges.

Formålet med en rekonstruktionsbehandling er at vurdere, om en rekonstruktion kan gennemføres. Behandlingen bør derfor så vidt muligt fastholde fordringshavernes indbyrdes forhold på tidspunktet for behandlingens indledning, så der opnås tid til at vurdere, om en rekonstruktion kan gennemføres. En udelukkelse af adgangen til fyldestgørelse under rekonstruktionsbehandlingen må derfor som udgangspunkt forudsætte, at der under forløbet betales på prioriteterne således, at panthaverens stilling ikke ændres (udover de eventuelle ændringer i de relevante aktivers værdi). De pantsikrede fordringshavere, der ved et fyldestgørelsesforbud blokeres i særskilt retsforfølgning under rekonstruktionsbehandlingen for at give ro omkring processen, bør derfor rimeligvis kompenseres for, at de herved vil kunne blive udsat for at skulle vente længe, før pantet kan realiseres. En manglende kompensation af panthaverne vil reelt være udtryk for, at skyldneren ved sin brug af de "blokerede" aktiver vil kunne generere overskud uden at skulle afholde udgifterne ved at finansiere pantet, så skyldneren tjener penge på panthavernes bekostning. Sammenlignet med en situation, hvor skyldneren anvender lejede eller leasede aktiver, synes det ikke ganske rimeligt.

Sammenfattende er det derfor rådets opfattelse, at panthaverne skal have en økonomisk kompensation, når forbuddet vedrører en reelt sikret fordring, det vil sige en fordring, der ikke vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, og som ligger inden for pantets værdi.

14.2.4.2. Fortrinsret eller betaling af løbende ydelser, herunder afdrag

Konkursrådet har overvejet, om en økonomisk kompensation fortsat bør fastsættes som en betaling af løbende ydelser, eller om der i stedet i tilfælde af konkurs skal indrømmes panthaverne fortrinsret for ydelser med forfaldstidspunkt under rekonstruktionsbehandlingen, jf. herved konkurslovens § 94.

Fordelen ved en fortrinsret ved konkurs vil være, at man under rekonstruktionen undgår at udrede betaling fra skyldnerens midler, hvilket alt andet lige vil lette virksomhedens likviditetsmæssige situation, og dermed dels det finansielle grundlag for en reor-

ganisering af virksomheden, dels de faktiske muligheder for at opnå en gældsordning med fordringshaverne uden konkurs. En sådan fortrinsret ville formentlig i vidt omfang være acceptabel for de øvrige fordringshavere, da en gældsordning uden konkurs i almindelighed vil give en højere dividende.

Ordningen kan dog give anledning til panteretlige komplikationer. En indrømmelse af fortrinsret til panthavere indebærer således ikke, at panthaver fratages panteretten for ydelserne. Panthaver vil derfor i praksis som alternativ til fortrinsret efter konkurslovens § 94 (og til skade for de lavere prioriterede panthavere) kunne vælge at kræve ydelserne inddækket gennem pantet på en senere tvangsauktion. Hertil kommer, at hensynet til en rimelig balance mellem de kompensationsberettigede panthavere og de øvrige fordringshavere efter Konkursrådets opfattelse tilsiger, at panthaverne skal opleve en hurtig og sikker honorering af den risiko, et (om end tidsbegrænset) fyldestgørelsesforbud indebærer for deres faktiske fyldestgørelsesmuligheder, og af de likviditetsmæssige fordele forbuddet samtidig åbner for rekonstruktionsprocessen. Også selv om det heroverfor kan anføres, at potentialet for en vellykket rekonstruktion vil være så meget desto større, hvis virksomheden helt kan undgå at betale de løbende ydelser på gældsforholdet. Det er derfor samlet set rådets opfattelse, at en økonomisk kompensation til de relevante panthavere skal ske i form af en løbende betaling.

Konkursrådet foreslår derfor, at skyldneren efter anmodning skal betale de løbende ydelser på pantefordringer, der ikke vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, og at ydelserne skal betales efterhånden, som de forfalder.

Konkursrådet har overvejet, om en løbende økonomisk kompensation bør omfatte hele ydelsen efter gældsforholdet, eller om betalingen bør begrænses til visse dele af ydelsen.

En begrænsning af omfanget af den løbende økonomiske kompensation vil indebære en åbenbar likviditetsmæssig fordel for virksomheden, da de midler, der ikke skal ud-

redes til betaling af panthaverne, i stedet kan indgå i det finansielle grundlag for de rekonstruktionsmæssige overvejelser. Konkursrådet finder dog, at en løbende betaling som minimum bør udgøre den rente, der løbende tilskrives pantegælden, så lavere prioriterede panthavere ikke må tåle, at forprioriteten vokser med rentetilskrivningen, og risikoen for manglende dækning af pantefordringen herigennem forøges.

Fastsættelsen af den relevante rentesats for den løbende compensation bør for almindelige pantebreve ske på baggrund af den rente, der er fastsat i pantebrevet.

En rentefastsættelse på baggrund af parternes aftale vil indebære, at der reelt ikke er noget loft for den økonomiske compensation, som panthaverne kan oppebære under rekonstruktionsbehandlingen. Kompensationen vil således basere sig på parternes aftale, hvad enten forrentningen af gældsforholdet er meget høj eller ganske beskeden. En udjævning af compensationen ville imidlertid forudsætte en indgriben i parternes aftalefrihed om rammer og vilkår for gældsforholdet, som efter Konkursrådets opfattelse ville være for vidtgående i forhold til parternes autonomi, når renten ikke forøges som følge af rekonstruktionsbehandlingen.

Behovet for skyldnerens fortsatte betaling af den løbende rentetilskrivning udelukker ikke, at en økonomisk compensation begrænses til netop gældsforholdets forrentning, således at skyldnerens ydelse ikke omfatter afdrag på gælden. Rådet har derfor overvejet, om compensationen bør indebære afdrag på det relevante gældsforhold under rekonstruktionsbehandlingen.

Konkursrådet finder, at en afgrænsning af skyldnerens ydelse først og fremmest må tage afsæt i parternes eksisterende aftaleforhold. Fastsætter aftalen ikke afdrag, f.eks. fordi der er tale om et løbende kreditmellemværende, bør rekonstruktionsbehandlingen ikke ændre på vilkårene for aftalen ved et krav om afdrag under rekonstruktionen. Kompensation i form af afdrag bør alene kunne aktualiseres, hvor dette også forud for behandlingens indledning har været et aftalevilkår. Betalingspligten bør af samme år-

sag i hvert fald begrænses til ordinære, tidsfæstede afdrag og ikke eksempelvis krav på indfrielse af restgælden på grund af misligholdelse af gældsforholdet ud fra manglende eller forsinket betaling af forfaldne ydelser.

En betaling af afdrag vil principielt forbedre de efterstående panthaveres stilling og bryder derfor umiddelbart med det mål, at rekonstruktionsbehandlingen så vidt muligt skal fastholde fordringshavernes indbyrdes forhold ved behandlingens indledning, så der opnås tid til at vurdere mulighederne for rekonstruktion.

Forudsætter en eksisterende aftale mellem parterne imidlertid betaling af afdrag, har dette i almindelighed sin baggrund i et forventeligt værdifald i det pantsatte aktiv, f.eks. på grund af brug og ælde. En betaling af afdrag skal sikre, at panthaveren fortløbende har tilstrækkelig sikkerhed for sin fordring ved til dels at repræsentere den værdiforringelse, der sker af aktivet over tid. En begrænsning af skyldnerens ydelse til den aktuelle rentetilskrivning under rekonstruktionsbehandlingen vil derfor indebære, at panthaverens mulighed for fyldestgørelse ikke blot udsættes på grund af de iværksatte rekonstruktionstiltag, men formentlig også mindskes, da der ikke ved afdrag løbende kompenseres for pantets faktiske værdiforringelse. Forøgelsen af panthaverens risiko vil naturligvis afhænge af pantets karakter. Fast ejendom er således relativ værdifast, mens løsøre i form af f.eks. virksomhedens produktionsapparat og distributionsudstyr (herunder biler, skibe og fly) allerede kort efter erhvervelsen kan have et væsentligt værdifald, der i almindelighed vil vokse over tid.

Afdragets funktion som compensation for aktivets løbende værdiforringelse taler efter Konkursrådets opfattelse for, at panthaverens økonomiske compensation i almindelighed bør omfatte såvel renter som afdrag. Dette vil også sikre, at virksomheden ikke spekulerer i fyldestgørelsesforbud frem for f.eks. leje eller leasing af tilsvarende aktiver, hvor lejen oftest vil være fastsat, så der er indregnet et "afdrag" svarende til det løbende værdifald. Dette kan medvirke til, at fyldestgørelsesforbud (som forudsat) begrænses til aktiver, der er helt nødvendige for rekonstruktionen.

Den værdifasthed, der i vidt omfang gælder for fast ejendom, kan tale for, at netop denne type aktiv undtages fra pligten til at betale afdrag under rekonstruktionsbehandlingen, særligt da rekonstruktionsperioden nu foreslås begrænset til 7 måneder med mulighed for forlængelse til i alt ca. 11 måneder, jf. nærmere lovudkastets §§ 13 og 13 a, hvorfor et eventuelt værditab kan være ganske begrænset.

Den likviditet, der herved umiddelbart ville kunne blive frigjort, vil dog næppe gøre en væsentlig forskel for det finansielle grundlag for de rekonstruktionsmæssige overvejelser. En skyldner, der vil beholde en fast ejendom uden at foretage en omprioritering af de eksisterende lån, vil således ikke opnå en varig likviditetsforbedring i virksomheden, da skyldneren under alle omstændigheder vil skulle efterbetale afdragene ved rekonstruktionsperiodens udløb. Der vil derfor allerede i rekonstruktionsforløbet skulle reserveres midler til en sådan efterbetaling for at undgå en efterfølgende misligholdelse af gældsforholdet, og de frie midler vil derfor i praksis næppe komme i spil til andre formål. Hertil kommer, at en skyldner, der ønsker afdragsfrihed, i vidt omfang vil kunne opnå dette ved en omprioritering af de aktuelle lån i ejendommen. Endelig kunne en udskydelse af pligten til at betale afdrag navnlig for obligationsbaserede lån indebære beregningsmæssige komplikationer vedrørende fastlæggelsen af størrelsen for efterfølgende ydelser.

Konkursrådet finder på denne baggrund, og da forudsætningen om fast ejendoms værdifasthed i perioder vil kunne bryde, ikke, at der er et praktisk behov for at begrænse den økonomiske kompensation ved fyldestgørelsesforbud vedrørende fast ejendom til alene at omfatte renter, uanset aktivets generelle værdifasthed gør det mindre betænkeligt end ved løsøre. Rådet foreslår derfor, at kompensation for fyldestgørelsesforbud ved enhver type sikkerhed (det vil sige såvel fast ejendom som løsøre) fastsættes som betaling af de (fremtidige) løbende, ordinære ydelser vedrørende gældsforholdet omfattende såvel renter som afdrag.

Betalingspligtens afgrænsning til de (fremtidige) løbende ydelser vedrørende gældsforholdet indebærer, at der i praksis nødvendigvis må ske en periodisering af den første ydelse under rekonstruktionsbehandlingen for at sikre, at skyldneren alene afkræves kompensation for tiden fra behandlingens indledning, det vil sige den forholdsmæssige andel af ydelsen, der vedrører rekonstruktionen.

14.2.4.3. Undtagelser til kravet om kompensation

Det må efter Konkursrådets opfattelse være et grundlæggende krav for, at der kan opnås kompensation, at der er tale om en reelt sikret fordring, det vil sige en fordring, der ikke vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, og som ligger inden for pantets værdi, jf. nedenfor.

Der skal efter Konkursrådets opfattelse heller ikke være pligt til at betale løbende ydelser for særlige rettigheder, som ikke berøres af skyldnerens konkurs. Herved sikres det, at der alene bliver krav om betaling af løbende ydelser for rettigheder, der rent faktisk omfattes af fyldestgørelsesforbuddet.

Pligten til at betale løbende ydelser bør, som det er tilfældet efter § 16 a, stk. 2, kun omfatte fremtidige ydelser og dermed ikke ydelser, der ligger forud for rekonstruktionsbehandlingen.

Det er alene løbende ydelser, der bør være omfattet af pligten til kompensation. En ydelse anses for løbende, hvis den forfalder regelmæssigt på bestemte tidspunkter over en (længere) periode. Kassekreditaftaler vil således f.eks. normalt falde uden for bestemmelsen.

Ydelsen omfatter således ved almindelige pantebreve som hidtil som udgangspunkt den terminsydelse, der fremgår af det tinglyste pantebrev, og som panthaveren derfor har en kvalificeret forventning om at modtage. Ydelsen angår både pantebrevets forrentning og afdrag mv., jf. kapitel 12.2.4.2. I overensstemmelse med praksis efter kon-

kurslovens § 16 om anmeldt betalingsstandsning vil ejerpantebreve, der på visse punkter kan anses for at have karakter af et ”*pro forma*-dokument”, falde uden for kravet om kompensation, idet det ikke er de vilkår, som er angivet i ejerpantebrevet, der er bestemmende for forholdet mellem parterne. Parternes retsforhold reguleres i stedet af det underliggende gældsforhold. Tilsvarende vil heller ikke skadesløsbreve være omfattet af kravet om kompensation.

Konkursrådet har overvejet, om sådanne rettigheder også skulle omfattes. Rådet har imidlertid valgt ikke at fremkomme med et sådant forslag. Baggrunden herfor er navnlig, at ejerpantebreve og skadesløshedsbreve i almindelighed anvendes til sikring af løbende skyldforhold, hvor der ikke er aftalt en løbende ydelse. Dertil kommer, at en regel herom ville kunne give anledning til bevismæssige problemer, da en eventuel løbende ydelse ikke vil fremgå af det tinglyste ejerpantebrev eller skadesløsbrev. Endelig finder Konkursrådet ikke, at hensynet til de pågældende rettighedshavere er tilstrækkeligt tungtvejende hertil, da de pågældende er oftest frit stillet i forhold til i stedet at vælge at sikre deres tilgodehavende med et almindeligt pantebrev.

Konkursrådet finder, at skyldneren ikke skal betale kompensation for et pantekrav, som ikke kan forventes at ville opnå dækning ved en tvangsrealisation. Det svarer som udgangspunkt til retstilstanden efter 16 a, stk. 4, om anmeldt betalingsstandsning, hvorefter skifteretten kan bestemme, at § 16 a, stk. 2, ikke skal gælde med hensyn til bestemte pantekrav, som ikke kan forventes dækket af pantet. Endvidere foreslås det, at der heller ikke skal betales kompensation for den del af et pantekrav, der ikke kan forventes at ville opnå dækning ved en tvangsrealisation. Efter den hidtidige bestemmelse har der kun været mulighed for at undlade kompensation, hvis hele pantekravet måtte anses for at falde uden for pantets værdi. Konkursrådet finder endvidere, at reglen bør gælde generelt og ikke kun efter skifterettens konkrete bestemmelse, således som det er tilfældet efter konkurslovens § 16 a, stk. 2.

Konkursrådet finder, at skyldneren med rekonstruktørens samtykke bør kunne give tilladelse til realisation af aktiver, der er omfattet af forbuddet mod fyldestgørelse, således at skyldneren slipper for at betale løbende ydelser for fordringer, der er sikret med pant i aktiver, som skyldneren ikke har brug for som led i rekonstruktionsbehandlingen – naturligvis forudsat, at panthaveren fyldestgøres i provenuet fra realiseringen.

14.2.4.4. Betaling af kompensation (løbende ydelser)

De økonomiske vanskeligheder, der har aktualiseret et behov for rekonstruktionsbehandling af en virksomhed, kan i praksis føre til, at virksomheden også har svært ved at finde midler til betaling af panthavernes krav på økonomisk kompensation eller at præstere den forlangte ydelse i rette tid.

Konkursrådet har derfor overvejet mulighederne for at sikre betaling af økonomisk kompensation, der har baggrund i et fyldestgørelsesforbud.

Det er efter Konkursrådets opfattelse væsentligt, at panthaveres krav på økonomisk kompensation understøttes af relevante muligheder for at reagere ved manglende eller forsinket betaling af kravet, så skyldneren ikke kan sidde betalingspligten overhørig. Konkursrådet har i den forbindelse overvejet, om ydelserne bør indgå på en terminskonto. Det forekommer dog noget omstændeligt at lade mulighederne afhænge af, om den enkelte panthaver via skifteretten har sikret sig en forskudsvis indbetaling af beløbet til en terminskonto, når mange lån er baseret på månedlige ydelser, og der derfor formentlig i praksis vil være vidt sammenfald mellem tidspunktet for skyldnerens (manglende) betaling til en sådan opsparingskonto og forfaldstidspunktet for ydelsen i panteforholdet. Hertil kommer, at terminskontosystemet anvendes sjældent i praksis. Det tilstræbte formål må søges opnået på anden og enklere vis.

Hensynet til panthaverne kan efter rådets opfattelse varetages tilstrækkeligt ved at knytte de relevante misligholdelsesbeføjelser direkte til skyldnerens manglende rettidige betaling af økonomisk kompensation. Har skyldneren ikke evne eller vilje til at

betale den for fyldestgørelsesforbuddet forudsatte compensation, bør panthaverne rimeligvis heller ikke fra deres side være bundet af forbuddet. Panthaverne bør derfor som følge af misligholdelsen have umiddelbar adgang til at søge fyldestgørelse i pantet, uanset rekonstruktionsbehandlingen ikke er bragt til ophør. Dette er nyt i forhold til de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning i § 16 a, hvorefter en kreditor, der ikke havde fået sine penge, i praksis ville være nødsaget til at anmode skifteretten om at ophæve sin beslutning om fyldestgørelsesforbuddet.

Panthaverne bør ikke have en videre adgang til over for skifteretten at begære rekonstruktionsbehandlingen bragt til ophør end andre (usikrede) fordringshavere. Rekonstruktionsbehandlingen vil derfor alene kunne bringes til ophør, og konkursbehandling iværksættes, hvis der foreligger en af de ophørsgrunde, der er nævnt i lovudkastets § 15.

Det må anses som et almindeligt led i de opgaver, der påhviler en rekonstruktør, at vedkommende kontrollerer, om en eventuel økonomisk compensation betales i rette tid, og underretter skifteretten, hvis skyldneren misligholder betalingspligten.

Rådets forslag om en fastsættelse af rekonstruktionsperioden til et forløb på i alt ca. 7 måneder med mulighed for forlængelse med i alt 4 måneder, vil indebære, at den maksimale udstrækning af et fyldestgørelsesforbud vil være ca. 11 måneder, jf. nærmere lovudkastets §§ 13 og 13 a og bemærkningerne til disse bestemmelser. Hvis rekonstruktionsbehandlingen ikke fører til rekonstruktion, det vil sige at skyldneren kommer under konkurs, vil reglen i konkurslovens § 86 desuden indebære, at panthaver må vente yderligere 6 måneder, før det kan forlanges, at boet uden ophold gennemfører tvangsauktion.

Konkursrådet bemærker i tilslutning hertil, at reglerne om rekonstruktionsperiodens (og dermed fyldestgørelsesforbuddets) tidsmæssige udstrækning ikke bør hindre, at

skyldneren med rekonstruktørens samtykke giver sin accept til, at et pantsat aktiv realiseres under rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til § 12 c, stk. 4 og 5) og bemærkningerne til disse bestemmelser i kapitel 22.

Kapitel 15

Udskillelse, vurdering og panthaverregnskab

15.1. Udskillelse af aktiver fra et pant

15.1.1. Gældende ret

Ved udskillelse forstås, at pantsætteren ved salg eller anden måde overdrager den pantsatte genstand til tredjemand med den virkning, at panteretten i det udskilte aktiv ophører. Modstykket til en udskillelsesadgang er, at panthaver i henhold til de panteretlige regler får pant i pantsætterens senere erhvervelser af andre genstande, der kan omfattes af pantet.

En række lovbestemmelser giver en pantsætter mulighed for at udskille aktiver fra et pant. Det drejer sig navnlig om tinglysningslovens § 37 om tilbehør til erhvervsejendomme, § 47 b, stk. 2, om driftsinventar og § 47 c om virksomhedspant, hvorefter udskillelsen kan ske, hvis dette sker ifølge regelmæssig drift, samt apotekslovens § 71.

15.1.2. Konkursrådets overvejelser

En rekonstruktionsbehandling skal efter Konkursrådets opfattelse ikke som udgangspunkt have betydning for skyldnerens adgang til at udskille aktiver fra et pant. Det bør således være udgangspunktet, at rekonstruktionsbehandlingen hverken begrænser eller udvider skyldnerens udskillelsesadgang.

Den fortsatte udskillelsesadgang bør dog efter rådets opfattelse ikke gælde ved virksomhedspant. Baggrunden herfor er, at det i forbindelse med indførelsen af adgangen til at stifte virksomhedspant blev fastsat, at pantsætteren, hvis denne går konkurs eller træder i betalingsstandsning, er afskåret fra at erhverve aktiver, der kan indgå under pantet til erstatning for de udskilte aktiver, jf. tinglysningslovens § 47 f, stk. 1 og 2. Der sker med andre ord en ”fastfrysning” af virksomhedspantet. Ved fordringspant, jf. tinglysningslovens § 47 d, har pantsætteren ikke ret til udskillelse.

Endelig finder Konkursrådet, at der i tre nærmere angivne tilfælde bør være mulighed for, at skyldneren med rekonstruktørens samtykke udskiller aktiver fra et pant, selvom dette ikke i øvrigt følger af gældende ret.

For det første bør der være adgang til udskillelse af aktiver i tilfælde, hvor panteretten er omstødelig. En omstødelig panteret bør ikke være til hinder for, at pantet udskilles, og det bør heller ikke kræves, at der skal anlægges en omstødelsessag efter de foreslåede regler herom i lovudkastets §§ 12 i-12 m.

Konkursrådets forslag indebærer, at der etableres en retstilstand, der som udgangspunkt svarer til, hvad der efter § 16 a, stk. 3, hidtil har været gældende ret ved anmeldt betalingsstandsning. I modsætning til denne bestemmelse foreslår Konkursrådet dog, at adgangen til udskillelse af aktiver fremover skal være generel i disse tilfælde, det vil sige at der ikke, som det er tilfældet efter § 16 a, stk. 3, i hvert enkelt tilfælde skal indhentes godkendelse fra skifteretten til udskillelsen. Konkursrådet finder, at et krav om godkendelse i hvert enkelt tilfælde må anses for unødvendigt på grund af adgangen til at anlægge omstødelsessag, jf. lovudkastets §§ 12 i-12 m. Hvis der er tvist om, hvorvidt retten er omstødelig, vil skifteretten dog skulle tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der kan ske udskillelse. Afgørelsen heraf vil ikke normere en senere retssag om selve kravet.

For det andet bør der være adgang til udskillelse af aktiver fra pantet, hvis panthaverens panteret ligger uden for pantets værdi. Det bør være en betingelse, at skifteretten bindende har fastsat pantets værdi, jf. lovudkastets § 12 e.

En reelt usikret kreditor skal således ikke kunne forhindre en udskillelse af et aktiv.

For det tredje foreslås det, at skyldneren skal have ret til at udskille et aktiv af pantet, hvis skifteretten har fastsat en bindende vurdering af pantet, og panthaverne har mod-

taget fyldestgørelse svarende til denne værdi. Skyldneren får herved en ret til at ”købe et aktiv ud af pantet”.

Der bør i øvrigt ikke være noget til hinder for, at skyldneren med panthaverens samtykke foretager udskillelse i videre omfang.

Retten til at udskille aktiver bør efter Konkursrådets opfattelse også gælde ved rettigheder over skyldnerens aktiver, der er stiftet ved udlæg, sml. herved retsplejelovens § 520, hvorefter et udlæg i fast ejendom, der tillige omfatter det i tinglysningslovens § 37 nævnte tilbehør til ejendommen, som udgangspunkt ikke er til hinder for, at skyldneren udskiller de nævnte aktiver ifølge en regelmæssig drift af ejendommen.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 d), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

15.2. Vurdering

15.2.1. Gældende ret

Efter gældende ret er en pantekreditor som hovedregel ikke tvunget til at acceptere en vurdering af pantet.

En undtagelse fra denne hovedregel findes dog i reglerne om virksomhedspant, jf. konkurslovens § 158, stk. 2, nr. 1. Efter denne bestemmelse er tillidsmandens vurdering under en tvangsakkord bindende i forhold til virksomhedspant, bortset fra virksomhedspant i fordringer.

15.2.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådet finder, at den ordning, der gælder ved virksomhedspant, bør udvides til også at omfatte andre typer sikkerhedsrettigheder end virksomhedspant og til andre situationer end tvangsakkord.

Konkursrådet foreslår derfor, at skifteretten – med visse begrænsninger - med bindende virkning for panthaverne skal have mulighed for at foretage en vurdering af pantets værdi. Herved vil det blive muligt at afgøre, om en pantekreditor reelt har dækning for hele sit krav, eller om en del af fordringen må anses for usikret. Tilsvarende vil det være muligt at afgøre, om pantets værdi overstiger fordringen. Formålet hermed er navnlig at sikre, at panthaverne på den ene side får den beskyttelse af deres fordringer, som deres panteret giver dem, samtidig med, at de på den anden side ikke stilles bedre end - men ligestilles med - usikrede fordringshavere, i det omfang det må antages, at pantet ikke strækker til.

Det bør være en betingelse, at begæringen om fastsættelse af en bindende vurdering fremsættes af skyldneren. Panthaveren vil sjældent have interesse i en bindende ansættelse af pantets værdi, og vil – hvis det ønskes – selv kunne give afkald på en del af pantet. Er der truffet afgørelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, jf. lovudkastets § 12 a, handler rekonstruktøren på skyldnerens vegne.

Ved vurderingen af, om en anmodning om en bindende vurdering skal imødekommes, forudsættes det, at skifteretten som udgangspunkt vil kunne lægge tillidsmandens vurdering af de pantsatte aktiver til grund. Konkursrådet foreslår derfor, at det skal være en betingelse, at skifteretten har modtaget tillidsmandens vurdering af skyldnerens pantsatte aktiver.

Har forholdene ændret sig væsentligt siden tillidsmandens vurdering, har denne givet udtryk for usikkerhed ved vurderingen, eller er der i øvrigt omstændigheder, der efter rettens opfattelse taler herfor, kan skifteretten dog eventuelt anmode tillidsmanden om en fornyet vurdering eller efter omstændighederne udmelde syn og skøn efter de almindelige regler i retsplejeloven.

Bestemmelsen bør give skifteretten mulighed for at træffe afgørelse om bindende vurdering i forhold til et eller flere af skyldnerens pantsatte aktiver. Hermed tilkendegives,

at skifteretten kan nøjes med at træffe afgørelse om bindende virkning i forhold til de aktiver, hvor retten finder, at betingelserne for en sådan beslutning er opfyldt.

Konkursrådet finder, at skifterettens afgørelse om bindende virkning skal finde anvendelse i forhold til lovudkastets § 12 c, stk. 4, 3. pkt., uanset hvilken type pantsat aktiv der er tale om. Bestemmelsen i § 12 c, stk. 4, 3. pkt., vedrører fastsættelsen af den kompensation, som panthaveren modtager i anledning af, at fyldestgørelsesforbuddet foreslås udstrakt til også at omfatte uomstødelige pantefordringer. Det samme foreslås i relation til lovudkastets § 13 d, stk. 2, der henviser til § 120, stk. 2, hvorefter en fordringshaver på skiftesamlinger under konkursbehandlinger kun har stemmeret for den del af fordringen, som efter skifterettens skøn ikke dækkes af pant eller anden sikkerhed.

Konkursrådet finder, at den bindende virkning herudover bør udvides til også at omfatte en række bestemmelser, der har direkte betydning for størrelsen af panthaverens fordring. Det drejer sig om følgende områder:

- Lovudkastets § 10 a, stk. 2, nr. 2.

Efter denne bestemmelse omfatter en rekonstruktion i form af en tvangsakkord ikke pantefordringer, i det omfang pantet strækker til, men panthaverne bindes af tvangsakkorden for så vidt angår den del af den personlige fordring, som ikke til sin tid måtte blive dækket af pantet. En panthaver, der f.eks. har en fordring på 100.000 kr. og et pant, som skifteretten med bindende virkning vurderer til en værdi på 75.000 kr., vil således blive omfattet af en tvangsakkordrekonstruktion med de resterende 25.000 kr. Hvis akkorddividenden bliver på 10 pct., vil resultatet således være, at fordringshaverens *personlige fordring* mod skyldneren på 25.000 kr. nedsættes til 2.500 kr. For så vidt angår *pantefordringen* følger det af, at vurderingen bliver gjort bindende, at panthaverens krav på det pantsatte ud over den fastsat-

te værdi bortfalder. I eksemplet ovenfor er det således uden betydning for panthaverens retsstilling, om pantet efterfølgende bliver solgt til mere end 75.000 kr.

- Lovudkastets § 12 d, stk. 2, nr. 2 og 3.

Bestemmelserne handler om skyldnerens adgang til at udskille aktiver fra pantet, hvis panthavers ret ligger uden for pantets værdi inden udskillelsen, eller hvis panthaveren før udskillelsen har modtaget fyldestgørelse svarende til denne værdi. Udskillelse af aktivet medfører som nævnt i bemærkningerne til § 12 d, at panthavers panteret over aktivet ophører.

- Lovudkastets § 14 c, stk. 4.

Bestemmelsen indebærer, at panthavers sikkerhed i et pantsat aktiv, der overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse, jf. § 10 b, ikke kan overstige den af skifteretten fastsatte bindende værdi af aktivet.

Det foreslås at afgrænse skifterettens adgang til med bindende virkning at vurdere pantets værdi til panterettigheder i biler, løsøre og aktiver, bortset fra fordringer, der kan omfattes af virksomhedspant. Pant i fast ejendom og løsøre, der kan omfattes af pant i en erhvervsejendom efter tinglysningslovens § 37, foreslås ikke omfattet af lovudkastets §§ 10 a, stk. 2, 12, stk. 2, nr. 2 og 3, og 14 c, stk. 4. Tilsvarende gælder panterettigheder i skibe og tilbehør hertil efter sølovens §§ 28 og 47 og rettigheder i luftfartøjer mv. efter lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer.

Skyldneren bør have mulighed for over for tillidsmanden at begære enkeltvis vurdering af aktiver, som har været vurderet samlet. Dette bør dog kun være tilfældet, hvis dette kan ske uden uforholdsmæssige omkostninger. En bestemmelse herom vil give mulighed for at få vurderet en del af en samling ens effekter.

Panthaverne bør have mulighed for at udtale sig om tillidsmandens vurdering, inden skifteretten træffer afgørelse.

Skifteretten bør kunne ændre en vurdering, hvis værdien af det vurderede har ændret sig væsentligt. Det vil være op til den skyldner, rekonstruktør eller fordringshaver, der anmoder om genoptagelse af vurderingen, at sandsynliggøre, at værdien har ændret sig. Genoptagelse bør derimod ikke kunne ske under henvisning til, at den oprindelige vurdering var forkert.

Ændringer vil f.eks. kunne forekomme, hvis der er tale om vurdering af en aktiepost eller lignende, hvor kursen har ændret sig væsentligt, hvis den almindelige prisudvikling på bestemte aktiver har ændret sig væsentligt, eller hvis den pantsatte genstand er gået i stykker, eller værdien er forøget.

Konkursrådet finder, at reglerne bør finde tilsvarende anvendelse på retsforfølgning, idet der er et tilsvarende behov for, at en bindende vurdering også gælder i forhold til udlægshavere. Reglen vil kun have betydning i forhold til ældre udlæg, idet udlæg foretaget senere end 3 måneder før fristdagen omstødes.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 e), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

15.3. Panthaverregnskab mv.

15.3.1. Gældende ret

Konkursloven indeholder i § 87 regler om panthaverregnskab i konkurs. Det følger således af bestemmelsens stk. 1, at overskud ved pantets bestyrelse tilfalder de panthavere, som ikke opnår fuld dækning gennem købesummen, og hvis panteret omfatter indtægter af pantet. Kan ingen panthaver gøre krav på overskuddet, indgår det i boets almindelige masse. Efter stk. 2 tilsvares underskud ved pantets bestyrelse af den, som

overtager pantet på auktionen. Rimelige omkostninger ved bestræbelser for realisation af pantet tilsvares efter stk. 3 af den, som overtager pantet på auktionen.

Det følger af stk. 4, at reglerne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved underhåndssalg.

Ved salg af udenlandsk luftfartøj, der er registreret i en stat, som har tiltrådt Genèvekonventionen af 19. juni 1948, skal køberen dog kun betale de i lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer § 29 nævnte udgifter, jf. nærmere stk. 5.

15.3.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådet finder på den ene side, at det ikke vil være en hensigtsmæssig retstilstand helt at undlade at regulere spørgsmålet om panthaverregnskab i forbindelse med rekonstruktionsbehandling. På den anden side finder Konkursrådet, at det er væsentligt, at en regulering af dette spørgsmål i forbindelse med rekonstruktionsbehandling ikke bliver for kompliceret, hvorfor det ikke er givet, at en regel, der svarer til § 87, uden videre bør finde anvendelse ved rekonstruktionsbehandling.

Da en rekonstruktionsbehandling i skyldnerens interesse indebærer en suspension af panthavernes adgang til at realisere pantet, og da skyldneren under rekonstruktionen har brugsværdien af det pantsatte, kan der efter rådets opfattelse argumenteres for, at skyldneren selv må bære et eventuelt underskud på panthaverregnskabet. Panthaverne vil således ikke altid være tilstrækkeligt tilgodeset ved at modtage løbende betalinger på pantegælden. Det hænger navnlig sammen med, at en sådan betaling ikke skal ske til panthavere, der har sikret sig ved skadesløsbrev eller ejerpantebrev. På den anden side vil det være urimeligt, hvis panthaverne i tilfælde, hvor pantet sælges, ikke skulle betale realisationsomkostninger, der ikke kan dækkes af friværdis i pantet. Baggrunden herfor er, at panthaver såvel ved individuel fyldestgørelse i pantet som ved fyldestgørelse under konkurs ville blive pålagt disse omkostninger, som således ikke bør bæres af de usikrede fordringshavere.

Konkursrådet finder, at der ikke bør indføres en regel om udarbejdelse af et egentligt panthaverregnskab, der blandt andet kan rejse komplicerede spørgsmål om, hvilke indtægter og udgifter der skal indgå i panthaverregnskabet.

I stedet foreslås det, at panthaveren skal betale omkostningerne ved realisation af pantet. Hvad angår omkostninger ved vurdering af pantet, foreslås det endvidere, at disse skal betales af panthaverne og ikke de usikrede fordringshavere, da det kan forekomme urimeligt, at de usikrede fordringshavere skal belastes af omkostninger til vurdering af fuldt ud pantsatte aktiver. Dette skal gælde, uanset om pantet bliver afhændet, da der i modsat fald kunne opstå et incitament for panthavere til at foretrække tvangsakkord, hvor skyldneren beholder pantet (og dermed selv skal bære vurderingsomkostningerne), selv om den mest hensigtsmæssige rekonstruktionsløsning ville være en virksomhedsoverdragelse (hvor panthaver skal betale vurderingsomkostningerne).

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 f), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Hverken lovudkastets § 12 f eller de øvrige foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling giver skyldneren adgang til at begære tvangsauktion over egne aktiver.

Konkursrådet har overvejet, om der er behov for en adgang hertil, eksempelvis for at kunne få realiseret overbehæftede aktiver. Under konkursbehandling kan kurator således begære tvangsauktion over boets aktiver. Det er imidlertid næppe et praktisk behov for at give skyldnere under rekonstruktionsbehandling adgang til at begære tvangsauktion over egne aktiver, fordi skyldneren oftest vil kunne fremprovokere en panthaverbegæring om tvangsauktion ved at undlade at betale på pantegælden (eller give samtykke til, at panthaver begærer tvangsauktion). Hertil kommer, at en bestemmelse, der giver skyldneren adgang til at begære tvangsauktion over egne aktiver, må anses for at være i modstrid med det overordnede formål bag en rekonstruktionsbe-

handling, der netop er en videreførelse af hele eller dele af virksomheden. Konkursrådet foreslår derfor ikke en regel herom.

Kapitel 16

Modregning

16.1. Gældende ret

Der er ikke fastsat regler om adgang til modregning i forbindelse med anmeldt betalingsstandsning ud over konkurslovens § 16, stk. 1, 3. pkt., hvoraf det fremgår, at krav, som skyldneren erhverver under betalingsstandsningen, ikke kan berigtiges ved modregning med fordringer på skyldneren, som er erhvervet før fristdagen.

For så vidt angår tvangsakkord følger det af konkurslovens § 163, at bestemmelserne i konkurslovens kapitel 6, der i §§ 42-45 regulerer spørgsmålet om adgang til modregning i konkurs, finder tilsvarende anvendelse på tvangsakkord. I stedet for konkursdekretets afsigelse træder akkordforhandlingens åbning, jf. § 167. Det er efter gældende ret uafklaret, om henvisningen til reglerne i kapitel 6 indebærer, at konkurslovens § 40, stk. 2, om adgang til omsætning af fordringer i fremmed valuta gælder under tvangsakkord.

Det følger af konkurslovens § 42, stk. 1, at den, som på fristdagen havde en fordring på skyldneren, selv om fordringen ikke var forfalden, kan benytte den til modregning med dens fulde beløb over for en fordring, som da tilkom skyldneren, medmindre modregning var udelukket på grund af fordringernes beskaffenhed. Efter stk. 2 kan modregning mellem fordringer, som begge er erhvervet efter fristdagen, men inden konkursdekretets afsigelse, ske efter reglerne i stk. 1. En fordring på skyldneren, som er erhvervet fra tredjemand ved overdragelse eller retsforfølgning senere end tre måneder før fristdagen, kan ifølge stk. 3 ikke anvendes til modregning over for en fordring, som skyldneren havde, da den anden erhvervede sin fordring. Det samme gælder, hvis erhvervelsen er sket tidligere, og erhververen da indså eller burde indse, at skyldneren var insolvent. Modregning kan efter stk. 4 ikke ske, hvis skyldnerens krav

mod fordringshaveren er erhvervet under sådanne omstændigheder, at erhvervelsen i forbindelse med modregning må sidestilles med en omstødelig betaling.

Af § 43 følger det, at de efterstillede krav, der er omfattet af § 98, ikke kan benyttes til modregning, medmindre boet giver dækning for kravet.

§ 44 handler om betingede fordringer og fastslår, at er en fordring, som ellers kunne benyttes til modregning, betinget, og er betingelsen ikke opfyldt, skal fordringshaveren indbetale sin skyld til boet. Opfyldes betingelsen senere, kan fordringshaveren som massekrav fordre udbetalt det beløb, der kunne have været afgjort ved modregning, hvis betingelsen havde været opfyldt. Er det ved boets opgørelse uvist, om betingelsen vil blive opfyldt, afsættes det fornødne beløb til dækning af fordringshaverens mulige krav, jf. § 147, stk. 2.

I § 45 fastsættes det, at overdrager boet en fordring, således at fordringshaveren derved mister adgang til modregning, skal boet erstatte fordringshaveren det derved forvoldte tab. Det antages efter gældende ret, at § 45 ikke er anvendelig i tvangsakkord, men på den anden side synes U 1981.1020 SH at antage, at § 45 kan anvendes i tvangsakkord.

16.2. Konkursrådets overvejelser

Reglerne om slutaftregning i værdipapirhandelslovens § 58 h kan i et vist omfang tale for en generel revision af konkurslovens modregningsregler. Efter Konkursrådets opfattelse vil det imidlertid være både for vidtgående og tidskrævende at udarbejde et forslag om en sådan reform som et led i det aktuelle arbejde med en betænkning om rekonstruktion mv.

Konkursrådet finder, at reglerne om adgang til modregning over for skyldnere, der er under rekonstruktionsbehandling, bør tage udgangspunkt i de regler, der gælder under tvangsakkord, jf. § 163.

På enkelte punkter forslås imidlertid en fravigelse heraf – navnlig med udgangspunkt i reglerne om modregning under anmeldt betalingsstandsning.

Konkursrådets lovudkast er derfor udformet således, at reglerne i kapitel 6 om krav mod boet finder anvendelse under rekonstruktionsbehandling, sml. den gældende bestemmelse i konkurslovens § 163. Det foreslås dog, at § 38 om anvendelse af konkursmassen og § 46 om betydningen af delvis fyldestgørelse gennem pant i skyldne-rens ejendom, der også står i dette kapitel, ikke skal finde anvendelse ved rekonstruktionsbehandling. § 38 har således ingen relevans i forhold til rekonstruktionsbehandling. Det antages efter gældende ret antages, at § 46 ikke har betydning under tvangsakkord, da spørgsmålet er særskilt reguleret i akkordreglerne. Dette er også tilfældet efter udvalgets lovudkast om rekonstruktion, jf. lovudkastets § 10 a, stk. 2, nr. 2.

Som anført i kapitel 16.1. er det efter gældende ret uafklaret, om henvisningen i § 163 til reglerne i kapitel 6 indebærer, at bestemmelsen i konkurslovens § 40, stk. 2, om adgang til omsætning af fordringer i fremmed valuta gælder under tvangsakkord.

Efter Konkursrådets opfattelse er der imidlertid ikke forhold ved rekonstruktionsbehandlingen, der taler afgørende for at afskære muligheden for at fastlåse kravet i dansk valuta. Da en sådan ordning endvidere vil kunne understøtte rammerne om rekonstruktionen ved at afskære eventuel usikkerhed vedrørende kursudviklingen, finder Konkursrådet, at anvendelsen af reglerne i kapitel 6 i forbindelse med rekonstruktionsbehandling også bør omfatte bestemmelsen i § 40, stk. 2. Det forhold, at en rekonstruktionsbehandling udmunder i en akkord, hvorved en del af fordringshavers krav består, ses endvidere ikke i sig selv at hindre, at denne bestående del af kravet omsættes til danske kr. Det foreslås derfor, at § 40, stk. 2, gøres tilsvarende anvendelig under rekonstruktionsbehandling, dog således at rekonstruktionsbehandlingens indledning træder i stedet for dekretdagen.

Ligeledes bør § 45 om en fordringshavers krav på erstatning i tilfælde, hvor den pågældende har mistet en modregningsadgang som følge af, at boet har overdraget en fordring, finde anvendelse ved rekonstruktionsbehandling. Som anført i kapitel 16.1. er det i dag uklart, om denne bestemmelse finder anvendelse under tvangsakkord. Fordringshaverens erstatningskrav vil herefter få § 94-status i konkursordningen i tilfælde af skyldnerens konkurs.

I modsætning til, hvad der i dag gælder under (konkurs og) tvangsakkord – men i overensstemmelse med, hvad der gælder i betalingsstandsning – finder Konkursrådet, at skyldnerens fordringshavere ikke skal have en særlig adgang til at modregne med krav, der endnu ikke er forfaldne. Baggrunden herfor er hensynet til at undgå at belaste skyldnerens likviditet unødigt, da det vil kunne skade de praktiske rekonstruktionsmuligheder.

Som en undtagelse til § 42 om modregning af ikke konnekse fordringer finder Konkursrådet, at en fordringshaver ikke skal kunne anvende et krav omfattet af § 97 til modregning i skyldnerens krav i medfør af en (anden) aftale, som skyldneren har videreført efter lovudkastets §§ 12 o-12 u. Det svarer til, hvad der antages at gælde ved konkursboets indtræden i konkurssituationen, men Konkursrådet finder, at det af lovtekniske grunde bør afspejles i bestemmelsen.

I modsætning til konkurslovens § 42, stk. 1 og 2, men i overensstemmelse med § 16, stk. 1, 3. pkt. (e.c.), om betalingsstandsning, finder Konkursrådet, at det bør være tilladt, at et modkrav med § 94-status anvendes til modregning i forbindelse med en rekonstruktionsbehandling, uanset at hovedkravet er stiftet før fristdagen, medmindre modregning er afskåret efter § 42, stk. 3 og 4, eksempelvis fordi den må sidestilles med omstødelig betaling.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 g), og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Kapitel 17

Omstødelse

17.1. Gældende ret

Konkursloven indeholder i kapitel 23 regler om tvangsakkordens virkninger, herunder om omstødelse.

Det følger således af § 184, stk. 1, at reglerne om omstødelse i konkurs i lovens §§ 64-80 anvendes, hvis en tvangsakkord stadfæstes. Dækning af en fordring, som ikke ville have været berørt af akkorden, kan dog ikke omstødes, jf. § 184, stk. 2.

Krav på omstødelse gøres efter § 185, stk. 1, gældende af fordringshaverne ved søgsmål, medmindre skifteretten bestemmer andet.

En sikkerhedsret, der omfattes af § 71, bortfalder efter § 185, stk. 2, så snart stadfæstelsen af akkorden er endelig.

§§ 186 og 187 indeholder nærmere regler om anlæggelse af omstødelssag. Det følger af § 186, stk. 1, at senest på det møde, hvori akkorden vedtages, kan enhver stemmeberettiget fordringshaver stille forslag om anlæg af omstødelssag. Vedtages sagsanlæg, og er der efter skifterettens skøn tilstrækkelig sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, kan skifteretten beskikke en advokat til at føre sagen. Skifteretten bestemmer, om advokaten skal være berettiget til at hæve sagen, indgå forlig eller anke en dom, eller om disse spørgsmål skal forelægges på et kreditormøde. Advokatens honorar fastsættes af den ret, for hvilken omstødelssagen indbringes. Træffes der ikke bestemmelse om sagsanlæg, kan enhver fordringshaver efter stk. 2 selv anlægge sag, hvis den pågældende giver meddelelse herom senest på det møde, hvor akkorden ved-

tages, og skifteretten ikke finder, at anlæg af omstødsessag ville stride mod fordringshavernes fælles interesser.

En omstødsessag skal efter § 186, stk. 3, anlægges senest fire uger efter akkordens stadfæstelse.

Dømmes der til omstødelse, følger det af § 187, at det bestemmes i dommen, at det idømte skal erlægges til skifteretten, der heraf afholder sagens rimelige omkostninger og udlodder resten til fordringshaverne efter samme regler som i akkorden.

Konkurslovens §§ 64-80 om omstødelse i konkurs angiver de tilfælde, hvor omstødelse kan ske.

Efter § 64, stk. 1, kan gaver, som er fuldbyrdet senere end seks måneder før fristdagen, forlanges omstødt. Gaver, som er fuldbyrdet tidligere, men senere end et år før fristdagen, kan efter stk. 2 forlanges omstødt, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved fuldbyrdelsen blev insolvent. For gaver til skyldnerens nærtstående gælder samme regel, hvis gaven er fuldbyrdet senere end to år før fristdagen. Undtaget fra omstødelse efter stk. 1 og 2 er lejlighedsgaver og lignende gaver og understøttelser, som ikke stod i misforhold til skyldnerens kår, jf. stk. 3.

Det følger af § 65, stk. 1, at har skyldneren senere end seks måneder før fristdagen givet afkald på falden arv, kan afkaldet forlanges omstødt. Er arv udloddet, rettes kravet mod den, der som følge af afkaldet har modtaget arv, eller hvis arvelod derved er blevet forøget. Afkald, som er givet tidligere, men senere end to år før fristdagen, kan forlanges omstødt, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved afkaldet blev insolvent, jf. stk. 2.

Har skyldneren senere end seks måneder før fristdagen til fordel for nærtstående i løn, andet arbejdsvederlag eller pension betalt beløb, som åbenbart overstiger, hvad der

under hensyn til det udførte arbejde, virksomhedens indtægter og omstændighederne i øvrigt må anses for rimeligt, kan betalingen fordres omstødt, for så vidt angår det overskydende beløb, jf. § 66, stk. 1. Tilsvarende gælder efter stk. 2 om beløb, som er oppebåret tidligere, men senere end to år før fristdagen, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved udbetalingen blev insolvent.

Betaling af gæld, der er foretaget senere end tre måneder før fristdagen, kan efter § 67, stk. 1, fordres omstødt, hvis betalingen er sket med usædvanlige betalingsmidler, før normal betalingstid eller med beløb, som afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne, forudsat at betalingen ikke under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær. Er sådan betaling sket til fordel for skyldnerens nærstående, kan den i medfør af stk. 2 fordres omstødt, hvis den er foretaget senere end to år før fristdagen, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved betalingen blev insolvent.

Har skyldneren betalt veksel eller check, følger det af § 68, at omstødelse ikke kan ske over for den, som ikke kunne nægte at modtage betalingen uden at miste veksel- eller checkret mod andre, medmindre det er godtgjort, at dækning ikke kunne være opnået hos disse. Derimod skal den, som ville have båret det endelige tab, hvis betalingen ikke var sket, udrede beløbet, såfremt de betingelser er opfyldt, som ville have været gældende for omstødelsen, hvis betalingen var sket til ham som fordringshaver.

Bestemmelserne om omstødelse af betaling finder i medfør af § 69 tilsvarende anvendelse på modregning, hvis modregning efter reglerne i § 42 ikke kunne være sket efter konkursdekretets afsigelse. Omstødelse kan dog altid ske, hvis fordringen på skyldneren er erhvervet fra tredjemand ved overdragelse eller retsforfølgning og erhververen da indså eller burde indse, at skyldneren var insolvent.

Panteret eller anden sikkerhedsret, som ikke er tilsagt fordringshaveren ved gældens stiftelse, eller som ikke er sikret mod retsforfølgning uden unødigt ophold efter gæl-

dens stiftelse, kan fordres omstødt, hvis sikringsakten er foretaget senere end tre måneder før fristdagen, jf. § 70, stk. 1, 1. pkt. Fordringspant, jf. tinglysningslovens § 47 d, i fordringer, som er stiftet senere end 3 måneder før fristdagen, men efter gældens stiftelse, kan endvidere fordres omstødt, jf. 2. pkt. Er pantet stillet til fordel for en af skyldnerens nærstående, følger det af stk. 2, at omstødelse kan ske, hvis sikringsakten under de i stk. 1 angivne omstændigheder er foretaget senere end to år før fristdagen, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved pantsætningen blev insolvent.

Det følger af § 70, stk. 3, at et virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c, der er tinglyst senest 3 måneder før fristdagen, ikke kan omstødes efter stk. 1. § 70 a fastslår, at hvis et virksomhedspant er tinglyst senest 3 måneder før fristdagen, kan den forøgelse af pantet, der sker ved, at aktiver senere end 3 måneder før fristdagen bliver omfattet af pantet, omstødes, medmindre forøgelsen fremtrådte som ordinær. Omstødelse kan tillige ske med hensyn til efterfølgende forøgelser, uanset om disse kan anses som ordinære. Omstødelse kan dog ikke ske, i det omfang den samlede forøgelse modsvares af en forringelse af virksomhedspantet eller nettoforøgelse af den sikrede fordring.

§ 71, stk. 1, handler om omstødelse af udlæg og indebærer, at udlæg, der er foretaget hos skyldneren senere end tre måneder før fristdagen, ingen retsvirkning har over for boet. Dette gælder, selv om retten er overdraget til tredjemand. Tilsvarende gælder efter stk. 2 om udlæg, som på begæring af en af skyldnerens nærstående er foretaget senere end to år før fristdagen, medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved retsforfølgningen blev insolvent. Ved udlæg for underholdsbidrag til ægtefælle, barn eller besvangret kvinde finder stk. 1 og 2 dog kun anvendelse, hvis den bidragsberettigede begunstiges utilbørligt, jf. § 71, stk. 3.

Betaling af gæld foretaget efter fristdagen kan efter § 72 fordres omstødt, medmindre gæld er dækket efter reglerne om konkursordenen, eller betaling var nødvendig for at

afværge tab, eller den, til fordel for hvem betaling skete, hverken vidste eller burde vide, at betalingsstandsning var indtrådt, eller at begæring om konkurs, akkordforhandling eller gældssanering var indgivet. Det følger af stk. 2, at andre dispositioner, der er foretaget efter fristdagen, kan fordres omstødt, medmindre dispositionen var nødvendig af hensyn til bevarelse af skyldnerens virksomhed, rimelig varetagelse af fordringshavernes fælles interesser eller erhvervelse af dagliglivets fornødenheder. Omstødelse kan dog ikke ske over for den, som med føje antog, at dispositionen var nødvendig, eller som hverken vidste eller burde vide, at betalingsstandsning var indtrådt, eller at begæring om konkurs, akkordforhandling eller gældssanering var indgivet. Har et af skifteretten beskikket tilsyn godkendt betalingen eller dispositionen, kan omstødelse kun ske, hvis tilsynet åbenbart har overskredet sine beføjelser, jf. § 72, stk. 3.

Er omstødelse betinget af, at dispositionen eller udlægget er sket inden for et bestemt tidsrum, følger det af § 73, at betingelsen anses for opfyldt, hvis tinglysning eller anden sikringsakt, som er nødvendig for at opnå beskyttelse mod retsforfølgning, er foretaget inden for tidsrummet.

Efter generalklausulen i § 74 kan dispositioner, der på utilbørlig måde begunstiger en fordringshaver på de øvriges bekostning, eller hvorved skyldnerens ejendele unddrages fra at tjene til fordringshavernes fyldestgørelse, eller hans gæld forøges til skade for disse, forlanges omstødt, hvis skyldneren var eller ved dispositionen blev insolvent og den begunstigede kendte eller burde kende skyldnerens insolvens og de omstændigheder, som gjorde dispositionen utilbørlig.

Omstødes en disposition eller en retsforfølgning efter §§ 64-71, følger det af § 75, at den begunstigede skal fralægge sig den berigelse, den pågældende har vundet, dog ikke ud over boets tab. Har den begunstigede modtaget kontante penge, eller er andre formuegoder senere omsat i penge, påvirkes kravet mod den begunstigede ikke af den

måde, hvorpå pengene er anvendt. Udbytte, som oppebæres, efter at omstødsessag er anlagt, skal tilsvares, jf. stk. 2.

Sker omstødelse efter § 72 eller § 74, skal den begunstigede efter § 76 betale erstatning efter almindelige regler.

Hvis nogen af parterne forlanger det, skal hver ifølge § 77 tilbagelevere det modtagne, for så vidt det er i behold, og tilbagelevering kan ske uden urimeligt værdispild. Den nødvendige udligning sker ved betaling fra en af siderne.

I særlige tilfælde kan kravet mod den begunstigede nedsættes eller helt bortfalde, jf. § 78, hvis gennemførelsen af kravet ville være urimeligt byrdefuld, og omstændighederne i øvrigt taler for det.

Har modtageren overdraget det modtagne til tredjemand, følger det af § 79, stk. 1, at boet har krav mod tredjemand efter §§ 75-78, hvis denne kendte eller burde kende de omstændigheder, som begrunder kravet på omstødelse. Det følger af § 79, stk. 2, at hvis tredjemand er en af skyldnerens nærstående, har boet, selv om tredjemanden var i god tro, krav imod den pågældende i det omfang, som angives i § 75, jf. §§ 77 og 78.

Er en af tredjemand stillet sikkerhed eller kaution for skyldnerens gæld blevet frigivet som følge af en betaling eller retsforfølgning, der kan omstødes, følger det af § 80, stk. 1, at boet har krav mod tredjemand efter reglerne i §§ 75 og 76, jf. § 78, hvis tredjemand ved frigivelsen kendte eller burde kende de omstændigheder, som begrunder kravet om omstødelse. Boet kan da forlange, at tredjemand på ny stiller et frigivet pant som sikkerhed, hvis dette er muligt. Det følger af § 80, stk. 2, at hvis tredjemand er en af skyldnerens nærstående, har boet, selv om tredjemanden var i god tro, krav imod den pågældende i det omfang, som angives i § 75, jf. § 78. § 80, stk. 1 og 2, udelukker efter stk. 3 ikke omstødelse i forhold til tredjemand efter §§ 67, stk. 2, 70, stk. 2, 72 og 74.

17.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådet finder, at konkurslovens regler om omstødelse i konkurs skal finde tilsvarende anvendelse ved rekonstruktionsbehandling. § 81 om fristerne for anlæggelse af omstødelsessag bør dog ikke finde anvendelse ved rekonstruktionsbehandling.

Konkursrådets forslag svarer som udgangspunkt til den gældende § 184, stk. 1, om tvangsakkord. Baggrunden for forslaget er, at formålet med rekonstruktion – på samme måde som ved tvangsakkord og konkurs – er at anvende skyldnerens aktiver til fyldestgørelse af alle skyldnerens fordringshavere, herunder ved at sikre den fortsatte levedygtighed af skyldnerens virksomhed, og at en formindskelse af aktivmassen til fordel for en bestemt kreditor eller udenforstående ville påføre de samlede fordringshavere et tab, herunder ved at formindske muligheden for at opnå en succesfuld ”turn around” af virksomheden.

Hvis der ikke skabes adgang til omstødelse, ville det efter Konkursrådets opfattelse kunne give fordringshaverne et uheldigt incitament til at vælge at begære skyldneren konkurs frem for at forsøge rekonstruktion.

I almindelighed vil det formentlig være relativt få rekonstruktionsbehandlinger, der giver anledning til omstødelse. Det skyldes, at en skyldner, der håber på en succesfuld rekonstruktion, i modsætning til hvad der kan være tilfældet i konkurssager, sjældent vil have en interesse i at give bestemte fordringshavere en særlig fordel, fordi det vil være til hinder for fordringshavernes villighed til at medvirke til en rekonstruktion af virksomheden.

Efter den gældende § 184, stk. 1, er der kun adgang til omstødelse, hvis tvangsakkorden stadfæstes.

Konkursrådet finder, at et krav om stadfæstelse ikke er nødvendigt i ved rekonstruktion. Det skyldes, at det følger af de foreslåede bestemmelser i lovudkastets § 11, stk. 6, og § 15, at en indledt rekonstruktionsbehandling ikke kan tilbagekaldes, og at rekonstruktionsbehandlingen – bortset fra det helt sjældne tilfælde, hvor skyldneren i mellemtiden bliver solvent inden gennemførelsen af en rekonstruktion – kun ophører ved skyldnerens rekonstruktion og/eller konkurs, hvorved det sikres, at de omstødte dispositioner kommer fordringshaverne til gode.

Det følger af det anførte, at omstødelse bør kunne ske fra indledningen af en rekonstruktionsbehandling.

Omstødelse bør efter Konkursrådets opfattelse kunne ske i fuldt omfang også i tilfælde, hvor der er udsigt til, at rekonstruktionen kommer til at indeholde et element af tvangsakkord, og i forbindelse med en eventuel tvangsakkord vil indehaveren af den pågældende fordring få dividende på lige fod med andre fordringshavere. Det har været omdiskuteret i den juridiske litteratur, om dette er tilfældet efter de gældende regler om tvangsakkord.

Ved omstødelse er det som hidtil en betingelse, at der foreligger et tab for fordringshaverne eller en af disse. Fyldestgørelse af en fordring, der vil skulle dækkes fuldt ud som led i rekonstruktionen, vil således ikke kunne omstødes. Heri ligger, at der ikke som led i en rekonstruktionsbehandling, der tager helt eller delvis sigte på at opnå en tvangsakkord, vil kunne foretages omstødelse over for en fordringshaver, hvis krav ikke kan berøres af akkorden, jf. lovudkastets § 10 a, stk. 2. En særlig bestemmelse herom findes i den gældende § 184, stk. 2. Konkursrådet finder, at en udtrykkelig regel herom er overflødig ved rekonstruktion.

Krav på omstødelse bør gøres gældende af fordringshaverne ved søgsmål, medmindre skifteretten bestemmer andet, sml. konkurslovens § 185, stk. 1.

Sikkerhedsrettigheder, der omfattes af § 71, bør bortfalde, uden at det er nødvendigt at anlægge omstødsessag. Dette svarer til retstilstanden ved tvangsakkord, jf. § 185, stk. 2. Det drejer sig navnlig om udlæg, der er foretaget hos skyldneren senere end 3 måneder før fristdagen. Som noget nyt foreslås det dog, at de nævnte rettigheder skal bortfalde allerede fra indledningen af en rekonstruktionsbehandling og ikke først ved akkordens stadfæstelse.

Konkursrådet finder, at fordringshaverne skal kunne sælge retten til at gøre et krav på omstødelse gældende. Det er tvivlsomt, om en sådan adgang består efter gældende ret. Baggrunden for forslaget er, at det herved på en relativt enkel og hurtig måde bliver muligt at kapitalisere et krav på omstødelse, når dette vil være til fordel for gennemførelsen af rekonstruktionsbehandlingen, uden at belaste skyldnerens likviditet ved betaling af retsafgift og (udlæg af) udgifter til sagsomkostninger, og uden at dette forringer den omstødeligt begunstigedes retsstilling.

Konkursrådet finder endvidere, at enhver fordringshaver, der berøres af rekonstruktionen, bør kunne stille forslag om anlæg af omstødsessag (eller salg af retten til at gøre omstødelse gældende), og at fordringshaverne skal stemme om forslaget om anlæggelse af omstødsessag, sml. den gældende § 186, stk. 1, 1. pkt., om tvangsakkord. Det foreslås i den forbindelse, at det skal være de almindelige afstemningsregler i lovudkastets § 13 d om vedtagelse af rekonstruktionsforslaget, der skal finde anvendelse, dog således at mindst en fordringshaver skal stemme for forslaget. Kravet om, at mindst en fordringshaver skal stemme for sagsanlægget, er nødvendig af hensyn til at undgå misbrug af den foreslåede hæftelsesregel vedrørende sagsomkostninger, jf. nedenfor.

Efter de gældende regler om tvangsakkord er det tvivlsomt, om en fordringshaver, der, hvis omstødsessag anlægges, vil blive sagsøgt, har ret til at stemme om forslaget. Konkursrådet finder, at den, som sagen foreslås anlagt imod, ikke bør have stemmeret, da den pågældende efter Konkursrådets opfattelse må anses for inhabil i forhold til

afgørelsen. En bestemmelse herom bør ikke udelukke, at en sådan fordringshaver er til stede på mødet og ytrer sig på lige fod med andre fordringshavere.

Konkursrådet foreslår endvidere, at der i loven medtages en udtrykkelig regulering af fordringshavernes indbyrdes hæftelse for både egne og pålagte sagsomkostninger. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i reglerne om tvangsakkord. Det foreslås således, at det kun er de fordringshavere, der har stemt for sagsanlægget, der hæfter, og at de indbyrdes skal hæfte i forhold til størrelsen af deres fordring mod skyldneren. Det bør således fremgå udtrykkeligt af retsbogen, hvem der har stemt for og imod. Forslaget skal ses på baggrund af forslaget til afstemningsregler i lovudkastets § 13 d, hvorefter det kun er de tilstedeværende fordringshavere, der har stemmeret. Indbyrdes hæfter de i samme forhold, som deres fordringer giver dem. Det er også afgørende for, hvor meget de får ud af sagen, hvis der dømmes til omstødelse.

Konkursrådet foreslår endvidere, at reglerne bør indeholde en bestemmelse, der bygger på den gældende § 186, stk. 1, 2. pkt., om tvangsakkord. Det indebærer, at skifteretten, hvis fordringshaverne vedtager at anlægge sag, skal beskikke dem en advokat. Den gældende regel i § 186, stk. 1, 2. pkt., om, at skifteretten skal skønne, om der er tilstrækkelig sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, foreslås dog ikke overført til rekonstruktionsbehandling. Spørgsmålet om sikkerhedsstillelse for sagens omkostninger skal således efter Konkursrådets forslag fremover reguleres af retsplejelovgivningens almindelige regler herom, hvorefter et sådant krav som udgangspunkt ikke kan stilles.

Hvis fordringshaverne bringer flere forskellige advokater i forslag, finder Konkursrådet, at skifteretten skal vælge den advokat, der har den største tilslutning blandt de fordringshavere, der har stemt for beslutningen. Spørgsmålet om, hvem der har den største tilslutning, afgøres på samme måde som spørgsmålet om fordringshavernes indbyrdes hæftelse på baggrund af størrelsen af deres fordringer på skyldneren.

Det foreslås, at den ret, hvor sagen anlægges, skal træffe bestemmelse om omfanget af rettergangsfuldmagten.

Fristen for fordringshavernes anlæggelse af omstødsessag bør være den samme som i § 186, stk. 3, om tvangsakkord, hvorefter omstødsessag skal anlægges senest 4 uger efter akkordens stadfæstelse. Som noget nyt finder Konkursrådet dog, at fristen også bør gælde i forhold til erhververe af retten til at gøre omstødelse gældende.

Omstødsessag vil kunne anlægges af fordringshaverne og en erhverver, selv om skifteretten har stadfæstet rekonstruktionen. Hvis skyldneren er taget under konkursbehandling, inden omstødsessag er anlagt, vil det dog alene være reglerne i kapitel 8, der finder anvendelse.

Konkursrådet foreslår endelig, at der ved rekonstruktionsbehandling skal gælde en regel svarende til den gældende § 187 om tvangsakkord. Bestemmelsen indebærer, at det, hvis der dømmes til omstødelse, i dommen skal bestemmes, at det idømte skal betales til skifteretten, der afholder sagens rimelige omkostninger og udlodder resten til fordringshaverne efter samme regler som i rekonstruktionen.

Sagens omkostninger skal afholdes inden for rammerne af det ved dommen fastsatte sagsomkostningsbeløb, herunder eventuelle omkostninger, som er tillagt fordringshaverne hos modparten. Da en enkelt kreditor imidlertid ikke bør kunne afholde urimelige sagsomkostninger på alles vegne, foreslås det at opretholde kravet om, at omkostningerne for at kunne afholdes af sagens provenu skal være rimelige.

Sagsomkostningsreglen bør anvendes, uanset om der er tale om en sag, der er anlagt af en eller flere fordringshavere, mens den ikke bør anvendes, hvis sagen anlægges af en, der har erhvervet retten til at gøre omstødelse gældende. Det gælder også, selvom den pågældende erhverver tillige er fordringshaver.

Et eventuelt overskud bør udloddes til fordringshaverne efter samme regler som i rekonstruktionen. Hvis rekonstruktionen indeholder en tvangsakkord, jf. lovudkastets § 10 a, vil skifteretten således skulle udlodde omstødelsesprovenuet med fradrag af sagsomkostninger i overensstemmelse med akkordens regler for udlodning af dividende. Det gælder dog ikke ubetinget, hvis skyldneren, inden omstødelsessagen er afgjort, er taget under konkursbehandling. Det følger således af forslaget til ændring af § 136, stk. 3 (lovudkastets § 1, nr. 20), at konkursboet kan indtræde i sagen, hvis sagen er anlagt af en fordringshaver (eller flere fordringshavere). Uanset om boet indtræder i sagen, bestemmes det i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der heraf afholder sagens omkostninger og indbetaler resten til boet. Det indebærer, at provenuet vil indgå i konkursboet og fordeles til fordringshaverne efter de almindelige regler herom.

Hvis rekonstruktionen går ud på en virksomhedsoverdragelse, uden at der tillige er tale om en akkord, vil rekonstruktionen i almindelighed tillige ende i konkurs, medmindre skyldneren bliver solvent. Hvis omstødelse undtagelsesvis vil gøre skyldneren solvent, vil der som hidtil kun kunne ske omstødelse i det omfang, som er nødvendigt til fordringshavernes dækning.

Provenuet fra et salg af retten til at gøre omstødelse gældende bør indbetales til rekonstruktøren, medmindre andet er bestemt i beslutningen herom. Det vil navnlig kunne være hensigtsmæssigt at træffe anden bestemmelse, hvis et salg gennemføres tidligt i forløbet, og provenuet dermed kan indgå i finansieringen af gennemførelsen af rekonstruktionen af virksomheden. Er en sådan beslutning ikke truffet, bør rekonstruktøren fordele beløbet til fordringshaverne efter samme regler som i rekonstruktionen. Hvis forslaget ikke går ud på en tvangsakkord, hvor der er fastsat en dividende, må der således i rekonstruktionsforslaget tages højde for, hvordan provenuet skal fordeles. Det påhviler i givet fald rekonstruktøren at sikre, at dette indgår i rekonstruktionsforslaget, og at forslagets bestemmelser herom er i overensstemmelse med lighedsprincippet, jf. lovudkastets § 10 c.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til §§ 12 i-12 m), og bemærkningerne til disse bestemmelser.

Konkursrådet foreslår i lovudkastets § 1, nr. 19, en ny affattelse af § 72 som følge af de foreslåede nye regler om rekonstruktionsbehandling. Indholdsmæssigt svarer bestemmelsen til gældende ret, idet der dog ved affattelsen er taget højde for, at en rekonstruktion efter de foreslåede regler også kan omfatte virksomhedsoverdragelse, og at en sådan virksomhedsoverdragelse ikke bør kunne omstødes, da den er vedtaget af fordringshaverne, jf. lovudkastets §§ 10 og 10 b.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til nyaffattelse af § 72), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 18

Gensidigt bebyrdende aftaler

18.1. Gældende ret

18.1.1. Aftaleretlige regler

Konkursloven indeholder ingen direkte regulering af muligheden for at fastholde en gensidigt bebyrdende aftale ved anmeldt betalingsstandsning eller tvangsakkord. Konkurslovens § 58, stk. 2, må imidlertid anses for båret af almindelige retsgrundsætninger. Efter denne bestemmelse kan medkontrahenten kun hæve aftalen, hvis den pågældende efter det bestående retsforhold, det vil sige bortset fra konkursen, havde adgang hertil.

I et gensidigt bebyrdende aftaleforhold beror parternes udsigt til fyldestgørelse i almindelighed på vilkårene for præstation af de relevante ydelser samt aftaleparternes evne og vilje til at opfylde aftalen. Den enkelte part kan ikke retmæssigt komme ud af aftalen, udelukkende fordi den pågældende har gjort en dårlig handel og accepteret byrdefulde eller uhensigtsmæssige kontraktvilkår (som f.eks. særlig lange opsigelsesvarsler). Parten kan heller ikke sætte en anden i sit sted som berettiget og forpligtet kontrahent, medmindre medkontrahenten giver sit samtykke.

Når to eller flere aftaleparter indgår en gensidigt bebyrdende kontrakt, skal de hver især præstere de pligter, der følger af skyldforholdet, herunder udveksle de(n) relevante ydelse(r) i rette tid og stand. Opfyldes aftalen ikke i overensstemmelse med indholdet, er der tale om misligholdelse, hvilket kan realisere en række misligholdelsesbeføjelser i forhold til medkontrahenten. Er misligholdelsen aktuel og væsentlig, vil den i reglen berettige til en ophævelse af kontrakten.

En misligholdende kontraktpart har ikke mulighed for at fastholde medkontrahenten på den misligholdte aftale, hvis medkontrahenten hæver aftalen.

Hverken anmeldelse af betalingsstandsning eller åbning af tvangsakkordforhandling indebærer som udgangspunkt nogen ændring i parternes rettigheder og forpligtelser i en gensidigt forpligtende aftale. Aftalevilkårene forbliver umiddelbart de samme, og indledningen af den insolvensretlige behandling anses heller ikke som et skyldnerskifte i forhold til medkontrahenten. De almindelige obligationsretlige regler, herunder navnlig reglerne om medkontrahentens adgang til ophævelse af indgåede aftaler i tilfælde af modpartens (skyldnerens) anticiperede misligholdelse, finder således anvendelse. Udsigten til fyldestgørelse af de eksisterende aftaleforhold er derfor uændrede (når der bortses fra skyldnerens økonomiske vanskeligheder).

Forventningen om eller konstateringen af de økonomiske vanskeligheder giver kontraktretligt medkontrahenten nogle muligheder for at afbøde skadevirkningerne af skyldnerens insolvens. Medkontrahenten kan således blandt andet holde en salgsgenstand tilbage eller hindre dens overgivelse, indtil skyldneren har stillet betryggende sikkerhed for købesummens betaling til forfaldstid, jf. købelovens § 39.

I de tilfælde, hvor der ikke foreligger aktuel misligholdelse af en gensidigt bebyrdende kontrakt, er udgangspunktet efter gældende ret således, at hverken anmeldt betalingsstandsning eller en åbning af tvangsakkordforhandling foranlediger nogen ændring i et bestående kontraktforhold. Parternes rettigheder og forpligtelser efter den bestående aftale fortsætter som før. Når skyldneren, uanset bestående økonomiske vanskeligheder, ikke har misligholdt alle eksisterende aftaler, er det ofte udtryk for en skarp prioritering af virksomhedens forretning, således at der værnes om de områder, der oppebærer fortjeneste. Skyldnerens muligheder for rekonstruktion kan afhænge af, om virksomheden fremadrettet er i stand til at gennemføre og opretholde netop disse fordelagtige kontrakter. Skyldnerens økonomiske vanskeligheder vil dog naturligt kunne give anledning til overvejelser hos medkontrahenterne om, hvorvidt skyldneren faktisk vil være i stand til at præstere sin ydelse i overensstemmelse med aftalen, ligesom det forhold, at mulighederne for et fortsat samarbejde er usikre, kan foranledige, at medkon-

trahenten ud fra et mere langsigtet perspektiv hellere vil kontrahere til anden side. I konkurs tages der højde for denne eventuelle usikkerhed hos medkontrahenterne ved at åbne mulighed for et debtorskifte, idet konkursboet er berettiget til at indtræde i de af skyldneren indgåede gensidigt bebyrdende aftaler, jf. konkurslovens § 55, stk. 1, jf. kapitel 18.1.2. nedenfor.

18.1.2. Insolvensretlige regler

Den insolvensretlige regulering af parternes retsstilling er mere begrænset. Konkursloven indeholder ganske vist i kapitel 7 (§§ 53-63) en regulering af gensidigt bebyrdende aftaler, men bestemmelserne finder kun direkte anvendelse i konkurs, da de ikke er gjort anvendelige på hverken anmeldt betalingsstandsning eller tvangsakkord. I praksis har reglerne dog vist sig at have en vis afsmittende effekt, om end den mulige betydning har måttet – og fortsat må – fastlægges konkret for hver enkelt regel under hensyntagen til de aktuelt foreliggende omstændigheder. Retstilstanden er derfor på det generelle plan noget uafklaret.

18.1.2.1. Konkurs

Konkurslovens regulering af gensidigt bebyrdende kontrakter finder kun anvendelse i konkurs, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed, jf. konkurslovens § 53. Andre lovregler, f.eks. værdipapirhandelslovens § 58 h, har således fortrinsret i tilfælde af regelkrydsning, ligesom rettighederne efter kontrakten kan have en så personlig karakter (f.eks. vedrøre skyldnerens eget arbejde), at reguleringen af reale hensyn ikke er relevant.

Finder konkurslovens kapitel 7 anvendelse på det konkrete retsforhold, kan bestemmelserne i almindelighed ikke fraviges ved aftale.

Det følger af konkurslovens § 54, at medkontrahenten ifølge en gensidigt bebyrdende aftale, som ved konkursens begyndelse ikke er opfyldt af skyldneren, kan holde sin ydelse tilbage eller, hvis ydelsen er afsendt fra leveringsstedet, hindre dens overgivelse

til boet, indtil sikkerhed for modydelsens rigtige erlæggelse stilles. Dette gælder, uanset om tiden for erlæggelsen af skyldnerens ydelse er kommet.

Efter § 55, stk. 1, kan konkursboet indtræde i skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler. Boets indtræden kan ske ved en udtrykkelig erklæring derom, afgivet enten på eget initiativ eller som svar på en opfordring fra medkontrahenten, men kan også være stiltiende, f.eks. ved at konkursboet råder over medkontrahentens ydelse, selvom boet ved, at denne vil kunne kræves tilbage i kraft af et ejendomsforbehold, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 122. Konkursboets mulighed for at indtræde i de eksisterende gensidigt bebyrdende aftaler modsvares af en ret for medkontrahenten til at forlange, at boet uden ugrundet ophold tager stilling til, om det vil indtræde i aftalen, jf. § 55, stk. 2 (den såkaldte interpellationsregel). I almindelighed antages det, at svaret til medkontrahenten skal gives i løbet af en uge, men i mange tilfælde bør det ske hurtigere. Ved levering af let fordærvelige varer er det således end ikke altid tilstrækkeligt, at svar gives ”straks”, det vil sige med den hurtighed, hvorved forretningsbreve sædvanligvis besvares, men svar må fremkomme i løbet af timer eller minutter. Loven åbner videre mulighed for, at parterne selv kan træffe nærmere bestemmelse om fristens længde, jf. § 55, stk. 2, 2. pkt. Fristen må dog ikke være så kort, at boet reelt ikke har mulighed for at træde ind i kontrakten, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 122.

Vælger konkursboet at indtræde i en aftale, bliver boet berettiget og forpligtet på de gældende vilkår, jf. § 56, stk. 1. Konkursboet har dog naturligvis mulighed for at ændre de bestående aftalevilkår efter nærmere forhandling med medkontrahenten. Boets tiltræden af aftalen indebærer således et egentligt skyldnerskifte.

Medkontrahenten vil i konkurs, ligesom det for så vidt også er tilfældet ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord, stå over for en modpart, der er i økonomiske vanskeligheder, hvilket naturligt vil kunne give anledning til overvejelser om, hvilken betydning skyldnerens insolvensretlige behandling vil få for aftalens opfyldelse. I

konkurs tages der højde for medkontrahentens eventuelle betænkeligheder vedrørende opfyldelsen ved krav til enten præstation af den relevante ydelse eller sikkerhedsstillelse suppleret af en stilling i konkursordenen som massekrav, jf. § 93, nr. 3, jf. § 56. Angår aftalen en løbende ydelse til skyldneren som f.eks. lejemål, arbejdsaftaler eller forsyningsvirksomhed (blandt andet elektricitet, gas og vand), får kravet dog alene status som massekrav for tiden efter konkursdekretets afsigelse, jf. § 56, stk. 2. Konkursboets indtræden i aftalen indebærer således nok en forpligtelse til at udrede medkontrahentens fulde krav på vederlag, men kravet forud for og efter konkursens indtræden betragtes ikke som én enhed. En eventuel restance på indtrædelsestidspunktet er derfor alene en simpel fordring, jf. § 97.

Medkontrahentens stilling i konkursordenen suppleres af et krav på enten præstation af den aftalte ydelse eller sikkerhedsstillelse. Er der ikke aftalt henstand mellem parterne, skal de relevante ydelser udveksles samtidig, jf. købelovens § 14 for så vidt angår løsøre. Er tiden for præstation af ydelsen til konkursboet kommet, kan medkontrahenten således kræve, at boet uden ugrundet ophold erlægger modydelsen, jf. konkurslovens § 57, stk. 1. Er henstand givet har medkontrahenten alternativt krav på betryggende sikkerhedsstillelse for retmæssig opfyldelse af aftalen.

Drejer aftalen sig om præstation af en løbende ydelse til skyldneren, der efter kontrakten betales periodevis bagud, kan medkontrahenten alene kræve sikkerhed for den førstkommende forfaldne betaling, og kun i det omfang den vedrører perioden efter konkursens indtræden, jf. § 57, stk. 2. Sikkerhedsstillelsen skal således kun dække den del af kravet, der er massekrav efter konkurslovens § 56, stk. 2. Konkursloven åbner mulighed for en udvidelse af sikkerhedsstillelsen, hvis den i det konkrete tilfælde vurderes utilstrækkelig, jf. § 57, stk. 3.

Videreføres en aftale ikke (eller stilles der ikke den fordrede sikkerhed), kan medkontrahenten i konkurs som udgangspunkt hæve kontrakten, jf. § 58, stk. 1, jf. dog stk. 3, ligesom den pågældende kan kræve erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes i

overensstemmelse med sit indhold (det vil sige positiv opfyldelsesinteresse), jf. § 59. Kravet mod boet er i dette tilfælde en simpel konkursfordring, medmindre der er tale om et privilegeret lønkrav efter § 95. Ophæves kontrakten først efter boets indtræden, har erstatningskravet dog status af massekrav, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 130.

§ 57, stk. 1, fastslår, at medkontrahenten kan kræve, at boet, hvis det indtræder i aftalen, og tiden for ydelsen til boet er kommet, uden ugrundet ophold erlægger modydelsen eller, hvis henstand er givet, stiller sikkerhed for erlæggelsen. Samme ret har medkontrahenten, hvis den pågældende har erlagt en ydelse, som vedkommende kunne have krævet tilbage, hvis boet ikke var indtrådt i aftalen.

Angår aftalen en løbende ydelse til skyldneren, og erlægges vederlaget periodevis bagud, skal sikkerheden til enhver tid dække det først forfaldne vederlag, for så vidt det vedrører tiden efter konkursen, jf. § 57, stk. 2. Finder skifteretten, at bestemmelserne i § 57, stk. 1 og 2, ikke giver medkontrahenten tilstrækkelig betryggelse, kan den bestemme, at boet, som indtræder i aftalen, skal stille sikkerhed i videre omfang. Aftaler om sikkerhedsstillelse kan tilsidesættes af skifteretten, hvis de er urimeligt tyngende for boet.

Indtræder boet ikke i aftalen, eller stiller det ikke foreskrevet sikkerhed, jf. § 57, kan medkontrahenten hæve aftalen, jf. § 58, stk. 1. Medkontrahenten kan ligeledes hæve aftalen, hvis den pågældende bortset fra konkursen havde adgang hertil, jf. § 58, stk. 2. Det forhold, at skyldneren underkastes en konkursbehandling, indebærer således efter gældende ret ikke nogen ændring i det almindelige obligationsretlige udgangspunkt, om at en af skyldneren misligholdt aftale kan hæves af medkontrahenten, hvis den pågældende efter retsforholdet i øvrigt havde adgang hertil. Konkursboet kan ikke blokere hæveadgangen ved at fastholde kontrakten. Har medkontrahenten helt eller delvis erlagt sin ydelse, kan medkontrahenten endvidere efter stk. 3 kun hæve aftalen og

kræve det erlagte tilbage, hvis reglerne om vedkommende retsforhold berettiger den pågældende til det.

Afsigelse af konkursdekret anses isoleret set ikke som en misligholdelse af parternes aftaleforhold. Benytter konkursboet sig således af en faktisk mulighed for at indtræde i en gensidigt bebyrdende aftale, kan medkontrahenten ikke hæve aftalen med henvisning til den indledte konkursbehandling.

Indtræder boet ikke i aftalen, kan medkontrahenten efter § 59 kræve erstatning i konkursboet for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes, jf. dog § 61. Det følger af § 61, stk. 1, at boet, selv om længere varsel eller uopsigelighed er aftalt, med sædvanligt eller rimeligt varsel kan opsige en aftale om et vedvarende retsforhold. Dette gælder dog ikke, hvis længere varsel er sikret mod skyldnerens fordringshavere ved tinglysning eller anden lignende offentlig registrering. Efter stk. 2 kan skyldnerens medkontrahent i forhold til boet ligeledes opsige aftalen med sædvanligt eller rimeligt varsel. Dette gælder dog ikke, hvis skyldneren havde adgang til at overdrage sin ret. § 61, stk. 2, finder anvendelse uanset lejelovgivningens bestemmelser om uopsigelighed, jf. § 53. Endelig følger det af stk. 3, at det, når særlige grunde taler for det, kan pålægges den, der opsiger aftalen efter stk. 1 eller 2, at yde erstatning for tab ved, at opsigelsen er sket med forkortet varsel. I skyldnerens bo er et sådant krav en almindelig konkursfordring.

I § 60 fastslås det, at er en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, kommet boet i hænde efter konkursens begyndelse, og indtræder boet ikke i aftalen, skal boet tilbagelevere ydelsen.

Har skyldneren lejet eller forpagtet fast ejendom til brug for sin erhvervsvirksomhed, og kan boet ikke straks afgive erklæring om, hvorvidt det vil indtræde i aftalen, jf. § 55, kan medkontrahenten fordre, at boet påtager sig som massekrav at betale for-

holdsmæssigt vederlag for tiden fra konkursdekretets afsigelse, indtil erklæring afgives, jf. § 62.

§ 63, stk. 1, fastslår, at konkursboet snarest muligt bør træffe afgørelse om, hvorvidt det vil indtræde i arbejdsaftaler med personer, der er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed. Hvis boet inden to uger efter dekretets afsigelse erklærer ikke at ville indtræde i aftalen, er krav på arbejdsvederlag for tiden fra dekretets afsigelse til erklæringen stillet som vederlag for den forudgående periode, jf. stk. 2. Dog er krav på vederlag for den tid, den ansatte faktisk har udført arbejde for boet, massekrav. Afgiver boet først senere erklæring om ikke at ville indtræde, er kravet for tiden fra dekretets afsigelse til boets erklæring massekrav. Uanset stk. 1 og 2 kan den ansatte hæve aftalen, hvis den af konkursen følgende ændring af forholdene giver den pågældende særlig grund til det, jf. § 63, stk. 1.

18.1.2.2. Betalingsstandsning og tvangsakkord

Konkursloven indeholder ingen direkte regulering af muligheden for at fastholde en gensidigt bebyrdende aftale under en anmeldt betalingsstandsning eller ved tvangsakkord – heller ikke i tilfælde, hvor aftalen ikke er misligholdt.

I praksis vil tilsynet i en anmeldt betalingsstandsning dog stå over for flere af de samme udfordringer som et konkursbo ved vurderingen af potentialet i en videreførelse af eksisterende aftaler, da skyldneren ikke uden tilsynets samtykke må foretage væsentlige dispositioner vedrørende virksomheden, jf. konkurslovens § 15, stk. 1. Tilsynets samtykke til videreførelse af en aftale kan til dels medføre lignende virkninger som et konkursbos tiltrædelse af samme. Tilsynets godkendelse er imidlertid *ikke* en indtræden i aftalen, da der ikke herved sker et skyldnerskifte. Skyldneren og medkontrahten er således fortsat de kontraherende parter i aftalen.

Medkontrahtens adgang til at forlange en hurtig stillingtagen til aftalens mulige videreførelse har ikke et tilsvarende praktisk modstykke i anmeldt betalingsstandsning. I

den juridiske litteratur antages det endvidere, at princippet i konkurslovens § 55, stk. 2, næppe kan overføres til betalingsstandsning, hvorfor medkontrahenten først kan kræve, at tilsynet tager stilling til aftalen, når enten frigørelsestiden for medkontrahentens egen forpligtelse eller forfaldstiden for skyldnerens forpligtelse er kommet, jf. Henry Heiberg, Lars Lindencrone Petersen og Anders Ørgaard, Rekonstruktionsret, 2. udg., 2006, side 113.

I tvangsakkord gør samme praktiske problemer sig gældende. Det skyldes, at videreførelse af en gensidigt bebyrdende aftale, der er omfattet af tvangsakkordforhandlingen, heller ikke alene på dette grundlag, etablerer et skyldnerskifte. Medkontrahenten kan heller ikke i tvangsakkord afkræve skyldneren den samme hurtige reaktion på en aftales eventuelle videreførelse, som der kræves i konkurs.

Konkurslovens regler om massekravsstatus ved videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler kan ikke overføres til hverken anmeldt betalingsstandsning eller tvangsakkord. Videreførelse af eksisterende aftaler med tilsynets samtykke indebærer dog, at kravet i et eventuelt efterfølgende konkursbo omfattes af konkurslovens § 94, nr. 2.

I praksis vil princippet om sikkerhedsstillelse for præstation til medkontrahenten tilsvarende finde anvendelse på såvel anmeldt betalingsstandsning som tvangsakkord, da en medkontrahent, i hvert fald for så vidt angår løssøre, vil kunne holde sin egen ydelse tilbage, indtil der er stillet betryggende sikkerhed for præstation af modydelsen, jf. købelovens § 39. Medkontrahenten vil også kunne hæve aftalen, hvis skyldneren ikke på medkontrahentens opfordring stiller den fordrede sikkerhed.

Kompensationen for adgangen til at videreføre en gensidigt bebyrdende aftale er således reelt den samme i konkurs som ved anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord.

Videreføres en aftale ikke (eller stilles der ikke den krævede sikkerhed), kan medkontrahenten i konkurs som anført ovenfor som udgangspunkt hæve kontrakten, jf. kon-

kurslovens § 58, stk. 1, jf. dog stk. 3, ligesom den pågældende kan kræve erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes i overensstemmelse med sit indhold (det vil sige positiv opfyldelsesinteresse), jf. konkurslovens § 59. Kravet mod boet i nævnte henseende er en simpel konkursfordring, medmindre der er tale om et privilegeret lønkrav efter konkurslovens § 95. Ophæves kontrakten først efter boets indtræden, har erstatningskravet dog status af massekrav.

Hvis et tilsyn under en anmeldt betalingsstandsning nægter at samtykke i skyldnerens videreførelse af en bestående aftaler, vil medkontrahenten kunne hæve aftalen og kræve erstatning efter sædvanlige erstatningsregler. Erstatningskravet vil i lighed med konkurs kun være en simpel fordring i et eventuelt efterfølgende konkursbo.

18.2. Konkursrådets overvejelser

18.2.1. Indledning

Igangværende virksomhed er oftest karakteriseret ved vidtspændende forpligtelser vedrørende driften. En virksomhed vil således i almindelighed have en række gensidigt bebyrdende kontrakter, hvis udmøntning skal sikre blandt andet produktion, distribution og markedsføring af virksomhedens realydelse(r). Når en virksomhed oplever økonomiske problemer, kan det skyldes, at ikke alle engagementer er lige fordelagtige.

I en økonomisk krise vil skyldneren ofte have interesse i at koncentrere virksomhedens ressourcer om opfyldelse af de kontrakter, der har de bedste vilkår og lettest kan generere omsætning og overskud til virksomheden. Aftalegrundlaget for mindre fordelagtige engagementer kan imidlertid nødvendiggøre, at ressourcerne i stedet må anvendes i anden sammenhæng, f.eks. for at afværge en truende konkursbegæring.

Når en virksomhed erkender behovet for rekonstruktionsbehandling (eller en fordringshaver fremsætter begæring herom), vil der derfor i almindelighed være et større antal gensidigt bebyrdende kontrakter, som ikke er fuldstændigt opfyldt fra skyldne-

rens eller medkontrahentens side, f.eks. aftaler om køb, leje eller arbejde. Det kan dreje sig om såvel enkeltstående som løbende kontrakter.

Manglende opfyldelse af gensidigt bebyrdende aftaler vil dog ikke i alle tilfælde kunne tilskrives misligholdelse. Det kan f.eks. også skyldes, at tiden for skyldnerens eller medkontrahentens præstation af den relevante ydelse endnu ikke er kommet, f.eks. fordi der er tale om en løbende ydelse, eller fordi der er givet henstand fra en af parternes side.

Grundlaget for at gennemføre en rekonstruktion kan afhænge af skyldnerens muligheder for at komme ud af eksisterende byrdefulde aftaleforhold, men også af adgangen til at fastholde medkontrahenten på (eventuelt misligholdte) gunstige aftaler.

På den ovenstående baggrund har Konkursrådet overvejet, i hvilket omfang – og i givet fald på hvilke vilkår – skyldneren som led i en rekonstruktionsbehandling skal kunne udtræde af gensidigt bebyrdende kontrakter og fastholde medkontrahenten på eksisterende aftaler. Konkursrådet har ved overvejelserne tilsigtet en rimelig balance mellem det overordnede samfundsmæssige hensyn til, at levedygtige virksomheder videreføres over for den enkelte medkontrahents interesse i fyldestgørelse i overensstemmelse med parternes aftale.

Det er indgået som et væsentligt element i overvejelserne, at en vellykket rekonstruktionsproces efter rådets opfattelse forudsætter, at skyldnerens fordringshavere i vid udstrækning inddrages og engageres i processen, og at en sådan aktiv deltagelse nødvendigvis må tage afsæt i en gennemsigtig regulering af rekonstruktionsbehandlingens betydning for blandt andet bestående aftaleforhold.

18.2.2. Den overordnede ramme for den foreslåede regulering

Konkursrådet finder, at hensynet til videreførelse af levedygtige virksomheder tilsiger, at rekonstruktionsbehandlingen i sit udgangspunkt bør kunne basere sig på den enkelte

virksomheds bestående portefølje af aftaler, således at rekonstruktøren indrømmes det videst mulige grundlag for en nytænkning af virksomheden.

Under en rekonstruktionsbehandling er det derfor først og fremmest væsentligt at få foretaget en gennemgang af skyldnerens forretning med henblik på at vurdere, om virksomheden isoleret set kan anses for levedygtig, når der ses bort fra de øjeblikkelige økonomiske vanskeligheder. Gennemgangen har blandt andet til formål at klarlægge, hvilke dele af virksomheden der har økonomisk potentiale, og hvilke dele der omvendt er tabsgivende nu eller på sigt. De optimale indsatsområder vil ikke nødvendigvis knytte sig til de aftaler, hvor der er sket kontraktmæssig opfyldelse, og en misligholdelse vil formentlig i flere tilfælde have en direkte sammenhæng med den insolvens, der har ledt til behovet for rekonstruktion.

Det er utvivlsomt, at grundlaget for en rekonstruktion vil være mest fordelagtigt, hvis rekonstruktionsbehandlingen kan tage afsæt i skyldnerens eksisterende aftaler (uanset eventuel misligholdelse), så virksomheden *kan* drage nytte af eventuelle gunstige aftaler frem for at skulle re- eller nyetablere et aftale grundlag i en ændret forhandlingsposition. Dette vil uvægerligt indebære, at der må gribes ind i parternes kontraktforhold.

Et sådant indgreb i parternes kontraktforhold kan umiddelbart være til gene for medkontrahenten, der i andre tilfælde vil kunne benytte skyldnerens misligholdelse til at komme ud af retsforholdet og kontrahere til anden side. Konkursrådet finder dog, at medkontrahentens grundlæggende interesse i et kontraktforhold i almindelighed må anses at være kontraktmæssig opfyldelse, og at en adgang for skyldneren til at fastholde en misligholdt kontrakt kun kan forbedre mulighederne herfor (med den forsinkelse, der følger af rekonstruktionsbehandlingen), forudsat at skyldnerens misligholdelse ikke skyldes andet end forsinkelse med egen ydelse. Medkontrahentens tab i forbindelse med erlagte ydelser vil således allerede være realiseret, og interessen i fremtidig opfyldelse vil kunne sikres ved en fortrinsret i et eventuelt efterfølgende konkursbo.

Medkontrahentens interesse i aftalen kan naturligvis ændre sig med markedets udvikling, f.eks. ved udsigten til at kunne oppebære en højere pris for samme ydelse, hvorfor medkontrahenten på tidspunktet for skyldnerens misligholdelse kan have større interesse i en ophævelse af aftalen end en kontraktmæssig opfyldelse. Rådet finder dog ikke en sådan interesse videre beskyttelsesværdig, da skyldnerens insolvens herved udnyttes som en helt tilfældig fordel for medkontrahenten.

Hensynet til en fornuftig samhandel tilsiger imidlertid, at der bør være en grænse for, hvilke misligholdte aftaler skyldneren bør kunne fastholde. Medkontrahenten bør således i almindelighed kunne tilrettelægge og disponere sin virksomhed i tillid til de til enhver tid gældende aftaler. Konkursrådet finder derfor, at hensynet til en medkontrahent, der har hævet aftalen inden rekonstruktionsbehandlingens indledning og indrettet sig i henhold hertil bør veje tungere end skyldnerens interesse i at videreføre aftalen.

Konkursrådet bemærker videre, at en adgang til at fastholde en misligholdt gensidigt bebyrdende kontrakt i øvrigt vil kunne tilskynde en skyldner i økonomiske problemer til at fremsætte begæring om rekonstruktionsbehandling ganske tidligt i forløbet med henblik på at opnå beskyttelse mod en allerede indtrådt misligholdelse og herigennem sikre grundlaget for en eventuel forsat – rekonstrueret – drift. Dette vil formentlig kunne medvirke til, at flere levedygtige virksomheder vil kunne overleve på sigt, da mulighederne for en vellykket rekonstruktion i almindelighed må anses for større, jo tidligere et rekonstruktionstiltag iværksættes.

Det er på den ovenstående baggrund Konkursrådets opfattelse, at skyldneren under en rekonstruktionsbehandling skal have mulighed for at fastholde gensidigt bebyrdende aftaler, når medkontrahenten ikke forud for rekonstruktionsbehandlingen har påberåbt sig misligholdelsen som grundlag for en ophævelse af de(t) relevante retsforhold. Det er endvidere Konkursrådets opfattelse, at rekonstruktionsbehandlingen i sit udgangspunkt bør kunne basere sig på den enkelte virksomheds eksisterende kontraktgrundlag,

og at rekonstruktøren bør indrømmes det videst mulige grundlag for en nytænkning af virksomhedens drift og organisation.

Indledning af rekonstruktionsbehandling bør derfor ikke i sig selv kunne danne grundlag for medkontrahenternes ophævelse af en i øvrigt gyldig aftale, medmindre rekonstruktøren meddeler, at den pågældende aftale ikke agtes videreført. Det er omvendt klart, at hensynet til medkontrahenten indebærer, at rekonstruktørens adgang til at overveje, i hvilket omfang skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler skal videreføres, ikke bør kunne danne grundlag for ensidig spekulation i markedsudviklingen eller på anden utilbørlig vis kunne trækkes i langdrag. Begge parter er således bedst tjent med en forholdsvis hurtig afklaring af, om kontraktforholdet skal fortsætte eller ophøre.

Konkursrådet finder på den baggrund, at der i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen skal tages stilling til samtlige skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler – også de aftaler der ikke er misligholdt på tidspunkt for behandlingens indledning, og at dette bør ske i umiddelbar tilknytning til rekonstruktionsbehandlingens iværksættelse, således at usikkerhed om behandlingens betydning for kontraktforholdet minimeres.

Videreførelse af de eksisterende aftaler bør ikke kunne ske alene på skyldnerens foranledning, men må forudsætte rekonstruktørens udtrykkelige tiltræden, da dispositionen kan have vidtrækkende konsekvenser for virksomhedens økonomi. Medkontrahenten vil således ikke kunne forlade sig på, at rekonstruktøren ikke direkte har forkastet en eksisterende aftale, men må, hvis rekonstruktøren ikke selv forholder sig til spørgsmålet om aftalens videreførelse, forlange en utvetydig stillingtagen hertil, medmindre rekonstruktøren ved sin adfærd klart viser, at aftalen *ikke* vil blive videreført.

I lighed med, hvad der gælder for virksomheder under konkurs, finder rådet ikke, at der bør fastsættes en lovbestemt frist for skyldnerens stillingtagen til, om en aftale ønskes videreført. Det er således også ved rekonstruktionsbehandling væsentligt, at der

kan tages højde for de mange forskellige kontraktstyper og varierende branchesædvaner. Rådet foreslår derfor, at det i konkurs anvendte udtryk ”uden ugrundet ophold” også anvendes ved rekonstruktionsbehandling.

Erklærer skyldneren med rekonstruktørens samtykke, at en aftale ikke vil blive videreført, eller fremgår dette klart af rekonstruktørens handlinger, eller besvarer rekonstruktøren ikke uden ugrundet ophold medkontrahentens forespørgsel om aftalens eventuelle videreførelse, finder Konkursrådet, at medkontrahenten skal kunne ophæve aftalen, således om det også er tilfældet i konkurs.

Mulighederne for at sikre en bæredygtig rekonstruktion vil blive væsentligt forbedrede, hvis skyldneren kan undgå ophævelse af skyldnerens aftaler som følge af anticiiperet misligholdelse og i stedet at fastholde de værdier, der ligger heri. Det er imidlertid klart, at medkontrahentens stilling samtidig også må betrygges, herunder navnlig således at medkontrahentens krav efter aftalen får en fortrinsstilling i tilfælde af konkurs og således, at kravet ikke omfattes af en eventuel akkord, der indgås som led i rekonstruktionen.

På samme måde, som det er tilfældet ved konkurs, bør det derfor ikke gyldigt kunne aftales, at indledning af rekonstruktion medfører, at medkontrahenten kan hæve aftalen. Baggrunden herfor er, at skyldneren i så fald ville blive afskåret fra at anvende sin lovfæstede ret til at videreføre aftalen. Hvis skyldneren vælger ikke at videreføre en gensidigt bebyrdende aftale, bør medkontrahenten derimod have ret til at ophæve den, uanset om dette måtte være aftalt på forhånd.

18.2.3. Reglernes nærmere udformning

18.2.3.1. Reglerne om konkurs som udgangspunkt

Konkursrådet finder, at en regulering af spørgsmålet om videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler i vidt omfang bør tage udgangspunkt i reglerne i konkurs i kapitel 7 (§§ 53-63). Konkursrådet finder dog ikke, at der bør medtages reglen svarende til § 62

om lejede og forpagtede ejendomme. Det skyldes, at det ville være urimeligt at give § 94-status for sådanne krav, der opstår under skyldnerens og rekonstruktørens betænkningstid, når der henses til, at ingen andre aftaletyper opnår en sådan beskyttelse.

Som det er tilfældet i konkurs, jf. § 53, 1. pkt., bør reglerne om videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler kun anvendes, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed. I forhold til konkurs gør der sig imidlertid den forskel gældende, at indledningen af en rekonstruktionsbehandling ikke i sig selv indebærer et skyldnerskifte, da der ikke oprettes et særligt ”rekonstruktionsbo”, og at der ikke i relation til fysiske personer er mulighed for at fratage skyldneren rådigheden. Undtagelsen på grund af retsforholdets beskaffenhed i relation til fysiske personer må derfor i rekonstruktion anvendes noget snævrere end efter § 53. Dette bør dog ikke gælde bestemmelsen i lovudkastets 12 q om begrænsninger i skyldnerens misligholdelsesbeføjelser. Denne regel skal således anvendes, uanset om dette måtte være i strid med andre bestemmelser i lovgivningen eller forholdets beskaffenhed, medmindre dette ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Forslaget skal navnlig ses i lyset af artikel 71 i De Forenede Nationers konvention af 11. april 1980 om aftaler om internationale køb (CISG). Efter denne bestemmelses stk. 1 kan en part suspendere leveringen af egen ydelse, hvis det efter aftalens indgåelse bliver klart, at den anden part ikke vil levere en væsentlig del af sin ydelse som følge af blandt andet væsentlig ”*deficiency...in his credit worthiness.*” Herudover har sælgeren efter stk. 2 ret til at standse overgivelsen til køberen af allerede afsendte aktiver. Efter stk. 3 skal en part, der suspenderer sin levering straks give meddelelse herom til den anden part, og skal, hvis den anden part sikrer passende sikkerhed (”*adequate assurance*”) for sin levering, fortsætte leveringen. Kravet om ”*adequate assurance*” kan efter Konkursrådets opfattelse ikke forstås som et ubetinget krav om bankgaranti, men må efter rådets opfattelse i almindelighed anses for opfyldt ved, at medkontrahenten i tilfælde af skyldnerens konkurs er sikret, at kravet i konkursordenen skal indplaceres på § 94-niveau. Da rådet imidlertid ikke helt kan udelukke, at der vil kunne opstå til-

fælde, hvor en sådan sikkerhed ikke er tilstrækkelig, foreslås der en særlig undtagelse for sådanne tilfælde.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 n), og bemærkningerne her- til i kapitel 22.

18.2.3.2. Videreførelse af aftaler

Skyldneren bør under en rekonstruktionsbehandling med rekonstruktørens udtrykkelige tiltræden kunne videreføre de af skyldneren indgåede gensidigt bebyrdende aftaler, sml. til § 55, stk. 1, om et konkursbos adgang til at indtræde i skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler. I modsætning til konkurs er der dog ikke tale om en indtræden i aftalen, men om en videreførelse af aftalen, idet det i rekonstruktionssituationen fortsat er skyldneren, der er kontraktsparten, da rekonstruktionsbehandlingen ikke indebærer oprettelsen af et ”rekonstruktionsbo”, der – som konkursboet – er en selvstændig juri- disk person ved siden af skyldneren.

Videreførelse bør kun kunne ske med rekonstruktørens udtrykkelige tiltræden, cfr. konkurssituationen, hvor indtræden i en aftale kan ske med stiltiende samtykke. Bag- grunden herfor er navnlig, at det under rekonstruktionsbehandling er skyldneren selv (og ikke et konkursbo), der viderefører aftalen, og at det på den baggrund vil være upraktisk ud fra skyldnerens handlinger at vurdere, om rekonstruktøren har givet sit samtykke til videreførelsen. Dertil kommer, at et krav om udtrykkeligt samtykke vil kunne bidrage til at skabe større klarhed over, hvilke aftaler skyldneren har videreført. Der stilles ikke krav om, at samtykket skal foreligge skriftligt, men skyldneren vil i praksis ofte have behov for rekonstruktørens skriftlige samtykke, således at dette kan fremlægges som dokumentation over for medkontrahenten. Der stilles ikke krav om, at skyldnerens egen beslutning om at videreføre aftalen skal være udtrykkelig.

Konkursrådet finder, at skyldneren bør have en udvidet adgang til at videreføre aftaler, som medkontrahenten har ophævet. Sådanne aftaler bør skyldneren med rekonstruktø-

rens udtrykkelige samtykke således kunne kræve reetableret, medmindre medkontra-
henten har disponeret i henhold til ophævelsen. En adgang hertil skal tage sigte på de
tilfælde, hvor medkontrahtenten har ophævet aftalen, umiddelbart inden skyldneren
tages under rekonstruktionsbehandling, og ophævelsen alene er begrundet i skyldne-
rens manglende eller forsinkede levering af egen ydelse. I sådanne tilfælde, hvor det
ofte beror på en tilfældighed, om ophævelsen er sket før eller efter indledningen af
rekonstruktionsbehandlingen, finder Konkursrådet, at det ville være urimeligt at af-
skære skyldneren fra at fastholde den indgåede aftale, hvis der samtidig sker en pas-
sende betryggelse af medkontrahtentens krav.

Det bør dog ikke være tilfældet, hvis medkontrahtenten har indrettet sig på, at aftalen er
opsagt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis medkontrahtenten har taget en lejet genstand
tilbage fra skyldneren, har hentet en genstand, der var solgt med ejendomsforbehold
fra skyldneren, eller har fået udsat skyldneren af et lejemål. Tilsvarende gælder, hvis
der er disponeret over genstandene til fordel for tredjemand. Har skyldneren opsagt en
aftale om, at skyldneren skulle levere en vare eller tjenesteydelse, vil kravet endvidere
være opfyldt, hvis medkontrahtenten efter opsigelsen har bestilt den samme ydelse fra
en anden leverandør eller indrettet sig på at klare sig uden den pågældende ydelse.

For at afskære unødige tvister om, hvorvidt medkontrahtenten har disponeret i henhold
til ophævelsen, foreslås det, at skyldnerens adgang til at videreføre en hævet aftale un-
der alle omstændigheder skal ophøre 4 uger efter ophævelsen.

Efter Konkursrådets opfattelse bør udgangspunktet være, at skyldneren har ret til at
videreføre en aftale, og at skyldnerens medkontrahtent derfor skal være afskåret fra at
hæve aftalen, selv om skyldneren måtte have misligholdt aftalen i en sådan grad, at
medkontrahtenten ellers ville kunne hæve aftalen. Det gælder, uanset om aftalen er
misligholdt fra skyldnerens side, inden rekonstruktionsbehandlingens indledning eller
efter dette tidspunkt (men inden videreførelsen).

En undtagelse hertil bør dog gøres i tilfælde, hvor medkontrahenten bortset fra rekonstruktionen havde adgang til at hæve aftalen af andre årsager end skyldnerens forsinkelse med egen ydelse. Der skal dog være tale om en noget snævrere undtagelse end § 58, stk. 2, om et konkursbos indtræden i gensidigt bebyrdende aftaler, hvorefter medkontrahenten kan hæve aftalen, hvis den pågældende bortset fra konkursen havde adgang hertil. En medkontrahent, der i øvrigt ville kunne hæve sin aftale med skyldneren, bør kun kunne gøre brug af denne ret, hvis den hævebegrundende misligholdelse bestod i faktiske eller retlige mangler. Derimod bør medkontrahenten ikke kunne hæve aftalen, hvis skyldnerens misligholdelse alene består i forsinkelse med egen ydelse. Det er i den forbindelse uden betydning, om skyldnerens ydelse vedrører betaling eller f.eks. levering af varer eller tjenesteydelser. Baggrunden for forslaget er, at skyldnerens forsinkelse med egen ydelse ofte vil være begrundet i skyldnerens insolvens.

Konkursrådet finder, at reglerne om adgang til at videreføre gensidigt bebyrdende aftaler bør indeholde en regel, der svarer til den såkaldte ”interpellationsregel” i konkurslovens § 55, stk. 2. Interpellationsreglen indebærer, at medkontrahenten kan forlange, at der uden ugrundet ophold tages stilling til, om en gensidigt bebyrdende aftale videreføres. Dette forstås i almindelighed som en frist på en uge, men kan efter omstændighederne være kortere. Når der er tale om rekonstruktionsbehandling bør parterne ikke, således som det er tilfældet ved konkurs, kunne aftale andre svarfrister. En regel herom vil efter rådets opfattelse være uden større praktisk betydning ved rekonstruktionsbehandling. Herudover finder rådet, at medkontrahentens krav på svar uden ugrundet ophold om, hvorvidt skyldneren ønsker at videreføre aftalen, ikke skal gælde for ansættelsesaftaler inden for 2-ugers-fristen i lovudkastets § 12 v, stk. 1. Forslaget indebærer, at skyldnerens ansatte først efter udløbet af 2-ugers-fristen kan kræve, at skyldneren uden ugrundet ophold tager stilling til, om ansættelsesaftalen ønskes videreført. Baggrunden for forslaget herom er, at der i § 12 v, stk. 1, foreslås en regel, som svarer til den gældende regel i konkurslovens § 63, stk. 2, der indebærer, at skyldneren kan sikre sig, at de ansattes vederlagskrav ikke opnår § 94-status, hvis skyldneren in-

den 2 uger efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen meddeler, at ansættelsesaftalen ikke ønskes videreført.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 12 o og 12 v), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

18.2.3.3. Medkontrahentens retsstilling

Rekonstruktionsbehandlingen tager efter Konkursrådets lovudkast afsæt i skyldnerens bestående portefølje af gensidigt bebyrdende aftaler, hvad enten disse er misligholdt eller ej, forudsat at misligholdelsen kan tilskrives skyldnerens forsinkelse med egen ydelse, og i øvrigt ikke har ledt til en ophævelse af kontrakten mere end 4 uger før behandlingsindledningen. Medkontrahenten er herved i princippet undergivet rekonstruktørens nærmere bestemmelse om videreførelse af de eksisterende aftaler, selvom skyldnerens økonomiske vanskeligheder frembyder et væsentligt risikomoment ved fortsat kontrahering, og aftalens forudsætninger således i et ikke uvæsentligt omfang har ændret sig fra tidspunktet for dens indgåelse.

Konkursrådet finder det væsentligt for balancen i retsforholdet mellem de kontraherende parter, at medkontrahenten indrømmes visse muligheder for kompensation for denne fastlåsning af den pågældendes forhandlingsposition, således at skyldneren (og rekonstruktøren) ikke i unødigt omfang finder anledning til at fastholde eksisterende aftaler, hvis der reelt er usikkerhed om skyldnerens mulighed for præstation af den relevante ydelse.

De nuværende muligheder for kompensation er baseret på en dobbeltsikring af medkontrahentens kontraktposition. Medkontrahenten er således dels sikret § 94-status for sit krav, jf. § 94, nr. 2, dels sikret enten præstation af modydelsen eller betryggende sikkerhed for ydelsens erlæggelse.

Denne dobbelte sikring af skyldnerens retmæssige opfyldelse vil kunne udgøre en stor belastning af en virksomheds likviditet, da skyldneren (med rekonstruktørens samtykke) vil skulle stille sikkerhed for samtlige de gensidigt bebyrdende aftaler, der ønskes videreført. Disse midler vil ikke samtidig kunne komme i spil til andre og mere fremadrettede tiltag til omstrukturering og reorganisering af virksomheden.

Da en virksomhed i økonomiske problemer ofte er meget trængt på netop likviditeten, vil en reservation af midler til sikkerhedsstillelse kunne lægge beslag på de ressourcer, der er afgørende for den faktiske gennemførelse af den foretrukne rekonstruktion. Kravet om sikkerhed vil således nok (dobbelt)sikre medkontrahenten i opfyldelsen af den aktuelle kontrakt, men samtidig være den foranstaltning, der *kan* afskære den pågældendes muligheder for et fremtidigt samarbejde med skyldneren.

Det er Konkursrådets opfattelse, at et krav om sikkerhedsstillelse i almindelighed er unødvendigt, når medkontrahentens krav mod skyldneren i konkurs bliver omfattet af § 94, nr. 2, jf. nærmere nedenfor. I reglen vil der herved være dækning for medkontrahentens krav.

Hertil kommer, at rekonstruktøren ikke er påtvunget en videreførelse af virksomhedens gensidigt bebyrdende aftaler, men frit kan vælge mellem aftalerne og således afstå fra videreførelse af de kontrakter, der ikke synes fordelagtige for skyldneren. Det må antages, at rekonstruktøren i denne henseende vil udøve et fornuftigt og forsigtigt skøn over, om virksomheden vil være i stand til at opfylde de kontrakter, som vælges videreført, navnlig hvis virksomheden har en så ringe økonomi, at det må vurderes, at der end ikke vil være dækning til massekravene i tilfælde af en konkurs. Vurderer rekonstruktøren ikke desto mindre, at bestemte aftaler er afgørende eller væsentlige for en rekonstruktion, og er rekonstruktøren i tvivl om skyldnerens faktiske muligheder for kontraktmæssig opfyldelse, vil den pågældende i undtagelsestilfælde kunne sikre medkontrahentens krav ved at reservere midler til opfyldelsen.

Hensynet til at sikre videreførelse af flere levedygtige virksomheder tilsiger i øvrigt, at rekonstruktøren i sine bestræbelser herpå skal sikres det videst mulige økonomiske råderum, hvilket reelt er udelukket, hvis hovedparten af skyldnerens likviditet er bundet i sikkerhedsstillelse til (dobbeltsikring af eksisterende kontraktforhold.

Konkursrådet foreslår på den baggrund, at medkontrahenten skal kompenseres for skyldnerens videreførelse af en gensidigt bebyrdende aftale, men at compensationen skal begrænses til, at medkontrahentens krav mod boet bliver et krav efter § 94, nr. 2, i et eventuelt konkursbo. For løbende ydelser skal dette på tilsvarende måde som i konkurs kun gælde krav på vederlag i tiden efter rekonstruktionsbehandlingsindledning. Adgangen til compensation skal gælde, uanset at aftalen er misligholdt fra skyldnerens side.

Medkontrahenten skal derimod ikke (også) have krav på sikkerhedsstillelse for skyldnerens kontraktmæssige opfyldelse, uanset om tiden for ydelsen er kommet.

For så vidt angår spørgsmålet om retsvirkningerne af, at en aftale videreføres, finder Konkursrådet, at medkontrahentens krav ifølge aftalen bør være omfattet af § 94. Dette svarer til, hvad der efter § 56, stk. 1, gælder i konkurs, hvor kravet dog omfattes af § 93. Baggrunden for denne forskel er, at § 93 alene omfatter omkostninger ved konkursens indtræden, omkostninger ved boets behandling og gæld, der pådrages boet under dets behandling, bortset fra krav på indkomstskat. Også for så vidt angår løbende ydelser bør retstilstanden efter Konkursrådets opfattelse svare til, hvad der gælder i konkurs, det vil sige at medkontrahentens krav for tiden efter rekonstruktionsbehandlingsindledning bliver omfattet af reglen om fortrinsstilling efter § 94. I modsætning til, hvad der gælder i konkurs, finder rådet dog, at dette ikke alene skal gælde ved levering af løbende (real)ydelser til skyldneren. Reglen vil således også finde anvendelse i de tilfælde, hvor det efter aftalen påhviler skyldneren løbende at levere (real)ydelser til medkontrahenten. Som følge heraf foreslås det endvidere, at reglen også skal omfatte medkontrahentens krav på andet end vederlag.

Skyldneren bør med rekonstruktørens samtykke kunne træde tilbage fra fortsat videreførelse af en aftale om en løbende ydelse med et varsel på mindst en måned, uanset om et længere varsel måtte være aftalt. Konkursrådets forslag herom skal ses i sammenhæng med lovudkastets § 12 u, der svarer til § 61, stk. 1, om skyldnerens opsigelsesadgang i forbindelse med konkurs. Hvis medkontrahenten ikke ønsker at fastholde aftalen efter, at skyldneren har meddelt, at den ikke længere ønskes videreført, vil medkontrahenten kunne hæve aftalen efter lovudkastets § 12 r, stk. 1. Skyldnerens tilbage-træden bør efter rådets opfattelse altid kunne ske med mindst en måneds varsel, cfr. § 61, stk. 1, om opsigelse af gensidigt bebyrdende aftaler i konkurs, hvor opsigelse kun kan ske med sædvanligt eller rimeligt varsel. Baggrunden for dette forslag er hensynet til at skabe større klarhed om rekonstruktørens beslutning om konsekvenserne på § 94-niveau af at videreføre en aftale, da det i praksis kan være vanskeligt at vurdere, hvad der må anses for sædvanligt eller rimeligt varsel.

En central retsvirkning af, at skyldneren træder tilbage fra at videreføre aftalen, er, at der ikke længere skabes krav med § 94-status. Krav på vederlag for senere ydelser vil således få prioritet, som om aftalen ikke var blevet videreført. Efter Konkursrådets opfattelse er der behov for en særlig regel for de tilfælde, hvor aftalen angår en løbende ydelse til skyldneren, og skyldneren tages under konkursbehandling. Konkursrådet finder, at medkontrahentens krav på vederlag for tiden efter konkursdekretets afsigelse ikke skal omfattes af § 94. Baggrunden for forslaget er navnlig, at det ikke er hensigten at udstrække virkningen af videreførelsen for kravets placering i konkursordenen til tiden efter, at skyldneren er taget under konkursbehandling. En sådan bestemmelse vil endvidere sikre, at videreførte ansættelsesaftaler ikke skaber krav på § 94-niveau i de 2 uger, konkursboet kan overveje, om det ønsker at indtræde i aftalen, jf. § 63, stk. 2, 1. pkt., således som denne bestemmelse foreslås ændret ved lovudkastets § 1, nr. 18.

En videreførelse af en aftale under en rekonstruktionsbehandling må nødvendigvis indebære nogle begrænsninger i medkontrahentens beføjelser som følge af skyldnerens

forudseelige (anticiperede) misligholdelse, som skal gælde, uanset om andet måtte følge af andre lovbestemmelser eller retsforholdets beskaffenhed. Det er dog klart, at medkontrahentes beføjelser ikke vil kunne begrænses, hvis dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Regler herom vil i første række kunne indebære en fravigelse af de købs- og obligationsretlige principper, der følger af købelovens § 39. Efter denne bestemmelse har sælgeren, hvis køberen efter køkets afslutning kommer under konkurs eller får åbnet tvangsakkordforhandling, selvom der er givet henstand med betalingen, ret til at holde salgsgenstanden tilbage eller, hvis den er forsendt fra leveringsstedet, at hindre dens overgivelse til boet, indtil betryggende sikkerhed stilles for købesummens betaling til forfaldstid. Er tiden for leveringen kommet, og boet ikke på sælgerens opfordring stiller sådan sikkerhed, kan sælgeren endvidere hæve købet. Efter bestemmelsens stk. 2 gælder det tilsvarende blandt andet for handlende, der har standset sine betalinger.

I konkurs har skyldnerens medkontrahent i henhold til konkursloven i vidt omfang tilsvarende rettigheder, jf. § 54 (der svarer til købelovens § 39, stk. 1, 1. pkt.), § 57, stk. 1, 1. pkt., jf. § 55, stk. 2, og § 58 (der svarer til købelovens § 39, stk. 1, 2. pkt.).

Konkursrådet finder, at medkontrahenten i forbindelse med videreførelsen af en gensidigt bebyrdende aftale under en rekonstruktionsbehandling ikke skal kunne kræve sikkerhedsstillelse for sine krav i medfør af aftalen, ligesom medkontrahenten ikke skal have ret til at holde sin ydelse tilbage eller hindre dens overgivelse som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt. Herudover skal medkontrahenten heller ikke kunne kræve, at skyldneren som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt skal præstere sin ydelse før forfaldstiden, ligesom medkontrahenten ikke skal kunne hæve aftalen som følge af forsinkelse med skyldnerens ydelse, der er opstået inden meddelelsen om videreførelsen, medmindre medkontrahentens krav på ydelsen omfattes af § 94, og skyldneren ikke præsterer ydelsen uden ugrundet ophold efter videreførelsen af aftalen. Medkon-

trahenten bør derimod ikke være afskåret fra at hæve, hvis skyldneren har misligholdt aftalen på anden måde end ved forsinkelse med egen ydelse, jf. nærmere lovudkastets § 12 o, stk. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Baggrunden for disse forslag er, at medkontrahentens krav på vederlag i almindelighed må anses for tilstrækkeligt betrygget ved, at det er sikret dækning i skyldnerens eventuelle konkursbo på § 94-niveau, jf. lovudkastets § 12 p, stk. 1. På den baggrund, og da medkontrahentens krav om sikkerhed mv. ville kunne vanskeliggøre skyldnerens succesfulde rekonstruktion, finder Konkursrådet ikke, at hensynet til medkontrahenten over for hensynet til blandt andet bevarelse af virksomhedens arbejdspladser og produktion er tilstrækkeligt tungtvejende til at bevare disse rettigheder. Som en undtagelse hertil finder Konkursrådet dog, at der bør være en regel svarende til konkurslovens § 16 b om skyldnerens bagudlønnede ansattes ret til i forbindelse med en anmeldt betalingsstandsning at kræve sikkerhedsstillelse for deres forfaldne løn videreført. Isoleret set taler rekonstruktionsmæssige hensyn for et forbud mod, at ansatte kan kræve sikkerhedsstillelse for deres løn. Når Konkursrådet foreslår, at der som undtagelse til lovudkastets § 12 o, stk. 1, skal gælde en regel svarende til konkurslovens § 16 b, skyldes det navnlig, at dette spørgsmål ikke bør behandles løsrevet fra de øvrige regler om lønmodtageres retsstilling i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens, herunder reglerne i lov om Lønmodtagernes Garantifond, og at en gennemgang heraf må anses for at ligge uden for rammerne af det igangværende arbejde om reglerne om rekonstruktion.

Da formålet med en rekonstruktionsbehandling er at afhjælpe virksomheden de økonomiske problemer, vil der i almindelighed være gensidigt bebyrdende aftaler, der ikke hensigtsmæssigt bør søges videreført. Konkursrådet finder det væsentligt, at det for medkontrahenten er klart, hvorledes den pågældende skal forholde sig, hvis skyldneren (med rekonstruktørens samtykke) vælger ikke at videreføre en eksisterende kontrakt.

Konkursrådet finder, at en undladt videreførelse må indebære, at også medkontrahenten for sin part kan se bort fra aftalen ved en ophævelse, så parternes respektive ydelser skal føres tilbage eller undgås udvekslet.

Rådet finder samtidig, at kontrakten kan have sådanne fordele for sig, at medkontrahenten videre vil kunne have en interesse i at blive stillet som om, aftalen var behørigt opfyldt. Rekonstruktionsbehandlingen bør ikke kunne afskære medkontrahenten fra denne interesse i en positiv opfyldelse af aftalen, da den pågældende i almindelig vil være ganske uden indflydelse på den negative udvikling i kontraktforholdet. Medkontrahenten bør derfor have adgang til erstatning for kontraktbruddet. Erstatningskravet vil være en simpel fordring i et eventuelt efterfølgende konkursbo, jf. konkurslovens § 97.

Hvis skyldneren ikke viderefører aftalen, og medkontrahenten dermed ikke er sikret § 94-status for sine krav, skal medkontrahenten selvsagt kunne hæve aftalen med skyldneren. Det samme bør gælde, hvis skyldneren træder tilbage fra en videreført aftale. Konkursrådets forslag herom indebærer en udvidelse af medkontrahentens beføjelser i forhold til de gældende regler om betalingsstandsning, hvor medkontrahenten ikke - medmindre dette er aftalt - kan hæve en aftale alene på grund af betalingsstandsningens indledning, ligesom det heller ikke er muligt at kræve, at skyldneren tager stilling til, om aftalen skal videreføres.

Hvis medkontrahenten helt eller delvist har erlagt sin ydelse, bør medkontrahenten kun kunne hæve aftalen og kræve det erlagte tilbage, hvis reglerne om vedkommende retsforhold berettiger den pågældende dertil. Dette svarer til, hvad der efter § 58, stk. 2, gælder i konkurs. For så vidt angår tilfælde, hvor skyldneren ikke viderefører aftalen, men hvor medkontrahenten har leveret en ydelse til skyldneren efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, finder Konkursrådet, at der bør være en bestemmelse om, at ydelsen kan kræves tilbage. Dette svarer til, hvad der efter § 60 gælder i konkurs.

Hvis skyldneren ikke viderefører aftalen, bør medkontrahenten kunne kræve erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes. Dette svarer til, hvad der efter § 59 gælder i konkurs.

Skyldneren bør med rekonstruktørens samtykke – og selvom længere varsel eller uopsigelighed er aftalt – have mulighed for med sædvanligt eller rimeligt varsel af opsige en aftale om et vedvarende retsforhold. En sådan opsigelsesadgang bør omfatte både aftaler, som skyldneren har videreført, og andre gensidigt bebyrdende aftaler. Forslaget herom, der svarer til konkurslovens § 61, stk. 1, om opsigelse af gensidigt bebyrdende aftaler om vedvarende retsforhold i konkurs, skal ses i sammenhæng med lovudkastets § 12 p, stk. 3, der alene giver skyldneren mulighed for at træde tilbage fra videreførelsen af en aftale. I tilfælde af førtidig opsigelse bør medkontrahenten have adgang til at kræve erstatning herfor, sml. § 61, stk. 3, 1. pkt. Konkursrådet finder ikke grundlag for at foreslå en bestemmelse svarende til § 61, stk. 3, 2. pkt., hvorefter erstatningskravet i skyldnerens bo er en almindelig konkursfordring. Spørgsmålet om, hvor i konkursordenen medkontrahentens erstatningskrav vil skulle placeres, vil således skulle afgøres efter de almindelige regler herom i §§ 93-98. Konkursrådet foreslår samtidig den tilsvarende bestemmelse i konkurs ophævet, jf. lovudkastets § 1, nr. 17 (forslaget til ophævelse af § 61, stk. 3, 2. pkt.).

Konkursrådet finder ikke grundlag for at foreslå en bestemmelse, der svarer til konkurslovens § 61, stk. 2, om medkontrahentens adgang til at opsige en gensidigt bebyrdende aftale med samme varsel. Det skyldes, at en sådan opsigelsesadgang for medkontrahenten efter Konkursrådets opfattelse ville være i strid med formålet med rekonstruktionsbehandlingen om at videreføre skyldnerens virksomhed, og ikke – som i konkurs – afvikling af denne.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 12 p-12 u), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

18.2.3.4. Ansættelsesaftaler

Konkursrådet har overvejet, hvorledes der skal forholdes med de ansættelsesaftaler, som skyldneren har indgået, herunder om de almindelige regler om gensidigt bebyr-dende kontrakters stilling under rekonstruktionsbehandling bør suppleres med særlige regler om ansatte svarende til konkurslovens § 63.

Efter konkurslovens § 63, stk. 1, skal en kurator snarest muligt træffe afgørelse om, hvorvidt boet indtræder i ansættelsesaftaler, og boet kan således i princippet ikke af-vente den ansattes forespørgsel herom. Der er dog ikke knyttet nogen retsvirkning til ikke at svare snarest muligt, så længe der svares inden 2 uger, jf. konkurslovens § 63, stk. 2. Idet der ikke er knyttet særlig retsvirkning til konkurslovens § 63, stk. 1, fore-slås der ikke en sådan regel ved rekonstruktionsbehandling.

Har et konkursbo ikke inden 2 uger fra dekretet givet meddelelse om ikke at ville ind-træde i aftalen, er krav på løn fra dekretet og indtil meddelelse gives massekrav, jf. konkurslovens § 63, stk. 2. Selv om boet inden denne frist meddeler ikke at ville ind-træde i aftalen, er der massekravstatus for arbejde, der faktisk er udført efter dekretet.

Det er efter Konkursrådets opfattelse nærliggende at fastsætte regler svarende til kon-kurslovens § 63, stk. 2, i afsnittet om rekonstruktion. Særligt reglen om massekravssta-tus for arbejde, der faktisk er udført, synes rimelig i lyset af, at videreførelse af en afta-le kræver udtrykkeligt samtykke fra rekonstruktøren. Der er med andre ord et behov for at beskytte ansatte, der møder på arbejde (og ikke sendes hjem), når den ansatte ikke kan anse dette for en af rekonstruktøren stiltiende godkendt videreførelse af an-sættelsesforholdet.

Konkurslovens § 63 gælder ved siden af de almindelige regler, det vil sige at en ansat i princippet kan anmode om konkursboets stilling til indtrædelse straks efter konkursen og dermed reelt fratage kurator noget af 2-ugers-perioden, hvori kurator i almindelig-hed kan overveje boets stilling (uden at risikere, at den ansatte ophæver aftalen). Kon-

kursrådet har derfor overvejet, om man bør undtage ansatte fra det almindelige interpellationssystem, så ansatte først kan hæve ansættelsesforholdet, hvis de ikke har modtaget svar inden 2 uger efter rekonstruktionsbehandlings indledning. Konkursrådet finder, at der er behov for en sådan særlig regel, der således er medtaget i lovudkastets § 12 o, stk. 3, 2. pkt. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse i kapitel 22.

Efter konkurslovens § 63, stk. 3, gælder en særlig adgang til, at en ansat kan ophæve sit ansættelsesforhold som følge af en konkurs, hvis denne giver den ansatte særlig anledning hertil, navnlig hvis der foreligger en uddannelsesstilling. For så vidt angår reglen i konkurslovens § 63, stk. 3, kan det indvendes, at rekonstruktion sigter mod videreførelse af virksomheden, og der derfor ikke er behov for særlig adgang til at hæve uddannelsesansættelser. På den anden side kan dette hensyn varetages ved, at man i rekonstruktion fortolker ordene ”særlig grund hertil” i lyset af formålet med rekonstruktionsbehandlingen og herved i praksis giver et snævrere område for hæveadgang, men dog ikke udelukker, at rekonstruktionsbehandling kan være en særlig grund til ophævelse af en uddannelsesstilling. På denne baggrund er der i lovudkastets § 12 v, stk. 2, medtaget en regel om, at den ansatte kan hæve aftalen, hvis den af rekonstruktionsbehandlingen følgende ændring af forholdene giver den ansatte særlig grund hertil.

Sammenfattende er det således Konkursrådets opfattelse, at indledningen af en rekonstruktionsbehandling som udgangspunkt ikke bør medføre ændringer i de ansættelsesaftaler, som skyldneren har indgået med medarbejderne i virksomheden. Også i forbindelse med rekonstruktionsbehandling vil der imidlertid – ligesom det er tilfældet ved konkurs – være behov for, at skyldneren kan erklære ikke at ville videreføre en ansættelsesaftale. Konkursrådet har ved sine overvejelser om udformningen af regler herom taget udgangspunkt i konkurslovens § 63, stk. 2 og 3, og lovudkastet er i det væsentlige udformet i overensstemmelse hermed. Konkursrådet finder ikke grundlag for at foreslå en bestemmelse svarende til svarende til § 63, stk. 1, hvorefter boet snarest muligt bør træffe afgørelse om, hvorvidt det ønsker at indtræde i arbejdsaftaler

med personer, der er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed. Det skyldes, at denne bestemmelse i praksis er overflødig, da overtrædelse af reglen ikke har nogen retsvirkninger.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget § 12 v), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 19

Stadfæstelse af rekonstruktionen

19.1. Gældende ret

19.1.1. Betalingsstandsning

Reglerne om anmeldt betalingsstandsning indebærer, at skifteretten bortset fra fastsættelsen af vederlag til tilsynet, jf. konkursloven § 239, i almindelighed ikke vil høre nærmere fra skyldneren og tilsynet, hvis betalingsstandsningen er forløbet godt. En betalingsstandsning når således i almindelighed sin afslutning ved skifterettens konstatering af, at der er forløbet tre måneder fra fristdagen, jf. § 16 e, stk. 1, nr. 5, medmindre der forinden er ansøgt om forlængelse af fristen efter stk. 2. Der er i disse tilfælde intet krav om, at skifteretten skal have nærmere oplysninger om betalingsstandsningens forløb og om resultatet heraf.

19.1.2. Tvangsakkord

Ved tvangsakkord er situationen en anden end ved betalingsstandsning. Akkordforslaget skal danne grundlag for en afstemning, ligesom der stilles visse indholdsmæssige krav til akkorden, jf. blandt andet konkurslovens § 161 og § 176. Hertil kommer, at akkorden ikke er gyldig, før den er stadfæstet af skifteretten, jf. § 178. Bestemmelse herom træffes efter, at afstemningen om og vedtagelsen af akkorden har fundet sted. Akkorden har herefter virkning som retsforlig og kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse over for skyldneren, jf. § 189. Akkorden er også bindende for fordringshavere, som ikke har meldt sig, jf. § 190.

Skifteretten kan enten nægte stadfæstelse på eget initiativ eller som følge af en indsigelse fra en kreditor. Indsigelse skal i så fald fremsættes senest i det møde, hvor der foretages afstemning om akkorden, jf. § 178, stk. 2. I praksis forhandles indsigelserne ofte inden afstemningen, idet det fremkomne eventuelt kan give anledning til udsættelse eller ændring af stemmeafgivningen.

De relevante indsigelsesgrunde deler sig i tilfælde, hvor skifteretten skal nægte stadfæstelse, og situationer, hvor skifteretten kan udøve et skøn over, om den foreliggende mangel har en sådan betydning, at stadfæstelse bør nægtes.

Nægtelse skal således altid ske, hvor fejl ved fremgangsmåden under behandlingen af akkordforslaget eller ufuldstændighed i de tilvejebragte oplysninger må antages at have haft væsentlig betydning for resultatet af stemmeafgivningen, jf. § 179, stk. 1, nr. 1. Må det lægges til grund, at akkorden ville være blevet vedtaget, selv om de rette oplysninger havde været til stede, vil der således ikke være grund til at nægte stadfæstelse. Er det tvivlsomt, om akkorden ville være blevet stadfæstet, hvis de rette oplysninger havde været præsenteret, har skifteretten i øvrigt mulighed for at udsætte sin afgørelse og underkaste forslaget en ny afstemning, jf. § 179, stk. 2.

Nægtelse skal efter § 179, stk. 1, nr. 2, også ske, hvor akkorden har et ulovligt indhold. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvor akkordforslaget ikke opfylder konkurslovens hovedregel om en mindstedividende på 10 pct., medmindre skifteretten finder, at der er ganske særlige grunde til den lave dividende, eller alle fordringshaverne har samtykket heri, jf. § 161. Ved bedømmelsen heraf kan der blandt andre momenter også tillægges betydning, om et meget stort flertal af fordringshaverne skønner, at sådanne grunde er til stede, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 253.

Endelig skal stadfæstelse nægtes, hvis skyldneren for at indvirke på afstemningen har tilsagt en kreditor fordele uden for akkorden, jf. § 179, stk. 1, nr. 3.

Skifteretten *kan* nægte stadfæstelse, hvis tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen kreditor fordele, jf. § 180, nr. 1. Det kan være tvivlsomt, om de øvrige fordringshavere har mistet noget herved, og muligvis har skyldneren ikke selv været bekendt med begunstigelsen. Det er dog i forarbejderne forudsat, at det ubetinget bør være hovedreglen, at sådan begunstiging bør medføre nægtelse af stadfæstelse, jf.

betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 253. Både den, der yder, og den der modtager en formuefordel, der gives for at stemme i en bestemt retning eller for at undlade at stemme, vil efter omstændighederne kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder efter straffelovens § 304, stk. 2, eller der kan være tale om strafansvar efter straffelovens § 117, nr. 4, eller § 122.

Stadfæstelse kan endvidere nægtes, hvis dividenden står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, jf. § 180, nr. 2. I almindelighed vil skifteretten kun nægte stadfæstelse efter en fordringshavers begæring, men skifteretten bør efter forarbejderne ikke helt være afskåret fra at varetage de udeblevne fordringshavers interesser ved af egen drift efter fornøden forhandling at nedlægge veto mod akkorden, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 253.

Nægtelse kan også ske, hvis skyldneren utilbørligt har forringet sin formuestilling til skade for fordringshaverne, jf. § 180, nr. 3. En utilbørlig forringelse foreligger, hvor skyldneren på dadelværdig vis, når det økonomiske sammenbrud nærmer sig eller måske allerede er indtrådt, formindsker sine aktiver, f.eks. ved umådeholdent forbrug, forstikning eller bortgivelse af midler eller begunstigelse af en enkelt kreditor. Også en urimelig eller klart forkastelig gældsstiftelse er omfattet, når den er sket så sent, at dispositionens virkning er åbenbar. Der kan måske stadig næres tillid til skyldnerens oprigtige vilje til at opfylde akkorden, hvis det kun drejer sig om en enkeltstående handling, eller der i øvrigt er undskyldelige omstændigheder, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 254.

Endvidere kan skifteretten nægte stadfæstelse, hvis der ikke er rimelig udsigt til akkordens opfyldelse, jf. § 180, nr. 4. Det er ikke udelukket at stadfæste en akkord, selv om opfyldelsen i det væsentlige afhænger af skyldnerens personlige indsats. Bedømmelsen af, om de fastsatte afdrag kan betales til tiden, må bero på en forsigtig og objektiv vurdering af skyldnerens samlede situation, herunder skyldnerens evne og vilje. Det må herved tages i betragtning, om skyldneren forud for akkordforhandlingen har

haft uorden i forretningsførelse og regnskab eller har handlet letsindigt, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord side 254.

Endelig har skifteretten mulighed for at nægte stadfæstelse, hvis akkorden i øvrigt er til skade for fordringshaverne eller en del af disse, jf. § 180, nr. 5. Dette vil blandt andet være tilfældet, hvor den tilbudte dividende står i betydeligt misforhold til skyldnerens midler, eller de fastsatte betalingsterminer medfører en udsættelse, der ikke er begrundet i et rimeligt hensyn til en videreførelse af skyldnerens forretning, men også hvor fordringshavernes interesse i hurtig betaling er forskellig, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 254.

Akkordforhandlingen anses for afsluttet, når fristen for kære af skifterettens afgørelse om stadfæstelse af akkorden eller om akkordforhandlingens ophør er udløbet, jf. § 183, stk. 1, uden at kære er sket, eller når ankeinstansen har afsagt kendelse om spørgsmålet. Sagens udfald offentliggøres i Statstidende.

19.2. Konkursrådets overvejelser

Om Konkursrådets overvejelser om skifterettens adgang til at bringe en rekonstruktionsbehandling til ophør inden afstemningen om rekonstruktionsforslaget henvises til kapitel 11.2.

Konkursrådet har overvejet, om et rekonstruktionsforløb bør afsluttes ved, at skifteretten med henblik på stadfæstelse får forelagt det rekonstruktionsforslag, som fordringshaverne har vedtaget.

Det har været et væsentligt hensyn for Konkursrådet, at fordringshaverne sikres størst mulig indflydelse på rekonstruktionsforløbet og indholdet af rekonstruktionen, således som det også foreslås tilgodeset ved de foreslåede lempeligere afstemningsregler og krav til akkordens indhold. Dette afsæt for rådets overvejelser begrænser sig dog ikke til at lytte til og eventuelt efterkomme flertallet af fordringshavernes synspunkter, men

bør også indebærer et reelt værn om hver enkelt fordringshavers retsstilling – også de der måtte tilhøre et mindretal. Hensynet hertil bør dog ikke skygge uforholdsmæssigt for adgangen til at rekonstruere nødlidende virksomheder, hvor flertallet af fordringshavere er indstillet på at tåle de præsenterede vilkår.

Det er på denne baggrund Konkursrådets opfattelse, at afslutningen af rekonstruktionsbehandlingen fortsat skal give sig udslag i skifterettens stadfæstelse af rekonstruktionsforslaget, således at skifteretten i et vist omfang efterprøver, om grundlaget for afstemningen har været i orden. Det er dog samtidig rådets opfattelse, at en forbedring af mulighederne for at rekonstruere insolvente men levedygtige virksomheder tilsiger, at fordringshavernes flertal bør have en væsentlig større indflydelse på, hvilke rekonstruktionsforslag der indholdsmæssigt kan accepteres.

Skifterettens adgang til nægtelse bør derfor begrænses til tilfælde, hvor indsigelsen vedrører helt grundlæggende forhold ved afstemningen, herunder situationer hvor skyldneren eller tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt en kreditor fordele, og situationer hvor rekonstruktionsforslaget strider mod loven. Dette svarer til de tilfælde, hvor skifteretten efter gældende ret altid skal nægte stadfæstelse, jf. konkurslovens § 179, suppleret af skifterettens nuværende mulighed for nægtelse efter konkurslovens § 180, nr. 1, om tilsigelse af fordele til tredjemand, hvor det er den ubetingede hovedregel, at nægtelse *skal* ske. En regel svarende til § 180, nr. 1, foreslås derfor gjort til en obligatorisk nægtelsesgrund. Konkursrådet er opmærksom på, at det naturligvis kan anføres, at varetagelsen af præventive hensyn i første række bør ske gennem strafferetlige midler, jf. betænkning nr. 606/1971 om tvangsakkord og konkurs side 253. Rådet tillægger det imidlertid heroverfor afgørende vægt, at der er rene linjer for afstemningen om rekonstruktionsforslaget. Enhver utilbørlig påvirkning af fordringshaverne bør derfor have en umiddelbar virkning, der vil kunne medvirke til, at skyldneren eller fordringshaverne afstår herfra.

En adgang for skifteretten til skønsmæssigt at gribe ind over for bestemte rekonstruktionsforslag ville skabe en noget uigennemsigtig retsstilling for fordringshaverne, fordi det ikke med sikkerhed kan vides, om der vil blive grebet ind over for et vedtaget forslag eller ej. Hertil kommer, at mulige nægtelsesgrunde ville repræsentere forhold, som fordringshaverne vil have mulighed for at orientere sig om ved det foreslåede rekonstruktionsforslag suppleret af understøttende redegørelser, regnskabsmateriale og udtalelser fra henholdsvis rekonstruktør og tillidsmand, og som fordringshaverne dermed ville have indsigt i forud for afstemningen om rekonstruktionsforslaget. Hvis fordringshaverne desuagtet giver deres støtte til et forslag, hvor der ikke er rimelig udsigt til rekonstruktionens gennemførelse, vil de være bevidste om disse særlige ufordelagtige forhold ved rekonstruktionsforslaget og have accepteret dem som et vilkår. Tilsvarende gælder, hvis skyldneren utilbørligt har forringet sin formuestilling til skade for fordringshaverne, eller hvis forslaget til rekonstruktion i øvrigt er til skade for fordringshaverne.

Hensynet til fordringshavernes størst mulige indflydelse på rekonstruktionsforløbet taler derfor efter Konkursrådets opfattelse for at begrænse skifterettens adgang til at gribe ind i vedtagelsen af et rekonstruktionsforslag til tilfælde, hvor fordringshaverne har givet deres støtte til et forslag, hvor dividenden står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, jf. lovudkastets § 13 e, stk. 5.

Konkursrådet finder endvidere, at stadfæstelse af rekonstruktionsforslaget bør kunne betinges af, at skyldneren undergiver sig tilsyn af rekonstruktøren, eller af at en beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden skal opretholdes, indtil rekonstruktionsforslagets forudsætninger er opfyldt.

Forkastes rekonstruktionsforslaget, nægtes stadfæstelse eller stadfæster skifteretten forslaget bør det selvsagt betyde, at rekonstruktionsbehandlingen ophører. Medmindre rekonstruktionsbehandlingen ophør sker som led i en stadfæstet rekonstruktion, vil konsekvensen af ophøret være, at skyldneren overgår til konkursbehandling.

Konkursrådet foreslår, at reglerne om tidspunktet for rekonstruktionsbehandlingens afslutning og offentliggørelsen af sagens udfald skal svare til de regler, der efter gældende ret finder anvendelse ved tvangsakkord. Rekonstruktionen vil således nå sin afslutning ved kærefristens udløb eller ankeinstansens afgørelse af spørgsmålet, ligesom sagens udfald vil skulle offentliggøres i Statstidende.

Der kan navnlig henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 13 e og 13 f), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 20

Rekonstruktionens indhold, virkninger og ophævelse mv.

20.1. Indhold og virkninger

20.1.1 Gældende ret

Konkurslovens kapitel 19 indeholder nærmere regler om en tvangsakkords indhold.

Efter § 157 kan en tvangsakkord gå ud på 1) procentvis nedsættelse af den ikke-fortrinsberettigede gæld (almindelig tvangsakkord), 2) fordeling af skyldnerens formue eller en del af denne mellem hans fordringshavere mod, at skyldneren frigøres for den del af gælden, som ikke bliver dækket (likvidationsakkord), eller 3) betalingsudsættelse (moratorium).

En tvangsakkord omfatter ifølge § 158, stk. 1, fordringer, der er stiftet inden akkordforhandlingens åbning, jf. § 167.

En række fordringer falder uden for akkorden. Det drejer sig om følgende, jf. § 158, stk. 2.:

1) Pantefordringer i det omfang, pantet strækker til.

Panthaverne bindes derimod af akkorden, for så vidt angår den del af deres personlige fordring mod skyldneren, som ikke til sin tid måtte blive dækket af pantet.

Skifteretten kan på skyldnerens begæring træffe afgørelse om, at vurderingen af pantets værdi, jf. § 165, stk. 2, nr. 1, 4. pkt., er bindende ved opgørelse af panthaverens fordring efter 1. pkt.

2) Fordringer, der har fortrin frem for almindelige fordringer i tilfælde af konkurs.

3) Gældsforpligtelser, som skyldneren før akkordforhandlingens åbning med samtykke af de i § 165 nævnte tillidsmænd har pådraget sig til fortsættelse af sin forretning.

4) Fordringer under et vist mindre beløb, såfremt bestemmelse derom er truffet i akkorden og bestemmelsen må anses rimeligt begrundet under hensyn til boets størrelse og øvrige omstændigheder.

Fordringer tilhørende samme fordringshaver sammenlægges. Fordringer, som overstiger det fastsatte beløb, giver ret til udbetaling af mindst dette beløb.

Ved akkorden bortfalder endvidere gaveløfter, krav på renter af de af akkorden omfattede fordringer for tiden efter akkordforhandlingens åbning og krav på konventionalbod i det omfang, boden ikke er erstatning for lidt tab, jf. § 159, stk. 1. De øvrige krav, der er i § 98, har i akkorden samme stilling som de almindelige fordringer, jf. § 159, stk. 2.

§ 160 fastslår, at fordringshaverne i øvrigt skal behandles lige, medmindre de samtykker i en mindre gunstig behandling.

§ 161 indeholder reglen om mindstedividende. Det følger af bestemmelsen, at fordringerne ikke kan nedsættes til mindre end 10 pct. af deres beløb, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, eller fordringshaverne samtykker deri.

Konkurslovens kapitel 23 indeholder nærmere regler om tvangsakkordens virkninger.

Det følger af konkurslovens § 189, at en tvangsakkord har virkning som et retsforlig.

En tvangsakkord er efter § 190 bindende også for fordringshavere, der ikke har meldt sig. Akkorden befrier skyldneren for den del af en før akkordforhandlingens åbning stiftet gæld, som ikke ved akkorden er overtaget, såvel over for fordringshaveren selv som over for kautionister og andre, der hæfter for gælden.

Det følger af § 191, at tvangsakkorden ingen indflydelse har på fordringshaveres rettigheder mod kautionister og andre, som hæfter tillige med skyldneren.

§ 192 fastsætter, at enhver uden for akkorden indgået overenskomst, hvorefter der af skyldneren eller af tredjemand indrømmes nogen fordringshaver større fordele end hjemlet ved akkorden, er ugyldig.

Skifteretten kan i medfør af § 193 på begæring af en fordringshaver bestemme, at skyldneren skal underkaste sig tilsyn efter § 181, hvis det må antages, at akkordens opfyldelse ved skyldnerens forhold er bragt i fare.

§ 194 indeholder regler om ophævelse af en tvangsakkord. Efter bestemmelsens stk. 1 kan en tvangsakkord ophæves på begæring af en fordringshaver eller tilsynet, 1) hvis det oplyses, at skyldneren med hensyn til akkorden har gjort sig skyldig i svigagtigt forhold, eller i øvrigt den pågældende eller andre med skyldnerens vidende forud for akkordens stadfæstelse hemmeligt har indrømmet nogen fordringshaver fordele frem for de øvrige fordringshavere, eller 2) hvis skyldneren groft tilsidesætter sine pligter ifølge akkorden. Inden skifteretten træffer afgørelse skal skyldneren, fordringshaverne, tillidsmændene, kautionister for akkorden og et eventuelt tilsyn indkaldes til møde i skifteretten, jf. stk. 2. Ophæves akkorden, følger det af stk. 2, at en sikkerhed eller kaution, som tredjemand har stillet for tvangsakkorden, bortfalder, medmindre tredjemand vidste eller burde vide, at de i stk. 1, nr. 1, beskrevne omstændigheder forelå, eller tredjemand har medvirket til, at skyldneren har tilsidesat sine pligter som anført i stk. 1, nr. 2.

Endelig fastsætter § 195, at de af akkorden omfattede fordringshavere krav har på udlæg i forhold til fordringernes beløb uden hensyn til den skete nedskrivning, men efter fradrag af afbetalinger, hvis skyldnerens bo tages under konkursbehandling. Udlægget i konkursboet i forbindelse med disse afbetalinger kan dog ikke overstige, hvad der efter akkorden tilkommer dem, medmindre akkorden er bortfaldet efter § 194.

Konkursloven indeholder ikke regler om virkningerne af en betalingsstandsning.

20.1.2. Konkursrådets overvejelser

20.1.2.1. Kravene til indholdet af rekonstruktionen

En rekonstruktion skal efter Konkursrådets opfattelse indeholde en tvangsakkord eller en virksomhedsoverdragelse eller en kombination heraf. En fastlæggelse af det nærmere indhold af en rekonstruktions bestemmelse om tvangsakkord eller en virksomhedsoverdragelse bør i øvrigt i videst muligt omfang bero på, hvad der i den konkrete situation må anses for den mest hensigtsmæssige løsning. Det følger imidlertid af det almindelige insolvensretlige lighedsprincip, at en rekonstruktion bør indebære en ligelig fordeling til fordringshaverne, medmindre de samtykker i en mindre gunstig behandling, eller andet måtte følge af lovens øvrige bestemmelser.

Der bør i øvrigt ikke være noget til hinder for, at der som led i rekonstruktionsbeslutningen optages andre bestemmelser end tvangsakkord eller virksomhedsoverdragelse. Der foreslås ikke fastsat særlige lovbestemte retsvirkninger heraf, og disse vil derfor bero på indholdet af de aftaler, der indgås mellem de berørte parter. Hvis det f.eks. aftales, at en fordringshaver skal nedskrive sit tilgodehavende mod at modtage en bestemt aktiepost i skyldnerens virksomhed, vil skyldneren, hvis den pågældende fordringshaver efterfølgende ikke lever op til aftalen, kunne gøre sædvanlige misligholdelsesbeføjelser gældende.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til §§ 10 og 10 c), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

20.1.2.2. Tvangsakkordens nærmere indhold

Konkursrådets overvejelser vedrørende den nærmere udformning af reglerne om kravet til tvangsakkorden har været koncentreret om spørgsmålet om, hvorvidt kravet til mindstedividenden bør ophæves eller lempes i de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling.

Mindstedividenden blev ved lov nr. 365 af 24. maj 2005 (Revision af reglerne om gældssanering), der bygger på betænkning nr. 449/2004 om gældssanering, nedsat fra 25 pct. til 10 pct. med det formål at medvirke til at sikre den fortsatte balance mellem akkord- og gældssaneringsreglerne i forbindelse med indførelsen af nye regler om gældssanering i forbindelse med konkurs. Af forarbejderne fremgår det, at nedsættelsen af mindstedividenden mere generelt vil kunne fremme anvendelsen af tvangsakkordreglerne til rekonstruktion af virksomheder.

Allerede i betænkning nr. 449/2004 om gældssanering, side 423, bemærkede Konkursrådet, at rådet ikke ville udelukke, at der ville kunne være anledning til på ny at vurdere kravene til en mindstedividende i tvangsakkord i forbindelse med rådets fremtidige overvejelser om rekonstruktion af insolvente virksomheder.

Konkursrådet har på denne baggrund – og i lyset af de foreslåede tiltrædelsesregler – overvejet, om der fortsat er behov for en regel om mindstedividende ved tvangsakkord, og om der i givet fald bør ske en yderligere nedsættelse af procentsatsen til mindre end 10, eventuelt således at mindstedividenden herved gøres afhængig af den dividende, som vil kunne forventes i tilfælde af konkurs.

Det kan anføres, at mulighederne for rekonstruktion af en virksomhed i almindelighed øges, hvis arbejdet hermed igangsættes, hvor der fortsat er reale aktiver i skyldnerens virksomhed, samt at det i almindelighed vil være uforsvarligt at fortsætte virksomhedens drift, når aktiverne ikke længere er i stand til at dække blot 10 pct. af gælden.

Omvendt vil rekonstruktion alene kunne ske, hvis et forslag herom nyder fordringshavernes opbakning, og flertallet således er indstillet på eventuelt at acceptere en ganske beskeden dividende. Det er i den forbindelse væsentligt, at alternativet til indfrielse af et krav om en given mindstedividende i almindelighed vil være, at virksomheden overgår til konkursbehandling, hvilket typisk vil have afgørende indvirkning på den aktuelle værdiansættelse, idet salg af virksomheden som igangværende sjældent vil være en reel mulighed. Det kan videre anføres, at enhver ændring i kravet til mindstedividende vil forrykke den balance mellem reglerne om gældssanering og rekonstruktion af virksomheder, der var formålet med revisionen af konkurslovens regler om gældssanering i 2005.

Reglerne om gældssanering og rekonstruktion er imidlertid i udgangspunktet ikke rettet mod samme målgruppe. Gældssanering er som udgangspunkt rettet mod håbløst forgældede skyldnere, som typisk er standset som selvstændigt erhvervsdrivende eventuelt efter en konkurs og således ikke (længere) ejer væsentlige ubehæftede aktiver. Formålet med reglerne om rekonstruktion er derimod at undgå konkurs og i almindelighed at gøre det muligt at fortsætte en erhvervsaktivitet (naturligvis bortset fra de tilfælde, hvor virksomheden likvideres).

Udredningen af gælden over for fordringshaverne er endvidere tilsvarende forskellig ved de to former for insolvensbehandling, da dividenden i gældssanering udredes af skyldnerens fremtidige indtægter, mens det fortsat er hensigten, at gælden ved en rekonstruktion typisk vil være en dividende indbragt fra enten salg eller anden omlægning af virksomhed med heraf følgende frigivelse af aktiver og/eller forbedring af virksomhedens resultat eller alternativt ved udlodning fra et likvidationsbo.

Konkursrådet finder på denne baggrund ikke, at der er tungtvejende hensyn, der står i vejen for en ændring af kravet om en mindstedividende.

Det er Konkursrådets opfattelse, at kravet om en mindstedividende i praksis kan være en barriere for konstruktive og fornuftige gældsordninger, som har tilslutning fra såvel skyldneren som et flertal af fordringshavere, idet konkurs vil være eneste udvej også i tilfælde, hvor kravet tilnærmelsesvist, men ikke helt kan indfries.

Eftersom både rekonstruktøren og tillidsmanden efter de foreslåede regler vil skulle erklære sig om rimeligheden af indholdet af en rekonstruktionsplan og et forslag med et sådant indhold, finder rådet ikke, at lovgivningen bør stå i vejen for løsninger, som i praksis kan være de eneste mulige for en rekonstruktion, når disse samtidig nyder kvalificeret opbakning i kreditor kredsen. Rådet har herved også lagt vægt på, at kravet om mindstedividende ved tvangsakkord kan fraviges, hvis der foreligger ”*ganske særlige grunde*”, hvilket efter forarbejderne blandt andet kan være, at et meget stort flertal af fordringshaverne skønner, at sådanne grunde er til stede, jf. betænkning nr. 606/1971 om konkurs og tvangsakkord, side 253.

Finder de enkelte fordringshavere den tilbudte dividende utilstrækkelig, har de under hele forløbet mulighed for at udtale sig herom, ligesom de kan møde til afstemningen om rekonstruktionsforslaget og stemme imod forslaget.

Endelig finder Konkursrådet ikke, at en regel om mindstedividende vil motivere skyldneren til at indgive begæring om rekonstruktionsbehandling på et tidligere tidspunkt. Beslutning herom er snarere motiveret af virksomhedens aktuelle økonomiske situation, ordretilgang, kreditorbogholderi mv.

Konkursrådet foreslår på den ovennævnte baggrund, at der ikke skal gælde en regel om mindstedividende ved tvangsakkord.

Om udformningen af reglerne om tvangsakkord henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til § 10 a), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

For så vidt angår retsvirkningerne af, at det som led i en rekonstruktion træffes bestemmelse om tvangsakkord, finder Konkursrådet, at der i alt væsentligt bør gælde de samme regler som hidtil. Reglerne i lovudkastet er derfor i vidt omfang udformet i overensstemmelse med konkurslovens §§ 189-192.

Der henvises i øvrigt til kapitel 20.1.2.2 og lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 14-14 b), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Reglerne om indkomstbeskatning kan give anledning til problemer i forbindelse med rekonstruktion. Dette gælder navnlig princippet om indkomstårets udelelighed samt reglerne om afskrivninger.

Indkomstårets udelelighed indebærer, at skyldneren beskattes af sin nettoindkomst i hele indkomståret, og at dette skattetilsvaret anses for stiftet ved indkomstårets udløb.

Hvis der som led i en rekonstruktionsbehandling fremsættes forslag til tvangsakkord i et givent år, medfører dette, at skattetilsvaret for dette indkomstår anses for stiftet efter forslaget fremsættelse og dermed ikke omfattes af en tvangsakkord, jf. nærmere lovudkastets § 10 a, stk. 2, nr. 1. Dette kan fremstå som urimeligt i forhold til de øvrige fordringshavere, hvis skattetilsvaret hovedsageligt er begrundet i indtægter, der lå forud for forslaget fremsættelse, da de øvrige fordringshaveres krav stiftet inden dette tidspunkt omfattes af akkorden. Desto senere på kalenderåret, rekonstruktionsforslaget fremsættes, desto urimeligere kan det forekomme, at årets indkomstskat ikke omfattes af tvangsakkorden. Indførelsen af regler i konkursloven om rekonstruktionsbehandling forværrer dette problem sammenlignet med de gældende regler om betalingsstandsning og tvangsakkord. Dette skyldes, at rekonstruktionsperioden efter Konkursrådets lovudkast er kortere end den maksimale betalingsstandsningsperiode. Dette medfører, at det i visse tilfælde ikke vil være muligt at udskyde forslaget til året efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, selvom dette ville være hensigtsmæssigt for at få indkomstskatten vedrørende det forudgående år omfattet af tvangsakkorden.

De nævnte problemer kunne imødegås ved en skattemæssig opdeling af indkomståret, således at der skattemæssigt ansættes separat skat for henholdsvis perioden indtil rekonstruktionsforslagets fremsættelse (der omfattes af tvangsakkorden), og perioden fra forslaget fremsættelse og indtil indkomstårets udløb (der ikke omfattes af tvangsakkorden).

Et særligt problem består i relation til afskrivninger, herunder beskatning af genvundne afskrivninger.

Hvis et aktiv ved rekonstruktionsbehandlings indledning skattemæssigt er afskrevet til en værdi, der ligger under markedsværdien, har skyldneren en latent skattepligt, der udløses, hvis aktivet sælges, i og med at der i så fald opstår genvundne afskrivninger, der indgår i den skattepligtige indkomst i salgsåret. Da den latente skattepligt bestod ved rekonstruktionsforslagets fremsættelse kan det forekomme urimeligt, at skattepligten ikke påvirkes af tvangsakkorden. Tilsvarende problemer kan også foreligge i forhold til momsreguleringsforpligtelser vedrørende fast ejendom og løsøre.

En regel om opdeling af indkomståret løser ikke problemet med beskatning af genvundne afskrivninger på aktiver, der sælges efter rekonstruktionsforslagets fremsættelse, da de genvundne afskrivninger vil indgå i indkomsten for perioden efter dette tidspunkt, der ikke omfattes af tvangsakkorden.

Det bør på denne baggrund overvejes, om der skal indføres særlige regler for genvundne afskrivninger. Hvis indkomståret opdeles, jf. ovenfor, kunne det eksempelvis være regler, der muliggør, at en sådan indtægt kan henføres til perioden før rekonstruktionsforslagets fremsættelse, uanset at salget har fundet sted efter dette tidspunkt. Indføres der ikke regler om opdeling af indkomståret, kunne et alternativ være, at der åbnes mulighed for, at skatten i indkomståret, hvor rekonstruktionsforslaget fremsæt-

tes, som led i en tvangsakkord kan nedsættes med et beløb svarende til en akkordering af de genvundne afskrivninger.

Der bør ved udformningen af reglerne tillige ses på, om en tvangsakkord bør have betydning for skyldnerens afskrivningsgrundlag. Hvis der åbnes mulighed for opdeling af indkomståret, eller hvis der indføres særlige regler om genvundne afskrivninger, jf. ovenfor, må det overvejes, om der som modstykke hertil bør ske visse begrænsninger i skyldnerens afskrivningsret på de aktiver, som skyldneren ejede ved rekonstruktionsforslagets fremsættelse. Det kan således ud fra en skatteretlig synsvinkel fremstå urimeligt, hvis der som skitseret ovenfor indføres regler, der i større eller mindre omfang indebærer en nedskrivning af skattetilsvaret, og der samtidig beholdes en adgang til fulde afskrivninger. Det bør således overvejes, om skyldneren skal forpligtes til at foretage maksimale afskrivninger i indkomståret, hvor rekonstruktionsforslaget fremsættes, og – hvis dette indkomstår opdeles – om sådan afskrivninger skal henføres til perioden inden rekonstruktionsforslagets fremsættelse. Alternativt kan det overvejes, om en eventuel akkordering af skatten, herunder af eventuelle genvundne afskrivninger, bør føre til en tilsvarende reduktion af skyldnerens afskrivningsgrundlag.

Endelig skal nævnes, at en stadfæstelse af tvangsakkord medfører, at skyldnerens adgang til at fremføre underskud fra tidligere indkomstår reduceres med samme beløb, som gælden nedsættes med som følge af tvangsakkorden. Dette kan give skyldneren et incitament til om muligt at udskyde afstemningen om tvangsakkorden til det indkomstår, der ligger efter det indkomstår, hvor rekonstruktionsbehandlingen blev indledt, for dermed at udnytte det skattemæssige underskud fuldt ud i sidstnævnte indkomstår. Hvis der indføres adgang til at opdele indkomståret, bør det muligvis overvejes at indføre regler om, at underskudsbegrænsningen regnes med virkning fra rekonstruktionsforslagets fremsættelse, hvis der senere stadfæstes en tvangsakkord.

Konkursrådet har ikke taget stilling til, hvilken skatteretlig model der er den mest hensigtsmæssige, da dette tillige beror på sammenhængen med de almindelige skatteretli-

ge regler. Konkursrådet finder, at Justitsministeriet bør drøfte de ovennævnte skatteretlige spørgsmål nærmere med Skatteministeriet med henblik på at sikre, at eventuelle ændringer i skattelovgivningen kan træde i kraft samtidig med de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling. Sammenlægningen af betalingsstandsnings- og tvangsakkordreglerne til ét rekonstruktionsregelsæt vil i sig selv føre til en u hensigtsmæssig forringelse af skyldnerens skattemæssige stilling, hvis der ikke gennemføres de fornødne skatteretlige ændringer, og dette vil i givet fald kunne virke hæmmende for mulighederne for at gennemføre en rekonstruktion.

20.1.2.3. Virksomhedsoverdragelsens nærmere indhold

Som led i en rekonstruktionsbehandling kan der efter rådets forslag ske en hel eller delvis virksomhedsoverdragelse af skyldnerens virksomhed. Dette vil eventuelt kunne ske i kombination med en tvangsakkord, jf. ovenfor kapitel 20.1.2.1 og lovudkastets § 10 b.

En virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktionsbehandling skal efter rådets opfattelse ikke nødvendigvis omfatte hele skyldnerens igangværende virksomhed, men bør også kunne være delvis.

Der bør imidlertid være tale om en *overdragelse til eje*, således at det er en betingelse, at erhververen bliver ejer af virksomheden eller en del af denne. Det indebærer, at ”overdragelse” ved aftaler om f.eks. leje, leasing eller pantsætning ikke vil opfylde kravene. Er betingelsen om, at overdragelse skal ske til eje, opfyldt, bør det være uden betydning, hvordan overdragelsen sker, herunder om virksomheden overdrages mod eller uden vederlag.

Ikke enhver overdragelse af en skyldners aktiver kan anses for en delvis overdragelse af virksomheden. Det skyldes, at formålet med rekonstruktion i form af virksomhedsoverdragelse som nævnt er at sikre overlevelsen af en økonomisk aktiv virksomhed – og ikke blot frasalg af virksomhedens aktiver. Det bør derfor fremgå af reglerne, at der

ved en delvis overdragelse af skyldnerens virksomhed forstås en overdragelse af en økonomisk enhed, der bevarer sin identitet, og som er organiseret med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet. Dette svarer i vidt omfang til bestemmelsen i artikel 1, stk. 1, litra a, i direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter, som er gennemført i dansk ret ved lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002. Praksis efter denne lov vil derfor kunne være af betydning for fastlæggelsen af, hvornår der foreligger en virksomhedsoverdragelse efter reglerne om rekonstruktionsbehandling. Om den vurdering, der skal foretages, henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovudkastets § 10 b.

En virksomhedsoverdragelse bør kunne omfatte gensidigt bebyrdende aftaler, der på overdragelsestidspunktet er videreført efter de foreslåede regler i lovudkastets § 12 o. Overdrages en gensidigt bebyrdende aftale som led i en rekonstruktion indeholdende bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, bør skyldnerens rettigheder og forpligtelser efter kontrakten overgå til erhververen af virksomheden med bindende virkning for medkontrahenten. Om virkningerne af en sådan overdragelse henvises i øvrigt til lovudkastets § 14 c, stk. 2 (lovudkastets § 1, nr. 11), og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Også aftaler med ansatte bør kunne overdrages, i det omfang det er foreneligt med lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. En virksomhedsoverdragelse efter reglerne om rekonstruktion vil således ikke ændre den ansattes retsstilling efter lov om virksomhedsoverdragelse, ligesom aftaler med ansatte efter virksomhedsoverdragelsesloven efter omstændighederne bør kunne indgås, uanset at aftalen, således som det i øvrigt er en betingelse for debtorskifte som led i en virksomhedsoverdragelse, jf. nærmere lovudkastets § 14 c, stk. 2, ikke er videreført under rekonstruktionsbehandlingen.

En virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktionsbehandling bør alene kunne omfatte gæld til en kreditor, hvis dette sker i overensstemmelse med konkursordenen. Overdragelsen må således ikke medføre en mindre gunstig behandling af fordringshaverne i samme konkursklasse, og fordringshavere i højere konkursklasser skal være sikret fuld dækning. Dette udgangspunkt skal dog kunne fraviges, hvis de berørte fordringshavere, det vil sige de fordringshavere, der stilles dårligere, end de ville være blevet i henhold til konkursordenen, samtykker i en mindre gunstig behandling. Dette lighedsprincip følger af lovudkastets § 10 c og skal ses i lyset af, at det i almindelighed vil være en fordel for en kreditor at få skiftet en insolvent debitor ud med en solvent debitor.

Om udformningen af reglerne om virksomhedsoverdragelse henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til §§ 10 b og 10 c samt § 14 c), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

En virksomhedsoverdragelse efter lovudkastets § 10 b vil kunne rejse nogle momsretlige spørgsmål.

Efter momslovens § 4 betales der afgift af varer og ydelser, der leveres mod vederlag her i landet.

Momslovens § 8 stk. 1, 3. pkt., fastsætter, at der til levering mod vederlag dog ikke kan henregnes overdragelse af aktiver som led i en overdragelse af virksomheden eller af en del af denne, når den nye indehaver driver registreret virksomhed.

Bestemmelsen gennemfører momssystemdirektivets artikel 19 (direktiv 2006/112/EF), hvorefter medlemsstaterne kan anlægge den betragtning, at der, ved hel eller delvis overdragelse af en samlet formuemasse, mod eller uden vederlag, eller i form af indskud i et selskab, ikke er sket nogen levering af goder, og at modtageren træder i overdragerens sted.

Hvorvidt et helt eller delvist frasalg er omfattet af momslovens § 8 stk. 1, 3. pkt., er derfor, udover en rent dansk fortolkning, underlagt den nuværende og kommende fortolkning fra EF-domstolen, ligesom der altid vil være tale om en individuel vurdering i den konkrete situation.

Fastlæggelsen af begrebet virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktionsbehandling, jf. lovudkastets § 10 b, er i vidt omfang i overensstemmelse med momslovens fortolkning af begrebet momsfri (delvis) virksomhedsoverdragelse. Der synes dog ikke at være fuldstændigt sammenfald i vurderingsmomenter.

En virksomhedsoverdragelse skal for at være omfattet af de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling være en overdragelse til eje. Der lægges i den forbindelse vægt på, om virksomheden har bevaret sin identitet, hvorvidt der er overført kundekreds, arbejdsstyrke, materielle og immaterielle aktiver samt, i hvor høj grad aktiviteterne før og efter overførslen er de samme, og hvor længe disse eventuelt har været indstillet. Der skal ligeledes være en hensigt om udøvelse af ”økonomisk aktivitet”.

Efter momsloven kræves det, at de aktiver, som er nødvendige for virksomhedens drift, skal indgå i overdragelsen. Typisk er der tale om overdragelse af driftsmidler, varelager og eventuelle produktionsrettigheder og kundekreds i en økonomisk enhed, der gør det muligt for køber at fortsætte driften eller udnytte aktiverne på en måde, der kan sidestilles hermed. I en meddelelse optrykt i Tidsskrift for Skatteret 1996 side 187 har Told- og Skattestyrelsen f.eks. tilkendegivet, at en fusion mellem et leasingselskab, der beskæftigede sig med momspligtig udlejning af busser, og et selskab, hvis aktivitet var momsfritaget personbefordring, *ikke* kunne ses som driftmæssig sidestillet anvendelse eller en uændret fortsættelse af virksomheden. Det er dog ikke en betingelse, at en eventuel debitormasse overdrages, da denne ikke er en betingelse for fortsat drift.

En overdragelse af hovedparten af driftsmidlerne til en køber, der umiddelbart herefter sælger disse til forskellige kunder, kan ikke sidestilles med en momsfri virksomheds-overdragelse. I en sådan situation skal der betales moms ved overdragelsen.

EF-Domstolen (C-497/01) stiller som betingelse for momsfri overdragelse, at der sker:

”overdragelse af en forretning eller en selvstændig del af en virksomhed, som omfatter materielle aktiver og eventuelle immaterielle aktiver, som tilsammen udgør en virksomhed eller en del af en virksomhed, der kan fortsætte med at drive en selvstændig økonomisk virksomhed. Modtageren i forbindelse med overdragelsen skal dog have til hensigt at drive forretningen eller en del af den virksomhed, som således er overdraget, og ikke blot have til hensigt øjeblikkeligt at likvidere den pågældende virksomhed eller sælge lagerbeholdningen”.

”Økonomisk aktivitet” efter lovudkastets § 10 b skal derfor ses i lyset af ovennævnte, ved bedømmelsen af, om overdragelsen kan anses for at være momsfri.

Det er på den ovenstående baggrund Konkursrådets opfattelse, at det ikke uden videre vil kunne lægges til grund, at et frasalg som led i virksomhedsoverdragelse under rekonstruktionsbehandling altid vil være omfattet af momslovens § 8, stk. 1, 3. pkt., og dermed være fritaget for moms.

Konkursrådet har i forhold til momslovgivningen endvidere overvejet, om en rekonstruktørs udtalelse om, at der ikke er opnået fuld dækning for anmeldte krav, er tilstrækkelig til, at et tab kan fradrages i fordringshavernes momsgrundlag.

Forudsætningen for, at et tab kan fradrages i momsgrundlaget, er, at tabet er konstateret. Er der tale om et konkursbo, er fradraget afhængig af, at det ved konkursens afslutning *dokumenteres*, at der ikke er opnået fuld dækning for det anmeldte krav. Der kan dog foretages et foreløbigt fradrag for tab på fordringer i konkursboer og insolvente dødsboer, før bobehandlingen er endelig afsluttet. Det er en forudsætning for, at et tab kan fradrages, at virksomheden er i besiddelse af en erklæring fra boets kurator (i

dødsboer bobestyreren) om, at dividenden ikke forventes at overstige en nærmere angiven procent af fordringen.

Er der tale om en betalingsstandsning, kan der fradrages forventet tab, hvis der foreligger en erklæring fra det beskikkede tilsyn vedrørende eventuel dækningsprocent. Gennemføres en tvangsakkord anses et tab for konstateret.

Under henvisning til at rekonstruktøren – på samme måde som kurator – er udpeget af skifteretten, finder Konkursrådet, at en rekonstruktørs udtalelse om dette spørgsmål bør have samme retsvirkning i forhold til muligheden for at fradrage tab i momsgrundlaget som en kurators. Konkursrådet finder derfor, at Justitsministeriet bør drøfte dette spørgsmål nærmere med Skatteministeriet.

20.2. Rekonstruktionens ophævelse og tilsyn med skyldneren

20.2.1. Gældende ret ved tvangsakkord

Efter konkurslovens § 193 kan skifteretten på begæring af en fordringshaver bestemme, at skyldneren skal underkaste sig tilsyn efter § 181, hvis akkordens opfyldelse ved skyldnerens forhold antages at være bragt i fare.

Det følger af § 181, stk. 1, at stadfæstelse af en tvangsakkord kan betinges af, at skyldneren undergiver sig tilsyn, som beskikkes af skifteretten. Tilsynet skal påse, at skyldneren overholder akkordens bestemmelser og ikke ved sin forretningsførelse eller sit forbrug sætter sig ude af stand til at opfylde akkorden. Tilsynet kan i dette øjemed give skyldneren særlige anvisninger. Skyldneren skal give tilsynet alle fornødne oplysninger. Hvis skyldneren bringer fordringshavernes ret i fare, skal tilsynet give indberetning herom til skifteretten, der ved indkaldelse til et møde eller på anden måde gør fordringshaverne bekendt med indberetningen, jf. § 181, stk. 2.

Der er i § 194 fastsat regler om ophævelse af en tvangsakkord. Det følger af bestemmelsens stk. 1, at en tvangsakkord på begæring af en fordringshaver eller tilsynet kan

ophæves af skifteretten, 1) hvis det oplyses, at skyldneren med hensyn til akkorden har gjort sig skyldig i svigagtigt forhold, eller i øvrigt han eller andre med hans vidende forud for akkordens stadfæstelse hemmeligt har indrømmet nogen fordringshaver fordele frem for de øvrige fordringshavere, eller 2) hvis skyldneren groft tilsidesætter sine pligter ifølge akkorden. Inden skifteretten træffer afgørelse efter stk. 1, skal skyldneren, fordringshaverne, tillidsmændene, kautionister for akkorden og et eventuelt tilsyn indkaldes til møde i skifteretten, jf. stk. 2. Ophæves akkorden, følger det af stk. 1, at en sikkerhed eller kaution, som tredjemand har stillet for tvangsakkorden bortfalder, medmindre tredjemand vidste eller burde vide, at de i stk. 1, nr. 1, beskrevne omstændigheder forelå, eller han har medvirket til, at skyldneren har tilsidesat sine pligter som anført i stk. 1, nr. 2.

20.2.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådet finder, at der er behov for regler om adgang til at ophæve en rekonstruktion eller træffe bestemmelse tilsyn med skyldneren, og at disse regler bør udformes i overensstemmelse med de regler, der i dag gælder ved tvangsakkord, jf. kapitel 20.2.1.

Reglerne bør også gælde i tilfælde, hvor rekonstruktionen indebærer en hel eller delvis virksomhedsoverdragelse.

Særlig for så vidt angår ophævelse af rekonstruktion, der indebærer virksomhedsoverdragelse, finder Konkursrådet, at ophævelse ikke bør have betydning for aftalen om virksomhedsoverdragelse. Ophævelsen bør således i denne situation alene indebære en ophævelse af de særlige retsvirkninger, der efter lovudkastets § 14 c er knyttet til rekonstruktionens bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, det vil sige, at virksomhedsoverdragelsen ikke længere vil være beskyttet mod omstødelse. Ophævelsen af rekonstruktionen bør heller ikke indebære en ophævelse af en overdragelse af en gensidigt bebyrdede aftale, jf. lovudkastets § 14 c, stk. 2. Baggrunden herfor er hensynet til de aftaleerhververe, der har indrettet sig i tillid til virksomhedsoverdragelsen mv. Om erhververen vil have krav på ophævelse af aftalen, reguleres ikke af bestemmel-

sen, men vil bero på de almindelige obligationsretlige regler om ophævelse af indgåede aftaler. Overdragelserne vil imidlertid efter omstændighederne kunne rammes af et omstødelseskrav, ligesom skyldneren(s ledelse eller rådgivere) efter omstændighederne vil kunne være erstatningsansvarlig(e) for de berørtes tab.

Der henvises i øvrigt til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslagene til §§ 14 d og 14 e), og bemærkningerne hertil i kapitel 22.

Kapitel 21

Forholdet til reglerne om virksomhedspant

21.1. Virksomhedspanteordningen

Ved lov nr. 560 af 24. juni 2005 indførtes med virkning fra 1. januar 2006 i tinglysningsloven § 47 c regler om en ordning med virksomhedspant.

Ordningen går i korthed ud på, at indehaveren af en erhvervsvirksomhed ved anvendelse af skadesløsbrev kan underpantsette, hvad virksomheden ejer og fremtidig erhverver, og at pantsætningen ikke er til hinder for, at aktiver, bortset fra fordringer, udskilles ifølge regelmæssig drift af virksomheden. Hvis en virksomhed går konkurs eller anmelder betalingsstandsning, ophører udskillelsesadgangen. Det følger indirekte af lovens § 47 f.

I forbindelse med indførelsen af ordningen blev det blandt andet overvejet, hvilken betydning en ordning med virksomhedspant ville have for rekonstruktion af nødlidende virksomheder. I betænkningen side 97 ff. er der således blandt andet anført følgende:

”...

Fordringshavernes retsstilling vil altid afhænge af indholdet af den konkrete rekonstruktion og tidspunktet for dennes etablering. I de fleste situationer forudsætter rekonstruktionen fordringshavernes aktive deltagelse og tilslutning.

Udvalget er opmærksomt på, at en ordning med virksomhedspant efter omstændighederne kan vanskeliggøre den form for rekonstruktion, der består i, at virksomheden fortsætter med den samme ejer (f.eks. tvangsakkord). Virksomheden vil således formentlig ikke have nogen ubehæftede aktiver, der kan anvendes som driftskapital og sikkerhed for omkostninger i forbindelse med rekonstruktionsbestræbelserne.

Udvalget bemærker dog i denne forbindelse, at denne form for rekonstruktion allerede i dag forekommer i meget begrænset omfang...

På den anden side kan indførelse af en ordning med virksomhedspant bevirke, at virksomhedspanthavernes incitament til aktivt at medvirke til gennemførelse af virksomhedsoverdragelse til en anden juridisk enhed, dvs. en rekonstruktion af virksomheden, men ikke af skyld-

neren, forstærkes. De pantsatte aktiver, som indgår i en samlet overdragelse, vil herved ofte indgå med en højere værdi, end det ville være tilfældet, når der er tale om bortsalg af de enkelte aktiver. Virksomhedspant vil således kunne forbedre mulighederne for denne form for rekonstruktion, hvis virksomhedspanthaveren er indstillet på at deltage i bestræbelserne. Om dette faktisk bliver tilfældet, vil formentlig blandt andet afhænge af, om virksomhedspanthaveren har tilstrækkelig dækning i pantet, uden at aktiverne realiseres som led i en overdragelse "going concern", at en anden juridisk enhed, der overtager den faktiske virksomhed i forbindelse med rekonstruktion, umiddelbart indtræder i rettigheder og forpligtelser over for den insolvente virksomheds lønmodtagere, jf. lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002 om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Udvalget er endvidere opmærksom på, at det har betydning for muligheden for at gennemføre rekonstruktion, hvilken nærmere udformning en ordning med virksomhedspant får. Under alle omstændigheder vil en ordning med virksomhedspant imidlertid indebære, at virksomhedspanthaveren vil få større indflydelse i kraft af panteretten, end de øvrige – simple – fordringshavere.

En ordning med virksomhedspant vil således efter udvalgets opfattelse bevirke, at virksomhedspanthaveren, der formentlig i langt den overvejende del af tilfældene vil være et pengeinstitut, vil få en væsentlig indflydelse i forbindelse med rekonstruktionsbestræbelserne. Dette betegner ikke nogen principiel forskel i forhold til, hvad der er tilfældet i dag, men panthaverindflydelsen vil formentlig blive endnu større.

Udvalget er af den opfattelse, at en sådan forskydning af indflydelsen vil være en uomgængelig konsekvens af at indføre en ordning med virksomhedspant. I det omfang man finder, at den øgede kontrol og indflydelse, som en ordning med virksomhedspant vil give virksomhedspanthaveren, bør imødegås ved, at den vægtning af skyldner- og kreditorinteresserne i insolvenstilfælde, som gældende insolvensret er udtryk for, ændres...bør dette...ske i Konkursrådets regi...

..."

Justitsministeren gav under folketingsbehandlingen af lovforslaget tilsagn om at undergive regelsættet lovovervågning, således at Justitsministeriet senest 3 år efter lovens ikrafttræden ville fremlægge en redegørelse for Folketinget om lovens generelle virkninger for de almindelige fordringshavere og for erhvervsvirksomhedernes finansieringsmuligheder og i lyset heraf ville tage initiativ til eventuelle lovændringer.

Justitsministeriets redegørelse herom er afgivet den 29. januar 2009. Følgende fremgår af redegørelsens konklusion:

"Som anført ovenfor har virksomhedspanteordningen endnu ikke opnået den forventede faktiske udbredelse.

På baggrund af de modtagne høringssvar synes indførelsen af virksomhedspant og fordringspant at have haft en positiv virkning for nogle erhvervsdrivendes finansieringsmuligheder. Der foreligger dog ikke sikre oplysninger herom.

Hvad angår ordningens virkninger for de almindelige fordringshavere foreligger der ikke fornødne oplysninger om skifteretternes behandling af konkursboer, hvor der har været virksomhedspant eller fordringspant.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at lov om virksomhedspant fortsat bør være undergivet lovovervågning, således at Justitsministeriet senest den 1. januar 2012 fremlægger en yderligere redegørelse for Folketinget om lovens generelle virkninger for de almindelige fordringshavere og for erhvervsvirksomhedernes finansieringsmuligheder.

Med henblik på at sikre et bedre erfaringsgrundlag til brug for den fornyede evaluering af ordningen vil Justitsministeriet tage kontakt til Domstolsstyrelsen med henblik på i overensstemmelse med Domstolsstyrelsens anbefaling at etablere en ordning, hvorefter skifteretter og kuratorer mv. løbende indsamler oplysninger i forbindelse med behandlingen af konkursboer.”

21.2. Konkursrådets overvejelser

Konkursrådet kan tilslutte sig Virksomhedspanteudvalgets overvejelser i det citerede afsnit om de forudseelige virkninger af virksomhedspant for muligheden for gennemførelsen af en succesfuld rekonstruktion af nødlidende virksomheder, og om de problemer, som virksomhedspanteordningen kan give anledning til i forbindelse med en rekonstruktionsproces.

Det er Konkursrådets umiddelbare opfattelse, at rådets forslag til regler om rekonstruktion alene i et vist omfang vil kunne afbøde de problemer i forhold til gennemførelse af en rekonstruktion, som Virksomhedspanteudvalget anførte.

I forhold til muligheden for *rekonstruktion af skyldneren* (det vil sige en rekonstruktion, der indeholder en bestemmelse om tvangsakkord) foreslår Konkursrådet dels en fjernelse af kravet om mindstedividende på 10 pct., dels en væsentlig lempelse af afstemningsreglerne. Endvidere foreslås der en omfattende regulering af skyldnerens adgang til at videreføre gensidigt bebyrdende aftaler. De foreslåede tiltag vil efter Konkursrådets opfattelse lette gennemførelsen af denne form for rekonstruktion.

Konkursrådet foreslår endvidere som noget nyt særlige regler om *rekonstruktion af virksomheden* (det vil sige den form for rekonstruktion, der indebærer en hel eller delvis overdragelse af skyldnerens virksomhed til en anden juridisk enhed). Herved sikres fordringshavernes mulighed for aktivt at deltage i rekonstruktionsbehandlingen og et godt fundament for deres beslutning om overdragelse af (en del af) skyldnerens virksomhed. Særligt i relation til det anførte om virksomhedspanthaverens øgede indflydelse på mulighederne for gennemførelsen af en sådan rekonstruktion har Konkursrådet endvidere i udkast til § 12 c, stk. 2, foreslået, at der skal være adgang til efter nærmere fastsatte regler at udskille aktiver af pantet uden pantefordringshavers samtykke. De foreslåede tiltag vil efter rådets opfattelse lette gennemførelsen af denne form for rekonstruktion.

De manglende praktiske erfaringer med reglerne virksomhedspant og det forhold, at lovovervågningen af virksomhedspanteordningen er blevet forlænget, indebærer i øvrigt, at Konkursrådet på nuværende tidspunkt vil afstå fra nærmere at overveje, om det ud fra rekonstruktionsretlige synspunkter måtte være ønskeligt med ændringer af reglerne om virksomhedspant samt yderligere insolvensretlig regulering af panthaveres stilling under rekonstruktion.

Når lovovervågningen af reglerne om virksomhedspant er udløbet, vil spørgsmålet om forholdet mellem reglerne om rekonstruktionsbehandling og reglerne om virksomhedspant blive taget op til fornyet drøftelse i Konkursrådet.

Del III: Lovudkast

Kapitel 22

Lovudkast og bemærkninger

22.1. Lovudkast

Udkast til

Lov om ændring af konkursloven og forskellige andre love

(Rekonstruktion af insolvente virksomheder mv.).

§ 1

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1259 af 23. oktober 2007, som ændret ved § 14 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

”§ 1. Ved fristdagen forstås i denne lov det tidligste af følgende tidspunkter

- 1) den dag, da skifteretten modtog begæring om rekonstruktionsbehandling, gældssanering eller konkurs,
- 2) dagen for skyldnerens død, hvis dødsboet behandles efter reglerne om insolvente boer, jf. §§ 69-72 i lov om skifte af dødsboer, eller
- 3) dagen for beslutningen om likvidation eller tvangsopløsning af et aktieselskab eller anpartsselskab, hvis skifteretten inden tre måneder efter denne beslutning modtager begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs.

Stk. 2. Tilbagekaldes eller afslås en begæring om rekonstruktionsbehandling, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis skifteretten inden tre uger efter tilbagekaldelsen eller afslaget modtager begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering. Tilsvarende gælder, hvis en rekonstruktionsbehandling ophører, og der inden tre uger efter ophøret modtages begæring om konkurs eller gældssanering.

Stk. 3. Tilbagekaldes eller afslås en konkursbegæring, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis skifteretten inden tre uger efter tilbagekaldelsen eller afslaget modtager en begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering.

Stk. 4. Selv om en begæring om gældssanering ikke fører til kendelse om gældssanering, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling modtages inden tre uger efter, at begæringen blev tilbagekaldt eller gældssanering blev nægtet.”

2. § 3, *stk. 1*, affattes således:

”Begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering indgives til skifteretten på det sted, hvorfra skyldnerens erhvervsmæssige virksomhed udøves.”

3. I § 3, *stk. 2*, udgår ”anmeldelsen eller”.

4. I § 4 udgår ”anmeldelser og”.

5. I § 5 udgår i *stk. 1* ”anmeldelse eller” og i *stk. 2, 1. pkt.*, udgår ”en anmeldelse”.

6. I § 6, *stk. 1, 2 og 3*, ændres ”tvangsakkord” til: ”rekonstruktionsbehandling”.

7. I § 7 ændres i *stk. 1* ”Anmeldelse om betalingsstandsning og begæring om konkurs, akkordforhandling” til: ”Begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs”, og i *stk. 2* udgår ”anmeldelsen eller”.

8. I § 8 udgår ”anmeldelse eller”.

9. § 9, *stk. 1*, affattes således:

”Begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering offentliggøres ikke.”

10. I § 9 udgår i *stk. 2* ”anmeldelse eller”, og ”tilsyn” ændres til: ”rekonstruktør”, og i *stk. 3* udgår ”anmeldelse eller”.

11. *Kapitel 2* ophæves, og i stedet indsættes:

”Afsnit IA. Rekonstruktion

Kapitel 2. Indholdet af en rekonstruktion

§ 10. En rekonstruktion skal indeholde mindst et af følgende elementer:

- 1) Tvangsakkord, jf. § 10 a.
- 2) Virksomhedsoverdragelse, jf. § 10 b.

§ 10 a. En tvangsakkord kan gå ud på procentvis nedsættelse eller bortfald af fordringerne mod skyldneren. En tvangsakkord kan endvidere gå ud på betalingsudsættelse. En tvangsakkord kan betinges af, at skyldnerens formue eller en del af denne fordeles mellem fordringshaverne.

Stk. 2. En tvangsakkord kan ikke omfatte:

- 1) Fordringer, der er stiftet efter skifterettens modtagelse af et rekonstruktionsforslag, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord.
- 2) Pantefordringer, i det omfang pantet strækker til. Pantehaverne bindes derimod af tvangsakkorden, for så vidt angår den del af deres personlige fordring, som ikke dækkes af pantet. Skifteretten kan, i det omfang det følger af § 12 e, træffe afgørelse om bindende vurdering af et pant.
- 3) Fordringer, der har fortrin frem for almindelige fordringer i tilfælde af konkurs.
- 4) Fordringer under et vist mindre beløb, hvis det er bestemt i akkorden, og det må anses rimeligt begrundet under hensyn til skyldnerens forhold og øvrige omstændigheder. Fordringer tilhørende samme fordringshaver sammenlægges. Fordringer, som overstiger det fastsatte beløb, giver ret til udbetaling af mindst dette beløb.

Stk. 3. Uforfaldne fordringer omfattet af tvangsakkorden kan kræves betalt samtidig med andre fordringer.

§ 10 b. En virksomhedsoverdragelse kan gå ud på en hel eller delvis overdragelse til eje af skyldnerens igangværende virksomhed. Ved en delvis overdragelse af skyldnerens virksomhed forstås en overdragelse af en del af skyldnerens virksomhed, der bevarer sin identitet, og som udgør en økonomisk enhed, der er organiseret med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet.

Stk. 2. En virksomhedsoverdragelse efter stk. 1 kan omfatte gensidigt bebyrdende aftaler, der på overdragelsestidspunktet er videreført efter § 12 o. Aftaler med ansatte kan overdrages, i det omfang det er foreneligt med lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

§ 10 c. Fordringshaverne skal behandles ligeligt, medmindre de samtykker i en mindre gunstig behandling, eller andet følger af lovens øvrige bestemmelser.

Kapitel 2 a. Indledning af rekonstruktionsbehandling

§ 11. En skyldner, der er insolvent, jf. § 17, stk. 2, skal tages under rekonstruktionsbehandling, når det begæres af skyldneren eller en fordringshaver. §§ 18, 20 og 21, stk. 1 og 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. En begæring om rekonstruktionsbehandling er uden virkning, hvis den ikke indeholder forslag til beskikkelse af en eller flere rekonstruktører og en regnskabskyndig tillidsmand samt en erklæring fra de pågældende om, at de er villige hertil og opfylder betingelserne i § 238. § 22, stk.1, finder endvidere tilsvarende anvendelse ved skyldneren indgivelse af begæring om rekonstruktionsbehandling.

Stk. 3. Er begæring om rekonstruktionsbehandling indgivet af skyldneren, indleder skifteretten rekonstruktionsbehandling straks ved begæringens modtagelse.

Stk. 4. Er begæring om rekonstruktionsbehandling indgivet af en fordringshaver, og har skyldneren samtykket i begæringen, kan skifteretten beslutte at indlede rekonstruk-

tionsbehandling straks. Hvis skyldnerens samtykke ikke foreligger, forkynder skifteretten begæringen for skyldneren og indkalder samtidig skyldneren til et møde i skifteretten, hvor begæringen behandles. §§ 23 og 23 a finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Hvis en skyldner, der er en fysisk person, ikke senest på det møde, der er nævnt i stk. 4, samtykker i fordringshaverens begæring, anses denne for en konkursbegæring, som straks behandles. Tilsvarende gælder, hvis skyldneren er en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser.

Stk. 6. Efter indledningen af rekonstruktionsbehandling kan begæringen herom ikke tilbagekaldes.

§ 11 a. Skifteretten beskikker ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen en eller flere rekonstruktører og en regnskabskyndig tillidsmand for skyldneren. Skifteretten er ikke bundet af de forslag til rekonstruktør eller tillidsmand, der fremgår af begæringen. Er der beskikket flere rekonstruktører, varetager disse hvervet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet.

Stk. 2. Samtidig fastsætter skifteretten tidspunktet for et møde med fordringshaverne. Mødet skal holdes senest fire uger efter rekonstruktionsbehandlingens indledning. Skifteretten indrykker straks en bekendtgørelse i Statstidende, hvori fordringshaverne indkaldes til mødet. Hvis skyldneren er en sammenslutning, der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, registrerer rekonstruktøren straks mødeindkaldelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 3. Hvis rekonstruktionsbehandling indledes uden samtykke fra skyldneren, træffer skifteretten samtidig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, medmindre skyldneren er en fysisk person eller en sammenslutning, hvori mindst en af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser. § 12 a, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Indledning af rekonstruktionsbehandling uden skyldners samtykke er betinget af sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen. En fordringshaver, der har begæret rekonstruktionsbehandling, hæfter ikke for omkostnin-

gerne ved rekonstruktionsbehandlingen ud over sikkerhedsstillelsen, og alene i det omfang omkostningerne ikke dækkes af skyldnerens midler.

Stk. 5. Skifteretten kan efter rekonstruktørens begæring bestemme, at der skal stilles yderligere sikkerhed for omkostningerne ved rekonstruktørens og tillidsmandens virksomhed. Skifteretten kan undtagelsesvis bestemme, at omkostninger, der ikke kan dækkes af skyldnerens midler og en eventuel stillet sikkerhed, betales af statskassen.

Stk. 6. Indledning af rekonstruktionsbehandling er betinget af, at den, der har fremsat begæring om rekonstruktionsbehandling, stiller sikkerhed for en eventuel efterfølgende konkursbehandling, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 7. Rekonstruktøren kan antage fornøden sagkyndig bistand.

§ 11 b. Rekonstruktøren sender senest en uge efter beskikkelsen en meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til samtlige kendte fordringshavere og andre, bortset fra lønmodtagere, der berøres af rekonstruktionsbehandlingen. Skifteretten skal have kopi af meddelelsen. Hvis skyldneren er en sammenslutning, der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, registrerer rekonstruktøren samtidig meddelelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Meddelelsen skal vedlægges skyldnerens seneste årsrapport eller efter omstændighederne uddrag heraf. Meddelelsen skal indeholde:

- 1) Oplysning om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver og så vidt muligt en kreditorfortegnelse med angivelse af stillede sikkerheder.
- 2) Oplysning om skyldnerens regnskabsføring.
- 3) En redegørelse for årsagerne til og formålet med rekonstruktionsbehandlingen.
- 4) Oplysning om tidspunktet for mødet med fordringshaverne.

Stk. 3. Rekonstruktøren sender straks efter beskikkelsen meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til virksomhedspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 c, og fordringspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 d.

§ 11 c. Senest en uge før mødet med fordringshaverne skal rekonstruktøren sende sit forslag til en rekonstruktionsplan til samtlige kendte fordringshavere og skifteretten.

Stk. 2. Forslaget til rekonstruktionsplan skal være tiltrådt af skyldneren, medmindre skifteretten har truffet afgørelse efter § 11 a, stk. 3, § 12 a eller § 12 b. Forslaget skal vedlægges en erklæring fra rekonstruktøren og tillidsmanden om, hvorvidt planen efter deres skøn er gennemførlig.

Stk. 3. Forslaget til rekonstruktionsplan skal indeholde:

- 1) En begrundet redegørelse for, hvilken type forslag til rekonstruktion der agtes fremsat, og en vurdering af, om der er væsentlige forhold, som kan være til hinder for en gennemførelse af denne rekonstruktion.
- 2) Så vidt muligt oplysning om skyldnerens balance pr. dagen for indledningen af rekonstruktionsbehandling med angivelse af afvigelser som følge af senere indtrufne ændringer.
- 3) Oplysning om, hvorvidt der efter tillidsmandens opfattelse er mangler ved skyldnerens seneste årsrapport.
- 4) En redegørelse for de væsentligste skridt, der agtes foretaget under rekonstruktionsbehandlingen.

Stk. 4. Forslaget til rekonstruktionsplan skal være vedlagt tillidsmandens vurdering af skyldnerens aktiver.

Stk. 5. Hvis forslaget til rekonstruktionsplanen ikke senest på mødet med fordringshaverne opfylder kravene i stk. 2-4, træffer skifteretten bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører. Den balance, der er omhandlet i stk. 3, nr. 2, skal senest foreligge på mødet med fordringshaverne.

§ 11 d. Rekonstruktøren og tillidsmanden skal være til stede på mødet med fordringshaverne. Det samme gælder skyldneren, medmindre skifteretten bestemmer andet.

§ 11 e. På mødet med fordringshaverne drøftes forslaget til rekonstruktionsplan. Forslaget til rekonstruktionsplan kan ændres på mødet.

Stk. 2. Forslaget til rekonstruktionsplan er vedtaget, medmindre et flertal af fordringshaverne stemmer imod, og dette flertal repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der ved repræsentation på mødet ville give stemmeret. Ændrings-

forslag til forslaget til rekonstruktionsplanen er vedtaget, hvis et flertal af fordringshaverne stemmer for, og dette flertal repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der ved repræsentation på mødet ville give stemmeret. § 13 d finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Vedtages der ikke en rekonstruktionsplan, træffer skifteretten bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører. Det samme gælder, hvis skyldneren udeliver fra mødet uden lovligt forfald, medmindre der senest på mødet træffes bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, jf. § 11 a, stk. 3 eller § 12 a.

Stk. 4. Skifteretten kan på mødet

- 1) beskikke en eller flere yderligere rekonstruktører og
- 2) beskikke en anden tillidsmand.

§ 11 f. Rekonstruktøren skal inden tre måneder efter rekonstruktionsbehandlingsindledning sende en redegørelse til skifteretten og fordringshaverne om alle væsentlige forhold vedrørende rekonstruktionsbehandlingen, herunder resultatet af en eventuel fortsat drift af skyldnerens virksomhed, og oplysning om, hvornår et rekonstruktionsforslag forventes sendt til fordringshaverne.

Stk. 2. Hvis forudsætningerne for rekonstruktionsplanen ændrer sig væsentligt, skal rekonstruktøren uden ugrundet ophold orientere fordringshaverne og skifteretten herom. Skifteretten indkalder til et møde i skifteretten, hvor der tages stilling til, om rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, eller om rekonstruktionsplanen skal ændres. §§ 11 c og 11 e finder tilsvarende anvendelse ved ændring af rekonstruktionsplanen

§ 11 g. Skifteretten kan afsætte en rekonstruktør, hvis særlige grunde taler for det. § 114, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den, der har fremsat begæring om rekonstruktionsbehandling, skal over for skifteretten fremsætte forslag til beskikkelse af en ny rekonstruktør. Skifteretten kan give skyldneren eller en fordringshaver en kort frist, i almindelighed ikke ud over en uge, til at komme med et nyt forslag til en rekonstruktør.

Stk. 3. Afsættes samtlige rekonstruktører, beskikket skifteretten samtidig en eller flere nye rekonstruktører. Kan dette ikke ske, træffer skifteretten bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører.

Stk. 4. Fratræder rekonstruktøren, finder stk. 2 og 3 tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse i forhold til tillidsmanden.

Kapitel 2 b. Retsvirkninger af rekonstruktionsbehandling

§ 12. Skyldneren må ikke foretage dispositioner af væsentlig betydning uden rekonstruktørens samtykke. Betaling af gæld må kun ske i overensstemmelse med konkursordenen, eller hvis betaling er nødvendig for at afværge tab.

Stk. 2. Virksomhedsoverdragelse må alene ske efter kapitel 2 c.

Stk. 3. Skyldneren skal aflægge regnskab over for rekonstruktøren efter dennes nærmere bestemmelse.

Stk. 4. § 100, jf. § 103, § 105, stk. 1, 1. pkt., og § 112 finder tilsvarende anvendelse. Skifteretten kan bestemme, at § 100, jf. § 103, også skal anvendes på personer, der er selskabets, foreningens eller organisationens nærstående.

§ 12 a. En rekonstruktør eller fordringshaver, der tilsammen repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der ved repræsentation giver stemmeret, kan fremsætte begæring om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, medmindre skyldneren er en fysisk person eller en sammenslutning, hvori mindst en af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser.

Stk. 2. Skifteretten indkalder straks skyldneren, fordringshaverne og rekonstruktøren til et møde, hvor begæringen behandles. Fremsættes begæringen på et møde i skifteretten, hvortil de nævnte personer er indkaldt, kan begæringen behandles på mødet. En begæring kan dog tidligst behandles på mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e.

Stk. 3. Skifteretten træffer bestemmelse om, at rekonstruktøren overtager ledelsen af virksomheden, medmindre et flertal af de stemmeberettigede fordringshavere stemmer imod. § 13 d finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. En rekonstruktør, der har overtaget ledelsen af en virksomhed, kan tegne virksomheden og skal registrere sig i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

§ 12 b. Hvis der er fare for, at skyldneren vil råde over ejendele til skade for fordringshaverne, kan skifteretten træffe en foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, medmindre skyldneren er en fysisk person eller en sammenslutning, hvori mindst en af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser.

Stk. 2. Skifteretten indrykker straks en bekendtgørelse i Statstidende om rekonstruktørens foreløbige overtagelse af ledelsen af virksomheden. Rekonstruktøren skal endvidere straks underrette skyldneren, de kendte fordringshavere og tillidsmanden herom. § 12 a, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Skifteretten skal så vidt muligt inden to uger, dog tidligst på mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e, træffe afgørelse efter § 12 a om, hvorvidt rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af en virksomhed skal opretholdes.

§ 12 c. Under rekonstruktionsbehandlingen kan der ikke søges fyldestgørelse i skyldnerens aktiver.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke fyldestgørelse af særlige rettigheder, som ikke berøres af skyldnerens konkurs.

Stk. 3. Stk. 1 har ikke betydning for adgangen til at indkræve udlagte fordringer.

Stk. 4. Skyldneren skal efter anmodning betale de løbende ydelser på pantefordringer, der ikke vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, og som ikke omfattes af stk. 2. Ydelserne skal betales efterhånden, som de forfalder. Dette gælder dog ikke for den del af en ydelse, der vedrører tiden forud for rekonstruktionsbehandlings indledning, eller som vedrører en del af det pantsatte, som ikke kan forventes at ville opnå dæk-

ning. Modtager panthaver ikke en ydelse til forfaldstid, kan panthaver uanset stk. 1 søge fyldestgørelse i det pantsatte aktiv.

Stk. 5. Skyldneren kan med rekonstruktørens samtykke give tilladelse til realisation af aktiver, der er omfattet af forbuddet mod fyldestgørelse.

§ 12 d. Indledning af rekonstruktionsbehandling fratager ikke skyldneren en før rekonstruktionsbehandlingen bestående adgang til at udskille aktiver fra et pant, medmindre der er tale om virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c.

Stk. 2. En skyldner kan uden samtykke fra panthaver udskille aktiver fra et pant, hvis

- 1) panthavers ret er omstødelig,
- 2) det udskilte aktivs værdi er bindende vurderet efter § 12 e, stk. 2, og panthavers panteret inden udskillelsen ligger uden for den fastsatte værdi af pantet, eller
- 3) det udskilte aktivs værdi er bindende vurderet efter § 12 e, stk. 2, og panthaver før udskillelsen modtager fyldestgørelse svarende til denne værdi.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på sikkerhedsrettigheder stiftet ved retsforfølgning.

§ 12 e. Skifteretten kan på begæring fra skyldneren og efter at have modtaget tillidsmandens vurdering af skyldnerens aktiver træffe afgørelse om bindende vurdering af et eller flere af skyldnerens pantsatte aktiver i forhold til § 12 c, stk. 4, 3. pkt., og § 13 d, stk. 2.

Stk. 2. For panterettigheder i biler, løsøre samt aktiver, der kan pantsættes efter tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, nr. 2-7, er en vurdering endvidere bindende i forhold til § 10 a, stk. 2, nr. 2, § 12 d, stk. 2, nr. 2-3, og § 14 c, stk. 4. Dette gælder dog ikke for løsøre, der kan omfattes af en panteret i medfør af tinglysningslovens § 37 eller § 42 j, stk. 4, sølovens §§ 28 eller 47 eller lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer §§ 1, 22 eller 24.

Stk. 3. Tillidsmanden skal på skyldnerens begæring foretage enkeltvis vurdering af aktiver, der har været vurderet samlet, hvis dette kan ske uden uforholdsmæssig omkostning.

Stk. 4. Inden skifteretten træffer afgørelse om bindende vurdering, skal der gives berørte rettighedshavere adgang til at udtale sig om tillidsmandens vurdering.

Stk. 5. Skifteretten kan efter anmodning fra skyldneren, rekonstruktøren eller en fordringshaver ændre en bindende vurdering, hvis værdien af det vurderede har ændret sig væsentligt.

Stk. 6. Stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse på retsforfølgning.

§ 12 f. Skyldnerens rimelige omkostninger ved salg af et pantsat aktiv og ved vurdering af pantet betales af den, der køber det pantsatte aktiv.

Stk. 2. Stadfæstes en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, kan skyldneren kræve, at panthaveren betaler omkostningerne ved vurdering af pantet, i det omfang disse ikke kan forventes dækket af den ubehæftede del af det pantsatte aktiv. Er aktivet pantsat til flere panthavere, påhviler forpligtelsen den sidst prioriterede panthaver, der kan forventes at opnå sin pantefordring dækket helt eller delvist af pantet.

Stk. 3. Erklæres skyldneren konkurs uden at have fået stadfæstet en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, omfattes omkostningerne ved vurdering af pantet af § 87, stk. 3 og 4.

Stk. 4. Stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse på pantsatte aktiver, der er solgt under rekonstruktionsbehandlingen.

Stk. 5. Hvis det pantsatte aktiv er et udenlandsk luftfartøj, der er registreret i en stat, der har tiltrådt Genève-konventionen af 19. juni 1948, finder stk. 1-4 alene anvendelse, i det omfang det ikke strider mod denne konvention.

§ 12 g. Kapitel 6 med undtagelse af §§ 38 og 46 finder tilsvarende anvendelse ved rekonstruktionsbehandling, jf. dog stk. 2-4. I stedet for konkursdekretets afsigelse træder rekonstruktionsbehandlingens indledning.

Stk. 2. Uanset § 42, stk. 1 og 2, kan en fordringshaver ikke anvende et uforfaldent krav til modregning.

Stk. 3. Uanset § 42, stk. 1, kan en fordringshaver ikke anvende et krav omfattet af § 97 til modregning i skyldnerens krav i medfør af en aftale, som skyldneren har videreført efter § 12 o.

Stk. 4. Er modregning ikke udelukket på grund af fordringernes beskaffenhed, hindrer § 42, stk. 1 og 2, ikke modregning med krav, der ville være omfattet af § 94 i tilfælde af skyldnerens konkurs.

§ 12 h. Indledning af rekonstruktionsbehandling sidestilles i relation til reglerne om sikringsakters foretagelse og retsvirkning med afsigelse af konkursdekret.

§ 12 i. Reglerne i §§ 64-80 finder tilsvarende anvendelse, når rekonstruktionsbehandling er indledt.

§ 12 j. Krav på omstødelse gøres gældende af fordringshaverne ved søgsmål, medmindre skifteretten bestemmer andet.

Stk. 2. En sikkerhedsret, der omfattes af § 71, bortfalder ved rekonstruktionsbehandlingens indledning. Arrest foretaget inden rekonstruktionsbehandlingens indledning bortfalder.

Stk. 3. Fordringshaverne kan sælge retten til at gøre et krav på omstødelse gældende.

§ 12 k. Enhver fordringshaver, der berøres af rekonstruktionen, kan stille forslag om anlæg af omstødelssag eller salg af retten til at gøre omstødelse gældende. Forslag herom skal fremsættes senest på det møde, hvor der stemmes om rekonstruktionsforslaget, jf. §§ 13 og 13 a. § 13 d finder tilsvarende anvendelse, idet dog mindst en fordringshaver skal stemme for forslaget om anlæggelse af omstødelssag. Den begunstigede har ikke stemmeret.

Stk. 2. Vedtages sagsanlæg, hæfter de fordringshavere, der stemte for sagsanlægget, solidarisk for egne sagsomkostninger og sagsomkostninger, der er tillagt modparten. I det indbyrdes forhold hæfter fordringshaverne i forhold til størrelsen af deres fordring mod skyldneren.

Stk. 3. Vedtages sagsanlæg udpeger skifteretten en advokat på vegne af fordringshaverne. Fremkommer der på mødet flere forslag, udpeges den advokat, der har den største tilslutning blandt de fordringshavere, der har stemt for sagsanlægget. Skifteretten fastlægger omfanget af advokatens rettergangsfuldmagt og træffer herunder bestemmelse om, hvilke anliggender der skal forelægges for de nævnte fordringshavere til afstemning på et møde i skifteretten. Advokatens honorar fastsættes af den ret, hvor omstødsessagen anlægges.

Stk. 4. Vedtages sagsanlæg eller salg af retten til at gøre omstødelse gældende ikke, kan enhver fordringshaver, der berøres af rekonstruktionen, anlægge omstødsessag, hvis fordringshaveren senest på det møde, hvor der stemmes om rekonstruktionsforslaget, giver skifteretten meddelelse herom, og skifteretten ikke finder, at anlæg af omstødsessag vil stride mod fordringshavernes fælles interesser.

Stk. 5. Omstødsessag skal anlægges senest fire uger efter rekonstruktionens stadfæstelse.

§ 12 l. Afsiges der dom om omstødelse i en sag anlagt efter § 12 k, stk. 3 eller 4, bestemmes det i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der heraf afholder sagens rimelige omkostninger og udlodder resten til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen.

§ 12 m. Sælges retten til at gøre omstødelse gældende, indbetales salgssummen til rekonstruktøren, der fordeler beløbet til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen, medmindre andet er bestemt ved beslutningen om salget.

§ 12 n. §§ 12 o-§ 12 u anvendes kun, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed.

Stk. 2. § 12 q, stk. 1, finder dog anvendelse, uanset hvad der følger af andre lovbestemmelser eller vedkommende retsforholds beskaffenhed, medmindre andet følger af Danmarks internationale forpligtelser.

§ 12 o. En skyldner, der er under rekonstruktionsbehandling, kan med rekonstruktørens udtrykkelige samtykke videreføre indgåede gensidigt bebyrdende aftaler. Under samme betingelser kan skyldneren endvidere videreføre en aftale, som medkontrahenten op til 4 uger inden rekonstruktionsbehandlingens indledning har hævet på grund af skyldnerens misligholdelse, medmindre medkontrahenten har disponeret i henhold til ophævelsen.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan skyldneren ikke uden medkontrahentens samtykke videreføre en aftale, hvis medkontrahenten bortset fra rekonstruktionen havde adgang til at hæve aftalen af andre årsager end skyldnerens forsinkelse med egen ydelse.

Stk. 3. Medkontrahenten kan forlange, at der uden ugrundet ophold tages stilling til, om en gensidigt bebyrdende aftale skal videreføres. En medkontrahent i henhold til en ansættelsesaftale kan først efter udløbet af fristen i § 12 v, stk. 1, forlange, at skyldneren uden ugrundet ophold tager stilling til, om ansættelsesaftalen skal videreføres.

§ 12 p. Videreføres en aftale, omfattes medkontrahentens krav ifølge aftalen af § 94.

Stk. 2. Angår aftalen en løbende ydelse, omfattes medkontrahentens krav for tiden efter rekonstruktionsbehandlingens indledning af § 94.

Stk. 3. Skyldneren kan med rekonstruktørens samtykke med et varsel på mindst en måned, og uanset om et længere varsel måtte være aftalt, træde tilbage fra en fortsat videreførelse af en aftale om en løbende ydelse. Medkontrahentens krav for perioden efter, at tilbagetrædelsen er trådt i kraft, har prioritet, som om aftalen ikke var blevet videreført.

Stk. 4. Angår aftalen en løbende ydelse, og tages skyldneren under konkursbehandling, omfattes medkontrahentens krav for tiden efter konkursdekretets afsigelse ikke af § 94.

§ 12 q. Viderefører skyldneren en aftale, og er skyldneren ikke trådt tilbage fra videreførelse af aftalen, kan medkontrahenten ikke

1) kræve sikkerhedsstillelse for sine krav i medfør af aftalen,

- 2) holde sin ydelse tilbage eller hindre dens overgivelse som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt,
- 3) kræve, at skyldneren som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt præsterer sin ydelse før forfaldstiden, eller
- 4) hæve aftalen som følge af forsinkelse med skyldnerens ydelse, medmindre medkontrahentens krav på ydelsen omfattes af § 94, og skyldneren ikke præsterer ydelsen uden ugrundet ophold efter videreførelsen af aftalen.

Stk. 2. Personer, som er ansat i skyldnerens virksomhed, og som vederlægges periodvis bagud, kan kræve, at skyldneren stiller betryggende sikkerhed for det til enhver tid først forfaldne vederlag, for så vidt det vedrører tiden efter rekonstruktionsbehandlings indledning. Stilles sikkerheden ikke inden 14 dage eller, hvis tiden for den ansattes ydelse til skyldneren er kommet, uden ugrundet ophold, kan den ansatte ophæve arbejdsaftalen.

§ 12 r. Viderefører skyldneren ikke aftalen, eller træder skyldneren tilbage fra en videreført aftale, kan medkontrahenten hæve aftalen.

Stk. 2. Har medkontrahenten helt eller delvis erlagt sin ydelse, kan medkontrahenten kun hæve aftalen og kræve det erlagte tilbage, hvis reglerne om vedkommende retsforhold berettiger den pågældende til det.

§ 12 s. Viderefører skyldneren ikke aftalen, kan medkontrahenten kræve erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes, jf. dog § 12 u.

§ 12 t. Er en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, overgivet til skyldneren efter rekonstruktionsbehandlings indledning, kan ydelsen kræves tilbage, medmindre skyldneren viderefører aftalen.

§ 12 u. Skyldneren kan med rekonstruktørens samtykke opsige en aftale om et vedvarende retsforhold med sædvanligt eller rimeligt varsel, selv om længere varsel eller uopsigelighed er aftalt. Dette gælder dog ikke, hvis længere varsel er sikret mod

skyldnerens fordringshavere ved tinglysning eller anden lignende offentlig registrering.

Stk. 2. Når særlige grunde taler for det, kan det pålægges skyldneren at yde erstatning for medkontrahentens tab ved, at skyldneren opsiger aftalen efter stk. 1.

§ 12 v. Hvis skyldneren inden to uger efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen erklærer ikke at ville videreføre en ansættelsesaftale med en ansat i skyldnerens virksomhed, er kravet på vederlag for tiden efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen stillet som vederlag for den forudgående periode. Krav på vederlag for den tid, den ansatte faktisk har udført arbejde for skyldneren under rekonstruktionsbehandlingen, er dog omfattet af § 94. Afgiver skyldneren først senere erklæring om ikke at ville videreføre aftalen, er kravet for tiden efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen til afgivelsen af skyldnerens erklæring omfattet af § 94.

Stk. 2. Uanset stk. 1 kan den ansatte hæve aftalen, hvis den af rekonstruktionsbehandlingen følgende ændring af forholdene giver den ansatte særlig anledning hertil.

Kapitel 2 c. Gennemførelse af rekonstruktion

§ 13. Der skal senest seks måneder efter mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e, holdes møde i skifteretten med henblik på afstemning om rekonstruktionsforslaget.

Stk. 2. Rekonstruktøren skal så vidt muligt senest to uger før mødets afholdelse sende rekonstruktionsforslaget og det øvrige materiale, der er nævnt i § 13 b, til skifteretten samt samtlige kendte fordringshavere og andre, bortset fra lønmodtagere, der berøres af forslaget, med oplysning om tidspunktet for mødet. Hvis skyldneren er en sammenslutning, der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, skal rekonstruktøren samtidig registrere en meddelelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, hvoraf det fremgår, at materialet er udsendt og ligger til gennemsyn i skifteretten.

Stk. 3. Skifteretten skal så vidt muligt senest to uger før mødets afholdelse indrykke en bekendtgørelse i Statstidende, hvori fordringshaverne indkaldes til mødet. I be-

kendtgørelsen opfordres fordringshavere, hvis fordringer ikke tidligere er gjort gældende, til at anmelde disse til rekonstruktøren.

Stk. 4. Bestrides en fordring, skal dette meddeles fordringshaveren ved anbefalet brev eller på anden betryggende måde.

Stk. 5. Skifteretten træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis det materiale, der er nævnt i § 13 b, ikke er modtaget i skifteretten inden for fristen i stk. 1, jf. dog § 13 a.

§ 13 a. Skifteretten kan forlænge fristen i § 13, stk. 1, med indtil to måneder ad gangen, dog ikke ud over fire måneder, hvis

- 1) skyldneren med rekonstruktørens samtykke anmoder herom og
- 2) fordringshaverne vedtager dette efter § 13 d.

Stk. 2. Anmodningen om forlængelse skal være skriftlig og indeholde en redegørelse for baggrunden for og formålet med forlængelsen.

Stk. 3. Anmodningen om forlængelse behandles på et møde i skifteretten, der så vidt muligt holdes senest en uge efter anmodningens modtagelse. Rekonstruktøren skal straks sende meddelelse til samtlige kendte fordringshavere og andre, bortset fra lønmodtagere, der berøres af forslaget, med oplysning om tidspunktet for mødet. Meddelelsen skal vedlægges kopi af anmodningen med eventuelle bilag.

Stk. 4. Skifteretten træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis det materiale, der er nævnt i § 13 b, ikke er modtaget i skifteretten inden for den forlængede frist i stk. 1.

§ 13 b. Det udsendte materiale skal indeholde:

- 1) Rekonstruktionsforslaget.
- 2) Oversigt over skyldnerens status, der skal indeholde:
 - a) Oversigt over skyldnerens aktiver med oplysning om værdien af de enkelte aktiver.
 - b) Oversigt over skyldnerens pantsatte aktiver, panterettighedernes art samt størrelsen af pantefordringerne og eventuel friværdi i de enkelte aktiver.

c) Oversigt over usikrede krav, herunder pantsikrede krav, i det omfang pantet ikke strækker til med angivelse af fordringshaverne og opdelt efter kravenes placering i konkursordenen.

3) En redegørelse fra rekonstruktøren og tillidsmanden, der skal indeholde:

- a) Eventuelle kommentarer til den statusoversigt, der er nævnt i nr. 2.
- b) Redegørelse for sammenhængen mellem den statusoversigt, der er nævnt i nr. 2, og skyldnerens senest aflagte regnskab.
- c) Oplysning om forhold, der vil kunne søges omstødt, om anlagte omstødelsessager og om rettigheder, der er bortfaldet efter § 12 j, stk. 2.
- d) Oplysning om skyldnerens eventuelle ansvarspådragende forhold.
- e) Oplysning om årsagen til skyldnerens økonomiske vanskeligheder.
- f) Anslået dividende i tilfælde af skyldnerens konkurs.
- g) Forløbet af samarbejdet med skyldneren under rekonstruktionsbehandlingen.
- h) En erklæring fra rekonstruktøren og tillidsmanden om, hvorvidt rekonstruktionsforslaget efter deres skøn er rimeligt og frembyder en tilstrækkelig betryggelse for forslagens opfyldelse.

Stk. 2. Indeholder rekonstruktionsforslaget en bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, skal forslaget desuden indeholde oplysning om:

- 1) Overdragelsessummen.
- 2) Hvilke aktiver, passiver og gensidigt bebyrdende aftaler der omfattes af overdragelsen.
- 3) Erhververen.

Stk. 3. Rekonstruktionsforslaget og statusoversigten skal være tiltrådt af skyldneren, medmindre skifteretten har truffet afgørelse efter §§ 11 a, stk. 3, 12 a eller 12 b.

Stk. 4. Rekonstruktionsforslaget kan ændres, indtil det er vedtaget.

§ 13 c. Skyldneren, rekonstruktøren og tillidsmanden skal være til stede på det møde, hvor der stemmes om rekonstruktionsforslaget, medmindre skifteretten bestemmer andet.

Stk. 2. Udebliver skyldneren uden lovligt forfald, træffer skifteretten bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, medmindre der senest på mødet træffes bestemmelse i medfør af §§ 12 a eller 12 b om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden

§ 13 d. Et rekonstruktionsforslag anses for vedtaget, medmindre de fordringshavere, der stemmer imod, repræsenterer et flertal af det samlede beløb, der giver stemmeret. En fordring, der tilhører en fordringshaver, der ikke er repræsenteret på mødet til afstemning om rekonstruktionsforslaget, medregnes ikke blandt de fordringer, der giver stemmeret.

Stk. 2. § 119, stk. 1, § 120, stk. 2, § 121 og § 123, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. De fordringshavere, hvis fordring er bestridt, deltager foreløbig i afstemningen om rekonstruktionsforslaget. Viser afstemningen, at disse stemmer vil være afgørende for udfaldet, bestemmer skifteretten, hvilke af dem der giver stemmeret og for hvilke beløb.

Stk. 3. Fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående giver ikke stemmeret.

Stk. 4. Indeholder rekonstruktionsforslaget bestemmelse om tvangsakkord, er der ikke stemmeret på fordringer, der ikke berøres af akkorden, eller som bortfalder helt ved akkorden. En fordring, der bortfalder som følge af fordringshaverens indvilligelse heri i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen, giver dog stemmeret, hvis bortfaldet er betinget af rekonstruktionsforslagets stadfæstelse.

Stk. 5. Indeholder rekonstruktionsforslaget ikke bestemmelse om tvangsakkord, er der ikke stemmeret på fordringer, der ikke kan forvente at opnå dividende i en senere konkurs.

§ 13 e. Det vedtagne rekonstruktionsforslag er ikke gyldigt, før det er stadfæstet af skifteretten.

Stk. 2. Indsigelse mod stadfæstelse af rekonstruktionsforslaget skal fremsættes senest i det møde, hvor der stemmes om rekonstruktionsforslaget. Skifteretten kan give en kort frist til nærmere begrundelse af indsigelsen.

Stk. 3. Skifteretten skal nægte stadfæstelse, hvis

- 1) fejl ved fremgangsmåden under behandlingen af rekonstruktionsforslaget eller ufuldstændighed i de tilvejebragte oplysninger må antages at have haft væsentlig betydning for resultatet af stemmeafgivningen,
- 2) rekonstruktionsforslaget indeholder bestemmelse om tvangsakkord, der ikke er forenelig med § 10 a, eller forslaget i øvrigt er i strid med loven, eller
- 3) skyldneren eller tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen fordringshaver fordele uden for rekonstruktionen.

Stk. 4. I det tilfælde, der er nævnt i stk. 3, nr. 1, kan skifteretten udsætte sin afgørelse, til forslaget har været underkastet en ny afstemning.

Stk. 5. Skifteretten kan nægte stadfæstelse, hvis vilkårene i rekonstruktionsforslaget står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling.

Stk. 6. Skifteretten kan betinge stadfæstelsen af, at skyldneren undergiver sig tilsyn af rekonstruktøren. Tilsynet skal påse, at skyldneren overholder vilkårene for rekonstruktionen og ikke ved sin forretningsførelse eller sit forbrug bliver ude af stand her-til. Tilsynet kan i dette øjemed give skyldneren særlige anvisninger. Skyldneren skal give tilsynet alle fornødne oplysninger. Hvis skyldneren bringer fordringshavernes ret i fare, skal tilsynet give indberetning herom til skifteretten, der ved indkaldelse til møde eller på anden måde gør fordringshaverne bekendt med indberetningen.

Stk. 7. Skifteretten kan endvidere betinge stadfæstelsen af, at en beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, skal opretholdes, indtil de forudsætninger, der fremgår af den tvangsakkord eller virksomhedsoverdragelse, der er indeholdt i rekonstruktionsforslaget, er opfyldt.

§ 13 f. Forkastes rekonstruktionsforslaget, nægtes stadfæstelse, eller stadfæster skifteretten forslaget, ophører rekonstruktionsbehandlingen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved stadfæstelse af en rekonstruktion kan skifteretten bestemme, at rekonstruktionsbehandlingen skal fortsætte, hvis det fremgår af det stadfæstede rekonstruktionsforslag, at der senere vil blive fremsat yderligere rekonstruktionsforslag, og rekonstruktøren på mødet erklærer, at yderligere rekonstruktionsforslag kan nå at blive

fremlagt til afstemning inden for fristerne i §§ 13 og 13 a. Dette gælder dog ikke, hvis det stadfæstede rekonstruktionsforslag indeholder bestemmelse om tvangsakkord.

Kapitel 2 d. Rekonstruktionens virkninger

§ 14. En rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, har virkning som et retsforlig. Akkorden er bindende også for fordringshavere, som ikke har meldt sig, samt for kautionister og andre, der hæfter for gælden. Retsforliget medfører, at skyldneren frigøres for den del af gælden, der ikke overtages ved tvangsakkorden.

Stk. 2. En rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, medfører bortfald af gaveløfter og krav på renter for tiden efter rekonstruktionsbehandlings indledning af de fordringer, der er omfattet af akkorden. Endvidere bortfalder krav på konventionalbod, i det omfang boden ikke er erstatning for et lidt tab. Det samme gælder krav ifølge en leasingaftale, der giver købspligt for skyldneren eller i øvrigt må anses for finansiel leasing, på løbende ydelser, der angår perioden efter rekonstruktionsbehandlings indledning, i det omfang fordringshaveren ikke kan godtgøre, at ydelserne må sidestilles med afdrag. 3. pkt. gælder ikke ydelser omfattet af § 94. Akkorden medfører endvidere bortfald af fordringer, der i henhold til aftale står tilbage for de øvrige fordringshavere i tilfælde af skyldnerens konkurs, medmindre det af aftalen udtrykkeligt fremgår, at aftalen ikke gælder i tilfælde af skyldnerens rekonstruktion.

Stk. 3. Rekonstruktionen har ingen indflydelse på fordringshavernes rettigheder mod kautionister og andre, der hæfter tillige med skyldneren.

Stk. 4. En aftale, hvorved skyldneren eller tredjemand giver en fordringshaver større fordele end hjemlet ved rekonstruktionen, er ugyldig.

§ 14 a. Kan et afdrag på en fordring omfattet af en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, ikke betales, fordi fordringen er omtvistet eller afhængig af en endnu ikke opfyldt betingelse, kan skifteretten bestemme, at beløbet skal indsættes på en særlig konto i en bank.

Stk. 2. Hvis det ved endelig dom bliver fastslået, at beløbet ikke er skyldigt, hvis sagen om berettigelsen af kravet ikke er anlagt inden en af skifteretten fastsat frist, eller hvis det viser sig, at en betingelse ikke vil blive opfyldt, hvorom skifteretten kan give attest, udloddes det beløb, der er nævnt i stk. 1, til de fordringshavere, der omfattes af akkorden uden at bortfalde ved denne, medmindre det er bestemt i rekonstruktionsforslaget, at beløbet skal tilbagebetales til skyldneren.

§ 14 b. Tages skyldnerens bo under konkursbehandling, får skyldneren på ny stadfæstet en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, eller meddeles skyldneren gældssanering, efter at der er stadfæstet en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, har fordringshavere krav på udlæg i forhold til fordringernes oprindelige beløb uden hensyn til den skete nedskrivning, men efter fradrag af afbetalinger. Udlægget i konkursboet, rekonstruktionen eller gældssaneringssagen i forbindelse med disse afbetalinger kan dog ikke overstige, hvad der efter rekonstruktionen tilkommer de pågældende fordringshavere, medmindre rekonstruktionen er bortfaldet efter § 14 e.

§ 14 c. En rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, medfører, at overdragelsen af virksomheden ikke kan omstødes efter § 72 eller § 74.

Stk. 2. Medmindre andet følger af retsforholdets beskaffenhed, kan en gensidigt bebyrdende aftale, som skyldneren har videreført efter § 12 o, overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse. Overdrages en gensidigt bebyrdende aftale som led i en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, overgår skyldnerens rettigheder og forpligtelser efter kontrakten til erhververen af virksomheden med bindende virkning for medkontrahenten. Angår aftalen en løbende ydelse til skyldneren, gælder dette dog ikke medkontrahentens krav på vederlag for tiden inden rekonstruktionsbehandlingens indledning. Overdragelse efter 1. pkt. af en aftale om løbende ydelser til skyldneren er betinget af, at medkontrahentens eventuelle krav på depositum opfyldes af erhververen.

Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på arbejdsaftaler med personer, der er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed, og på aftaler om pant i skyldnerens aktiver.

Stk. 4. Har skifteretten truffet bestemmelse om bindende vurdering af et pantsat aktiv, der overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse, kan pantefordringen alene gøres gældende, i det omfang den kan rummes inden for vurderingen, ligesom skyldnerens hæftelse for pantegælden overgår til erhververen med bindende virkning for panthaveren, i det omfang pantegælden ligger inden for vurderingen.

§ 14 d. Må rekonstruktionens opfyldelse antages at være bragt i fare ved skyldnerens forhold, kan skifteretten på begæring af en fordringshaver bestemme, at skyldneren skal underkaste sig tilsyn af rekonstruktøren. § 13 e, stk. 6, finder tilsvarende anvendelse.

§ 14 e. En rekonstruktion kan på begæring af en fordringshaver eller rekonstruktøren ophæves af skifteretten, hvis

- 1) det oplyses, at skyldneren med hensyn til rekonstruktionen har gjort sig skyldig i svigagtigt forhold, eller skyldneren eller andre med skyldnerens vidende i øvrigt forud for rekonstruktionens stadfæstelse hemmeligt har indrømmet nogen fordringshaver fordele frem for de øvrige fordringshavere, eller
- 2) skyldneren groft tilsidesætter sine pligter ifølge rekonstruktionen.

Stk. 2. Inden skifteretten træffer afgørelse efter stk. 1, indkaldes skyldneren, fordringshaverne, rekonstruktøren, tillidsmanden og eventuelle kautionister for rekonstruktionen til møde i skifteretten.

Stk. 3. Ophævelse af en rekonstruktion medfører,

- 1) at en i rekonstruktionen indeholdt bestemmelse om tvangsakkord bortfalder,
- 2) at en af tredjemand stillet sikkerhed eller kaution for opfyldelse af en tvangsakkord bortfalder, medmindre tredjemand vidste eller burde vide, at de omstændigheder, der er beskrevet i stk. 1, nr. 1, forelå, eller den pågældende har medvirket til, at skyldneren har tilsidesat sine pligter som anført i stk. 1, nr. 2, og

- 3) at en bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, der er indeholdt i rekonstruktionen, ikke omfattes af § 14 c, stk. 1.

Kapitel 2 e. Rekonstruktionsbehandlings ophør

§ 15. Ud over i de tilfælde, der er nævnt i § 11 c, stk. 5, § 11 e, stk. 2, § 11 f, stk. 2, § 13, stk. 5, § 13 a, stk. 4, § 13 c, stk. 2, og § 13 f, stk. 1, ophører rekonstruktionsbehandlingen ved skifterettens bestemmelse herom

- 1) hvis skyldneren ikke er insolvent,
- 2) hvis skyldneren ikke samarbejder loyalt eller bringer fordringshavernes ret i fare, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden efter §§ 11 a, stk. 3, 12 a eller § 12 b,
- 3) hvis skifteretten efter § 11 a, stk. 5, har truffet afgørelse om yderligere sikkerhed, og ingen fordringshaver stiller den krævede sikkerhed,
- 4) hvis det begæres af skyldneren, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden efter §§ 11 a, stk. 3, 12 a eller 12 b, eller
- 5) hvis rekonstruktionsbehandlingen er udsigtsløs.

Stk. 2. Rekonstruktøren skal straks give skifteretten meddelelse om omstændigheder som nævnt i stk. 1, nr. 1, 2 og 5. Skifteretten skal i disse tilfælde give skyldneren, rekonstruktøren, tillidsmanden og fordringshaverne lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse efter stk. 1.

Stk. 3. Ophører en rekonstruktionsbehandling, træffer skifteretten samtidig bestemmelse om, at skyldneren tages under konkursbehandling, hvis skyldneren er insolvent, jf. § 17, stk. 2.

§ 15 a. Skifterettens beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden, jf. § 11 a, stk. 3, § 12 a og § 12 b, bortfalder ved rekonstruktionsbehandlings ophør.

Stk. 2. Har skifteretten truffet beslutning efter § 13 e, stk. 7, bortfalder beslutningen om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden dog først, når retten træffer bestemmelse herom, medmindre tidspunktet er fastsat i beslutningen.

§ 15 b. Skifteretten bekendtgør rekonstruktionsbehandlingens ophør i Statstidende, medmindre skyldneren samtidig tages under konkursbehandling. Hvis skyldneren er en sammenslutning, der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, lader skifteretten samtidig rekonstruktionsbehandlingens ophør registrere i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system.

Stk. 2. Har skifteretten truffet beslutning efter § 13 e, stk. 7, skal bekendtgørelsen indeholde oplysning herom. Er tidspunktet for ophøret af rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden ikke fastsat i beslutningen, skal skifteretten endvidere bekendtgøre dette i Statstidende på ophørstidspunktet.”

12. § 18 affattes således:

”**§ 18.** Insolvens antages i almindelighed at foreligge, hvis

- 1) skyldneren erkender at være insolvent,
- 2) skyldneren er under rekonstruktionsbehandling,
- 3) skyldneren har standset sine betalinger, eller
- 4) der ved udlæg inden for de sidste tre måneder før skifterettens modtagelse af konkursbegæringen ikke kunnet opnås dækning hos skyldneren.”

13. § 24 affattes således:

”**§ 24.** Er skyldneren under rekonstruktionsbehandling, udsættes afgørelsen om konkurs indtil rekonstruktionsbehandlingens ophør. En begæring om rekonstruktionsbehandling behandles før en begæring om konkurs. En konkursbegæring bortfalder, hvis der stadfæstes en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord for skyldneren.”

14. § 25 ophæves.

15. § 27 affattes således:

”§ 27. Afsigelse af konkursdekret er betinget af, at den, der har begæret konkursen, stiller sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling. Sikkerhedsstillelsen ned-sættes til halvdelen, hvis der tillige kan kræves sikkerhedsstillelse efter stk. 4 eller 5, medmindre den, der er forpligtet til at stille sikkerhed efter disse bestemmelser må an-ses for at være ude af stand hertil. Har flere begæret konkursen, påhviler forpligtelsen til at stille sikkerhed disse solidarisk og indbyrdes lige.

Stk. 2. Sikkerhed efter stk. 1 skal ikke stilles, hvis der er stillet sikkerhed efter § 11 a, stk. 6.

Stk. 3. Skifteretten kan fritage for sikkerhedsstillelse efter stk. 1, således at statskas-sen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hvis

- 1) særlige hensyn til en fordringshaver eller skyldneren taler for dette, eller
- 2) konkursen er begæret af skyldneren, og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsopløsning af selskabet.

Stk. 4. Er der på fristdagen tinglyst virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c, i skyldnerens ejendom, skal virksomhedspanthaveren straks efter afsigelsen af konkurs-dekretet stille 50.000 kr. i sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling. Sikker-hedsstillelsen er subsidiær i forhold til sikkerhedsstillelse efter stk. 1 og § 11 a, stk. 6. Omfattes flere panthavere af 1. pkt., påhviler forpligtelsen til at stille sikkerhed disse solidarisk og indbyrdes i forhold til pantets værdi.

Stk. 5. Er der ikke tinglyst virksomhedspant på fristdagen, påhviler forpligtelserne efter stk. 4 den eller de panthavere, der har aflyst et virksomhedspant senere end 2 år før fristdagen, medmindre aflysningen under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær.

Stk. 6. En fordringshaver, der har begæret konkursen eller har stillet sikkerhed for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hæfter ikke for omkostningerne ud over sikkerhedsstillelsen.”

16. I § 56 indsættes som *stk. 3*:

”Stk. 3. Konkursboet kan med et varsel på en måned træde tilbage fra fortsat indtræden i en aftale om en løbende ydelse til skyldneren, uanset om et længere varsel er aftalt. Medkontrahentens krav for perioden efter, at tilbagetrædelsen er trådt i kraft, har prioritet, som om konkursboet ikke var indtrådt i aftalen.”

17. § 61, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

18. I § 63, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter ”periode”: ”, jf. dog § 12 p, stk. 4”.

19. § 72 affattes således:

”§ 72. Betaling af gæld foretaget efter fristdagen kan fordres omstødt, medmindre gæld er dækket efter reglerne om konkursordenen, eller betaling var nødvendig for at afværge tab, eller den, til fordel for hvem betaling skete, hverken kendte eller burde kende de omstændigheder, der dannede grundlag for fastlæggelse af fristdagen.

Stk. 2. Andre dispositioner, der er foretaget efter fristdagen, kan fordres omstødt, medmindre dispositionen var nødvendig af hensyn til bevarelse af skyldnerens virksomhed, rimelig varetagelse af fordringshavernes fælles interesser eller erhvervelse af dagliglivets fornødenheder. Omstødelse kan dog ikke ske over for den, som med føje antog, at dispositionen var nødvendig som anført, eller som hverken kendte eller burde kende de omstændigheder, der dannede grundlag for fastlæggelse af fristdagen..

Stk. 3. Har en rekonstruktør, der er beskikket af skifteretten, godkendt betalingen eller dispositionen, kan omstødelse kun ske, hvis rekonstruktøren åbenbart har overskredet sine beføjelser. Dette gælder dog ikke for en disposition i form af virksomhedsoverdragelse.”

20. I § 94, nr. 2, ændres ”et af skifteretten beskikket tilsyn” til: ”en rekonstruktør, der er beskikket af skifteretten”.

21. § 98, nr. 1, affattes således:

”1) Krav på renter, som påløber efter konkursdekrets afsigelse, samt krav ifølge en leasingaftale, der giver købspligt for skyldneren eller i øvrigt må anses for finansiel leasing, på løbende ydelser, der angår perioden efter dekretdagen, i det omfang fordringshaveren ikke kan godtgøre, at ydelserne må sidestilles med afdrag. 1. pkt. gælder ikke renter af krav og løbende ydelser, der er omfattet af §§ 93 eller 94.”

22. I § 110, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

”Er der umiddelbart før konkursen til brug for en rekonstruktionsbehandling efter afsnit IA tilvejebragt materiale som nævnt i § 13 b, kan dette materiale lægges til grund, således at der kun redegøres for senere ændringer”.

23. § 112 affattes således:

”§ 112. Den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, kan på begæring af kurator skaffe denne adgang til boets lejemål og faste ejendomme, der benyttes af skyldneren, samt udsætte skyldneren af disse.

Stk. 2. Den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, kan endvidere sætte kurator i besiddelse af aktiver, forretningspapirer og -materiale, der tilhører boet, hvis begæringen herom fremsættes senest 4 uger efter konkursdekretets afsigelse.

Stk. 3. Retsplejelovens kapitel 55 med undtagelse af § 598, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse.”

24. § 128 affattes således:

”§ 128. Skifteretten skal i bekendtgørelsen om konkurs, jf. § 109, opfordre enhver, der har en fordring eller andet krav mod skyldneren, til inden fire uger at anmelde dette over for kurator. I bekendtgørelsen kan optages meddelelse om, at anmeldelser, der er foretaget under en forudgående rekonstruktionsbehandling, likvidation, indledt gælds-sanerings-sag eller anden gældsordning, vil blive taget i betragtning uden fornyet anmeldelse.”

25. I § 136 indsættes som *stk. 3*:

”Stk. 3. Hvis en sag, der er anlagt efter § 12 k, stk. 3 eller 4, ikke er afgjort ved konkursdekretets afsigelse, kan konkursboet kræve at indtræde i søgsmålet i fordringshavers sted. Sagen udsættes, indtil konkursboet har taget stilling. Uanset om boet indtræder i sagen, bestemmes det i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der heraf afholder sagens rimelige omkostninger og indbetaler resten til boet.”

26. § 143 affattes således:

”§ 143. Viser det sig under boets behandling, at den sikkerhed, der er eller kan kræves stillet efter § 27, ikke er tilstrækkelig til at dække yderligere omkostninger ved boets behandling, og er boets midler ikke tilstrækkelige til at dække disse omkostninger, sluttes boet snarest muligt på en dertil særlig indkaldt skiftesamling. Dette gælder dog ikke, i det omfang en fordringshaver stiller sikkerhed for yderligere omkostninger.”

27. § 144, stk. 1, affattes således:

”Fremlægger skyldneren efter udløbet af anmeldelsesfristen samtykke fra samtlige fordringshavere eller bevis for, at de er fyldestgjort, sluttes boet straks, og dets aktiver udleveres til skyldneren med fradrag af omkostningerne ved boets behandling.”

28. Afsnit III ophæves.

29. § 208, stk. 3, affattes således:

”Stk. 3. Genpart af bekendtgørelsen sendes straks til alle fordringshavere, som er eller bliver skifteretten bekendt.”

30. I § 208 indsættes som *stk. 5*:

”Stk. 5. Skifteretten sender straks efter gældssaneringssagens indledning meddelelse herom til virksomhedspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 c, og fordringspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 d.”

31. I § 208 b, stk. 4, nr. 2, indsættes efter ”tvangsakkord”: ”som led i en rekonstruktion”.

32. § 216, stk. 4, 3. pkt., affattes således:

”Kan et afdrag på en fordring ikke betales, fordi fordringen er omtvistet eller afhængig af en endnu ikke opfyldt betingelse, kan skifteretten bestemme, at beløbet skal indsættes på en særlig konto i bank eller sparekasse.”

33. § 217 affattes således:

”§ 217. Indledes der rekonstruktionsbehandling, udsættes behandlingen af sagen om gældssanering.

Stk. 2. Indgår tvangsakkord som led i stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag, bortfalder gældssaneringssagen.

34. § 223 ophæves, og i stedet indsættes:

”§ 223. Senest på det møde, der er nævnt i § 215, kan enhver fordringshaver, der omfattes af gældssaneringskendelsen, stille forslag om anlæg af omstødelsessag.

Stk. 2. Ved afstemningen om anlæg af omstødelsessag giver fordringer stemme i det omfang, de berøres af gældssaneringen uden at bortfalde ved denne. En fordring giver stemme, selv om fordringshaveren har indvilliget i at stå tilbage for de øvrige fordringshavere. Den begunstigede og skyldnerens nærstående har ikke stemmeret.

Stk. 3. De fordringshavere, hvis fordringer er bestridt, deltager foreløbig i afstemningen om anlæg af omstødelsessag. Viser afstemningen, at disse stemmer vil være afgørende for udfaldet, bestemmer skifteretten, hvilke af dem der skal komme i betragtning ved afstemningen og for hvilke beløb.

Stk. 4. Stemmeafgivning anses for opretholdt under senere afstemninger om samme spørgsmål, medmindre stemmen tilbagekaldes

Stk. 5. Vedtages sagsanlæg, og er der efter skifterettens skøn tilstrækkelig sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, kan skifteretten beskikke en advokat til at føre sagen. Skifteretten fastlægger omfanget af advokatens rettergangsfuldmagt og træffer

herunder bestemmelse om, hvilke anliggender, der skal forelægges et kreditormøde. Advokatens honorar fastsættes af den ret, hvor omstødsessagen anlægges.

Stk. 6. §§ 119, stk. 1, 120, stk. 2, 121 og 123 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 7. Omstødsessag skal anlægges senest fire uger efter gældssaneringskendelsens afsigelse.

§ 223 a. Træffes der ikke bestemmelse om sagsanlæg efter § 223, kan enhver fordringshaver selv anlægge sag, hvis fordringshaveren giver meddelelse herom senest på det møde, der er nævnt i § 215. § 223, stk. 7, finder tilsvarende anvendelse.”

35. I § 230 ændres ”får stadfæstet en tvangsakkord” til: ”får stadfæstet en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord”.

36. I § 238, *stk. 1*, ændres ”tilsyn” til: ”rekonstruktør”.

37. I § 238 indsættes som *stk. 5*:

”*Stk. 5.* En person, der beskikkes som tillidsmand i medfør af § 11 a, stk. 1, må ikke have været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning og må ikke virke som forretningsmæssig rådgiver eller revisor for skyldneren i en periode på to år efter at have afsluttet hvervet som tillidsmand.”

38. I § 239 ændres ”tilsyn” til: ”rekonstruktør”.

39. § 249 affattes således:

”**§ 249.** Skifterettens afgørelser efter § 8, § 13 d, § 21, § 113, stk. 2, § 115, stk. 2, §§ 120-122, § 223, stk. 4, § 223, stk. 7, jf. 120, stk. 2, og § 121, samt § 232, stk. 3, kan ikke indbringes for højere ret.”

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. oktober 2009, foretages følgende ændring:

1. I § 520 indsættes som *stk. 3*:

”*Stk. 3.* *Stk. 1* finder ikke anvendelse, hvis skyldnerens virksomhed er under rekonstruktionsbehandling efter reglerne i konkurslovens afsnit IA. Administration iværksat efter *stk. 2* ophører ved rekonstruktionsbehandlingens indledning.”

§ 3

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 8. september 2006, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 168 af 12. marts 2008, foretages følgende ændring:

1. I § 28, *stk. 4*, ændres ”forhandling om tvangsakkord” til: ”rekonstruktionsbehandling efter konkurslovens afsnit IA”.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den ...

Stk. 2. Anmeldelser om betalingsstandsning og begæringer om åbning af tvangsakkordforhandling, der er indgivet til skifteretten før lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 3. Konkurslovens § 14, *stk. 2*, 5. pkt., som indsat ved denne lovs § 1, nr. 11, finder alene anvendelse for aftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

22.2. Bemærkninger til lovudkastets enkelte bestemmelser

Til § 1 (konkursloven)

Til nr. 1 (§ 1)

Bestemmelsen i konkurslovens § 1 om fastlæggelsen af fristdagen foreslås nyaffattet som konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion. Herudover foreslås der foretaget enkelte redaktionelle ændringer i bestemmelsen.

Forslaget til *stk. 1*, fastslår, at der ved fristdagen forstås det tidligste af følgende tidspunkter: den dag, da skifteretten modtog begæring om rekonstruktionsbehandling, gældssanering eller konkurs (nr. 1), dagen for skyldnerens død, hvis dødsboet behandles efter reglerne om insolvente boer, jf. §§ 69-72 i lov om skifte af dødsboer (nr. 2) eller dagen for beslutningen om likvidation eller tvangsopløsning af et aktieselskab eller anpartsselskab, hvis skifteretten inden tre måneder efter denne beslutning modtager begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs (nr. 3). Det foreslås som noget nyt, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning medtages i nr. 3. Forslaget herom er imidlertid en lovfæstelse af gældende ret, jf. U 1996.90 H.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den hidtidige bestemmelse i § 1 med den ændring, at der ved fastlæggelsen af fristdagen fremover skal lægges vægt på tidspunktet for modtagelse af en begæring om rekonstruktionsbehandling i stedet for tidspunktet for anmeldelse af betalingsstandsning.

Forslaget til *stk. 2* indebærer, at tilbagekaldes eller afslås en begæring om rekonstruktionsbehandling, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis skifteretten inden tre uger efter tilbagekaldelsen eller afslaget modtager begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering. Tilsvarende gælder, hvis en rekonstruktionsbehandling ophører, og der inden 3 uger efter ophøret modtages en begæring om konkurs eller gældssanering.

Det følger af lovudkastets § 15, stk. 3, at skifteretten ved ophøret af en rekonstruktionsbehandling samtidig skal træffe bestemmelse om, at skyldneren tages under konkursbehandling, hvis skyldneren er insolvent. I dette tilfælde følger det af stk. 1, nr. 1, at fristdagen i konkursboet er dagen for indledningen af rekonstruktionsbehandlingen. Det er en konsekvens heraf, at stk. 2 alene vil have et meget begrænset anvendelsesområde. I praksis vil bestemmelsen således formentlig alene være relevant i de tilfælde, hvor en rekonstruktionsbehandling ophører efter § 15, stk. 1, nr. 1, fordi skyldneren ikke er insolvent, men hvor det efterfølgende – og inden for fristen på 3 uger – viser sig, at dette alligevel var tilfældet.

I *stk. 3* fastslås det, at tilbagekaldes eller afslås en konkursbegæring, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis skifteretten inden tre uger efter tilbagekaldelsen eller afslaget modtager en begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den hidtidige bestemmelse i § 1, stk. 5, med den ændring, at der i tilfælde, hvor fristdagen er afhængig af anmeldelse af betalingsstandsning, fremover skal lægges vægt på tidspunktet for modtagelse af en begæring om rekonstruktionsbehandling. Endvidere udgår henvisningen til akkordforhandling som konsekvens af, at reglerne om tvangsakkord i konkurslovens afsnit III l foreslås ophævet og erstattet af lovudkastets regler om rekonstruktionsbehandling.

I forslaget til *stk. 4* fastslås det, at selv om en begæring om gældssanering ikke fører til kendelse om gældssanering, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling modtages inden tre uger efter, at begæringen blev tilbagekaldt eller gældssanering blev nægtet. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den hidtidige bestemmelse i § 1, stk. 4, med den ændring, at henvisningen til begæring om akkordforhandling foreslås erstattet af en henvisning til en begæring om rekonstruktionsbehandling. Den foreslåede ændring

er en konsekvens af, at reglerne om tvangsakkord i konkurslovens afsnit III l foreslås ophævet og erstattet af lovudkastets regler om rekonstruktionsbehandling.

Til nr. 2-10 (§§ 3-9)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling.

Til nr. 11 (Afsnit IA)

Det foreslås at ophæve de gældende regler om betalingsstandsning i konkurslovens kapitel 2 og i stedet indsætte et nyt afsnit IA om rekonstruktion, der består af kapitel 2 – 2 f.

Til kapitel 2 (om indholdet af en rekonstruktion)

Til § 10

Bestemmelsen handler om, hvad der kan indgå i en rekonstruktion efter lovudkastets afsnit IA.

En rekonstruktion skal efter den foreslåede bestemmelse mindst indeholde enten en rekonstruktion af skyldneren selv i form af en tvangsakkord eller en rekonstruktion af (en del af) skyldnerens virksomhed ved, at denne overtages af andre som led i en virksomhedsoverdragelse.

En rekonstruktion, der ikke indeholder mindst ét af disse elementer, vil således ikke kunne behandles efter lovudkastets afsnit IA.

Begreberne ”tvangsakkord” og ”virksomhedsoverdragelse” er nærmere fastlagt i lovudkastets §§ 10 a og 10 b.

Der er efter forslaget ikke noget til hinder for, at en rekonstruktion kan indeholde både en tvangsakkord og en virksomhedsoverdragelse. Det vil f.eks. kunne være hensigtsmæssigt, hvis rekonstruktionen indebærer en overdragelse af hele skyldnerens virksomhed, og det samtidig besluttet at akkordere de fordringer, der ikke kan dækkes af provenuet fra virksomheden.

Bestemmelsen giver også mulighed for, at andre tiltag end tvangsakkord og virksomhedsoverdragelse inddrages i rekonstruktionen. Det kan f.eks. dreje sig om en beslutning om at indsætte en ny ledelse i virksomheden, en udvidelse af aktiekapitalen eller en reduktion af antallet af ansatte samt en aftale med tredjemand om samhandel på visse nærmere vilkår.

Om den retlige betydning af, at sådanne yderligere elementer omfattes af en afgørelse om rekonstruktion, henvises til de foreslåede regler i kapitel 2 d og bemærkningerne til disse bestemmelser.

Der henvises til kapitel 20.1.2.1.

Til § 10 a

Bestemmelsen handler om, hvad der kan bestemmes ved en tvangsakkord.

Bestemmelsen viderefører i vidt omfang de gældende regler i §§ 157, 158 og 162. Kravet om, at der i en tvangsakkord skal være en mindstedividende på 10 pct., jf. § 161 foreslås ikke videreført. Om baggrunden herfor henvises til kapitel 20.1.2.2.

Stk. 1, 1. og 2. pkt., svarer med sproglige ændringer i det væsentlige til den gældende § 157, idet det dog er fundet uforholdent at medtage de særlige udtryk ”almindelig tvangsakkord”, ”moratorium” og ”likvidationsakkord” i lovteksten. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer hermed.

Efter den gældende § 157, nr. 2, fastlægges en likvidationsakkord som en fordeling af skyldnerens formue eller en del af denne mellem hans fordringshavere mod, at skyldneren frigøres for den del af gælden, som ikke bliver dækket. Da likvidationsakkord i realiteten er en almindelig tvangsakkord, hvorefter der sker en procentvis nedsættelse af den ikke-fortrinsberettigede gæld, der er betinget af en hel eller delvis realisering af skyldnerens aktiver, foreslås dette fastsat i lovteksten, jf. forslaget til stk. 1, 3. pkt. En konsekvens heraf er, at bestemmelsen også tillader en likvidationsakkord, hvorefter skyldneren ikke nødvendigvis frigøres for al gæld, der ikke dækkes af aktivernes værdi.

Stk. 2 fastlægger, hvilke fordringer en tvangsakkord ikke kan omfatte og svarer i vidt omfang til den gældende bestemmelse i § 158.

Efter § 158, stk. 1, omfatter akkorden fordringer, der er stiftet inden akkordforhandlingens åbning. Fordringer, der er stiftet senere, omfattes således ikke af akkorden.

I forslaget til stk. 2, *nr. 1* findes en tilsvarende bestemmelse, idet det dog foreslås, at tvangsakkorden ikke kan omfatte fordringer, der er stiftet efter skifterettens modtagelse af rekonstruktionsforslag, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord. Efter Konkursrådets opfattelse svarer dette tidspunkt bedst til skæringstidspunktet efter den gældende bestemmelse, fordi skyldnerens begæring om åbning af tvangsakkordforhandling efter § 166, stk. 1, nr. 1, skal bilægges akkordforslaget.

En bestemmelse, der svarer til den gældende § 158, stk. 2, nr. 1, om, i hvilket omfang pantefordringshavere omfattes af tvangsakkorden, foreslås endvidere medtaget i forslaget til stk. 2, *nr. 2*. Bestemmelsen indebærer, at pantefordringer ikke omfattes af tvangsakkorden, i det omfang pantet strækker til. Pantehaverne bindes derimod af tvangsakkorden, for så vidt angår den del af deres personlige fordring, som ikke dækkes af pantet. Det følger endvidere af den foreslåede bestemmelse, at skifteretten kan træffe afgørelse om bindende vurdering i det omfang, dette følger af lovudkastets

§ 12 e. Om adgangen til at træffe afgørelse om bindende vurdering henvises i øvrigt til lovudkastets § 12 e og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det er ikke nødvendigt at medtage en regel svarende til den gældende § 158, stk. 1, nr. 3, hvorefter gældsforpligtelser, som skyldneren før tvangsakkordforhandlingens åbning har pådraget sig med samtykke fra tillidsmændene til at fortsætte sin forretning, falder uden for en tvangsakkord. Det skyldes, at en sådan situation ikke vil kunne opstå i rekonstruktion, fordi rekonstruktør og tillidsmand efter lovudkastets § 11 a skal udpeges af skifteretten ved rekonstruktionsbehandlingsindledningen.

Forslaget til *stk. 3* svarer til den gældende § 162, stk. 2, hvorefter uforfaldne fordringer kan kræves betalt samtidig med andre fordringer, idet det dog er præciseret, at dette kun gælder for fordringer, der er omfattet af akkorden.

Der henvises til kapitel 20.1.2.2.

Til § 10 b

Bestemmelsen handler om virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktion efter lovudkastets afsnit IA.

Forslaget til *stk. 1* indebærer, at en virksomhedsoverdragelse kan gå ud på en hel eller delvis overdragelse til eje af skyldnerens igangværende virksomhed.

Efter bestemmelsen skal der være tale om *overdragelse til eje*. Det er således en betingelse, at erhververen bliver ejer af virksomheden eller en del af denne, mens ”overdragelse” ved aftaler om f.eks. leje, leasing eller pantsætning ikke omfattes. Er denne betingelse opfyldt, er det derimod uden betydning, hvordan overdragelsen sker, herunder om virksomheden overdrages med eller uden vederlag.

Ikke enhver overdragelse af en skyldners aktiver kan anses for en delvis overdragelse af virksomheden. Det skyldes, at formålet med rekonstruktion i form af virksomheds-overdragelse som nævnt er at sikre overlevelsen af en økonomisk aktiv virksomhed – og ikke blot frasalg af virksomhedens aktiver. Det fastsættes derfor, at der ved en delvis overdragelse af skyldnerens virksomhed forstås en overdragelse af en økonomisk enhed, der bevarer sin identitet, og som er organiseret med henblik på udøvelse af en økonomisk aktivitet.

Den foreslåede bestemmelse svarer i vidt omfang til artikel 1, stk. 1, litra a, i direktiv 2001/23/EF af 12. marts 2001 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder eller bedrifter eller af dele af virksomheder eller bedrifter, som gennemført ved lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (lovbekendtgørelse nr. 710 af 20. august 2002). Praksis efter denne lov vil derfor kunne være af betydning. Der vil således navnlig skulle lægges vægt på, om virksomheden efter en helhedsvurdering har bevaret sin identitet. Ved vurderingen skal der efter forslaget tages hensyn til alle de faktiske omstændigheder omkring overdragelsen, herunder hvilken form for virksomhed der er tale om, hvorvidt der er sket en overførsel af de materielle aktiver som f.eks. bygninger og løsøre, værdien af de immaterielle aktiver på tidspunktet for overførslen, hvorvidt den nye indehaver har overtaget størstedelen af arbejdsstyrken, om kundekredsen overføres, samt i hvor høj grad aktiviteterne før og efter overførslen er de samme, og hvor længe disse eventuelt har været indstillet. Derimod vil det være uden betydning, om den overdragne del af virksomheden kun er af en sekundær eller accessorisk betydning for den overdragende virksomhed. Rekonstruktøren bør ved vurderingen af, om der foreligger en virksomhedsoverdragelse, der omfattes af § 10 b, være opmærksom på, at kriterierne efter denne bestemmelse kan afvige fra den momsretlige praksis om, hvornår der foreligger en (momsfri) virksomhedsoverdragelse. Der henvises om dette spørgsmål til kapitel 20.1.2.3.

I *stk. 2* foreslås det i *1. pkt.*, at en virksomhedsoverdragelse kan omfatte gensidigt bebyrdende aftaler, der på overdragelsestidspunktet er videreført efter lovudkastets § 12 o.

Om betingelserne for og retsvirkningerne af en sådan overdragelse henvises til lovudkastets § 14 c, *stk. 2*, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

I *stk. 2, 2. pkt.* foreslås det, at aftaler med ansatte kan overdrages, i det omfang det er foreneligt med lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. Bestemmelsen præciserer, dels at en virksomhedsoverdragelse efter reglerne om rekonstruktion ikke ændrer den ansattes retsstilling efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, dels at overdragelse af aftaler med ansatte i medfør af loven efter omstændighederne kan ske, uanset at aftalen – således som det i øvrigt er en betingelse for debitorskifte som led i en virksomhedsoverdragelse, jf. lovudkastets § 14 c, *stk. 2*, ikke er videreført under rekonstruktionsbehandlingen.

Bestemmelsen har ikke til formål at udvide skyldnerens adgang til debitorskifte.

Der henvises til kapitel 20.1.2.3.

Til § 10 c

Bestemmelsen lovfæster et generelt lighedsprincip ved rekonstruktion.

Det foreslås således fastsat, at fordringshavere skal behandles ligeligt, medmindre de samtykker i en mindre gunstig behandling eller andet følger af lovens øvrige bestemmelser. Bestemmelsen viderefører den gældende § 160 om tvangsakkord.

Hvis en rekonstruktion indeholder bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, vil bestemmelsen herom gælde for alle fordringshavere, hvorimod det følger af lovudkastets § 10 a, *stk. 2*, at en række fordringer ikke omfattes af en tvangsakkord.

Det er en konsekvens af lighedsprincippet, at en virksomhedsoverdragelse som led i en rekonstruktion alene kan omfatte gæld til en fordringshaver, hvis dette sker i overensstemmelse med konkursordenen. Det indebærer, at overdragelsen ikke må medføre en mindre gunstig behandling af andre fordringshavere i samme konkursklasse, og at fordringshavere i højere konkursklasser skal være sikret fuld dækning. Undtagelse kan således alene gøres herfra, hvis de berørte fordringshavere, det vil sige de fordringshavere, der stilles dårligere, end de ville være blevet i henhold til konkursordenen, samtykker i en mindre gunstig behandling.

Der henvises til kapitel 20.1.2.

Til kapitel 2 a (Indledning af rekonstruktionsbehandling)

Til § 11

Bestemmelsen handler om indgivelse af begæring om rekonstruktionsbehandling.

Forslaget til *stk. 1* fastslår, at en skyldner, der er insolvent, skal tages under rekonstruktionsbehandling, når det begæres af skyldneren eller en fordringshaver.

I bestemmelsen henvises der til konkurslovens § 17, stk. 2, der nærmere fastlægger, hvornår en skyldner er insolvent. Efter bestemmelsen er dette tilfældet, hvis skyldneren ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående.

Det foreslås, at §§ 18, 20 og 21, stk. 1 og 2, skal finde tilsvarende anvendelse.

Henvisningen til § 18 indebærer, at insolvens i almindelighed antages at foreligge, hvis skyldneren erkender at være insolvent, eller hvis der ved udlæg inden for de sidste 3

måneder før modtagelsen af begæringen om rekonstruktionsbehandling ikke har kunne opnås dækning hos skyldneren.

Henvisningen til § 20 indebærer, at en fordringshaver ikke kan forlange skyldneren undergivet rekonstruktionsbehandling, hvis den pågældende fordring 1) er sikret ved betryggende pant i skyldnerens ejendom, 2) af tredjemand er sikret ved betryggende pant og begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling strider mod vilkårene for sikkerhedsstillelsen, eller 3) er uforfalden og af tredjemand er eller tilbydes sikret ved betryggende pant. Ligestillet med pant er efter stk. 2 anden tilsvarende sikkerhed. Ligestillet med pant i tredjemands ejendom er sikker selvskyldnerkaution.

Henvisningen til § 21, stk. 1, indebærer, at skifteretten bestemmer, hvilken begæring der først skal behandles, hvis der samtidig er indgivet flere begæringer om rekonstruktionsbehandling.

Henvisningen til § 21, stk. 2, indebærer, at rekonstruktionsbehandling anses for at være begæret på den dag, da den første begæring indkom til skifteretten, jf. § 1.

Bestemmelsen i stk. 1 bygger på den gældende § 10, stk. 1, om anmeldelse af betalingsstandsning, men adskiller sig på navnlig to punkter fra denne bestemmelse.

For det første foreslås det, at der skal fremsættes begæring om rekonstruktionsbehandling frem for anmeldelse heraf, som det er tilfældet ved betalingsstandsning. Den ændrede terminologi skal ses i lyset af rådets forslag om, at fordringshavere skal kunne begære en skyldner undergivet rekonstruktionsbehandling, og at der ved skifterettens stillingtagen til en sådan begæring, skal foretages en prøvelse af, om kravene for at indlede rekonstruktionsbehandling er opfyldt (det vil sige, at skyldneren skal være insolvent, og at fordringshaveren skal have et krav mod skyldneren). Fremsættes begæringen om rekonstruktionsbehandling af skyldneren, vil der på grund af § 18, jf. nærmere nedenfor, som hovedregel ikke være anledning til at gå ind på en sådan prøvelse,

sml. praksis efter den gældende § 10, stk. 1, om anmeldt betalingsstandsning, der er omtalt i kapitel 6.1.1.

For det andet stilles der krav om, at skyldneren skal være insolvent, jf. konkurslovens § 17, stk. 2. Dette svarer til betingelserne for at indlede konkursbehandling, men adskiller sig fra § 10, stk. 1, om anmeldelse af betalingsstandsning, der efter sin ordlyd alene forudsætter, at skyldneren ikke mener sig i stand til at opfylde sine forpligtelser. Rekonstruktion giver i væsentlig grad fordringshaverne tilsvarende muligheder for at råde over skyldnerens virksomhed og for at regulere skyldnerens aftaler med f.eks. ansatte og leverandører som i konkurs. Konkursrådet finder på den baggrund, at betingelserne for at indlede rekonstruktionsbehandling og konkursbehandling bør være identiske, således at alternativet til rekonstruktionsbehandling i alle tilfælde ville kunne have været en konkursbehandling. Det foreslås derfor, at det skal være en betingelse for at indlede en rekonstruktionsbehandling, at skyldneren skal være insolvent. I overensstemmelse hermed foreslås det endvidere, at formodningsreglen i konkurslovens § 18 skal finde anvendelse.

Det fremgår af bestemmelsen, at begæring om rekonstruktionsbehandling kan indgives af skyldneren eller en fordringshaver. Om baggrunden for, at en fordringshaver skal have adgang til at begære rekonstruktionsbehandling, henvises til kapitel 6.2.1.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, gælder som udgangspunkt de almindelige selskabsretlige regler om, hvem der kan handle på vegne af, forpligte og tegne selskabet mv., herunder indgive begæring om rekonstruktionsbehandling. Der kan herom henvises til Lars Lindencrone Petersen og Anders Ørgaard, Konkursloven med kommentarer, 10. udg., 2005, s. 209f, og Torben Kuld Hansen og Lars Lindencrone Petersen, Konkursprocesret, 2009, s. 25f.

Hvis den juridiske person er undergivet offentligt tilsyn, vil det kunne følge af lovgivningen herom, at den juridiske person skal underrette tilsynsmyndigheden om begæringen om rekonstruktionsbehandling.

Stk. 2, 1. pkt., indebærer, at en begæring om rekonstruktionsbehandling skal indeholde forslag til beskikkelse af en eller flere rekonstruktører og en regnskabskyndig tillidsmand samt en erklæring fra de pågældende om, at de er villige til at lade sig beskikke og opfylder habilitetsbetingelserne i § 238. Bestemmelsen bygger på den gældende § 10, stk. 2, om beskikkelse af tilsyn under en anmeldt betalingsstandsning.

Habilitetskravene er som udgangspunkt identiske med de hidtidige krav. Dog foreslås det i et nyt stykke 5 i § 238 (lovudkastets § 1, nr. 30) fastsat, at en person, der beskikkes som tillidsmand i medfør af § 11 a, stk. 1, må ikke have været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i to år forud for rekonstruktionsbehandlingens indledning og må ikke virke som forretningsmæssig rådgiver eller revisor for skyldneren i en periode på to år efter at have afsluttet hvervet som tillidsmand. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 238, stk. 5 (lovudkastets § 1, nr. 30) og til kapitel 7.2.3.2.

I overensstemmelse med den gældende bestemmelse i § 10, stk. 2, 3. pkt., fastslås det endvidere, at en begæring, der ikke indeholder forslag til beskikkelse af en rekonstruktør eller tillidsmand, er uden virkning. Dette vil navnlig indebære, at begæringen ikke kan danne grundlag for fastsættelse af en fristdag, jf. konkurslovens § 1, stk., 1, nr. 1, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 1.

I stk. 2, 2. pkt., foreslås det, at bestemmelsen i konkurslovens § 22, stk. 1, endvidere skal finde anvendelse, når begæringen om rekonstruktionsbehandling er indgivet af skyldneren. Henvisningen hertil indebærer, at skyldneren skal vedlægge sin begæring om rekonstruktionsbehandling en opgørelse over aktiver og passiver samt en liste over fordringshavere. Reglen gælder kun ved skyldnerens egen begæring om rekonstruktionsbehandling.

onsbehandling. Hvis opgørelsen eller listen mangler eller er mangelfuld, kan skifteretten meddele skyldneren en frist – i almindelighed ikke ud over en uge – til at fremskaffe oplysningerne, jf. konkurslovens § 8.

I overensstemmelse med konkurslovens § 7, således som denne bestemmelse foreslås ændret ved lovudkastets § 1, nr. 4, skal en begæring om rekonstruktionsbehandling endvidere indgives skriftligt, ligesom den så vidt muligt skal angive skyldnerens fulde navn, personnummer og bopæl, det navn, hvorunder skyldneren eventuelt driver forretning (firma), skyldnerens erhvervsgren, samt hvorfra skyldnerens erhvervsvirksomhed drives. Er skyldneren et aktie- eller anpartsselskab, skal registreringsnummeret så vidt muligt angives. Manglende overholdelse af pligterne i § 7 fører ikke uden videre til afvisning af rekonstruktionsbegæringen, idet skifteretten også i dette tilfælde kan give en kort udsættelse efter konkurslovens § 8 til at fremskaffe sådanne manglende oplysninger. Hvis skyldneren og fordringshaveren efter en sådan udsættelse fortsat ikke har fremlagt de nævnte oplysninger, vil skifteretten efter omstændighederne kunne afslå at indlede rekonstruktionsbehandling. Afslås en begæring om rekonstruktionsbehandling, regnes dagen for modtagelsen af begæringen dog for fristdag, hvis skifteretten inden tre uger efter tilbagekaldelsen eller afslaget modtager begæring om rekonstruktionsbehandling, gældssanering eller konkurs, jf. forslaget til 1, stk. 2 (lovudkastets § 1, nr. 1).

Bestemmelsen i *stk. 3* handler om skifterettens behandling af en skyldners begæring om rekonstruktion.

Det foreslås, at skifteretten efter at have modtaget begæringen straks skal indlede rekonstruktionsbehandlingen. Skifteretten skal således straks, og uden at der er behov for at holde møde med fordringshaverne, beskikke en eller flere rekonstruktører og en tillidsmand for skyldneren. Dette svarer i det væsentlige til den gældende § 11, stk. 1, om beskikkelse af et tilsyn for skyldneren ved anmeldt betalingsstandsning.

Bestemmelsen i forslaget til *stk. 4* vedrører skifterettens behandling af en rekonstruktionsbegæring, der er fremsat af en kreditor.

Stk. 4, 1. pkt. fastslår, at skifteretten på grundlag af en begæring indgivet af en fordringshaver kan beslutte at indlede rekonstruktionsbehandling straks, hvis skyldneren har samtykket i begæringen. Dette svarer i det væsentlige til den foreslåede udformning af *stk. 3* om skyldnerens begæring om rekonstruktionsbehandling. Heller ikke i denne situation skal der holdes et møde med skyldneren og/eller fordringshaverne, før skifteretten træffer beslutning om indledning af rekonstruktionsbehandlingen. Finder retten, at det vil være hensigtsmæssigt at afholde et retsmøde, vil retten kunne indkalde hertil.

Hvis skyldnerens samtykke ikke foreligger, foreslås det i *stk. 4, 2.-4. pkt.*, at skifteretten skal forkynde begæringen for skyldneren og samtidig indkalde skyldneren til et møde i skifteretten med henblik på, at retten på mødet kan tage stilling til, om rekonstruktionsbehandling skal indledes. Skifteretten skal således ikke indhente oplysning om skyldnerens holdning til begæringen, inden den indkalder til mødet.

Hvis skyldneren inden mødet meddeler samtykke til indledning af rekonstruktionsbehandlingen, vil skifteretten kunne træffe beslutning herom uden at afholde møde.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, gælder de almindelige selskabsretlige regler om, hvem der kan handle på vegne af, forpligte og tegne selskabet mv. Der henvises til Lars Lindenkrone Petersen og Anders Ørgaard, Konkursloven med kommentarer, 10. udg., 2005, s. 209f., og Torben Kuld Hansen og Lars Lindenkrone Petersen, Konkursprocesret, 2009, s. 25f

Det foreslås, at konkurslovens § 23 om blandt andet forkyndelse og udeblivelsesvirkning og § 23 a om udsættelse af mødet på grund af lovligt forfald skal finde tilsvarende anvendelse.

Henvisningen til § 23 indebærer, at en fordringshavers begæring om rekonstruktionsbehandling skal angive de omstændigheder, hvorpå begæringen støttes, og at begæringen skal indgives i to eksemplarer, jf. stk. 1. Det følger af § 23, stk. 2, at skifteretten straks skal lade begæringen forkynde for skyldneren og samtidig med mindst aftens varsel skal indkalde skyldneren og vedkommende fordringshaver til et møde i skifteretten. Mødet i skifteretten bør så vidt muligt afholdes senest tre dage efter konkursbegæringens modtagelse. Efter § 23, stk. 3, kan forkyndelse af begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling undlades, hvis skyldneren på anden måde er gjort bekendt med den. Udebliver fordringshaveren fra mødet, anses begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling for bortfaldet, jf. § 23, stk. 4. Det følger af § 23, stk. 5, at skifteretten kan tillægge skyldnerens udeblivelse uden lovligt forfald eller hans undladelse af at give fyldestgørende svar på skifterettens spørgsmål betydning som bevis for rigtigheden af fordringshaverens anbringender. Finder skifteretten i særlige tilfælde ikke på forsvarlig måde at kunne træffe afgørelse i spørgsmålet om indledning af rekonstruktionsbehandling uden skyldnerens tilstedeværelse, kan skifteretten bestemme, at skyldneren skal fremstilles af politiet.

Henvisningen til § 23 a indebærer, at skifteretten kan give en kort udsættelse med behandlingen af en begæring om indledning af rekonstruktionsbehandling, hvis fordringshaveren eller skyldneren har lovligt forfald, eller ganske særlige omstændigheder i øvrigt taler for det.

I *stk. 5* foreslås det, at en fordringshavers begæring om indledning af rekonstruktionsbehandling skal anses for en konkursbegæring, der straks behandles, hvis en skyldner, der er en fysisk person, ikke senest på mødet i skifteretten samtykker i begæringen om indledning af rekonstruktionsbehandling.

Baggrunden for forslaget om en sådan ”vetoret” for fysiske personer er navnlig, at fysiske personer efter en endt rekonstruktion vil hæfte personligt for omkostningerne ved

gennemførelsen af en eventuel fejlslagen rekonstruktion. Juridiske personers hæftelse er derimod i almindelighed begrænset til selskabskapitalen, hvorved yderligere gæld i et insolvent selskab i form af rekonstruktionsomkostninger primært kommer til at belaste selskabets fordringshavere. Fysiske personer bør på den baggrund have mulighed for at indstille virksomhedsdriften ved en konkurs og dermed undgå risikoen for at pådrage sig yderligere gæld. Det samme hensyn gør sig gældende, hvis skyldneren er en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser, det vil sige typisk interessentskaber og kommanditselskaber.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at skyldneren på den ene side gør indsigelse mod, at betingelserne for at indlede rekonstruktionsbehandlingen er opfyldt, og på den anden side meddeler samtykke til behandlingen, hvis skifteretten uanset skyldnerens indsigelse finder, at dette er tilfældet.

Hvis begæringen om rekonstruktionsbehandling på grund af skyldnerens nægtelse af samtykke skal anses for en konkursbegæring, skal konkursbegæringen behandles straks. Formålet hermed er at undgå, at skyldneren ved at protestere mod rekonstruktionsbehandlingen kan trække sagen i langdrag ved at tvinge fordringshaveren til at begynde forfra med at indgive en konkursbegæring og indkalde til et nyt møde. Bestemmelsen indebærer alene, at der straks skal finde en behandling af konkursbegæringen sted, men ikke at skyldneren automatisk skal erklæres konkurs. Dette vil afhænge af, om de almindelige konkursbetingelser er opfyldt. Efter omstændighederne kan der være behov for at udsætte afgørelsen herom med henblik på, at parterne kan procedere dette spørgsmål. Hvis fordringshaveren ikke ønsker sagen behandlet som et konkursbegæring, kan begæringen tilbagekaldes efter § 21, stk. 3.

Der foreslås ikke en tilsvarende regel for skyldnere, der er kapitalselskaber. Baggrunden herfor er, at afgørelsen om indledning af rekonstruktionsbehandling efter lovudkastet kan træffes uden samtykke fra selskabets ledelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* kan rekonstruktionsbegæringen ikke tilbagekaldes efter rekonstruktionsbehandlings indledning.

Bestemmelsen er videregående end den gældende regel i § 16 e, hvorefter en anmeldt betalingsstandsning ophører, hvis skyldneren tilbagekalder anmeldelsen, og den gældende regel i § 21, stk. 3, hvorefter en konkursbegæring kan tilbagekaldes, indtil endeligt konkursdekret er afsagt.

Bestemmelsen skal læses i sammenhæng med lovudkastets § 15, hvor der er fastsat regler om, i hvilke tilfælde rekonstruktionsbehandlingen ophører. Rekonstruktionsbehandlings ophør medfører, at skyldneren tages under konkursbehandling, medmindre rekonstruktionsbehandlings ophør skyldes, at skyldneren er eller er blevet solvent.

Efter bestemmelsen er det afgørende tidspunkt indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, det vil sige tidspunktet for skifterettens beslutning herom. Det gælder også, selv om skifterettens beslutning om at indlede rekonstruktionsbehandlingen er kærret. Har skifteretten nægtet at indlede rekonstruktionsbehandling, men finder landsretten, at betingelserne herfor er opfyldt, må sagen hjemvises til fornyet behandling ved skifteretten.

Der henvises til kapitel 6.2.

Til § 11 a

Bestemmelsen handler om beskikkelse af rekonstruktør og tillidsmand og om sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen mv.

Bestemmelsen i *stk. 1, 1. pkt.*, indebærer, at skifteretten ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen skal beskikke en eller flere rekonstruktører.

Bestemmelsen giver mulighed for at beskikke flere rekonstruktører. Dette svarer til, hvad der i konkurs gælder om kuratorbeskikkelse, jf. § 107, stk. 1, og til hvad der antages at gælde uden udtrykkelig lovhjemmel ved anmeldt betalingsstandsning. Beskikkelse af flere rekonstruktører vil navnlig kunne komme på tale ved større og mere komplicerede rekonstruktionsbehandlinger.

Det foreslås, at skifteretten, på samme måde som det kendes fra åbning af tvangsakkordforhandling, jf. den gældende § 164, tillige skal beskikke en tillidsmand for skyldneren. Baggrunden herfor er navnlig hensynet til at styrke skyldnerens og fordringshavernes tillid til validiteten og kvaliteten af det regnskabsmateriale mv., som rekonstruktionsforslaget baserer sig på. Tillidsmanden skal være regnskabskyndig og kan f.eks. være en statsautoriseret eller en registreret revisor. I modsætning til, hvad der gælder for tvangsakkord, hvor der kan beskikkes to tillidsmænd, er der navnlig af omkostningsmæssige hensyn efter lovudkastet alene adgang til at beskikke én tillidsmand for skyldneren.

Skifteretten er efter lovudkastet ikke bundet af det i begæringen indeholdte forslag til rekonstruktør eller tillidsmand, jf. stk. 1, 2. *pkt.* Dette svarer til, hvad der i forhold til beskikkelse af tilsynet gælder ved anmeldt betalingsstandsning, jf. den gældende § 11, stk. 1, 2. *pkt.* Om kravene til rekonstruktørens og tillidsmandens faglige kvalifikationer og den vurdering heraf, som skifteretten skal foretage ved beskikkelsen, henvises til kapitel 7.2.2.2 og 7.2.3.2.

Er der beskikket flere rekonstruktører, foreslås det i stk. 1, 3. *pkt.*, at disse skal varetage hvervet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet. Bestemmelsen bygger på § 107, stk. 1, 2. *pkt.*, om forholdet mellem flere kuratorer under en konkursbehandling. Skifteretten vil efter bestemmelsen blandt andet kunne bestemme, at rekonstruktørerne kun kan træffe beslutning i fællesskab, og at det i tilfælde af uenighed mellem rekonstruktørerne er én bestemt af dem, der har det afgørende ord.

Efter *stk. 2* skal skifteretten på samme måde som efter den gældende bestemmelse i konkurslovens § 11, *stk. 2*, om anmeldt betalingsstandsning straks efter indledningen af rekonstruktionen fastsætte tidspunktet for et møde med fordringshaverne.

Mødet skal holdes senest fire uger fra rekonstruktionsbehandlingens indledning. Baggrunden for denne frist er, at fordringshaverne på mødet forventes at tage stilling til rekonstruktørens forslag til rekonstruktionsplan, som de skal have tilsendt en uge før mødet. Hvis rekonstruktøren skal nå at udarbejde et tilfredsstillende forslag til en rekonstruktionsplan, kan fristen derfor efter rådets opfattelse ikke være kortere end 4 uger.

Med henblik på underretning af fordringshavere, der ikke er kendt af rekonstruktøren, foreslås det i *stk. 2, 3. pkt.*, at skifteretten straks skal indrykke en bekendtgørelse med mødeindkaldelsen i Statstidende. Hvis skyldneren er en selskab mv., der er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, skal rekonstruktøren endvidere straks registrere mødeindkaldelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2. Dele af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) (lov nr. 470 af 12. juni 2009) træder i kraft den 18. januar 2010 efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse.

Bestemmelsen indebærer ikke, at skyldneren har et krav på, at der holdes et møde med fordringshaverne inden for fristen på 4 uger. Hvis rekonstruktøren inden afholdelsen af mødet med fordringshaverne vurderer, at en videre rekonstruktionsbehandling er udsigtsløs, f.eks. på grund af nye regnskabsmæssige oplysninger fra skyldneren, bør rekonstruktøren inden udløbet af fristen på 4 uger rette henvendelse til skifteretten med henblik på, at skifteretten kan træffe bestemmelse om ophør af rekonstruktionsbehandlingen som udsigtsløs, jf. lovudkastets § 15, *stk. 1, nr. 5*.

I *stk. 3* foreslås det, at skifteretten, hvis en rekonstruktionsbehandling indledes uden samtykke fra skyldneren, straks skal træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, således at rekonstruktøren herefter råder på skyldnerens vegne. En bestemmelse efter *stk. 3* kan kun komme på tale i forhold til skyldnere, der er juridiske personer, hvor ingen af deltagerne hæfter personligt og direkte for virksomhedens forpligtelser, sml. herved også lovudkastets § 11, *stk. 5*.

Bestemmelsen i lovudkastet § 12 a, *stk. 4*, finder tilsvarende anvendelse. Henvisningen indebærer, at rekonstruktøren kan tegne virksomheden og skal lade sig registrere i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2.

Afgørelse efter *stk. 3* skal træffes *ex officio* af skifteretten straks ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at rekonstruktionsbehandlingen i disse tilfælde er iværksat uden samtykke fra skyldneren, og at der derfor ikke er grundlag for at antage, at skyldneren (selskabets hidtidige ledelse) vil medvirke til behandlingen.

Efter forslaget til *stk. 4, 1. pkt.*, er indledning af rekonstruktionsbehandling uden skyldners samtykke betinget af sikkerhedsstillelse for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen. Det forudsættes i den forbindelse, at skifteretten som udgangspunkt fastsætter et krav om sikkerhedsstillelse svarende til det, der kræves efter § 27, *stk. 1*, således som denne bestemmelse foreslås ændret ved lovudkastets § 1, nr. 19.

I *stk. 4, 2. pkt.* foreslås, at en fordringshaver, der har begæret rekonstruktionsbehandling, kun skal hæfte for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen med den stillede sikkerhed. Bestemmelsen svarer på dette punkt til § 27, *stk. 6*, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 19. Endvidere fastslås det, at hæftelsen kun aktualiseres, i det omfang omkostningerne ikke dækkes af skyldnerens midler.

Hvis omkostningerne til rekonstruktøren og tillidsmanden ikke kan dækkes af den stillede sikkerhed, vil kravene i tilfælde af skyldnerens konkurs have status som et § 94-krav. Rekonstruktøren har således en ikke-ubetydelig interesse i at sikre sig, at der løbende bliver taget stilling til størrelsen af sikkerhedsstillelsen. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at rekonstruktøren kan aftale med den rekvirerende fordringshaver, at denne ud over den lovfæstede sikkerhed indestår for rekonstruktørens krav på vederlag.

I forslaget til *stk. 5, 1. pkt.*, er det fastsat, at skifteretten efter rekonstruktørens begæring kan bestemme, at der ud over i de tilfælde, der er nævnt i *stk. 4*, skal stilles passende sikkerhed for omkostningerne ved rekonstruktørens og tillidsmandens virksomhed. Rekonstruktørens begæring vil også kunne fremsættes, hvis rekonstruktøren skønner, at der er behov for yderligere sikkerhed i forhold til den, der er stillet efter *stk. 4*. Det vil f.eks. kunne være aktuelt i tilfælde, hvor der er grund til at antage, at der ikke vil være dækning for rekonstruktørens honorar på § 94-niveau i forbindelse med en efterfølgende konkurs. Da kravet om sikkerhedsstillelse kun kan fastsættes efter rekonstruktørens begæring, vil dette krav ikke kunne stilles som betingelse for at indlede rekonstruktionsbehandlingen.

Krav om (yderligere) sikkerhed bør i almindelighed efterkommes, når rekonstruktøren begærer det, medmindre skifteretten vurderer, at skyldnerens midler utvivlsomt dækker alle § 94-krav, herunder omkostningerne til rekonstruktøren og tillidsmanden. Skifteretten vil i den forbindelse kunne anmode rekonstruktøren om at fremkomme med en erklæring om, hvor stor sikkerhedsstillelsen bør være.

Hvis kreditor ikke ønsker at stille en påkrævet yderligere sikkerhed, vil konsekvensen være, at rekonstruktionsbehandlingen afsluttes, og at skyldneren overgår til konkurs.

Efter stk. 5, 2. pkt. kan skifteretten undtagelsesvis bestemme, at omkostninger, der ikke kan dækkes af skyldnerens midler og en eventuel stillet sikkerhed, betales af statskassen. Der er tale om en snæver undtagelsesbestemmelse. Det er således alene hensigten, at dette skal ske i samme begrænsede omfang, som det har været tilfældet i praksis efter den gældende § 11, stk. 3, om betalingsstandsning.

På baggrund af udformningen af lovudkastets § 15, hvorefter ophør af rekonstruktionsbehandling medfører konkursbehandling, medmindre skyldneren er eller er blevet solvent, må det forudses, at en rekonstruktion i mange tilfælde også vil indebære en efterfølgende konkursbehandling. For at undgå den situation, at skyldneren eller den fordringshaver, der har begæret rekonstruktionsbehandling, ikke skulle have midler til en efterfølgende konkurs, og dermed at staten ellers måtte betale herfor, stilles der i stk. 6 krav om, at rekonstruktionsrekvirenten – uanset om dette er skyldneren eller en kreditor - skal stille sikkerhed for en eventuel efterfølgende konkursbehandling, jf. § 27, stk. 1.

Om sikkerhedsstillelse i konkurs kan der henvises til lovudkastets § 1, nr. 11 (forslaget til nyaffattelse af § 27), og bemærkningerne hertil.

I stk. 7 foreslås det, at rekonstruktøren kan antage fornøden sagkyndig bistand. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 15, stk. 3, om betalingsstandsning.

Bestemmelsen regulerer ikke spørgsmålet om tillidsmandens antagelse af sagkyndig bistand. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at tillidsmanden – efter aftale med rekonstruktøren – antager en sagkyndig hjælp, hvis der i særlige tilfælde måtte være behov for det. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis værdisætningen af et aktiv kræver særlig brancheindsigt.

Der henvises til kapitel 7.2 (beskikkelse af rekonstruktør og tillidsmand) og kapitel 8.2. (sikkerhedsstillelse).

Til § 11 b

Bestemmelsen handler om rekonstruktørens underretning af fordringshavere mv. om rekonstruktionsbehandlingen.

Stk. 1, 1. pkt., der bygger på den gældende § 12, stk. 1, om anmeldt betalingsstandsning, fastsætter, at rekonstruktøren senest en uge efter beskikkelsen skal sende en meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til samtlige kendte fordringshavere og andre, dog ikke lønmodtagere, der berøres af rekonstruktionsbehandlingen.

Ved andre tænkes der navnlig på kendte medkontrahenter. Den foreslåede pligt til at underrette blandt andet medkontrahenter er videregående end den gældende § 12, stk. 1. Da medkontrahenter imidlertid vil kunne blive berørt af rekonstruktionsbehandlingen, selvom en aftale ikke aktuelt er misligholdt, finder Konkursrådet, at rekonstruktøren også bør have pligt til at underrette disse. Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, vil også dettes ejeres ret kunne blive berørt af rekonstruktionsbehandlingen. Det afhænger af selskabslovgivningen, om der er pligt til at underrette ejerne om indledningen af rekonstruktionsbehandlingen.

Skifteretten skal efter stk. 1, 2. *pkt.*, have kopi af meddelelsen.

Hvis skyldneren er et selskab, skal rekonstruktøren efter stk. 1, 3. *pkt.*, samtidig registrere meddelelsen i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2. Dette indebærer, at oplysningen som udgangspunkt skal registreres direkte i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. I det omfang oplysningen ikke kan registreres direkte, skal der ske anmeldelse om, at der er sket indkaldelse til mødet med fordringshaverne. Anmeldelsespligten påhviler rekonstruktøren. Dele af

lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) (lov nr. 470 af 12. juni 2009) træder i kraft den 18. januar 2010 efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse.

Stk. 2 fastsætter, hvilke oplysninger meddelelsen skal indeholde. Bestemmelsen fastslår, at meddelelsen skal vedlægges skyldnerens seneste årsrapport. I det omfang den efter lovgivningen skal være revideret, skal den reviderede årsrapport vedlægges. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den gældende § 12, stk. 1, 3. pkt., om anmeldt betalingsstandsning.

Forslaget til *stk. 3* indebærer, at rekonstruktøren straks efter beskikkelsen skal sende meddelelse om rekonstruktionsbehandlingen til virksomhedspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 c, og fordringspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 d. Bestemmelsen bygger på den gældende § 12, stk. 3, om anmeldt betalingsstandsning.

Der henvises til kapitel 9.2.2.

Til § 11 c

Bestemmelsen handler om det forslag til rekonstruktionsplan, som rekonstruktøren skal sende til fordringshaverne og skifteretten forud for mødet med fordringshaverne.

Det foreslås i *stk. 1*, at rekonstruktøren skal sende sit forslag til rekonstruktionsplan til samtlige kendte fordringshaver og skifteretten senest en uge før det møde med fordringshaverne i skifteretten, der blev berammet ved rekonstruktionsbehandlingsindledning, jf. lovudkastets § 11 a, stk. 2. Andre, der berøres af rekonstruktionsplanen, skal ikke have tilsendt forslaget til rekonstruktionsplan, da det alene er fordringshaverne, der skal stemme om vedtagelsen heraf.

Der foreslås ikke knyttet særlige retsvirkninger til, at rekonstruktøren overskrider denne frist. En overskridelse af fristen vil imidlertid efter omstændighederne kunne føre til afsættelse af den pågældende, jf. lovudkastets § 11 g, ligesom forholdet vil kunne ind-

gå i skifterettens vurderingsgrundlag i forbindelse med anmodning om beskikkelse af den pågældende som rekonstruktør i andre sager.

I *stk. 2* foreslås det i *1. pkt.*, at forslaget til rekonstruktionsplan skal være tiltrådt af skyldneren, medmindre skifteretten har truffet afgørelse efter § 11 a, *stk. 3*, § 12 a eller § 12 b. Kravet om tiltrædelse har navnlig til formål at sikre, at skyldneren er indforstået med planen, og bestemmelsen giver derfor som udgangspunkt skyldneren vetoret over for rekonstruktørens forslag. Det anførte skal imidlertid ses i lyset af, at en rekonstruktør, der f.eks. ikke mener, at skyldneren samarbejder loyalt og konstruktivt om rekonstruktionsbehandlingen, vil kunne stille forslag om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, hvis skyldneren er en juridisk person, jf. lovudkastets § 12 a. Er der fare for, at skyldneren vil råde over ejendele til skade for fordringshaverne, kan der endvidere træffes en foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, jf. lovudkastets § 12 b. Det forhold, at skyldneren nægter at tiltræde forslaget til rekonstruktionsplan, kan ikke i sig selv føre til, at skifteretten træffer afgørelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, gælder de almindelige selskabsretlige regler om, hvem der kan handle på vegne af, forpligte og tegne selskabet mv. Rekonstruktionsplanen må derfor som minimum skulle tiltrædes i overensstemmelse med tegningsreglen i selskabets vedtægter og de selskabsretlige regler herom.

Rekonstruktøren skal påse, at skyldneren tiltræder forslaget til rekonstruktionsplan. Der foreslås ikke fastsat formkrav for skyldnerens tiltrædelse, der f.eks. vil kunne foreligge i form af skyldnerens underskrift på forslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at forslaget til rekonstruktionsplanen skal vedlægges en erklæring fra rekonstruktøren og tillidsmanden om, hvorvidt planen efter deres skøn er

gennemførlig - det vil sige, om et salg af (en del af) virksomheden er realistisk, eller en tvangsakkord antages at kunne føre til, at fordringshaverne får en efter skyldnerens forhold passende dividende inden for acceptable frister. Både rekonstruktøren og tilidsmanden kan i den forbindelse give udtryk for, hvilke forudsætninger der efter deres opfattelse skal være opfyldt fra f.eks. fordringshavernes side for, at den foreslåede rekonstruktionsplan skønnes at være realistisk. Sådanne tilkendegivelser vil blandt andet kunne tillægges betydning ved en senere vurdering af, om der foreligger væsentligt ændrede forudsætninger for rekonstruktionsplanen, jf. lovudkastets § 11 f, stk. 2.

Stk. 3 fastlægger, hvilke oplysninger der skal være indeholdt i forslaget til rekonstruktionsplan.

Efter stk. 3, *nr. 1*, skal det oplyses, hvilken type forslag til rekonstruktion der agtes fremsat. Det skal således fremgå, om der lægges op til en rekonstruktion i form af en tvangsakkord og/eller en virksomhedsoverdragelse, jf. lovudkastets § 10, herunder om, hvilken type af tvangsakkord efter lovudkastets § 10 a der i givet fald sigtes mod, og/eller om der lægges op til en hel eller delvis virksomhedsoverdragelse. Herudover skal der gives oplysning om rekonstruktørens vurdering af, om der er væsentlige forhold, som kan være til hinder for en gennemførelse af den påtænke rekonstruktion.

Forslaget til stk. 3, *nr. 2*, indebærer, at skyldnerens balance pr. dagen for indledningen af rekonstruktionsbehandlingen med angivelse af afvigelser som følge af senere indtrufne ændringer så vidt muligt skal være indeholdt i forslaget til rekonstruktionsplan. Regnskabsmæssige forhold i den virksomhed, der er under rekonstruktionsbehandling, kan betyde, at det ikke altid vil være muligt at have en sådan balance klar senest en uge før mødet med fordringshaverne. Af forslaget til stk. 5, 2. pkt., fremgår det imidlertid, at balancen skal foreligge senest på mødet med fordringshaverne.

Tillidsmanden skal efter stk. 3, nr. 3, oplyse om, hvorvidt der efter den pågældendes opfattelse er mangler ved skyldnerens seneste årsrapport, som fordringshaverne tidligere har fået tilsendt i medfør af lovudkastets § 11 b, stk. 1, 3. pkt.

Efter stk. 3, nr. 4, skal rekonstruktøren endvidere vedlægge en redegørelse for de væsentligste skridt, der agtes foretaget under rekonstruktionsbehandlingen. Det kan f.eks. være oplysning om, at skyldneren skal have en vis kapitaltilførsel eller bør afvikle en del af virksomheden.

Oplysningerne i stk. 3 skal meddeles i en sådan form, at oplysninger, der er fortrolige, f.eks. af forretningsmæssige hensyn, ikke videregives til fordringshaverne, ligesom rekonstruktøren bør bestræbe sig på ikke at anvende uforholdsmæssige eller overflødige ressourcer til indsamlingen og formidlingen af de nævnte oplysninger.

I stk. 4 foreslås det, at forslaget til rekonstruktionsplan skal være vedlagt tillidsmandens vurdering af skyldnerens aktiver. Bestemmelsen omfatter både frie og pantsatte aktiver. Aktiver af samme type, der er pantsat samlet, kan vurderes samlet. Vurderingen skal indeholde tillidsmandens opfattelse af, hvad skyldnerens aktiver i den konkrete situation realistisk kan forventes at kunne indbringe ved salg. Ved vurderingen må tillidsmanden som udgangspunkt lægge til grund, at de vurderede genstande vil skulle sælges inden for en relativt kort periode. Da formålet med rekonstruktionen er at sikre virksomhedens fortsatte drift, vil udgangspunktet for vurderingen være aktivernes værdi i fortsat drift (*going concern*). Er det imidlertid klart, at et aktiv ikke vil indgå i den videre drift og derfor vil skulle sælges fra på anden måde end ved en virksomhedsoverdragelse, må vurderingen ske under hensyntagen hertil.

Tillidsmandens vurdering af aktiverne kan også anvendes før fremsendelsen til fordringshaverne, f.eks. i forbindelse med en bindende vurdering foretaget af skifteretten efter lovudkastets § 12 e.

Forslaget til *stk. 5* indebærer, at skifteretten træffer bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis rekonstruktionsplanen ikke senest på mødet opfylder kravene i *stk. 2-4*. Da der imidlertid ikke er stillet mere specifikke krav til kvaliteten af de oplysninger, der skal indgå i forslaget til rekonstruktionsplan, bør skifteretten kun træffe beslutning om ophør af rekonstruktionsbehandlingen, hvis oplysningerne helt mangler, eller det er åbenbart, at de fremlagte oplysninger er mangelfulde.

Det vil i øvrigt være op til fordringshaverne på mødet at stille krav til rekonstruktøren og skyldneren om at fremlægge et bedre beslutningsgrundlag som betingelse for at godkende forslaget til rekonstruktionsplanen.

Der henvises til kapitel 9.2.3.

Til § 11 d

Bestemmelsen indebærer, at rekonstruktøren og tillidsmanden skal være til stede på mødet med fordringshaverne.

Det samme gælder skyldneren, medmindre skifteretten bestemmer andet. Det vil f.eks. kunne være aktuelt at tillade skyldneren at udeblive fra mødet, hvis der er truffet bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, og det vurderes, at skyldneren ikke kan eller vil bidrage til rekonstruktionsbehandlingen.

Udebliver skyldneren uden lovligt forfald fra mødet med fordringshaverne, følger det af lovudkastets § 11 e, *stk. 2, 2. pkt.*, at skifteretten skal træffe afgørelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, medmindre retten senest på mødet træffer afgørelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden. Ophører behandlingen efter denne bestemmelse, følger det af lovudkastets § 15, *stk. 3*, at skyldneren skal tages under konkursbehandling, hvis skyldneren er insolvent.

Der foreslås ikke en regel om en tilsvarende udeblivelsesvirkning, hvis rekonstruktøren eller tillidsmanden udebliver. Der er således ikke noget til hinder for, at fordringshaverne stemmer om forslaget til rekonstruktionsplan, uden at rekonstruktøren og/eller tillidsmanden er til stede i skifteretten. Ofte vil det formentlig være mere hensigtsmæssigt at træffe beslutning om en kort udsættelse af retsmødet. Skifteretten vil endvidere efter omstændighederne kunne træffe beslutning om at afsætte rekonstruktøren/tillidsmanden og udnævne en ny, ligesom udeblivelsen vil kunne indgå i skifterettens vurdering af, om den pågældende skal udpeges som rekonstruktør eller tillidsmand i andre sager. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 11 g og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Der henvises til kapitel 9.2.3.

Til § 11 e

Bestemmelsen handler om mødet med fordringshaverne og den afstemning, der skal finde sted på mødet om forslaget til rekonstruktionsplanen.

Stk. 1 fastslår, at forslaget til rekonstruktionsplan skal drøftes på mødet med fordringshaverne. Fordringshaverne skal således have lejlighed til at stille spørgsmål til rekonstruktøren, tillidsmanden og skyldneren, medmindre denne ikke er indkaldt til mødet, jf. lovudkastets § 11 d.

Forslaget til rekonstruktionsplan bør kunne ændres på mødet med fordringshaverne, således at der i planen kan tages højde for de indsigelser og andre tilkendegivelser, der er fremkommet på mødet, og som kan opnå det fornødne flertal under afstemningen. Der bør ikke være begrænsninger i adgangen til at foretage ændringer. Der stilles således ikke krav om identitet mellem rekonstruktørens forslag og den plan, der vedtages på mødet. Planen kan også ændres efterfølgende på et andet møde, jf. lovudkastets § 11 f, stk. 2.

Stk. 2 indebærer, at der på mødet med fordringshaverne skal stemmes om forslaget til rekonstruktionsplan. Det foreslås, at det som udgangspunkt skal være de foreslåede afstemningsregler for vedtagelsen af rekonstruktionsforslaget, jf. lovudkastets § 13 d, der skal finde anvendelse ved vedtagelsen af rekonstruktionsplanen.

Der foreslås dog to undtagelser hertil.

For det første foreslås det, at forslaget til rekonstruktionsplan skal anses for vedtaget, medmindre et flertal af fordringshaverne stemmer imod, og dette flertal repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der på ved repræsentation på mødet ville give stemmeret. Baggrunden for dette forslag er, at det ikke er ualmindeligt, at fordringshavere på et så tidligt stadium undlader at dukke op på kreditormøder, hvis de i øvrigt er tilfredse med det tilsendte materiale. Bestemmelsen er nødvendig for at undgå, at bestemmelsen i lovudkastets § 13 d skulle give mulighed for, at en mindre kreditorgruppe kunne stoppe behandlingen. Efter § 13 d er det således kun de fremmødte fordringshavere, der har stemmeret,

For det andet foreslås det, at ændringsforslag til forslaget til rekonstruktionsplan er vedtaget, hvis et flertal af fordringshaverne stemmer for, og dette flertal repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der ved repræsentation på mødet ville give stemmeret.

I *stk. 3* foreslås det, at skifteretten skal træffe bestemmelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis der ikke vedtages en rekonstruktionsplan på mødet.

Det samme gælder, hvis skyldneren udebliver fra mødet uden lovligt forfald, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden efter lovudkastets § 11 a, *stk. 3*, eller der på mødet træffes beslutning herom efter lovudkastets § 12 a.

Efter forslaget til *stk. 4* kan skifteretten på mødet beskikke en eller flere yderligere rekonstruktører og beskikke en anden tillidsmand. Beskikkelse af mere end én rekonstruktør vil navnlig kunne komme på tale ved større og mere komplicerede rekonstruktionsbehandlinger.

Der henvises til kapitel 9.2.3.

Til § 11 f

Bestemmelsen handler om rekonstruktørens pligt til at sende en redegørelse om rekonstruktionsbehandlingens forløb til skifteretten og fordringshaverne og om ændring af rekonstruktionsplanen på grund af ændrede forudsætninger.

For at sikre fordringshaverne indblik i rekonstruktionsbehandlingens forløb, foreslås det i *stk. 1*, at rekonstruktøren inden tre måneder efter rekonstruktionsbehandlingens indledning og dermed typisk 2 måneder efter afholdelsen af mødet med fordringshaverne skal sende en redegørelse til skifteretten og fordringshaverne om alle væsentlige forhold vedrørende rekonstruktionsbehandlingen. Redegørelsen skal herunder indeholde oplysninger om resultatet af en eventuel fortsat drift af skyldnerens virksomhed, herunder om virksomhedens aktiver og passiver, samt oplysning om, hvornår et rekonstruktionsforslag forventes sendt til fordringshaverne.

I forbindelse med at rekonstruktøren indsender redegørelsen til skifteretten, bør rekonstruktøren anmode skifteretten om at beramme mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget, jf. lovudkastets § 13, stk. 1, da dette møde skal holdes inden 6 måneder fra mødet med fordringshaverne, jf. lovudkastets § 11 e. Skifteretten kan straks ved berammelsen af mødet bekendtgøre dette i Statstidende, jf. lovudkastets § 13, stk. 3, selvom materialet til mødet først skal foreligge 14 dage før mødet. Det bør da fremgå af indkaldelsen, at materialet først ligger til gennemsyn i skifteretten på dette tidspunkt.

Hvis forudsætningerne for rekonstruktionsplanen ændrer sig væsentligt, skal rekonstruktøren uden ugrundet ophold orientere fordringshaverne og skifteretten herom, jf. *stk. 2*.

Væsentlige ændringer i forudsætningerne for rekonstruktionsplanen kan f.eks. være oplysninger, der afslører uforudsete forhindringer for gennemførelsen af den vedtagne rekonstruktionsplan, oplysninger om skyldnerens forhold, der indebærer, at den vedtagne plan ikke længere kan anses for rimelig, eller oplysninger, der peger på helt andre – og bedre – muligheder for rekonstruktion af virksomheden. Ofte vil der formentlig være tale om oplysninger som nævnt i lovudkastets § 11 b, stk. 2, og § 11 c, stk. 3.

Hvis forudsætningerne for rekonstruktionsplanen ændrer sig væsentligt, foreslås det i *stk. 2, 2. pkt.*, at skifteretten skal indkalde til et møde, hvor der tages stilling til om rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, jf. lovudkastets § 15, eller om rekonstruktionsplanen skal ændres.

Ophør af rekonstruktionsbehandlingen kan navnlig skyldes, at skyldneren i mellemtiden er blevet solvent, eller at skyldneren har misligholdt sine forpligtelser eller bringer fordringshavernes ret i fare, jf. lovudkastets § 15, stk. 1, nr. 1 og 2.

Det foreslås, at §§ 11 c og 11 e skal finde tilsvarende anvendelse ved ændring af rekonstruktionsplanen. Det indebærer navnlig, at rekonstruktøren senest en uge før mødet skal sende fordringshaverne og skifteretten et forslag til rekonstruktionsplan, og at planen skal vedtages på ny. Hvis rekonstruktøren undtagelsesvis ikke finder, at der på trods af de væsentligt ændrede forudsætninger for planen er behov for ændringer, kan den tidligere udarbejdede plan fremsendes med bemærkning herom. Hvis det fremsendte forslag (eller en ændret udgave heraf, jf. § 11 c, stk. 3, 1. pkt.) ikke vedtages på mødet, og der dermed ikke blandt fordringshaverne er den fornødne opbakning til at fortsætte rekonstruktionsbehandlingen, træffer skifteretten beslutning om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre. Henvisningen til § 11 e, stk. 4, indebærer, at skif-

teretten kan beskikke en eller flere yderligere rekonstruktører eller en anden tillidsmand.

Der henvises til kapitel 9.2.3 og 9.2.4.

Til § 11 g

Bestemmelsen handler om afsættelse af rekonstruktør og tillidsmand.

Stk. 1, 1. pkt., indebærer, at skifteretten kan afsætte en rekonstruktør, hvis særlige grunde taler for det. Kravet om, at der skal foreligge særlige grunde, svarer til § 114, stk. 1, 1. pkt., om skifterettens adgang til at afskedige en kurator i et konkursbo

Særlige grunde, der kan danne grundlag for afsættelse af rekonstruktøren, vil blandt andet kunne foreligge, hvis rekonstruktøren tilsidesætter sine pligter ved behandlingen af rekonstruktionsbehandlingen, f.eks. hvis rekonstruktøren udebliver fra mødet med fordringshavere, herunder navnlig hvis der i medfør af lovudkastets § 11 a, stk. 3, eller §§ 12 a eller 12 b er truffet beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden. Det samme gælder, hvis det viser sig, at rekonstruktøren er ukyndig, urimeligt langsom eller i øvrigt præsterer en utilfredsstillende sagsbehandling.

Selvom der i de fleste sager, hvor bestemmelsen bliver relevant, formentlig vil foreligge en begæring om at afsætte rekonstruktøren enten fra skyldneren eller en fordringshaver, foreslås det som noget nyt - men svarende til hvad der gælder i konkurs, jf. § 114, stk. 1 - at skifteretten ex officio skal have mulighed for at træffe en beslutning om afsættelse. Det er derfor principielt ikke afgørende, om skyldneren og et flertal af fordringshaverne ønsker at beholde den pågældende rekonstruktør, men en oplysning herom vil i almindelighed være ensbetydende med, at der ikke er grundlag for at afsætte rekonstruktøren.

Afsættelse vil efter omstændighederne kunne ske uden afholdelse af særskilt retsmøde herom i skifteretten, men det forudsættes, at rekonstruktøren, skyldneren og fordringshaverne får lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet, inden skifteretten træffer afgørelse. Afgørelsen om afsættelse af rekonstruktøren kan træffes på alle tidspunkter under rekonstruktionsbehandlingen og kan kæres til landsretten, jf. konkurslovens § 248, stk. 2, jf. § 249.

I stk. 2 foreslås det, at den, der har fremsat begæring om rekonstruktionsbehandling, over for skifteretten skal fremsætte forslag til beskikkelse af en ny rekonstruktør. Skifteretten kan give skyldneren eller en fordringshaver en kort frist, i almindelighed ikke ud over en uge, til at komme med et nyt forslag til en rekonstruktør.

Hvis rekonstruktionen er kommet i stand på skyldnerens foranledning, og der efterfølgende er blevet truffet bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, jf. lovudkastets §§ 12 a og 12 b, vil skifteretten kunne anmode fordringshaverne om samlet eller enkeltvis at komme med forslag til en rekonstruktør inden for fristen. Overskrides fristen, eller fremkommer der kun forslag til rekonstruktører, der ikke opfylder kravene til kompetence og erfaring, må skifteretten træffe afgørelse om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører.

Det foreslås i *stk. 3*, at skifteretten, hvis den afsætter samtlige rekonstruktører, samtidig skal beskikke en eller flere nye rekonstruktører. Hvis dette ikke kan ske, f.eks. fordi hverken skyldneren eller fordringshaverne bringer egnede personer i forslag, skal retten træffe bestemmelse om rekonstruktionsbehandlingens ophør.

I stk. 4 fastslås det, at stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse, hvis rekonstruktøren ønsker at fratræde f.eks. på grund af sygdom eller en interessekonflikt.

Stk. 5 fastslår, at stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse i forhold til tillidsmanden.

Der henvises til kapitel 7.2.2.3.

Til kapitel 2 b (Retsvirkninger af rekonstruktionsbehandling)

Til § 12

Bestemmelsen handler om skyldnerens stilling under rekonstruktionsbehandling.

Forslaget til *stk. 1* indebærer, at skyldneren ikke må foretage dispositioner af væsentlig betydning uden rekonstruktørens samtykke, og at betaling af gæld kun må ske i overensstemmelse med konkursordenen, eller hvis betaling er nødvendig for at afværge tab. Bestemmelsen bygger på den gældende § 15, stk. 1, om anmeldt betalingsstandsning.

Omfattet af bestemmelsen er f.eks. salg af virksomhedens enkelte aktiver, når det ikke sker i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse, jf. nærmere *stk. 2*.

Som en undtagelse til hovedreglen i *stk. 1* foreslås det i *stk. 2*, at virksomhedsoverdragelse kun skal kunne foretages efter reglerne i kapitel 2 c. Der er tale om en væsentlig udbygning af reglerne om fordringshavernes indflydelse. Sådanne dispositioner skal således vedtages af fordringshaverne som led i behandlingen af et rekonstruktionsforslag, jf. lovudkastets § 13 d.

Om hvad der skal forstås ved en (delvis) virksomhedsoverdragelse, henvises til lovudkastets § 10 b og bemærkningerne hertil.

Forslaget til *stk. 3* indebærer, at skyldneren skal aflægge regnskab over for rekonstruktøren efter dennes nærmere bestemmelse. Bestemmelsen svarer til den gældende § 15, stk. 2, om anmeldt betalingsstandsning.

I *stk. 4, 1. pkt.*, foreslås det, at § 100, jf. § 103, § 105, stk. 1, 1. pkt., og § 112 skal finde tilsvarende anvendelse under rekonstruktionsbehandling.

Skyldneren skal således meddele skifteretten alle fornødne oplysninger til behandling af rekonstruktionen, jf. § 100, og skifteretten kan, hvis skyldneren ikke opfylder oplysningspligten, anvende samme tvangsmidler som over for modvillige vidner, jf. § 103.

Henvisningen til § 105, stk. 1, 1. pkt., indebærer, at § 100, jf. § 103, anvendes på medlemmerne af direktion eller bestyrelse, på likvidator i et aktieselskab eller anpartsselskab og på revisor samt på personer, der tidligere har beklædt disse hverv, hvis skyldneren er et selskab, en forening eller anden organisation.

Henvisningen i stk. 4, 1. pkt., til § 112, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 23, indebærer, at rekonstruktøren i samme omfang som en kurator i konkurs kan anmode skifteretten om at iværksætte en umiddelbar fogedforretning over for skyldneren eller andre om aktiver og papirer mv., der tilhører virksomheden. Hvis materialet er hos tredjemand, kan skyldneren i øvrigt selv benytte reglerne i retsplejelovens kapitel 48 og 55 med henblik på at kræve sådant materiale udleveret.

Skifteretten kan efter stk. 4, 2. pkt., endvidere bestemme, at §§ 100, jf. § 103 også skal anvendes på personer, der er selskabets, foreningens eller organisationens nærtstående.

Der henvises til kapitel 13.2.1.

Til § 12 a

Bestemmelsen handler om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af en virksomhed, der er under rekonstruktionsbehandling.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovudkastets § 11 a, stk. 3, hvorefter rekonstruktøren automatisk overtager ledelsen af virksomheden, hvis rekonstruktionsbe-

handlingen indledes i forhold til en skyldner, der ikke er en fysisk person, såfremt skyldneren (det vil typisk sige et aktie- eller anpartsselskabs ledelse) ikke har samtykket i rekonstruktionsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse i § 12 a finder således anvendelse i tilfælde, hvor det pågældende selskab selv (ledelsen) har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, eller hvor rekonstruktionsbehandlingen er indledt på baggrund af en fordringshavers begæring, men hvor selskabet (ledelsen) har samtykket heri.

Det er ikke muligt at træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden i forhold til en skyldner, der er en fysisk person eller en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser. Om baggrunden herfor henvises til bemærkningerne til lovudkastets § 11, stk. 5.

Bestemmelsen tager navnlig sigte på situationer, hvor fordringshaverne og/eller rekonstruktøren ikke er enige i de forretningsmæssige dispositioner, som ledelsen foretager, eller hvor ledelsen ikke ønsker at medvirke til den rekonstruktionsplan eller det rekonstruktionsforslag, som rekonstruktøren udarbejder. Bestemmelsen vil dog også kunne anvendes i andre tilfælde, f.eks. hvis rekonstruktøren eller fordringshaverne ikke har tillid til, at ledelsen medvirker loyalt til gennemførelsen eller oplever, at ledelsen modarbejder rekonstruktionsarbejdet. Bestemmelsen er dog ikke afgrænset til kun at finde anvendelse i sådanne tilfælde.

Hvis en fordringshaver eller en rekonstruktør mener, at der er fare for, at ledelsen vil råde over ejendele til skade for fordringshaverne, kan den pågældende efter den mere summariske procedure i lovudkastet § 12 b indgive begæring til skifteretten om, at skifteretten skal træffe bestemmelse om, at rekonstruktøren foreløbig skal overtage ledelsen af virksomheden, hvis der er behov for hurtig indgriben.

Det foreslås i *stk. 1*, at det skal være en betingelse for, at en anmodning kan tages under behandling, at den kommer fra en rekonstruktør eller fra fordringshavere, der tilsammen repræsenterer mindst 25 pct. af det samlede kendte beløb, der ved repræsentation giver stemmeret. Det svarer til det krav, der som minimum skal til for at nedstemme eller ændre rekonstruktørens forslag til rekonstruktionsplan, jf. lovudkastets § 11 e.

I *stk. 2* foreslås det, at skifteretten efter at have modtaget en begæring som nævnt i *stk. 1*, straks skal indkalde skyldneren, det vil sige virksomhedens ledelse, fordringshaverne og rekonstruktøren til et møde om begæringen, dog således at en begæring tidligst kan behandles på mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e. Hvis ledelsen i virksomheden er fratrådt, og der endnu ikke er udpeget en ny ledelse, må den hidtidige ledelse indkaldes. Fremsættes begæringen på det nævnte møde eller på et senere møde i skifteretten, hvortil de pågældende er indkaldt, kan begæringen endvidere behandles på dette møde uden yderligere varsel. Skifteretten bør dog så vidt muligt orienteres forud for, at en sådan begæring fremsættes på mødet. Ledelsen må således i princippet fra og med mødet med fordringshaverne altid være forberedt på, at spørgsmålet om, hvorvidt der skal træffes beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen, kan blive taget op under et retsmøde. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at en begæring kan indgives før mødet med fordringshaverne, men den vil ikke blive behandlet før.

I *stk. 3* foreslås, at fordringshaverne skal tage stilling til begæringen, og at skifteretten skal imødekomme begæringen, medmindre et flertal af de stemmeberettigede fordringshavere stemmer mod. Afstemningsreglerne i § 13 d om vedtagelse af det endelige rekonstruktionsforslag finder tilsvarende anvendelse. Formel afstemning er dog uforholdsmæssig, hvis ingen af de fremmødte er uenige i begæringen. Begæringen om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, kan tilbagekaldes af den, der har fremsat den, indtil skifteretten har truffet afgørelse efter *stk. 3*.

I *stk. 4* fastslås det, at den rekonstruktør, der har overtaget ledelsen af en virksomhed, kan tegne virksomheden og skal lade sig registrere i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2. Dele af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) (lov nr. 470 af 12. juni 2009) træder i kraft den 18. januar 2010 efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse.

Rekonstruktøren indtræder således i ledelsens sted, herunder i de rettigheder og pligter, der følger af selskabslovgivningen. Rekonstruktøren indtræder også i de rettigheder og pligter, der tilkommer eller påhviler ledelsen efter anden lovgivning. Der henvises herom til kapitel 13.2.2.1.

En beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, indebærer ikke en ændring af de formelle selskabsretlige ledelsesorganer hos skyldneren, men betyder, at disse – så længe beslutningen herom opretholdes – ikke er kompetente til at råde på skyldnerens vegne.

Det er en konsekvens af, at rekonstruktøren kan tegne selskabet, at der skal ske registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2. Det indebærer, at oplysningen som udgangspunkt skal registreres direkte i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. I det omfang, oplysningen ikke kan registreres direkte, skal der ske anmeldelse om, at en person er indtrådt som rekonstruktør i selskabet. Anmeldelsespligten påhviler rekonstruktøren.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der under en rekonstruktionsbehandling sker en ændring i selskabets ledelsesforhold efter de almindelige regler herom. Rekonstruktøren vil ikke have formel indflydelse på en sådan beslutning. Når beslutningen om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, ophører, jf. lovudkastets § 15 a, vil ledelsen atter blive kompetent til at råde over selskabet.

Når rekonstruktøren har registreret sig i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2, sker der automatisk registrering af, at den hidtidige ledelse er fratrådt. Af samme grund skal selskabets tegningsregel ændres, således at det til enhver tid fremgår af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, hvem der kan tegne selskabet.

Når selskabet er under rekonstruktion, og der er truffet beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen, kan selskabets ejere ikke på en generalforsamling tilside-sætte skifterettens beslutning om rekonstruktion, afsætte rekonstruktøren eller vælge en ny ledelse. Enhver ejer af kapitalandele i et selskab, der er under rekonstruktionsbehandling, vil uafhængigt af rekonstruktionen kunne overdrage sine kapitalandele.

Vederlagsfri overdragelse af kapitalandele til andre ejere af kapitalandele, vil skulle ske under iagttagelse af reglen i selskabslovens § 46 om ligebehandling. Ejere af kapitalandele efter lov om aktie- og anpartsselskaber har, under visse betingelser, pligt til at give meddelelse til selskabet om betydelige ejerandele. Selskabets ledelse, og dermed også rekonstruktøren, har pligt til at registrere oplysningerne i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens § 58.

Der henvises til kapitel 13.2.2.

Til § 12 b

Bestemmelsen handler om skifterettens adgang til at træffe foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af en virksomhed, der er under rekonstruktionsbehandling.

I overensstemmelse med lovudkastets § 12 a, stk. 1, kan der ikke træffes en foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen i forhold til en skyldner, der er en fysisk person, eller en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter

personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser. Om baggrunden hertil henvises til bemærkningerne til § 12 a, stk. 1.

Det er efter *stk. 1* en forudsætning for, at der kan træffes en foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af en virksomhed, at der er fare for, at skyldneren vil råde til skade for fordringshaverne.

Bestemmelsen tager sigte på situationer, hvor der er et presserende behov for at gribe ind over for ledelsen. Bestemmelsen vil efter omstændighederne kunne anvendes, hvis det ikke har været muligt at forkynde begæringen om rekonstruktionsbehandlingen for ledelsen, herunder hvis det på baggrund af oplysning om, at skyldnerens ledelse ikke har kunnet lokaliseres, må antages, at der er fare for, at der disponeres til skade for fordringshaverne.

En beslutning herom kan – i modsætning til en beslutning efter § 12 a – også træffes før mødet med fordringshaverne efter lovudkastets § 11 e.

I modsætning til bestemmelsen i § 12 a fastsættes der på grund af hensynet til sagens hurtige behandling ikke særlige krav til, hvem der kan fremsætte begæring om, at der træffes en foreløbig beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden. Beslutning herom kan derfor f.eks. træffes efter anmodning fra en rekonstruktør, en fordringshaver, skyldneren selv (ledelsen) eller undtagelsesvist af skifteretten ex officio.

I *stk. 2* foreslås det, at skifteretten straks skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende, hvis der træffes beslutning efter *stk. 1* om, at rekonstruktøren foreløbig skal overtage ledelsen af en virksomhed. Rekonstruktøren skal endvidere straks underrette skyldneren, de kendte fordringshavere og tillidsmanden om afgørelsen.

Underretning af skyldneren kan ske ved underretning til ethvert medlem af bestyrelsen, direktionen eller tilsynsrådet. Endelig fastslås det, at § 12 a, stk. 4, skal finde tilsvarende anvendelse. Det indebærer, at rekonstruktøren kan tegne virksomheden og skal registrere sig i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2.

Efter forslaget til *stk. 3* skal skifteretten så vidt muligt inden 2 uger fra en afgørelse efter *stk. 1*, dog tidligst på mødet med fordringshaverne, jf. § 11 e, træffe beslutning om, hvorvidt rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden skal opretholdes efter den almindelige regel herom i lovudkastets § 12 a. Der er ikke knyttet retsvirkninger til, at skifteretten oversidder fristen på 2 uger.

Bestemmelsen indebærer, at en beslutning efter § 12 b altid vil blive fulgt op af prøvelse efter § 12 a.

Hvis der ikke træffes beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen efter § lovudkastets § 12 a, genindtræder den hidtidige ledelse.

Der henvises til kapitel 13.2.2.

Til § 12 c

Forslaget til § 12 c indebærer, at skyldnerens fordringshavere som udgangspunkt er afskåret fra at søge sig fyldestgjort i skyldnerens aktiver gennem individualforfølgning, når der er iværksat en rekonstruktionsbehandling.

Den foreslåede bestemmelse bygger på de gældende regler i § 16 og § 16 a om adgangen til fyldestgørelse under anmeldt betalingsstandsning og § 171 om adgangen til fyldestgørelse under tvangsakkord, men er på en række punkter videregående end disse regler.

I *stk. 1* foreslås et generelt forbud for skyldnerens fordringshavere mod at søge sig fyldestgjort i skyldnerens aktiver efter indledningen af rekonstruktionsbehandlingen.

Det foreslåede generelle fyldestgørelsesforbud indebærer, at den hidtidige sondring i reglerne mellem pantefordringer og andre fordringer, jf. § 16, stk. 1, 2. pkt., ikke foreslås overført til rekonstruktionsbehandling. Forbuddet efter stk. 1, der dog begrænses af bestemmelserne i stk. 2-5, gælder således både i forhold til sikrede og usikrede fordringer.

Forbuddet efter stk. 1 skal endvidere gælde, uanset om rettighederne søges fyldestgjort via fogedretten (ved arrest eller udlæg) eller uden for fogedretten (f.eks. ved håndpant eller tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold.)

Den i praksis betydningsfulde konsekvens af det foreslåede generelle fyldestgørelsesforbud er dog, at også uomstødelige panterettigheder omfattes af fyldestgørelsesforbuddet. Dette er således videregående end gældende ret ved anmeldt betalingsstandsning, hvor der alene er mulighed for at opnå et konkret, behovsafhængigt fyldestgørelsesforbud ved skifterettens afgørelse herom, jf. § 16 a, stk. 1.

I *stk. 2* foreslås det som en undtagelse til stk. 1, at fyldestgørelsesforbuddet ikke skal omfatte de såkaldte separatistkrav, det vil sige krav som ikke ville have været berørt i tilfælde af pantsætterens konkurs, og som fordringshaverne derfor også ville kunne foretage individualforfølgning på grundlag af i tilfælde af skyldnerens konkurs. Det drejer sig navnlig om tilbageholdsret i skyldnerens ejendele, jf. § 31, stk. 2, håndpant i løsøre, fordringer og fondsaktiver, virksomhedspant i fordringer og fordringspant samt ejendomsforbehold. Et tilsvarende resultat følger indirekte af de gældende regler i §§ 16 og 16 a om anmeldt betalingsstandsning.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der kan ske regulering under rekonstruktionsbehandlingen af en ejendomsforbeholds aftale efter de foreslåede regler herom i lovud-

kastets § 12 n ff. En ejendomsforbeholdssælger vil således uanset stk. 2 kunne være forhindret i at tilbagetage den solgte genstand, hvis rekonstruktøren samtykker i videreførelsen af aftalen.

Endvidere foreslås det i *stk. 3*, at *stk. 1* ikke har betydning for adgangen til at indkræve udlagte fordringer. Herom gælder reglerne i retsplejelovens § 558. Reglen vil kun få praktisk betydning for udlæg, der ikke omstødes efter lovudkastets § 12 i, det vil sige udlæg, der er foretaget tidligere end 3 måneder før fristdagen. Som følge af, at udlæg, der er foretaget senere end 3 måneder før fristdagen, omstødes ved rekonstruktionsbehandlingens indledning, og beløb indbetalt på sådanne udlagte fordringer dermed tilkommer skyldneren, er det ikke fundet nødvendigt at medtage en regel, der svarer til den gældende § 16, stk. 3, om anmeldt betalingsstandsning, hvorefter beløbet skal indbetales til fogedretten.

I forlængelse af forslaget om at udstrække det generelle forbud mod individualforfølgning til også at omfatte ikke-omstødelige panterettigheder, foreslås det i *stk. 4*, at skyldneren efter anmodning skal betale de løbende ydelser på pantefordringer, der ikke vil kunne omstødes i tilfælde af konkurs, og at ydelserne skal betales efterhånden, som de forfalder. Som undtagelse hertil foreslås det, at en sådan ret ikke skal gælde panterettigheder, der omfattes af *stk. 2*. Herved sikres det, at der alene bliver krav om betaling af løbende ydelser for rettigheder, der rent faktisk omfattes af fyldestgørelsesforbuddet. Det svarer til gældende ret ved anmeldt betalingsstandsning i de tilfælde, hvor skifteretten i et konkret tilfælde har fastsat et fyldestgørelsesforbud vedrørende en ikke-omstødelig pantefordring, jf. § 16 a, stk. 2, 1. pkt., jf. *stk. 1*. En ydelse anses for løbende, hvis den forfalder regelmæssigt på fastlagte tidspunkter over en (længere) periode. Kassekreditaftaler vil således f.eks. normalt falde uden for bestemmelsen.

Ydelsen omfatter således ved almindelige pantebreve som hidtil som udgangspunkt den terminsydelse, der fremgår af det tinglyste pantebrev, og som panthaveren derfor

har en kvalificeret forventning om at modtage. Ydelsen angår efter bestemmelsen både pantebrevets forrentning og afdrag mv.

I overensstemmelse med praksis efter den gældende bestemmelse, vil ejerpantebreve, der på visse punkter kan anses for at have karakter af et ”*pro forma*-dokument”, falde uden for bestemmelsen, idet det ikke er de vilkår, som er angivet i ejerpantebrevet, der er bestemmende for forholdet mellem parterne. Parternes retsforhold reguleres i stedet af det underliggende gældsforhold. Tilsvarende omfatter bestemmelsen ikke skadesløsbreve.

Pligten til at betale løbende ydelser gælder alene viljesbestemte pantefordringer og ikke udlæg (såkaldt ”retspant”), uanset om der er indgået en afdragsordning med udlægshaver.

Pligten efter stk. 4 gælder, ligesom det er tilfældet efter den gældende § 16 a, stk. 2, om anmeldt betalingsstandsning, kun fremtidige ydelser og dermed ikke ydelser, der ligger forud for rekonstruktionsbehandlingen. Der har dog i forhold til § 16 a, stk. 2, været usikkerhed om, hvorvidt det er forfaldsdagen eller sidste rettidige betalingsdag, der skal lægges til grund. Efter Konkursrådets opfattelse vil det være mest naturligt at lade forfaldsdagen være afgørende.

Det foreslås endvidere, at skyldneren ikke skal betale compensation for den del af et pantekrav, som ikke kan forventes at ville opnå dækning. Det svarer som udgangspunkt til reglen i den gældende § 16 a, stk. 4, om anmeldt betalingsstandsning, hvorefter skifteretten kan bestemme, at § 16 a, stk. 2, ikke skal gælde med hensyn til bestemte pantefordringer, som ikke kan forventes dækket af pantet. I forhold til reglerne om anmeldt betalingsstandsning foreslås det imidlertid som noget nyt, at reglen skal gælde generelt og ikke kun efter skifterettens konkrete bestemmelse, ligesom det foreslås, at der heller ikke skal betales compensation for den del af en pantefordring, der ikke kan forventes at ville opnå dækning. Efter den hidtidige bestemmelse har der kun været

mulighed for at undlade kompensation, hvis hele pantefordringen måtte anses for at falde uden for pantets værdi.

Der stilles efter bestemmelsen ikke krav om, at skifteretten skal have truffet beslutning efter lovudkastets § 12 e, stk. 1, om en bindende vurdering af skyldnerens pantsatte aktiver. Hvis en sådan vurdering foreligger, vil denne også være bindende for rettens vurdering efter § 12 c.

I øvrigt skal retten foretage et skøn over det pantsattes værdi. Det svarer til gældende ret ved anmeldt betalingsstandsning, jf. § 16 a, stk. 4. Skifteretten vil dog være sikret en fagkyndig vurdering fra tillidsmanden og kan ved afgørelsen af, om en pantefordring kan forventes at opnå hel eller delvis dækning, som udgangspunkt anvende tillidsmandens vurdering.

I stk. 4, 4. pkt., foreslås det, at retsvirkningen af, at panthaver ikke modtager en ydelse til forfaldstid skal være, at panthaver uanset fyldestgørelsesforbuddet i stk. 1 kan søge fyldestgørelse i det pantsatte aktiv. Efter den gældende § 16 a om anmeldt betalingsstandsning ville en kreditor derimod være nødt til at anmode skifteretten om at ophæve beslutningen om fyldestgørelsesforbuddet.

I stk. 5 foreslås det, at skyldneren med rekonstruktørens samtykke kan give tilladelse til realisation af aktiver, der er omfattet af forbuddet mod fyldestgørelse, således at skyldneren slipper for at betale løbende ydelser for fordringer, der er sikret med pant i aktiver, som skyldneren ikke har brug for som led i rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises til kapitel 14.2.

Til § 12 d

Bestemmelsen regulerer spørgsmålet om, hvilken betydning indledning af rekonstruktionsbehandling skal have for skyldnerens adgang til at udskille aktiver fra et pant.

Det foreslås i den forbindelse i *stk. 1*, at indledning af en rekonstruktionsbehandling ikke skal betyde, at skyldneren fratages en bestående adgang hertil, medmindre der er tale om virksomhedspant efter tinglysningslovens § 47 c. Om baggrunden herfor henvises til kapitel 15.1.

I *stk. 2* foreslås det, at det i 3 situationer skal være muligt for skyldneren med rekonstruktørens samtykke at udskille aktiver af pantet, uanset at den pågældende ikke har en sådan ret efter *stk. 1*. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at udskillelse kan ske i videre omfang med panthaverens samtykke.

Det drejer sig efter forslaget til *nr. 1* om de tilfælde, hvor den pågældende panteret er omstødelig. Er der tvist om, hvorvidt panteretten er omstødelig, må skifteretten tage stilling til, om der uden samtykke kan ske udskillelse af aktiver fra pantet. Skifterettens afgørelse herom vil ikke være bindende under en senere omstødelsessag.

I *nr. 2* foreslås det, at der skal være adgang til at udskille aktiver fra pantet, hvis panthaverens panteret ligger uden for pantets værdi, således at en reelt usikret kreditor ikke kan forhindre en udskillelse af et aktiv, såfremt de panthavere, hvis ret er sikret i pantet, har modtaget kompensation efter *nr. 3*. Det er en betingelse for anvendelsen af bestemmelsen, at skifteretten bindende har fastsat pantets værdi, jf. lovudkastets § 12 e.

I *nr. 3* foreslås det, at skyldneren skal have ret til at udskille et aktiv af pantet, hvis skifteretten har fastsat en bindende vurdering af pantet, og panthaverne har modtaget fyldestgørelse svarende til denne værdi.

I *stk. 3* foreslås det, at reglerne i *stk. 1* og *2* også skal gælde ved rettigheder over skyldnerens aktiver, der er stiftet ved udlæg. Der kan i den forbindelse henvises til retsplejelovens § 520, hvorefter et udlæg i fast ejendom, der tillige omfatter det i tinglysningslovens § 37 nævnte tilbehør til ejendommen, som udgangspunkt ikke er til

hinder for, at skyldneren udskiller de nævnte aktiver ifølge en regelmæssig drift af ejendommen.

Der henvises til kapitel 15.1.

Til § 12 e

Bestemmelsen handler om bindende vurdering af skyldnerens pantsatte aktiver.

Det foreslås, at skifteretten med visse begrænsninger skal have mulighed for at foretage en vurdering af pantets værdi med bindende virkning for panthaverne. Herved vil det blive muligt at afgøre, om en pantekreditor reelt har dækning for hele sit krav, eller om en del af fordringen må anses for usikret. Tilsvarende vil det være muligt at afgøre, om pantets værdi overstiger fordringen.

Efter forslaget til *stk. 1* er det en betingelse, at begæringen om fastsættelse af en bindende vurdering fremsættes af skyldneren. Ved vurderingen af, om en anmodning om en bindende vurdering skal imødekommes, forudsættes det, at skifteretten som udgangspunkt vil kunne lægge tillidsmandens vurdering af de pantsatte aktiver til grund. Det foreslås på den baggrund, at det skal være en betingelse, at skifteretten har modtaget tillidsmandens vurdering af skyldnerens aktiver, jf. lovudkastets § 11 c, stk. 4. Har forholdene ændret sig væsentligt siden tillidsmandens vurdering, har denne givet udtryk for usikkerhed ved vurderingen, eller er der i øvrigt omstændigheder, der efter rettens opfattelse taler herfor, kan skifteretten dog eventuelt anmode tillidsmanden om en fornyet vurdering – eller efter omstændighederne udmelde syn og skøn efter de almindelige regler i retsplejeloven. Syn og skøn kan f.eks. komme på tale, hvis der er grund til at antage, at tillidsmandens vurdering er behæftet med fejl eller betydelig usikkerhed. Hvis retten ikke finder, at der kan opnås en tilstrækkelig sikker vurdering af pantets værdi, må anmodningen om fastsættelse af en bindende vurdering afslås.

Bestemmelsen giver endvidere skifteretten mulighed for at træffe afgørelse om bindende vurdering i forhold til et eller flere af skyldnerens pantsatte aktiver. Skifteretten kan således begrænse sig til at træffe afgørelse om bindende vurdering i forhold til nærmere afgrænsede aktiver, hvor der er et behov herfor.

Virkningen af skifterettens afgørelse er, at vurderingen af et eller flere af skyldnerens pantsatte aktiver bliver bindende i forhold til panthaverne.

Hvis skifteretten træffer en afgørelse om bindende virkning efter stk. 1 foreslås det, at afgørelsen skal være bindende for panthaverne i forhold til lovudkastets § 12 c, stk. 4, 3. pkt., uanset hvilken type aktiv pantet vedrører. Bestemmelsen vedrører fastsættelsen af den kompensation, som panthaveren modtager i anledning af, at fyldestgørelsesforbuddet foreslås udstrakt til også at omfatte uomstødelige pantefordringer. Tilsvarende foreslås i forhold til § 13 d, stk. 2, der henviser til § 120, stk. 2, hvorefter en fordringshaver på skiftesamlinger under konkursbehandlinger kun har stemmeret for den del af fordringen, som efter skifterettens skøn ikke dækkes af pant eller anden sikkerhed.

For panterettigheder i biler, løsøre samt aktiver, der kan pantsættes efter tinglysningsslovens § 47 c, stk. 3, nr. 2-7, foreslås det i stk. 2, at en vurdering endvidere skal være bindende i forhold til § 10 a, stk. 2, nr. 2, § 12 d, stk. 2, nr. 2-3, og § 14 c, stk. 4. Dette gælder skal dog ikke gælde for løsøre, der kan omfattes af en panteret i medfør af tinglysningsslovens § 37 eller § 42 j, stk. 4, sølovens § 28 eller § 47 eller lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer § 1, § 22 eller § 24.

I stk. 3 foreslås det, at tillidsmanden på skyldnerens begæring skal foretage enkeltvis vurdering af aktiver, der har været vurderet samlet, hvis dette kan ske uden uforholdsmæssig omkostning. Bestemmelsen giver mulighed for at få vurderet en del af en samlingens effekter. Det kan f.eks. blive aktuelt i forhold til muligheden for at udskille en del af et varelager fra et virksomhedspant mod kompensation for den udskilte del, jf. lovudkastets § 12 d, stk. 2, nr. 3, uden at rekonstruktøren tvinges til at frikøbe hele va-

relageret(s samling af bestemte aktiver). Ved vurderingen af, om omkostningerne er uforholdsmæssige, skal der navnlig lægges vægt på, om omkostningerne ved vurderingen kan forventes at overstige værdien af det pantsatte.

I *stk. 4* foreslås, at panthaverne skal have mulighed for at udtale sig om tillidsmandens vurdering, inden skifteretten træffer afgørelse. Som nævnt i bemærkningerne til *stk. 1*, vil usikkerhed om tillidsmandens vurdering kunne føre til, at skifteretten enten afslår at give vurderingen bindende virkning eller indhenter nye oplysninger – f.eks. i form af en revideret vurdering eller syn og skøn. Skifteretten kan efter omstændighederne fastsætte en kort frist for panthavernes bemærkninger.

I *stk. 5* foreslås, at skifteretten kan ændre en vurdering efter *stk. 1*, hvis værdien af det vurderede har ændret sig væsentligt. Det vil være op til den skyldner, rekonstruktør eller fordringshaver, der anmoder om genoptagelse af vurderingen, at sandsynliggøre, at værdien har ændret sig. Derimod vil genoptagelse ikke kunne ske under henvisning til, at den oprindelige vurdering var forkert.

Ændringer i værdien af det vurderede vil f.eks. kunne forekomme, hvis der er tale om vurdering af en aktiepost eller lignende, hvor kursen har ændret sig væsentligt, eller hvor den almindelige prisudvikling på bestemte aktiver har ændret sig væsentligt – eller hvis den pantsatte genstand er gået i stykker, eller værdien er forøget. Vurderingen af, om en ændring er væsentlig, må ske med udgangspunkt i den oprindeligt fastsatte værdi af det vurderede pant under hensyntagen til den sandsynliggjorte ændring. I almindelighed vil der ikke være grundlag for ændringer, medmindre værdien har ændret sig med 10 pct. eller derover. Hvis der er tale om større værdier, vil mindre forholdsmæssige andele, der i sig selv udgør betydelige beløb, dog også kunne anses for væsentlige. Genoptagelsesadgangen ophører med afslutningen af rekonstruktionsbehandlingens ophør, det vil sige senest ved skifterettens stadfæstelse af rekonstruktionsforslaget, jf. lovudkastets § 13 f. Ændres en vurdering, vil dette have virkning fra tidspunktet for ændringens beslutning (*ex nunc*).

Skifterettens afgørelser efter lovudkastets § 12 e, kan kæres, jf. konkurslovens § 255, jf. retsplejelovens kapitel 37. Kære har ikke opsættende virkning, medmindre det bestemmes af den ret, hvis afgørelse kæres, eller den ret, hvortil afgørelsen kæres.

Det foreslås, at reglerne i stk. 1-4 skal finde tilsvarende anvendelse på retsforfølgning, jf. *stk. 5*.

Der henvises til kapitel 15.2.

Til § 12 f

Bestemmelsen handler om, hvem der skal betale skyldnerens omkostninger ved salg og vurdering af et pantsat aktiv.

Efter forslaget til *stk. 1* skal skyldnerens rimelige omkostninger ved salg af et pantsat aktiv og ved vurdering af pantet betales af den, der køber det pantsatte aktiv. Bestemmelsen er affattet på samme måde som § 87, stk. 3 og 4, og medfører, at købesummen vil blive reduceret med størrelsen af realisations- og vurderingsomkostningerne, hvorved disse vil fragå i friværdien af pantet eller – hvis der ikke nogen friværdi – af (sidsteprioritets-)panthaverens andel af købesummen. Det forhold, at skyldneren måtte have haft et overskud på pantet under rekonstruktionen, påvirker derimod ikke panthaverens pligt til at betale salgsomkostninger.

Stk. 1 gælder både salg på tvangsauktion og almindeligt salg, herunder salg som led i en virksomhedsoverdragelse.

Bestemmelsen i stk. 1 regulerer ikke spørgsmålet om en panthavers pligt til at acceptere et salg, der ikke sker på tvangsauktion. Med den modifikation, der følger af de foreslåede regler om bindende vurdering af visse aktivtyper, jf. lovudkastets § 14 c, stk. 4,

vil en panthaver således fortsat kunne nægte at acceptere et frivilligt salg, der ikke giver panthaveren fuld dækning.

Ved rimelige omkostninger til realisation forstås udgifter til vurdering, annoncering og salær til rekonstruktøren for salgsarbejdet (samt til en af denne antaget tredjemand, eksempelvis en mægler eller et auktionshus). Udgifterne til vurdering udgøres i praksis af en del af tillidsmandens honorar. Det kan således være nødvendigt at bede tillidsmanden om at opdele sit honorar på det enkelte pantsatte aktiver og de frie aktiver, ligesom skifteretten kan komme til at tage stilling til rimeligheden af honoraret.

Bestemmelsen i stk. 1 omfatter ikke en panthavers realisationsudgifter, det vil sige at hvis et aktiv med panthavers bistand sælges til tredjemand, kan denne kun pålægges omkostninger, hvis dette er aftalt i købsaftalen. På tilsvarende vis omfatter reglen ikke panthaveromkostninger ved en af panthaver begæret og afholdt tvangsauktion. Tvangsauktionskøberens pligt til at betale sådanne omkostninger afgøres således efter de almindelige fodedretlige regler.

Det følger af forslaget til *stk. 2*, at stadfæstes en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, kan skyldneren kræve, at panthaveren betaler omkostningerne ved vurdering af pantet, i det omfang disse ikke kan forventes dækket af den del af det pantsatte aktiv, der var ubehæftet ved rekonstruktionsbehandlings indledning. Er aktivet pantsat til flere panthavere, påhviler forpligtelsen den sidst prioriterede panthaver, der på tidspunktet for rekonstruktionsbehandlings indledning kunne forvente at opnå sin fordring dækket helt eller delvist af pantet. Bestemmelsen handler således om tilfælde, hvor rekonstruktionen afsluttes med en akkord, uden at det pantsatte aktiv sælges. Sælges aktivet inden akkordens stadfæstelse, finder reglerne i *stk. 1* anvendelse. *Stk. 2* pålægger panthaverne pligt til at betale for omkostningerne ved vurdering af pantet. Er der friværdi i pantet, må skyldneren dog selv afholde vurderingsomkostningerne, i det omfang disse modsvarer af friværdien. Reglen har således kun betydning for fuldt behæftede aktiver. Panthaver har pligt til at betale vurderings-

omkostningerne. Det er således ikke tilstrækkeligt, at panthaver nedskriver sin fordring med vurderingsomkostningerne. Er der flere panthavere i aktivet, påhviler betalingsforpligtelsen den sidst prioriterede af disse, som ville få hel eller delvis dækning, hvis aktivet blev solgt. Denne regel skal ses i lyset af, at det er denne panthaver, der i praksis ville komme til at betale udgifterne, hvis pantet var blevet solgt, jf. forslaget til stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at panthavere ikke støtter tvangsakkord alene med det formål at undgå at skulle betale vurderingsomkostninger i tilfælde af et salg. Uanset stk. 2 kan panthavere have et vist incitament til at foretrække akkord frem for virksomhedsoverdragelse for derved at undgå realisationsomkostninger, jf. forslaget til stk. 1. I praksis vil dette dog næppe få stor betydning, da en panthaver må forvente at have realisationsomkostninger, hvis akkorden bryder sammen og derfor næppe vil støtte en akkord, der hviler på et spinkelt grundlag, frem for en virksomhedsoverdragelse.

Erklæres skyldneren konkurs uden at have fået stadfæstet en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, omfattes omkostningerne ved vurdering af pantet af § 87, stk. 3 og 4, jf. forslaget til stk. 3.

Baggrunden for reglen er, at en panthaver ikke bør fritages for at betale vurderingsomkostningerne, hvis skyldneren erklæres konkurs, da det kunne give panthavere et incitament til at foretrække konkurs frem for tvangsakkord. Reglen vil kunne få betydning, dels hvor der slet ikke opnås en rekonstruktion, dels hvor en rekonstruktion i form af en virksomhedsoverdragelse ikke omfatter pantet, som således indgår i det efterfølgende konkursbo.

Stk. 4 fastslår, at stk. 2 og 3 ikke finder anvendelse på pantsatte aktiver, der er solgt under rekonstruktionsbehandlingen. Panthavers pligt til at betale vurderingsomkostninger (og realisationsomkostninger) følger i så fald af stk. 1.

Hvis det pantsatte aktiv er et udenlandsk luftfartøj, der er registreret i en stat, der har tiltrådt Genève-konventionen af 19. juni 1948, følger det af *stk.* 5, at *stk.* 1-4 alene finder anvendelse i det omfang, det ikke strider mod denne konvention. Bestemmelsen svarer til 87, *stk.* 5.

Der henvises til kapitel 15.3.

Til § 12 g

Bestemmelsen handler om krav mod skyldnere, der er under rekonstruktionsbehandling.

Den foreslåede bestemmelse bygger med nogle ændringer på den gældende § 163 om tvangsakkord.

Forslaget til *stk.* 1 indebærer, at kapitel 6 om krav mod boet finder anvendelse under rekonstruktionsbehandling. Henvisningen til kapitel 6 omfatter alle reglerne i kapitlet bortset fra §§ 38 om anvendelse af konkursmassen til fyldestgørelse af skyldnerens fordringshavere og § 46 om betydningen af delvis fyldestgørelse gennem pant i skyldnerens ejendom. Om baggrunden for at henvisningen ikke omfatter §§ 38 og 46 henvises til kapitel 16.2.

I stedet for konkursdekretets afsigelse træder tidspunktet for rekonstruktionsbehandlingens indledning.

I *stk.* 2 foreslås det, i modsætning til hvad der i dag gælder under (konkurs og) tvangsakkord, men i overensstemmelse med, hvad der gælder i betalingsstandsning, at skyldnerens fordringshavere ikke skal have en særlig adgang til at modregne med krav, der endnu ikke er forfaldne.

Bestemmelsen i *stk. 3* vedrører den situation, hvor skyldneren har flere ikke konnekse mellemværender med samme kreditor. Det foreslås i den forbindelse som en undtagelse til § 42 om modregning af ikke konnekse fordringer, at en fordringshaver ikke skal kunne anvende et krav omfattet af § 97 til modregning i skyldnerens krav i medfør af en (anden) aftale, som skyldneren har videreført efter §§ 12 m-12 u. Det svarer til, hvad der antages at gælde ved et konkursboets indtræden i en gensidigt bebyrdende aftale.

Som eksempel på anvendelse af bestemmelsen kan nævnes, at en kreditor i medfør af aftale A har 100 kr. til gode hos skyldneren, og at skyldneren har 100 kr. til gode i medfør af en anden aftale B, der er en endnu ikke opfyldt aftale. Begge krav er stiftet inden fristdagen. Uden den foreslåede regel i *stk. 3* ville udgangspunktet være, at kreditor kunne modregne og dermed få 100 pct. dækning for sin ikke konnekse § 97-fordring i henhold til aftale A, hvis fordringshavers krav i medfør af aftale A er forfaldent. Skyldneren ville dermed ikke have nogen interesse i at videreføre aftalen og honorere sin forpligtelse, da fordelene ved denne videreførelse ville blive udhulet som følge af modregning. Forslaget indebærer i eksemplet, at aftale B bliver ”immun” over for modregning med ikke konnekse krav.

Endvidere foreslås det i *stk. 4*, i modsætning til § 42, *stk. 1 og 2*, om konkurs men i overensstemmelse med § 16, *stk. 1, 3. pkt. (e.c.)*, om anmeldt betalingsstandsning, at et modkrav med § 94-status kan anvendes til modregning, uanset at hovedkravet er stiftet før fristdagen, medmindre modregning er afskåret efter § 42, *stk. 3-4*, eksempelvis fordi den må sidestilles med omstødelig betaling.

Der henvises til kapitel 16.2.

Til § 12 h

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at indledning af rekonstruktionsbehandling i relation til reglerne om sikringsakters foretagelse og retsvirkning sidestilles med afsigelse af konkursdekret.

Bestemmelsen bygger med nogle sproglige ændringer på den gældende § 188 om tvangsakkord. I modsætning til denne bestemmelse foreslås det dog, at den ekstinktive virkning ikke skal være betinget af, at rekonstruktionen stadfæstes.

Bestemmelsen skal ses i lyset af, at rekonstruktion har karakter af kreditorforfølgning. Ekstinktionen sker ved indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, medmindre der kræves iagttagelse af særlige sikringsakter. Er der tale om fast ejendom, skibe, luftfartøjer, motorkøretøjer og registrerede værdipapirer indtræder ekstinktion ved tinglysning eller registrering af rekonstruktionsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovudkastets § 11 a, stk. 2, om tinglysning mv. i forbindelse med indledningen af rekonstruktionsbehandling.

Til § 12 i

Bestemmelsen indebærer, at de almindelige regler om omstødelse i konkurs i § 64-80 skal finde tilsvarende anvendelse, når rekonstruktionsbehandling er indledt.

Henvisningen til reglerne om omstødelse omfatter ikke § 81 om fristerne for anlæggelse af omstødsessag i konkurs. Anlæg af omstødsessag er behandlet i lovudkastets §§ 12 j – 12 l.

Bestemmelsen bygger på den gældende § 184, stk. 1, om tvangsakkord. I modsætning til, denne bestemmelse, foreslås det dog at adgangen til omstødelse ikke skal være betinget af, at rekonstruktionen stadfæstes. Baggrunden herfor er, at det følger af de foreslåede bestemmelser i § 11, stk. 6, og § 15, at en indledt rekonstruktionsbehandling

ikke kan tilbagekaldes, og at den – bortset fra det sjældne tilfælde, hvor skyldneren i mellemtiden bliver solvent inden gennemførelsen af en rekonstruktion – kun ophører ved skyldnerens rekonstruktion og/eller konkurs, hvorved det sikres, at de omstødte dispositioner kommer alle fordringshaverne til gavn. Et krav om, at der stadfæstes en rekonstruktion, er på denne baggrund uforholdsmæssigt.

Omstødelse kan ske fra indledningen af en rekonstruktionsbehandling.

Ved omstødelse er det som hidtil en betingelse, at der foreligger et tab for fordringshaverne. Fyldestgørelse af en fordring, der vil skulle dækkes fuldt ud som led i rekonstruktionen, vil således ikke kunne omstødes. Heri ligger, at der ikke som led i en rekonstruktionsbehandling, der tager helt eller delvis sigte på at opnå en tvangsakkord, vil kunne foretages omstødelse over for en fordringshaver, hvis krav ikke kan berøres af akkorden, jf. lovudkastets § 10 a, stk. 2.

Der henvises til kapitel 17.2.

Til § 12 j

I *stk. 1, 1. pkt.*, foreslås, at krav på omstødelse gøres gældende af fordringshaverne, medmindre skifteretten bestemmer andet. Bestemmelsen bygger på den gældende bestemmelse i § 185, stk. 1, om tvangsakkord.

Krav på omstødelse kan – medmindre den begunstigede frivilligt indvilliger i omstødelser - efter bestemmelsen gøres gældende ved søgsmål, der som hidtil vil skulle anlægges ved de almindelige domstole.

I *stk. 2* foreslås det, at sikkerhedsrettigheder, der omfattes af § 71, bortfalder, uden at det er nødvendigt at anlægge omstødelsessag. Det drejer sig navnlig om udlæg, der er foretaget hos skyldneren senere end 3 måneder før fristdagen. Bestemmelsen bygger på den gældende § 185, stk. 2, om tvangsakkord, idet det dog som noget nyt foreslås,

at de nævnte rettigheder skal bortfalde allerede fra indledningen af en rekonstruktionsbehandling og ikke først ved akkordens stadfæstelse. Udlæg foretaget under rekonstruktionsbehandlingen i medfør af lovudkastets § 12 c, stk. 4, bortfalder ikke.

Det fastslås endvidere, at arrest foretaget inden rekonstruktionsbehandlingens indledning bortfalder. Dette svarer til, hvad der efter § 31, stk. 3, gælder i konkurs.

I *stk. 3* foreslås det, at fordringshaverne skal kunne sælge retten til at gøre et krav på omstødelse gældende.

Der henvises til kapitel 17.2.

Til § 12 k

Efter forslaget til *stk. 1, 1. og 2. pkt.*, kan enhver fordringshaver stille forslag om anlæggelse af omstødelsessag eller salg af retten til at gøre omstødelse gældende. Forslaget skal fremsættes senest på det møde, hvor der stemmes om rekonstruktionsforslaget, jf. lovudkastets §§ 13 og 13 a.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at fordringshaverne skal stemme om forslaget om anlæggelse af omstødelsessag, og at afstemningsreglerne i lovudkastets § 13 d skal finde anvendelse, dog således at mindst en fordringshaver skal stemme for forslaget.

I *stk. 1, 4. pkt.* fastslås det, at den, som sagen foreslås anlagt imod, ikke har stemmeret. Bestemmelsen udelukker ikke, at den pågældende er til stede på mødet og ytrer sig på lige fod med andre fordringshavere.

Stk. 2 regulerer fordringshavernes indbyrdes hæftelse for sagsomkostninger, hvis det vedtages at anlægge sag. Efter bestemmelsen hæfter de fordringshavere, der stemte for sagsanlægget, solidarisk for egne sagsomkostninger og sagsomkostninger, der er tillagt

modparten. I det indbyrdes forhold foreslås det, at fordringshaverne skal hæfte i forhold til størrelsen af deres fordring mod skyldneren.

I *stk. 3, 1. pkt.*, foreslås det, at skifteretten skal beskikke en advokat for fordringshaverne, hvis de vedtager at anlægge sag. Bestemmelsen bygger på den gældende § 186, stk. 1, 2. pkt., om tvangsakkord. Der foreslås ikke en regel svarende til § 186, stk. 1, 2. pkt., hvorefter skifteretten skal skønne, om der er tilstrækkelig sikkerhed for betaling af sagsomkostninger. Spørgsmålet om sikkerhedsstillelse for sagens omkostninger skal således reguleres af retsplejelovens almindelige regler herom. Det indebærer, at der som udgangspunkt ikke stilles et sådant krav, jf. dog retsplejelovens § 321.

I *stk. 3, 2. pkt.*, foreslås det, at skifteretten, hvis fordringshaverne bringer flere forskellige advokater i forslag, skal vælge den, der har den største tilslutning blandt de fordringshavere, der har stemt for beslutningen. Spørgsmålet om, hvem der har den største tilslutning, afgøres på samme måde som spørgsmålet om fordringshavernes indbyrdes hæftelse på baggrund af størrelsen af deres fordringer på skyldneren.

Stk. 3, 3. pkt., handler om advokatens procesfuldmagt. Det foreslås, at skifteretten fastlægger omfanget af advokatens rettergangsfuldmagt og herunder træffer bestemmelse om, hvilke anliggender der skal forelægges for de relevante fordringshavere til afstemning på et møde i skifteretten. Bestemmelsen bygger på den gældende § 186, stk. 1, 3. pkt., og der er ikke ved den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Stk. 3, 4. pkt., fastslår, at advokatens honorar fastsættes af den ret, hvor omstødsels-sagen anlægges. Bestemmelsen svarer til den gældende § 186, stk. 1, sidste pkt.

Forslaget til *stk. 4* bygger på den gældende bestemmelse i § 186, stk. 2, om tvangsakkord. Bestemmelsen fastslår, at enhver fordringshaver, der berøres af rekonstruktionen, kan anlægge omstødsels-sag, hvis det ikke vedtages at anlægge sag eller sælge en

fordring i medfør af stk. 1. Den pågældende fordringshaver skal senest på det møde, hvor der skal stemmes om rekonstruktionsforslaget, jf. §§ 13 og 13 a, give skifteretten meddelelse herom. Det er en forudsætning for anlæggelse af omstødsessag, at skifteretten ikke finder, at anlæg af omstødsessag vil stride mod fordringshavernes fælles interesser.

Stk. 5 fastslår, at omstødsessag skal anlægges senest 4 uger efter rekonstruktionens stadfæstelse, jf. lovudkastets § 13 e. Bestemmelsen, der bygger på den gældende § 186, stk. 3, om tvangsakkord, finder i forhold hertil også anvendelse i forhold til erhververe af retten til at gøre omstødelse gældende.

Omstødsessag vil kunne anlægges af fordringshaverne og en erhverver, selv om skifteretten har stadfæstet rekonstruktionen. Hvis skyldneren er taget under konkursbehandling, inden omstødsessag er anlagt, vil det dog alene være reglerne i kapitel 8, der finder anvendelse. Om den situation, hvor omstødsessag er anlagt af fordringshaverne efter stk. 1 eller en fordringshaver efter stk. 4, henvises til forslaget til § 1, nr. 19 (forslaget til § 136, stk. 3) og bemærkningerne hertil.

Er retten til at gøre omstødelse gældende solgt i medfør af stk. 1, bevarer erhververen retten til at gøre omstødelse gældende, uanset om skyldneren senere erklæres konkurs.

Der henvises til kapitel 17. 2.

Til § 12 l

Bestemmelsen fastslår, at det, hvis der dømmes til omstødelse i en sag anlagt efter lovudkastets § 12 k, stk. 3 eller 4, skal bestemmes i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der afholder sagens rimelige omkostninger og udlodder resten til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen. Bestemmelsen bygger på den gældende § 187 om tvangsakkord.

Sagens omkostninger skal afholdes inden for rammerne af det ved dommen fastsatte sagsomkostningsbeløb, herunder eventuelle omkostninger, som er tillagt fordringshaverne hos modparten. Da en enkelt kreditor imidlertid ikke bør kunne afholde urimelige sagsomkostninger på alles vegne, skal omkostningerne for at kunne afholdes af sagens provenu være rimelige.

Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om der er tale om en sag, der er anlagt af en eller flere fordringshavere efter stk. 1 eller stk. 4. Bestemmelsen finder derimod ikke anvendelse, hvis sagen anlægges af en, der har erhvervet retten til at gøre omstødelse gældende. Det gælder også, selvom den pågældende erhverver tillige er fordringshaver.

Et eventuelt overskud skal udloddes til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen. Hvis rekonstruktionen indeholder en tvangsakkord, jf. § 10 a, vil skifteretten således skulle udlodde omstødelsesprovenuet med fradrag af sagsomkostninger i overensstemmelse med akkordens regler for udlodning af dividende. Det gælder dog ikke ubetinget, hvis skyldneren inden omstødelsessagen er taget under konkursbehandling, idet det følger af § 136, stk. 3, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 25, at boet kan indtræde i sagen, hvis sagen er anlagt af fordringshaverne (eller en fordringshaver).

Uanset om boet indtræder i sagen, bestemmes det i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der heraf afholder sagens omkostninger og indbetaler resten til boet. Det indebærer, at provenuet vil indgå i konkursboet og fordeles til fordringshaverne efter de almindelige regler herom.

Hvis rekonstruktionen går ud på en virksomhedsoverdragelse, uden at der tillige er tale om en akkord, vil rekonstruktionen i almindelighed tillige ende i konkurs, medmindre skyldneren er eller bliver solvent. Hvis omstødelse undtagelsesvis vil gøre skyldneren solvent, vil der som hidtil kun kunne ske omstødelse i det omfang, som er nødvendigt

til fordringshavernes dækning. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovudkastets § 12 m.

Til § 12 m

Bestemmelsen fastslår, at provenuet fra et salg af retten til at gøre omstødelse gældende skal indbetales til rekonstruktøren, der herefter fordeler beløbet til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen, medmindre andet er bestemt i beslutningen om salg af retten til at gøre omstødelse gældende.

Det vil navnlig kunne være hensigtsmæssigt at træffe anden bestemmelse i beslutningen om salg af retten til at gøre omstødelse gældende, hvis et salg gennemføres tidligt i forløbet, og provenuet dermed kan indgå i finansieringen af gennemførelsen af rekonstruktionen af virksomheden.

Er en sådan beslutning ikke truffet, skal rekonstruktøren efter bestemmelsen fordele beløbet til fordringshaverne efter samme fordeling som ved rekonstruktionen. Hvis forslaget ikke går ud på en tvangsakkord, hvor en vis dividende er fastsat, må der således i rekonstruktionsforslaget tages højde for, hvordan provenuet skal fordeles. Det påhviler i givet fald rekonstruktøren at sikre, at sådanne regler indgår i rekonstruktionsforslaget, og at de er i overensstemmelse med lighedsprincippet, jf. lovudkastets § 10 c.

Der henvises til kapitel 17.2.

Til § 12 n

Bestemmelserne i §§ 12 n – 12 v vedrører skyldnerens mulighed for at videreføre gensidigt bebyrdende aftaler, uden at medkontrahenten kan ophæve dem på grund af skyldnerens insolvens. Sådanne regler kendes fra reglerne om konkurs, jf. kapitel 7, hvorimod spørgsmålet ikke er reguleret i forhold til anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord. I stedet gælder de almindelige obligationsretlige regler, herunder navn-

lig reglerne om medkontrahentens adgang til ophævelse af indgåede aftaler i tilfælde af modpartens (skyldnerens) anticiperede misligholdelse.

Med de foreslåede regler øges mulighederne for at sikre en bæredygtig rekonstruktion ved at undgå ophævelse af skyldnerens aftaler som følge af anticiperet misligholdelse og i stedet at fastholde de værdier, der ligger heri, samtidig med, at medkontrahentens stilling betrygges. Medkontrahentens sikkerhed består i, at skyldneren skal tage stilling til, om den pågældende ønsker at videreføre en aftale eller ej. Hvis en aftale videreføres, bliver den pågældendes krav fortrinsstillet i konkursordenen efter § 94. Bestemmelserne herom er navnlig af betydning, hvis skyldneren erklæres konkurs, f.eks. efter en virksomhedsoverdragelse eller som følge af, at der ikke vedtages en rekonstruktion. Herudover vil kravets fortrinsstillede status navnlig indebære, at det ikke omfattes af en eventuel akkord, jf. lovudkastets § 10 a, stk. 2, nr. 3.

En konsekvens af, at reglerne om skyldnerens videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler medtages i forslaget, er, at det – på samme måde som i konkurs - ikke gyldigt vil kunne aftales, at indledning af rekonstruktion medfører, at medkontrahenten kan hæve aftalen. Det skyldes, at skyldneren i så fald ville blive afskåret fra at anvende sin lovfæstede ret til at videreføre aftalen. Hvis skyldneren vælger ikke at videreføre en gensidigt bebyrdende aftale, vil medkontrahenten derimod have ret til at ophæve den, uanset om dette måtte være aftalt på forhånd, jf. lovudkastets § 12 q, stk. 1.

De foreslåede regler tager i vidt omfang udgangspunkt i reglerne i konkurs i kapitel 7 (§§ 53-63). Dog er der ikke foreslået en regel svarende til § 62 om lejede og forpagtede ejendomme. Det skyldes, at Konkursrådet har fundet, at det ville være urimeligt at give § 94-status for sådanne krav, der opstår under skyldnerens og rekonstruktørens betænkningstid, når der henses til, at ingen andre aftaletyper opnår en sådan beskyttelse.

I *stk. 1* foreslås det, at reglerne i §§ 12 o - 12 u kun anvendes, hvis ikke andet følger af andre lovbestemmelser eller af vedkommende retsforholds beskaffenhed. Bestemmelsen bygger på § 53, 1. pkt., om konkurs. Der gør sig imidlertid den forskel gældende, at rekonstruktionen ikke indebærer et skyldnerskifte, da der ikke oprettes et særligt ”rekonstruktionsbo”, og at der ikke i forhold til fysiske personer er adgang til at bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden. Det forudsættes derfor, at undtagelsen på grund af retsforholdets beskaffenhed i forhold til fysiske personer anvendes noget snævrere i rekonstruktion end efter den modsvarende bestemmelse i § 53 om konkurs.

I *stk. 2* foreslås en særregel i forhold § 12 q, stk. 1, idet det er hensigten, at denne regel skal anvendes, uanset om dette måtte være i strid med andre bestemmelser i lovgivningen eller forholdets beskaffenhed, medmindre dette ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget skal navnlig ses i lyset af artikel 71 i De Forenede Nationers konvention af 11. april 1980 om aftaler om internationale køb (CISG). Efter denne bestemmelses stk. 1 kan en part suspendere leveringen af egen ydelse, hvis det efter aftalens indgåelse bliver klart, at den anden part ikke vil levere en væsentlig del af sin ydelse som følge af blandt andet væsentlig ”*deficiency...in his credit worthiness.*” Herudover har sælgeren efter stk. 2 ret til at standse overgivelsen til køberen af allerede afsendte aktiver. Efter stk. 3 skal en part, der suspenderer sin levering, straks give meddelelse herom til den anden part, og skal, hvis den anden part sikrer passende sikkerhed (”*adequate assurance*”) for sin levering, fortsætte leveringen.

Kravet om ”*adequate assurance*” kan efter Konkursrådets opfattelse ikke forstås som et ubetinget krav om bankgaranti, men må efter rådets opfattelse i almindelighed anses for opfyldt ved, at medkontrahenten i tilfælde af skyldnerens konkurs er sikret, at kravet i konkursordenen skal indplaceres på § 94-niveau. Da rådet imidlertid ikke helt kan

udelukke, at der vil kunne opstå tilfælde, hvor en sådan sikkerhed ikke er tilstrækkelig, foreslås der en særlig undtagelse for sådanne tilfælde.

Der henvises til kapitel 18.2.3.1.

Til § 12 o

I *stk. 1, 1. pkt.*, foreslås en regel om, at en skyldner under rekonstruktionsbehandling med rekonstruktørens udtrykkelige tiltræden kan videreføre de af skyldneren indgåede gensidigt bebyrdende aftaler. Bestemmelsen bygger på § 55, stk. 1, om konkursboets adgang til under konkursbehandlingen at indtræde i skyldnerens gensidigt bebyrdende aftaler.

I forhold til § 55 er terminologien ændret, således at der ikke tales om "*indtræden*" i skyldnerens aftaler, men derimod om videreførelse. Baggrunden herfor er, at det ved rekonstruktion fortsat er skyldneren, der er kontraktsparten, da rekonstruktionsbehandlingen ikke indebærer oprettelsen af et "rekonstruktionsbo", der – som konkursboet – er en selvstændig juridisk person ved siden af skyldneren.

Der stilles i den foreslåede bestemmelse krav om rekonstruktørens udtrykkelige samtykke. I modsætning til konkurs, hvor boet/kurator kan indtræde i en aftale med stiltiende samtykke, vil dette ikke være tilstrækkeligt ved rekonstruktion. Baggrunden herfor er navnlig, at det i rekonstruktion er skyldneren selv, der viderefører aftalen, og at det på den baggrund vil være upraktisk ud fra skyldnerens handlinger at vurdere, om rekonstruktøren har givet sit samtykke til videreførelsen. Dertil kommer, at et krav om udtrykkeligt samtykke vil kunne bidrage til at skabe større klarhed om, hvilke aftaler skyldneren har videreført. Der stilles ikke krav om, at samtykket skal foreligge skriftligt, men skyldneren vil i praksis ofte have behov for rekonstruktørens skriftlige samtykke, således at dette kan fremlægges som dokumentation over for medkontrahenten. Der stilles ikke krav om, at skyldnerens egen beslutning om at videreføre aftalen skal være udtrykkelig.

Om retsvirkningerne i forhold til medkontrahenten af skyldnerens beslutning om, hvorvidt en aftale skal videreføres eller ej, henvises til lovudkastets §§ 12 p-12 s og bemærkningerne til disse bestemmelser.

I stk. 1, 2. pkt., foreslås det, at skyldneren skal have adgang til at videreføre aftaler, som medkontrahenten har ophævet på grund af skyldnerens misligholdelse. Sådanne aftaler kan skyldneren med rekonstruktørens udtrykkelige samtykke efter forslaget kræve reetableret, medmindre medkontrahenten har disponeret i henhold til ophævelsen.

Bestemmelsen tager sigte på de tilfælde, hvor medkontrahenten har ophævet aftalen umiddelbart inden, skyldneren tages under rekonstruktionsbehandling, og ophævelsen alene er begrundet i skyldnerens manglende eller forsinkede levering af egen ydelse. I sådanne tilfælde, hvor det ofte beror på en tilfældighed, om ophævelsen er sket før eller efter indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, finder Konkursrådet, at det ville være urimeligt at afskære skyldneren fra at fastholde værdien af den indgåede aftale, hvis der samtidig sker en passende betryggelse af medkontrahentens krav.

Dette gælder dog ikke, hvis medkontrahenten har indrettet sig på, at aftalen er ophævet. Der foreslås derfor en undtagelse til skyldnerens udvidede videreførelsesadgang, således at denne ikke skal gælde, hvis medkontrahenten har disponeret i henhold til ophævelsen. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis medkontrahenten har taget en lejet genstand tilbage fra skyldneren, har hentet en genstand, der var solgt med ejendomsforbehold fra skyldneren, eller har fået udsat skyldneren af et lejemål. Tilsvarende gælder, hvis der er disponeret over genstanden til fordel for tredjemand.

For at afskære unødige tvister om, hvorvidt medkontrahenten har disponeret i henhold til ophævelsen, foreslås det, at skyldnerens adgang til at videreføre en hævet aftale under alle omstændigheder ophører 4 uger efter ophævelsen.

Skyldneren har efter lovudkastets § 12 o ret til at videreføre en aftale, og skyldnerens medkontrahent er derfor afskåret fra at hæve aftalen, selv om skyldneren måtte have misligholdt aftalen i en sådan grad, at medkontrahenten ellers ville kunne hæve aftalen. Det gælder, uanset om aftalen er misligholdt fra skyldnerens side, inden rekonstruktionsbehandlings indledning eller efter dette tidspunkt (men inden videreførelsen).

I *stk. 2* foreslås en undtagelse til skyldnerens adgang til at videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler uden samtykke, hvis medkontrahenten bortset fra rekonstruktionen havde adgang til at hæve aftalen af andre årsager end skyldnerens forsinkelse med egen ydelse. Der er tale om en noget snævrere undtagelse end efter § 58, *stk. 2*, om konkurs, hvorefter medkontrahenten kan hæve aftalen, hvis den pågældende bortset fra konkursen havde adgang hertil. Forslaget indebærer, at en medkontrahent, der i øvrigt kan hæve sin aftale med skyldneren, kun kan gøre dette, hvis den hævebegrundende misligholdelse består i faktiske eller retlige mangler. Derimod vil medkontrahenten ikke kunne hæve aftalen, hvis skyldnerens misligholdelse alene består i forsinkelse med egen ydelse. Det er i den forbindelse uden betydning, om skyldnerens ydelse vedrører betaling eller f.eks. levering af varer eller tjenesteydelser.

Det er en konsekvens af lovudkastets § 12 o, at der ikke gyldigt kan indgås aftaler om, at indledning af rekonstruktionsbehandling i sig selv er hævebegrundende.

I *stk. 3* foreslås en regel svarende til den såkaldte "interpellationsregel" i § 55, *stk. 2*, der indebærer, at medkontrahenten kan forlange, at der uden ugrundet ophold tages stilling til, om en gensidigt bebyrdende aftale videreføres. Bestemmelsen adskiller sig dog fra § 55, *stk. 2*, ved, at der ikke er medtaget en regel om, at parterne kan aftale andre svarfrister, idet en adgang hertil må anses for at være uden større praktisk betydning i forbindelse med rekonstruktion. Ved uden ugrundet ophold forstås i almindelighed en uge.

Herudover foreslås det, at medkontrahentens krav på svar uden ugrundet ophold om, hvorvidt skyldneren ønsker at videreføre ansættelsesaftalen, ikke skal gælde for ansættelsesaftaler inden for 2-ugersfristen i § 12 v, stk. 1. Forslaget indebærer, at skyldnerens ansatte først efter udløbet af 2-ugersfristen kan kræve, at skyldneren uden ugrundet ophold tager stilling til, om ansættelsesaftalen ønskes videreført.

Baggrunden for forslaget herom er, at der i § 12 v, stk. 1, foreslås en regel, som svarer til den gældende § 63, stk. 2, der indebærer, at skyldneren kan sikre sig, at de ansattes vederlagskrav ikke opnår prioritet på § 94-niveau, hvis skyldneren inden 2 uger efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen meddeler, at ansættelsesaftalen ikke ønskes videreført. Efter § 63, stk. 2, er det om samspillet mellem de to fristregler antaget, at en ansat kan benytte sig af begge regelsæt, og at det således, hvis den ansatte fremsætter begæring om skyldnerens stillingtagen efter § 55, stk. 2, allerede ved konkursbehandlingsindledningen, er muligt at fremtvinge et svar fra skyldneren ca. en uge tidligere end forudset efter § 63, stk. 2. Forslaget om at afskære skyldnerens ansatte fra en tilsvarende adgang i rekonstruktionssituationen skyldes, at rekonstruktøren må forventes at have behov for 2 uger til at træffe afgørelse om, hvilke ansatte der fortsat er behov for. Baggrunden herfor er, at det typisk er nødvendigt for rekonstruktøren først at gennemgå alle skyldnerens øvrige aftaler, før det er muligt at vurdere arbejdskraftbehovet. De ansattes krav på vederlag i 2-ugersperioden vil kunne opnå dækning gennem garantien ifølge lov om Lønmodtagernes Garantifond. Krav på løn for faktisk udført arbejde vil endvidere have § 94-status i tilfælde af skyldnerens konkurs, jf. lovudkastets § 12 v, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises til kapitel 18.2.3.2.

Til § 12 p

Bestemmelsen regulerer sammen med lovudkastets § 12 q retsvirkningerne af, at en aftale videreføres.

Det foreslås i *stk. 1*, at medkontrahentens krav ifølge aftalen omfattes af § 94, hvis aftalen videreføres. Bestemmelsen bygger på § 56, *stk. 1*, om konkurs, hvor kravet dog omfattes af § 93. Baggrunden for denne forskel er, at § 93 alene omfatter krav opstået i forbindelse med konkursbehandlingen.

Stk. 2 om krav for løbende ydelser svarer som udgangspunkt til § 56, *stk. 2*, om konkurs. Dog foreslås det, at bestemmelsen ikke alene skal finde anvendelse ved levering af løbende (real)ydelser til skyldneren. Den skal således også finde anvendelse i de tilfælde, hvor det efter aftalen påhviler skyldneren løbende at levere (real)ydelser til medkontrahenten. Som følge heraf foreslås endvidere, at bestemmelsen også skal omfatte medkontrahentens krav på andet end vederlag.

I *stk. 3* foreslås, at skyldneren med rekonstruktørens samtykke skal kunne træde tilbage fra fortsat videreførelse med et varsel på mindst en måned, uanset om et længere varsel måtte være aftalt

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovudkastets § 12 u, der svarer til § 61, *stk. 1*, om skyldnerens opsigelsesadgang i konkurs. Til forskel fra § 61, *stk. 1*, giver den foreslåede bestemmelse dog alene adgang til at træde tilbage fra aftalens videreførelse.

Hvis skyldneren ønsker at opsige aftalen, vil dette kun kunne ske efter lovudkastets § 12 u.

Hvis medkontrahenten ikke ønsker at fastholde aftalen efter, at skyldneren har meddelt, at den ikke længere ønskes videreført, vil medkontrahenten kunne hæve aftalen efter lovudkastets § 12 r, *stk. 1*.

Baggrunden for dette forslag er hensynet til at skabe større klarhed om rekonstruktørens beslutning om konsekvenserne på § 94-niveau af at videreføre en aftale, da det i

praksis kan være vanskeligt at vurdere, hvad der må anses for sædvanligt eller rimeligt varsel.

En central virkning af, at skyldneren træder tilbage fra at videreføre aftalen, er, at der ikke længere skabes krav på § 94-niveau. Krav på vederlag for senere ydelser vil således få prioritet, som om aftalen ikke var blevet videreført, jf. *stk. 3*. Krav på løn mv. vil således f.eks. være omfattet af § 95.

I *stk. 4* foreslås en særlig regel om tilfælde, hvor aftalen angår en løbende ydelse til skyldneren, og skyldneren tages under konkursbehandling. Det foreslås i den forbindelse, at medkontrahentens krav på vederlag for tiden efter konkursdekretets afsigelse ikke skal omfattes af § 94. Baggrunden herfor er navnlig, at det ikke er hensigten at udstrække virkningen af videreførelsen for kravets placering i konkursordenen til tiden efter, at skyldneren er taget under konkursbehandling. Bestemmelsen sikrer endvidere, at videreførte ansættelsesaftaler ikke skaber krav på § 94-niveau i de 2 uger, konkursboet kan overveje, om det ønsker at indtræde i aftalen, jf. § 63, *stk. 2, 1. pkt.*

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 q

Som det fremgår af lovudkastets § 12 n, gælder bestemmelsen i lovudkastets § 12 q, *stk. 1* – i modsætning til de øvrige regler i lovudkastets §§ 12 o-12 u - uanset om andet måtte følge af andre lovbestemmelser eller retsforholdets beskaffenhed. Bestemmelsen skal dog ikke anvendes, hvis dette måtte være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget herom skal ses i lyset af, at det i *stk. 1* foreslås, at skyldnerens videreførelse af aftalen – ud over, hvad der følger af § 12 p – skal indebære, at medkontrahenten afskæres fra at gøre en række beføjelser gældende som følge af skyldnerens forudseelige (anticiperede) misligholdelse. Bestemmelsen fraviger på dette punkt de købs- og

obligationsretlige principper, der følger af købelovens § 39. Der henvises nærmere til kapitel 18.2.3.3.

Det foreslås således, at medkontrahenten ikke skal kunne kræve sikkerhedsstillelse for sine krav i medfør aftalen, jf. *nr. 1*. Endvidere foreslås det i *nr. 2*, at medkontrahenten ikke skal have ret til at holde sin ydelse tilbage eller hindre dens overgivelse som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt. I *nr. 3* foreslås det desuden, at skyldneren ikke som følge af rekonstruktionsbehandlingen eller skyldnerens økonomiske forhold i øvrigt skal præstere sin ydelse før forfaldstiden, og i *nr. 4* foreslås det, at medkontrahenten ikke skal kunne hæve aftalen som følge af forsinkelse med skyldnerens ydelse, der er opstået inden meddelelsen om videreførelsen, medmindre medkontrahentens krav på ydelsen omfattes af § 94, og skyldneren ikke præsterer ydelsen uden ugrundet ophold efter videreførelsen af aftalen. Medkontrahenten er derimod ikke afskåret fra at hæve, hvis skyldneren har misligholdt aftalen på anden måde end ved forsinkelse med egen ydelse. Der henvises til lovudkastets § 12 o, stk. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Baggrunden for disse forslag er, at medkontrahentens krav på vederlag i almindelighed må anses for tilstrækkeligt betrygget ved, at det i henhold til lovudkastets § 12 p, stk. 1, er sikret dækning i skyldnerens eventuelle konkursbo på § 94-niveau.

Som en undtagelse hertil foreslås i *stk. 2*, at der medtages en regel svarende til den gældende § 16 b om skyldnerens bagudlønnede ansattes ret til at kræve sikkerhedsstillelse for deres forfaldne løn.

Bestemmelsen indebærer, at personer, som er ansat i skyldnerens virksomhed, og som vederlægges periodevis bagud, kan kræve, at skyldneren stiller betryggende sikkerhed for det til enhver tid først forfaldne vederlag, i det omfang det vedrører tiden efter rekonstruktionsbehandlings indledning. Stilles sikkerheden ikke inden 14 dage eller,

hvis tiden for den ansattes ydelse til skyldneren er kommet, uden ugrundet ophold, kan den ansætte ophæve arbejdsaftalen.

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 r

Hvis skyldneren ikke viderefører aftalen, og medkontrahenten dermed ikke er sikret § 94-status for sine krav, følger det af forslaget til *stk. 1*, at medkontrahenten kan hæve aftalen. Det samme gælder, hvis skyldneren træder tilbage fra en videreført aftale.

I forhold til de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning indebærer den foreslåede bestemmelse en udvidelse af medkontrahentens beføjelser, idet en aftale - i hvert fald hvis det ikke er aftalt - ikke kan hæves alene på grund af anmeldelse af betalingsstandsning, ligesom det heller ikke er muligt at kræve, at skyldneren tager stilling til, om aftalen skal videreføres.

Stk. 2 indebærer, at hvis medkontrahenten helt eller delvis har erlagt sin ydelse, kan medkontrahenten kun hæve aftalen og kræve det erlagte tilbage, hvis reglerne om vedkommende retsforhold berettiger den pågældende dertil. Bestemmelsen svarer til, hvad der efter § 58, *stk. 3*, gælder i konkurs.

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 s

Bestemmelsen handler om medkontrahentens adgang til erstatning, hvis skyldneren ikke viderefører aftalen. Bestemmelsen svarer til, hvad der efter § 59 gælder i konkurs.

Viderefører skyldneren ikke aftalen, kan medkontrahenten således kræve erstatning for sit tab ved, at aftalen ikke opfyldes. Om opsigelse af aftaler om vedvarende retsforhold henvises til lovudkastets § 12 u.

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 t

Bestemmelsen regulerer medkontrahentens adgang til at kræve en ydelse, der er leveret til skyldneren efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, tilbage, hvis skyldneren ikke viderefører aftalen. Bestemmelsen svarer til, hvad der efter § 60 gælder i konkurs.

Er en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag, overgivet til skyldneren efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, kan ydelsen således kræves tilbage, medmindre skyldneren viderefører aftalen.

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 u

Bestemmelsen handler om opsigelse af aftaler om vedvarende aftaleforhold.

Stk. 1 giver skyldneren mulighed for at opsiges gensidigt bebyrdende aftaler om vedvarende aftaleforhold. Bestemmelsen svarer til, hvad der efter § 61, stk. 1, gælder i konkurs.

Opsigelsesadgangen vedrører både aftaler, som skyldneren har videreført, og andre gensidigt bebyrdende aftaler. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med lovudkastets § 12 p, stk. 3, der alene giver skyldneren mulighed for at træde tilbage fra videreførelsen af en aftale.

Der foreslås ikke en bestemmelse svarende til § 61, stk. 2, om medkontrahentens adgang til i konkurs at opsiges en gensidigt bebyrdende aftale med samme varsel. Det skyldes, at en sådan opsigelsesadgang for medkontrahenten efter Konkursrådets opfat-

telse ville være i strid med formålet med rekonstruktionsbehandlingen om at videreføre skyldnerens virksomhed.

Stk. 2 om medkontrahentens adgang til at kræve erstatning for førtidig opsigelse svarer til § 61, stk. 3, 1. pkt., om konkurs med den konsekvensændring, der følger af, at der som nævnt alene foreslås adgang til førtidig opsigelse for skyldneren. Efter den foreslåede bestemmelse kan det således, når særlige grunde taler for det, pålægges skyldneren at yde erstatning for medkontrahentens tab ved, at skyldneren opsiger aftalen efter stk. 1.

Der foreslås ikke en bestemmelse svarende til § 61, stk. 3, 2. pkt., hvorefter erstatningskravet i skyldnerens bo er en almindelig konkursfordring, da denne bestemmelse foreslås ophævet i lovudkastets § 1, nr. 17. Spørgsmålet om, hvor i konkursordenen medkontrahentens erstatningskrav vil skulle placeres, vil således skulle afgøres efter de almindelige regler om konkursordenen i §§ 93-98.

Der henvises til kapitel 18.2.3.3.

Til § 12 v

Bestemmelsen handler om skyldnerens videreførelse af ansættelsesaftaler. Bestemmelsen bygger på § 63 om den tilsvarende problemstilling i konkurs.

Bestemmelsen i *stk.1* svarer i det væsentlige til § 63, stk. 2, mens *stk. 2* svarer til § 63, stk. 3. Der ikke er foreslået en bestemmelse svarende til § 63, stk. 1, hvorefter boet snarest muligt bør træffe afgørelse om, hvorvidt det ønsker at indtræde i arbejdsaftaler med personer, der er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed, fordi denne bestemmelse i praksis er overflødig, og overtrædelsen af reglen er uden retsvirkninger.

Stk. 1 indebærer, at kravet på vederlag for tiden efter rekonstruktionsbehandlingens indledning er stillet som vederlag for den forudgående periode, hvis skyldneren inden

to uger efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen erklærer ikke at ville videreføre en ansættelsesaftale med en ansat i skyldnerens virksomhed. Krav på vederlag for den tid, den ansatte faktisk har udført arbejde for skyldneren under rekonstruktionsbehandlingen, er dog omfattet af § 94. Afgiver skyldneren først senere erklæring om ikke at ville videreføre aftalen, er kravet for tiden efter rekonstruktionsbehandlingsindledningen til afgivelsen af skyldnerens erklæring omfattet af § 94.

Stk. 2 indebærer, at den ansatte uanset stk. 1 kan hæve aftalen, hvis den af rekonstruktionsbehandlingen følgende ændring af forholdene giver den ansatte særlig anledning hertil.

Om forholdet til den almindelige interpellationsregel henvises til lovudkastets § 12 o, stk. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Der henvises til kapitel 18.2.3.4.

Til kapitel 2 c (Gennemførelse af rekonstruktion)

Til § 13

Bestemmelsen handler om fristen for udsendelse af udsendelse af rekonstruktionsforslag og afholdelse af møde, hvor fordringshaverne stemmer om vedtagelse af forslaget.

I *stk. 1* foreslås, at møde om afstemning om rekonstruktionsforslaget som udgangspunkt skal afholdes senest 6 måneder efter mødet med fordringshaverne efter § 11 e. Da mødet med fordringshaverne skal holdes inden 4 uger fra rekonstruktionsbehandlingsindledningen, kan en rekonstruktionsbehandling således som udgangspunkt vare ca. 7 måneder. Efter lovudkastets § 13 a kan skifteretten dog forlænge fristen med indtil 2 måneder ad gangen, dog ikke ud over 4 måneder. Den samlede tid, der kan medgå til gennemførelsen af en rekonstruktion er således maksimalt ca. 11 måneder.

Virksomheden af, at fristen i stk. 1 overskrides, er, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, og at skyldneren overgår til konkursbehandling, medmindre den pågældende er eller er blevet solvent, jf. lovudkastets § 13, stk. 5, jf. § 15, stk. 1, jf. stk. 3.

Det er rekonstruktøren, der skal tage initiativet til at bede skifteretten om at beramme mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget. I reglen vil det være hensigtsmæssigt at bede om en berømmelse i forbindelse med indsendelsen af den opfølgende redegørelse, som skal sendes til skifteretten inden 3 måneder efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, jf. lovudkastets § 11 f.

I *stk. 2 og 3* foreslås regler om underretning af fordringshaverne og andre, der berøres af forslaget, samt offentligheden. Bestemmelserne bygger på den gældende § 169 om tvangsakkord, hvorefter kendte fordringshavere indkaldes direkte, mens øvrige fordringshavere og offentligheden underrettes gennem Statstidende samt ved, at rekonstruktionsforslaget er offentligt tilgængeligt i skifteretten.

Det foreslås i bestemmelsen, at også andre berørte end fordringshaverne skal indkaldes, selvom disse ikke deltager i afstemningen om vedtagelsen af rekonstruktionsforslaget. Det vil navnlig være medkontrahenter, der ikke er fordringshavere, men som omfattes af et forslag om debitorskifte. I modsætning til den tilsvarende bestemmelse i lovudkastets § 11 b, stk. 1, om underretning om rekonstruktionsbehandlingens indledning, vil det på udsendelsestidspunktet være klart, hvilke medkontrahenter der berøres af forslaget, og der vil derfor ikke være behov for at underrette andre end disse medkontrahenter. Kredsen af medkontrahenter, der skal underrettes efter stk. 2, vil derfor ofte være begrænset. Underretningspligten omfatter ikke skyldnerens ansatte, der således ikke i denne sammenhæng anses for berørt af rekonstruktionsforslaget. Som hidtil vil det ikke være nødvendigt med direkte indkaldelse af fordringshavere, der med sikkerhed ikke vil blive berørt af forslaget.

Såvel fordringshavere som medkontrahenter skal samtidig underrettes om mødetidspunktet.

I modsætning til den gældende § 169 om tvangsakkord foreslås rekonstruktionsforslaget ikke udsendt straks men så vidt muligt senest 2 uger før mødets afholdelse. Materialet vil således typisk skulle udsendes ca. 6 ½ måned efter indledningen af rekonstruktionsbehandlingen. Denne forskel i forhold til de gældende regler om tvangsakkord skal ses i lyset af, at det væsentligste arbejde i forbindelse med udarbejdelse af en tvangsakkord efter gældende ret forudsættes afsluttet, inden akkordbehandlingen indledes (f.eks. under en forudgående anmeldt betalingsstandsning), mens det ved rekonstruktion efter lovudkastet er hensigten, at dette arbejde skal foregå under rekonstruktionsbehandlingen.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, vil også ejerne blive berørt af rekonstruktionsforslaget. Rekonstruktøren skal derfor efter 2. pkt. samtidig med udsendelsen af materialet til fordringshaverne registrere en meddelelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system i overensstemmelse med selskabslovens kapitel 2, hvoraf det fremgår, at materialet er udsendt og ligger til gennemsyn i skifteretten. Da ejerne efter lovudkastets § 11 b har fået oplysning om, at der under rekonstruktionsbehandlingen vil blive registreret oplysninger i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system, vil de således have mulighed at holde sig orienteret om forløbet af rekonstruktionsbehandlingen heri. Hvis ejere ønsker at gøre sig bekendt med indholdet af rekonstruktionsforslaget, vil de således kunne rette henvendelse til den skifteret, som rekonstruktionsbehandlingen hører under.

Der foreslås ikke knyttet særlige retsvirkninger til rekonstruktørens manglende overholdelse af fristen i lovudkastets § 13, stk. 2. Overskrides fristen, må skifteretten vurdere, om det fornødne grundlag for at afholde mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget er til stede, eller om mødet må omberammes. Vil en omberømmelse føre

til, at fristen på 6 måneder i lovudkastets § 13, stk. 1, overskrides, må der endvidere tages stilling til, om fristen skal forlænges efter reglen i lovudkastets § 13 a.

Stk. 3 indebærer, at skifteretten så vidt muligt senest to uger før afholdelsen af afstemningsmødet skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende, hvori fordringshaverne indkaldes til mødet. I bekendtgørelsen opfordres fordringshavere, hvis fordringer ikke tidligere er gjort gældende, til at anmelde disse til rekonstruktøren.

Stk. 4 om underretning af fordringshavere, hvis fordringer bestrides, svarer til den gældende § 169, stk. 2, om tvangsakkord.

Stk. 5 fastslår, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis det materiale, der er nævnt i § 13 b, ikke er modtaget i skifteretten inden for fristen i § 13, stk. 1. Det gælder dog ikke, hvis fristen er blevet forlænget i medfør af lovudkastets § 13 a.

Overskrides fristen, er en væsentlig forudsætning for en effektiv gennemførelse af rekonstruktionsforløbet bristet, og rekonstruktionsbehandlingen foreslås som følge heraf bragt til ophør. Bestemmelsen skal bidrage til at sikre, at skyldneren, rekonstruktøren, tillidsmanden og fordringshaverne har et stærkt incitament til at sikre den løbende fremdrift af processen.

Der henvises til kapitel 11.2 og 12.2.

Til § 13 a

Bestemmelsen handler om forlængelse af en rekonstruktionsbehandling.

Efter forslaget til *stk. 1* kan skifteretten forlænge fristen i § 13, stk. 1, med indtil 2 måneder ad gangen, dog ikke ud over 4 måneder. I praksis vil der formentlig blive tale om, at forlængelse vil ske i to gange to måneder. Den begrænsede adgang til forlængelse skal ses i lyset af, at en forlængelse f.eks. vil kunne virke belastende for pantha-

vere, der efter lovudkastets § 12 c afskæres fra at søge sig fyldestgjort i pantet, ligesom rekonstruktionsbehandling afskærer en fordringshaver fra at få behandlet en konkursbegæring, jf. § 24, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 13.

Anmodning om fristforlængelse skal fremsættes af skyldneren og forudsætter, at rekonstruktøren samtykker heri. Har rekonstruktøren overtaget ledelsen af virksomheden i medfør af lovudkastets 11, stk. 3, § 12 a eller § 12 b, vil rekonstruktøren kunne fremsætte begæringen.

Det er endvidere en forudsætning, at fordringshaverne vedtager en forlængelse af fristen i overensstemmelse med afstemningsreglerne i lovudkastets § 13 d, det vil sige at et flertal af de fremmødte fordringshavere ikke må være imod forlængelsen.

Hvis disse forudsætninger er opfyldt, forlænger skifteretten rekonstruktionsbehandlingen, medmindre rekonstruktionsbehandlingen – uanset rekonstruktørens samtykke og fordringshavernes tilslutning – er udsigtsløs, jf. lovudkastets § 15, stk. 1, nr. 5.

I *stk. 2* foreslås det, at anmodningen om forlængelse skal være skriftlig og indeholde en redegørelse for baggrunden for og formålet med forlængelsen.

Anmodningen skal efter *stk. 3* behandles på et møde i skifteretten. Behandling af sagen på skriftligt grundlag kan således ikke finde sted. Til mødet skal indkaldes samtlige kendte fordringshavere og andre, bortset fra lønmodtagere, der berøres af forslaget. Da forlængelse af rekonstruktionsbehandlingen f.eks. vil kunne have betydning for fordringshavere, der ellers ikke berøres af et forslag om akkord, jf. lovudkastets § 10 a, fordi disse, så længe behandlingen pågår, er afskåret fra at søge sig fyldestgjort i skyldnerens aktiver, vil også sådanne fordringshavere skulle indkaldes til mødet. Til brug for mødet skal de indkaldte have tilsendt kopi af anmodningen med eventuelle bilag.

I *stk. 4* fastslås det, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis det materiale, der er nævnt i § 13 b, ikke er modtaget i skifteretten inden for den forlængede frist i 13 a, *stk. 1*.

Overskrides fristen er en væsentlig forudsætning for en effektiv gennemførelse af rekonstruktionsforløbet bristet, og rekonstruktionsbehandlingen foreslås som følge heraf bragt til ophør. Bestemmelsen skal bidrage til at sikre, at skyldneren, rekonstruktøren, tillidsmanden og fordringshaverne har et stærkt incitament til at sikre den løbende fremdrift af processen.

Der henvises til kapitel 11.2 og 12.2.

Til § 13 b

Bestemmelsen handler om udsendelse af rekonstruktionsforslaget og andet materiale til brug for mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget.

Bestemmelsen bygger på de gældende § 165, *stk. 2 og 3*, om tvangsakkord og har for det første til formål at sikre, at fordringshaverne har det fornødne grundlag til at beslutte, om de ønsker at støtte rekonstruktionsforslaget. For det andet skal materialet indgå i skifterettens vurdering af, om stadfæstelse skal nægtes, fordi vilkårene står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, jf. lovudkastets § 13 e, *stk. 5*.

Der er således tale om oplysninger, som er afgørende for behandlingen af forslaget. Hvis materialet ikke modtages rettidigt, foreslås det på den baggrund, at skifteretten som udgangspunkt skal træffe bestemmelse om rekonstruktionsbehandlings ophør, jf. lovudkastets §§ 13, *stk. 5*, og 13 a, *stk. 4*.

Det foreslås at udvide oplysningspligten i forhold til § 165, stk. 2, navnlig således at alle panthaveres stilling skal angives særskilt. Efter § 165 gælder et sådant krav kun i forhold til virksomhedspant.

Derimod er det anset for uforholdsmæssigt at videreføre kravet om oplysning om skyldnerens anskaffelses- eller fremstillingspris, da det må anses for tilstrækkeligt med oplysning om aktivets aktuelle værdi.

Det forudsættes som hidtil endvidere, at statusoversigten skal angive eventuelle betingede og bestridte krav samt eventuelle eventualaktiver. Endvidere forudsættes oversigten som hidtil at indeholde en angivelse af skyldnerens eventuelle aktiver, hvor der er tvist om ejendomsretten eller andre rettigheder over aktivet.

Bestemmelsen stiller ikke nærmere krav om, hvorledes de angivne oversigter skal opstilles, og den er således ikke til hinder for, at de præsenteres samlet i en såkaldt modregnet balance.

I *stk. 2* foreslås der særlige regler om, hvilke oplysninger et rekonstruktionsforslag om virksomhedsoverdragelse skal indeholde. Bestemmelsen har til formål at sikre fordringshaverne indsigt i sådanne overdragelser, navnlig således at det bliver muligt at sige fra over for skyldnere, der ønsker at sælge virksomheden til et nyt selskab, den pågældende selv kontrollerer – eller, hvis et sådant salg accepteres, skabe sikkerhed for, at det sker på bedst mulige vilkår for fordringshaverne.

Efter forslaget til *nr. 1* skal der gives oplysning om overdragelsessummen. Hvis salgsforhandlingerne endnu ikke er tilendebragt, f.eks. fordi der er flere interesserede købere, vil kravet kunne opfyldes ved at angive en mindstepris. Derimod vil det ikke være tilstrækkeligt til at opfylde kravet i *nr. 1* blot at angive, at virksomheden vil blive solgt ”bedst muligt” eller lignende.

I *nr. 2* foreslås det, at forslaget skal indeholde oplysning om, hvilke aktiver, passiver og gensidigt bebyrdende aftaler der omfattes af overdragelsen. Bestemmelsen indeholder ikke selvstændig hjemmel til overdragelse af skyldnerens forpligtelser i henhold til gensidigt bebyrdende aftaler. Der henvises i den forbindelse til lovudkastets § 14 c og bemærkningerne til denne bestemmelse.

I *nr. 3* foreslås det, at forslaget skal indeholde oplysning om identiteten på den person eller det selskab, der skal erhverve virksomheden. Det vil således ikke være tilstrækkeligt at anføre ”den, der byder højest” eller lignende. Hvis der endnu ikke er taget stilling til, hvem af flere kendte potentielle købere, der skal erhverve virksomheden, vil det dog f.eks. være tilstrækkeligt at anføre identiteten på hver af de pågældende samtidig med en oplysning om, at den endelige erhverver bliver den af de nævnte, der byder højest eller lignende.

I *stk. 3* foreslås, at rekonstruktionsforslaget og statusoversigten skal tiltrædes af skyldneren, medmindre rekonstruktøren i medfør af § 11, stk. 3, § 12 a eller § 12 b har overtaget ledelsen af virksomheden.

Der foreslås ikke fastsat formkrav for tiltrædelsen, der f.eks. vil kunne ske ved skyldnerens underskrift på rekonstruktionsforslaget og statusoversigten. Det er rekonstruktøren, der skal indhente skyldnerens tiltrædelse af forslaget og oversigten.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, gælder de almindelige selskabsretlige regler om, hvem der kan handle på vegne af, forpligte og tegne selskabet mv. Rekonstruktionsforslaget og statusoversigten skal således være tiltrådt af den eller de personer, der er berettiget til at tegne selskabet.

Hvis skyldneren ikke ønsker at tiltræde rekonstruktionsforslaget eller statusoversigten, vil forslaget ikke kunne fremsendes til fordringshaverne, hvorfor behandlingen som udgangspunkt må afsluttes, jf. § 15, stk. 1, nr. 2. Rekonstruktionsbehandlingen vil dog

kunne fortsættes, hvis rekonstruktøren i medfør af § 11, stk. 3, § 12 a eller § 12 b har overtaget ledelsen af virksomheden.

I *stk. 4* foreslås, at skyldneren kan ændre rekonstruktionsforslaget, indtil det er vedtaget. Bestemmelsen bygger på den gældende § 172 om tvangsakkord, dog med den forskel at skyldneren ikke kan tilbagekalde forslaget.

Der henvises til kapitel 12.2.

Til § 13 c

I § 13 c, *stk. 1*, foreslås, at skyldneren, rekonstruktøren og tillidsmanden skal være til stede på mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget, medmindre skifteretten bestemmer andet. Om skyldnerens oplysningspligt mv. henvises til lovudkastets § 12, stk. 4, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, gælder de almindelige selskabsretlige regler om, hvem der kan handle på vegne af, forpligte og tegne selskabet mv. Således skal den eller de personer, der kan tegne selskabet, være til stede på mødet om afstemning om rekonstruktionsforslaget, medmindre skifteretten bestemmer andet.

I *stk. 2* foreslås, at virkningen af skyldnerens udeblivelse er, at behandlingen ophører, medmindre rekonstruktøren har overtaget ledelsen af virksomheden i medfør af lovudkastets § 11 a, stk. 3, eller der senest på mødet bliver truffet bestemmelse herom i medfør af § 12 a. I så fald fortsætter behandlingen af forslaget uden skyldnerens tilstedeværelse.

Der foreslås ikke fastsat særlige regler om retsvirkningerne af, at rekonstruktøren eller tillidsmanden udebliver fra mødet.

Udebliver rekonstruktøren eller tillidsmanden, må skifteretten vurdere, om det fornødne grundlag for at afholde afstemningsmødet er til stede, eller om mødet må ombehandles.

I forhold til rekonstruktøren og tillidsmanden vil en udeblivelse fra mødet efter omstændighederne kunne føre til afsættelse af den pågældende, jf. lovudkastets § 11 g, og en udeblivelse fra mødet vil endvidere kunne indgå i skifterettens erfaringsgrundlag i forbindelse med en anmodning om beskikkelse af den pågældende som rekonstruktør eller tillidsmand i andre sager.

Der henvises til kapitel 12.2.

Til § 13 d

Bestemmelsen handler om fordringshavernes afstemning om rekonstruktionsforslaget.

Bestemmelsen bygger på de gældende §§ 175 og 176 om tvangsakkord, men adskiller sig fra disse regler på væsentlige punkter.

Efter § 176 kræves et flertal på mindst 60 pct. af de fordringshavere, der deltager i afstemningen, samt et flertal på mellem 60 pct. og 75 pct. af de samlede stemmeberettigede fordringer, afhængigt af størrelsen af den dividende, der foreslås.

Denne bestemmelse foreslås forenklet, for det første således, at der alene tages hensyn til fordringernes størrelse og dermed til fordringshavernes økonomiske interesse i rekonstruktionen, mens der ikke længere lægges vægt på antallet af fordringer.

For det andet foreslås, at der alene skal tages højde for fordringer, der er repræsenteret på mødet. Baggrunden herfor er hensynet til at sikre fordringshavernes aktive deltagelse i rekonstruktionsbehandlingen. Som hidtil vil en fordringshaver kunne være repræsenteret ved fuldmagt, herunder ved at give rekonstruktøren fuldmagt.

For det tredje foreslås det, at rekonstruktionsforslaget skal anses for vedtaget, medmindre et flertal stemmer imod. I tilfælde af stemmelighed anses forslaget således for vedtaget. Det beskyttelseshensyn, der ligger bag de gældende regler, hvorefter der stilles krav om et stigende flertal, jo mindre dividende der tilbydes, bør efter Konkursrådets opfattelse ikke føre til, at et mindretal skal kunne forhindre gennemførelsen af en rekonstruktion af skyldneren eller dennes virksomhed. Det nævnte hensyn må derimod anses for tilstrækkeligt sikret ved, at fordringshaverne kan nægte rekonstruktion, hvis det, rekonstruktionen giver udsigt til at tilbyde fordringshaverne, ikke er bedre end, hvad fordringshaverne ville have opnået i tilfælde af skyldnerens konkurs. Mindretallets rettigheder i den henseende foreslås endvidere sikret ved, at det i § 13 e, stk. 5, foreslås, at skifteretten kan nægte at stadfæste et forslag, hvis det står i misforhold til skyldnerens økonomiske forhold.

Stk. 2, 1. pkt., bygger på den gældende § 175, stk. 1, om tvangsakkord. Dog indeholder bestemmelsen ikke en henvisning til § 123, stk. 1 og 2, da der efter lovudkastet ikke skal ske afstemninger efter fordringernes antal. I *stk. 2, 2. og 3. pkt.*, foreslås der regler, der svarer til § 175, stk. 2. Det er fundet uforholdsmæssigt at medtage en bestemmelse svarende til § 175, stk. 3, om flere afstemninger om samme spørgsmål til rekonstruktionsbehandling. Som det er tilfældet efter § 175, stk. 2, foreslås det, at skifterettens afgørelser efter § 13 d, stk. 2, 2. pkt., om stemmeafgivningen ikke skal kunne kæres, jf. § 249, stk. 1, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 32).

Stk. 3 fastslår, at skyldnerens nærtstående ikke har stemmeret. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den gældende § 174, stk. 3, om tvangsakkord.

Hvis forslaget indeholder bestemmelse om tvangsakkord, foreslås det i *stk. 4, 1. pkt.*, at fordringer, der ikke berøres af akkorden, ikke skal have stemmeret. Det svarer som udgangspunkt til den gældende § 174, stk. 1. Som noget nyt vil de pågældende for-

dringshavere imidlertid også være afskåret fra at stemme, hvis forslaget ud over et forslag om tvangsakkord også indeholder forslag om virksomhedsoverdragelse samt eventuelt andre forslag, der vil kunne berøre sådanne fordringshavere. Som en undtagelse hertil, foreslås i 2. pkt., en bestemmelse svarende til § 174, stk. 2, om fordringsbortfald, der er betinget af rekonstruktionsforslagets stadfæstelse. I bestemmelsen foreslås det dog præciseret, at der alene er stemmeret, hvis tilsagnet er givet i forbindelse med rekonstruktionsbehandlingen.

Stk. 5 handler om tilfælde, hvor rekonstruktionsforslaget ikke indeholder bestemmelse om tvangsakkord og dermed som minimum indeholder et forslag om virksomhedsoverdragelse, jf. lovudkastets § 10. Det foreslås i den forbindelse, at stemmeret skal være udelukket for fordringer, der ikke kan forventes at opnå dividende i konkurs. Som følge af reglerne om konkursordenen vil der i praksis ske en afskæring af stemmeret for de kreditorklasser, der ikke ville opnå nogen dækning. Det vil være op til skifteretten at foretage et skøn over, hvilke fordringsklasser der vil opnå dividende. Værdiansættelsen i rekonstruktionsforslaget af virksomheden binder ikke skifteretten. Det er således ikke muligt at udforme forslaget således, at en bestemt gruppe af fordringshavere afskæres fra stemmeret. Det forudsættes, at skifteretten udøver et relativt forsigtigt skøn, og at det, hvis der er rimelig tvivl om, hvorvidt en kreditorklasse vil opnå dividende i tilfælde af konkurs, giver de pågældende fordringshavere stemmeret.

Der henvises til kapitel 12.2.

Til § 13 e

Bestemmelsen handler om skifterettens stadfæstelse af det vedtagne rekonstruktionsforslag. Bestemmelsen bygger på de gældende regler i §§ 178-181 om stadfæstelse af tvangsakkord.

I *stk. 1 og 2* foreslås kravet om stadfæstelse og fristen for at komme med indsigelser mod stadfæstelsen, jf. § 178, overført til rekonstruktionsbehandling.

Det foreslås i *stk. 3* at overføre de obligatoriske nægtelsesgrunde i § 179, stk. 1, til rekonstruktionsbehandling. Som noget nyt foreslås det, at stadfæstelse skal nægtes, hvis tredjemand for at indvirke på afstemningen har tilsagt nogen fordringshaver fordele uden for rekonstruktionen. Efter den gældende § 180, nr. 1, er dette alene en fakultativ nægtelsesgrund. Efter Konkursrådets opfattelse bør sådanne tilfælde imidlertid behandles på linje med, hvad der gælder, hvis det er skyldneren, der har tilsagt en fordringshaver en fordel uden for rekonstruktionen.

I *stk. 4* foreslås endvidere uændret at overføre § 179, stk. 2, om skifterettens adgang til at udsætte sin afgørelse, til forslaget har været underkastet en ny behandling. Det forudsættes, at det nye møde kan afholdes inden for fristerne i lovudkastets §§ 13, stk. 1, og 13 a, stk. 1.

Stk. 5 regulerer skifterettens fakultative adgang til at nægte stadfæstelse.

En bestemmelse svarende til den gældende § 180, nr. 2, hvorefter skifteretten kan nægte stadfæstelse, hvis vilkårene for rekonstruktionen står i misforhold til skyldnerens økonomiske stilling, foreslås overført til rekonstruktionsbehandling af hensyn til at sikre, at ingen fordringshaver bliver stillet væsentligt ringere, end den pågældende ville være blevet stillet i tilfælde af skyldnerens konkurs.

Det foreslås, at de hidtil gældende nægtelsesregler i § 180, nr. 3-5, ikke overføres til rekonstruktionsbehandling, mens nr. 1 som anført ovenfor bør være en obligatorisk nægtelsesgrund ved rekonstruktionsbehandling. Baggrunden for forslaget er, at det efter Konkursrådets opfattelse bør være op til fordringshaverne at vurdere, om rekonstruktionen bør gennemføres, selv om skyldneren utilbørligt har forringet sin formuestilling til skade for fordringshaverne (den gældende nr. 3), der ikke er rimelig udsigt til rekonstruktionens gennemførelse (den gældende nr. 4), eller rekonstruktionen i øvrigt er til skade for fordringshaverne eller en del af disse (den gældende nr. 5).

I *stk. 6* foreslås det, at skifterettens kan betinge stadfæstelsen af rekonstruktionsforslaget af, at skyldneren undergiver sig tilsyn indtil forudsætningerne for rekonstruktionsbehandlingen er opfyldt. Bestemmelsen bygger på den gældende § 181 om tvangsakkord. I forhold til denne bestemmelse foreslås det dog fastsat, at det er rekonstruktøren, og ikke et tilsyn, der beskikkes af skifteretten, der skal varetage tilsynets opgaver.

I det omfang skyldneren allerede er underlagt tilsyn, eksempelvis af Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som fondsmyndighed, skal tilsynet efter den foreslåede bestemmelse koordineres med tilsynsmyndigheden.

Forslaget til *stk. 7* indebærer, at skifteretten kan betinge stadfæstelsen af, at en beslutning om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, skal opretholdes, indtil de forudsætninger, der fremgår af den tvangsakkord eller virksomhedsoverdragelse, der er indeholdt i rekonstruktionsforslaget, er opfyldt.

Det kan f.eks. være opfyldelsen af en forudsætning om nyvalg af ledelse i virksomheden eller kapiteltilførsel eller -nedsættelse. Opretholdelse af en bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, vil endvidere navnlig kunne komme på tale, indtil gennemførelsen af en virksomhedsoverdragelse er tilendebragt. Skyldneren vil ikke samtidig med opretholdelsen af en sådan beslutning kunne undergives tilsyn. Derimod vil det kunne bestemmes, at skyldneren, efter ophøret af bestemmelsen om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, skal undergive sig tilsyn efter *stk. 6*. Medmindre tidspunktet for beslutningens ophør er fastsat i skifterettens beslutning efter lovudkastets § 13 e, *stk. 7*, træffer skifteretten beslutning herom efter den foreslåede bestemmelse i lovudkastets § 15 a.

Der henvises til kapitel 19.2.

Til § 13 f

Efter bestemmelsen ophører rekonstruktionsbehandlingen, hvis rekonstruktionsforslaget forkastes af fordringshaverne, stadfæstelsen nægtes, eller hvis skifteretten stadfæster forslaget.

Om forholdet til den gældende bestemmelse i § 183, hvorefter akkordforhandlingen først ophører, når kærefristen er udløbet, henvises til bemærkningerne til lovudkastets § 15.

I *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås det, at skifteretten ved stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag kan bestemme, at rekonstruktionsbehandlingen skal fortsætte, hvis det fremgår af det stadfæstede rekonstruktionsforslag, at der senere vil blive fremsat yderligere rekonstruktionsforslag, og rekonstruktøren på mødet erklærer, at yderligere rekonstruktionsforslag kan nå at blive fremlagt til afstemning inden for fristerne i §§ 13 og 13 a. Forslaget skal således kunne fremsættes inden udløbet af 6-månedersfristen i § 13, stk. 1, medmindre denne er blevet forlænget efter § 13 a. En fortsættelse af rekonstruktionsbehandlingen vil navnlig kunne være relevant, hvis der samtidig forhandles om flere delvise virksomhedsoverdragelser, eller hvis der efter en virksomhedsoverdragelse ønskes fremsat forslag om tvangsakkord.

Som en modifikation til undtagelsen i 1. pkt. foreslås det i 2. *pkt.*, at behandlingen ikke kan fortsættes, hvis det vedtagne rekonstruktionsforslag indeholder en bestemmelse om tvangsakkord. Herved afskæres muligheden for at fremlægge flere forslag til tvangsakkorder, ligesom virksomhedsoverdragelse efter vedtagelse af et rekonstruktionsforslag om tvangsakkord afskæres. Baggrunden herfor er, at skyldneren som følge af tvangsakkorden ikke længere er insolvent og derfor ikke bør kunne få behandlet en virksomhedsoverdragelse inden for rammerne af det insolvensretlige system.

Der henvises til kapitel 19.2.

Til kapitel 2 d (Rekonstruktionens virkninger)

Reglerne i kapitel 2 d regulerer retsvirkningerne af, at skifteretten har stadfæstet en rekonstruktion.

Bestemmelserne i §§ 14-14 b regulerer retsvirkningerne af en rekonstruktionsbestemmelse om tvangsakkord, jf. § 10 a. Disse bestemmelser svarer i det væsentlige til de gældende regler om retsvirkningen af en tvangsakkord, jf. nedenfor. § 14 c regulerer som noget nyt retsvirkningerne af en rekonstruktionsbestemmelse om virksomhedsoverdragelser. Hvis en rekonstruktionsbeslutning både indeholder en bestemmelse om virksomhedsoverdragelse og en bestemmelse om tvangsakkord for skyldneren, finder begge regelsæt således anvendelse for de respektive bestemmelser i rekonstruktionsbeslutningen.

Som nævnt i bemærkningerne til lovudkastets § 10, er der ikke noget til hinder for, at der som led i rekonstruktionsbeslutningen optages andre bestemmelser end tvangsakkord eller virksomhedsoverdragelse. Der foreslås ikke fastsat særlige lovbestemte retsvirkninger heraf, og disse vil derfor bero på indholdet af de aftaler, der indgås mellem de berørte parter. Hvis det f.eks. aftales, at en fordringshaver skal nedskrive sit tilgodehavende mod at modtage en bestemt aktiepost i skyldnerens virksomhed, vil skyldneren, hvis den pågældende fordringshaver efterfølgende ikke lever op til aftalen, kunne gøre sædvanlige misligholdelsesbeføjelser gældende.

Til § 14

Bestemmelsen i § 14 handler om retsvirkningerne af en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, og viderefører i vidt omfang gældende ret.

I *stk. 1, 1. pkt.*, hvorefter akkorden har virkning som et retsforlig, foreslås således § 189 uændret overført til rekonstruktion, mens *2. og 3. pkt.* overfører den gældende § 190. 2. pkt. indebærer, at akkorden er bindende også for fordringshavere, som ikke har

meldt sig, samt for kautionister, der hæfter for gælden. 3. pkt. indebærer, at retsforliget medfører, at skyldneren frigøres for den del af gælden, der ikke overtages ved tvangsakkorden.

I *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås den gældende § 159, stk. 1, om undtagelse for krav omfattet af § 98 overført til rekonstruktion. Som følge af den foreslåede ændring af § 98 i lovudkastets § 1, nr. 21, foreslås undtagelsen udvidet til også at omfatte sådanne krav, jf. *stk. 2, 2. pkt.*

Det samme gælder efter *stk. 2, 3. og 4. pkt.* krav ifølge en leasingaftale, der hjemler købspligt for skyldneren eller i øvrigt må anses for finansiel leasing, på løbende ydelser, der angår perioden efter rekonstruktionsbehandlingens indledning, i det omfang fordringshaveren ikke kan godtgøre, at ydelserne må sidestilles med afdrag. 3. pkt. gælder ikke ydelser omfattet af § 94. Om den særlige overgangsregel vedrørende lovudkastets 14, stk. 2, 3. pkt., henvises til lovudkastets § 4, stk. 3, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Bestemmelsens 5. *pkt.*, indeholder en regel om, at aftaler om, at gæld står tilbage for de øvrige fordringshavere i tilfælde af skyldnerens konkurs, også indebærer, at gælden står tilbage for øvrige fordringshavere i tilfælde af skyldnerens rekonstruktion/tvangsakkord, og at virkningen af tvangsakkorden er, at sådanne fordringer bortfalder.

Efter gældende ret er det omdiskuteret, om der på ulovbestemt grundlag gælder en sådan regel, jf. f.eks. Lars Hedegaard Kristensen, *Studier i erhvervsfinansieringsret*, 2003, side 439 ff. Bestemmelsen har karakter af en fortolkningsregel og foreslås medtaget i lovudkastet, fordi det samtidig foreslås, at reglen ikke skal gælde, hvis det af aftalen udtrykkeligt fremgår, at den ikke gælder i tilfælde af skyldnerens rekonstruktion. Det vil således stå parterne frit for at aftale, at lånet ikke skal stå tilbage for de øv-

rige fordringshavere i tilfælde af skyldnerens rekonstruktion og dermed, at en tvangsakkord ikke vil medføre fordringens bortfald efter lovudkastets § 14.

Forslaget til *stk. 3* svarer til § 191 om tvangsakkord. Bestemmelsen fastslår, at rekonstruktionen ingen indflydelse har på fordringshavernes rettigheder mod kautionister og andre, der hæfter tillige med skyldneren.

Forslaget til *stk. 4* svarer indholdsmæssigt til § 192 om tvangsakkord. Bestemmelsen fastslår, at en aftale, hvorved skyldneren eller tredjemand giver en fordringshaver større fordele end hjemlet ved rekonstruktionen, er ugyldig.

Der henvises til kapitel 20.1.2.

Til § 14 a

Bestemmelsen i *stk. 1*, der vedrører behandlingen af omtvistet eller betinget gæld, overfører den gældende § 182, stk. 1, til rekonstruktion, men det præciseres, at bestemmelsen kun finder anvendelse på fordringer, der er omfattet af tvangsakkorden.

Stk. 2 erstatter den gældende § 182, stk. 2, hvorefter de midler, der er afsat til dækning af bestridte eller betingede fordringer, tilbagebetales til skyldneren, hvis det viser sig, at kravet ikke består. I rekonstruktion foreslås dette princip ændret, således at midlerne i stedet som udgangspunkt skal tilfalde fordringshaverne som en slags tillægsakkorddividende. Baggrunden for dette forslag er, at fordringshaverne – hvis det fra starten havde været klart, at kravet ikke bestod – normalt ville kræve, at deres dividende blev tilsvarende forhøjet. Det foreslås dog samtidig, at udgangspunktet kan fraviges, således at midlerne som hidtil tilbagebetales til skyldneren, hvis dette bestemmes som led i rekonstruktionen. En sådan fremgangsmåde skønnes navnlig at kunne være hensigtsmæssig, hvis der alene er tale om mindre, omtvistede krav, hvor det er uforholdsmæssigt omkostningstungt at foretage efterudlodning af beløbet.

Der henvises til kapitel 20.1.2.

Til § 14 b

Forslaget til § 14 b indeholder en regel om regulering af fordringshavernes dividende i det tilfælde, hvor skyldneren efter afslutningen af en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord, på ny undergives insolvensbehandling, der medfører udbetaling af dividende.

Bestemmelsen bygger på den gældende § 195 om tvangsakkord, idet der dog som noget nyt er taget højde for, at den efterfølgende insolvensbehandling også vil kunne bestå af gældssanering, hvis skyldneren er en fysisk person, eller en ny rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord. Dette svarer til § 230 om gældssanering.

Der henvises til kapitel 20.1.2.

Til § 14 c

Bestemmelsen handler om retsvirkningerne af en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om virksomhedsoverdragelse

Bortset fra de foreslåede regler i stk. 2 og 4 regulerer bestemmelsen ikke overdragelsesaftalens indhold. Tilsvarende reguleres spørgsmål om aftalens gyldighed eller hververens beføjelser over for skyldneren, hvis denne misligholder aftalen, ikke af bestemmelsen. Dette reguleres af almindelige obligationsretlige regler.

I *stk. 1* foreslås det, at virkningen af en rekonstruktionsbeslutning om virksomhedsoverdragelse skal være, at aftalen om overdragelsen, herunder værdiansættelsen, ikke kan omstødes efter reglerne i § 72, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 19, eller § 74. Det anførte gælder både ved omstødelse i konkurs efter de nævnte bestemmelser og ved indirekte anvendelse af dem i tilfælde af

omstødelse som led i en efterfølgende ny rekonstruktion efter lovudkastets § 12 i, jf. §§ 72 og 74, eller ved omstødelse som led i gældssanering, jf. § 221, jf. §§ 72 og 74.

Forslaget indebærer en udvidet beskyttelse for erhververen i forhold til den gældende § 72, stk. 3, om konkurs, hvorefter en af tilsynet godkendt disposition kan omstødes, hvis tilsynet åbenbart har overskredet sine beføjelser. Forslaget herom skal ses i lyset af, at både fordringshaverne og rekonstruktøren har været indgående involveret i vedtagelsen af virksomhedsoverdragelsen. På den baggrund ville det efter Konkursrådets opfattelse ikke være rimeligt at lade erhververen bære risikoen for omstødelse i tilfælde af, at kurator eller en fordringshaver efterfølgende mener, at salgssummen var for lav. Ved at skabe en sådan yderligere sikkerhed for erhververen er det endvidere formålet at give en eventuel erhverver incitament til at sikre en indenretlig overdragelse af virksomheden under betryggende former for fordringshaverne frem for en udenretlig overdragelse uden de samme fordringshavergarantier. At bestemmelsen alene afskærer omstødelse efter §§ 72 og 74 og ikke de øvrige omstødelsesregler i kapitel 8 skyldes, at det i praksis kun vil være de nævnte bestemmelser, der vil kunne blive bragt i anvendelse.

I *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås det, at en gensidigt bebyrdende aftale, som skyldneren har videreført efter lovudkastets § 12 o, som udgangspunkt skal kunne overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse. Bestemmelsen hjemler herved adgang til debtorskifte af gensidigt bebyrdende aftaler uden fordringshaverens samtykke, hvis dette sker som led i en virksomhedsoverdragelse.

Forslaget, der indebærer et indgreb i fordringshavernes almindelige ret til at nægte debtorskifte, skal ses i lyset af, at formålet med en rekonstruktion i form af en virksomhedsoverdragelse primært er at sikre virksomhedens overlevelse til gavn for samfundet, der derved bevarer arbejdspladser og produktion. Konkursrådet finder, at en afvejning mellem disse hensyn må føre til, at fordringshaverne som udgangspunkt bør tåle et debtorskifte. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at hensynet til den pågældende

fordringshaver ikke er så tungtvejende, da den pågældende i realiteten opnår en bedre stilling ved at få udskiftet en insolvent debitor med en solvent debitor. Adgangen til debtorskifte sikrer endvidere, at værdien af virksomhedens indgåede aftaler bliver i virksomheden, og at værdien ved salg ligeligt kommer de samlede fordringshavere til gode.

Bestemmelsen hjemler kun debtorskifte i forhold til gensidigt bebyrdende aftaler, som skyldneren har videreført efter lovudkastets § 12 o Baggrunden herfor er, at medkontrahenten i henhold til sådanne aftaler i tilfælde af skyldnerens konkurs får § 94-status i konkursordenen, jf. lovudkastets § 12 p. Sådanne krav vil i almindelighed opnå fuld dækning, hvorfor debtorskifte i relation til skyldnerens øvrige fordringshavere ikke giver anledning til betænkeligheder, jf. lovudkastets § 10 b, stk. 3.

At overdragelsen skal ske som led i virksomhedsoverdragelsen indebærer navnlig, at aftalerne skal overdrages til den samme erhverver, som i øvrigt erhverver (en del af) skyldnerens virksomhed.

Betingelsen om, at der skal være tale om en gensidigt bebyrdende aftale, svarer til reglerne herom i lovens kapitel 7. Det indebærer blandt andet, at der ikke kan ske overdragelse af et lån, som er ydet til skyldneren.

Der foreslås enkelte undtagelser for adgangen til at foretage debtorskifte:

For det første foreslås det, at der ikke skal være adgang til debtorskifte, hvis andet følger af retsforholdets beskaffenhed. Det vil blandt andet gøre sig gældende i relation til aftaler om skyldnerens personlige arbejde og andre aftaler, hvor skyldnerens personlige eller faglige egenskaber (personlig goodwill) er af betydning for korrekt opfyldelse af aftalen. Det kan f.eks. være aftaler om deltagelse i reklamer (modelvirksomhed), aftaler om ophavsretligt beskyttede ydelser (arkitekt- eller forfattervirksomhed) og aftaler om andre ydelser, der kræver særlige tekniske kvalifikationer, som skyldne-

ren eller en af dennes ansatte er i besiddelse af, og hvor det derfor ville være urimeligt for medkontrahenten at skulle tåle et debitorskifte til en tilfældig køber.

Efter forslaget til *stk. 3* skal reglerne om debitorskifte i *stk. 2* endvidere ikke gælde for arbejdsaftaler med personer, der er ansat i skyldnerens erhvervsvirksomhed.

Efter lovudkastets § 10 b, *stk. 2*, kan sådanne aftaler kun overdrages som led i en virksomhedsoverdragelse, hvis dette er i overensstemmelse med lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse. Betingelserne for og retsvirkningerne i forhold til de ansatte af at overdrage en ansættelsesaftale reguleres således ikke af lovudkastets § 14 c, men blandt andet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Endelig foreslås det, at der ikke skal hjemles særlig adgang til debitorskifte i aftaler om pantsætning af skyldnerens aktiver. Spørgsmålet om, i hvilket omfang der kan ske debitorskifte i relation til panterettigheder, reguleres således af de almindelige panteretlige regler, suppleret af bestemmelserne i *stk. 4*.

I *stk. 2, 2. pkt.*, foreslås det, at overdragelse af en gensidigt bebyrdende aftale som led i en rekonstruktion indeholdende bestemmelse om virksomhedsoverdragelse indebærer, at (alle) skyldnerens rettigheder og forpligtelser efter kontrakten som udgangspunkt overgår til erhververen af virksomheden med bindende virkning for medkontrahenten. Ved et køb eller en entreprise skal erhververen således betale hele købs- eller entreprisesummen, bortset fra den del, skyldneren måtte have erlagt. Erhververen overtager ligeledes skyldnerens mangelsbeføjelser for arbejde udført inden overdragelsen, og erhververen må ligeledes tåle, hvis skyldneren har mistet disse beføjelser, f.eks. på grund af passivitet.

I *3. og 4. pkt.* foreslås visse særregler for princippet om, at erhververen som udgangspunkt overtager alle skyldnerens rettigheder og forpligtelser. I *3. pkt.* foreslås således,

at erhververen ikke forpligtes til at overtage skyldnerens forpligtelse til at betale skyldnerens eventuelle vederlagsrestancer på aftalen forud for rekonstruktionens indledning. Bestemmelsen indebærer, at erhververen f.eks. kun skal betale leje af et lejemål for tiden efter rekonstruktionens indledning, men ikke for skyldnerens (lejerens) manglende betaling af lejen før dette tidspunkt. Udlejeren kan således heller ikke hæve over for erhververen på baggrund af skyldnerens tidligere restancer. Hvis erhververen overtog forpligtelsen til at betale gæld, der lå forud for rekonstruktionsbehandlings indledning, ville medkontrahenten i så henseende blive bedre stillet end de øvrige fordringshavere for gæld stiftet inden denne dato, hvilket ville være i strid med lighedsprincippet, jf. § 10 b, stk. 3, og § 10 c. Restancer for tiden efter rekonstruktionsbehandlings indledning vil, da det som nævnt i 1. pkt. er en betingelse, at skyldneren har videreført aftalen, være sikret dækning på § 94-niveau og dermed reelt sikret fuld dækning, hvorfor det er ubetænkeligt at lade erhververen overtage denne gæld.

Da medkontrahenten vil kunne udnytte et eventuelt depositum til dækning af sådanne ældre restancer, og da medkontrahenten samtidig har en legitim interesse i også at have et depositum for aftaleerhververens fremtidige misligholdelse, foreslås det i 4. pkt., at overdragelse efter 1. pkt. af en aftale om løbende ydelser til skyldneren er betinget af, at medkontrahentens krav på depositum i henhold til den oprindelige aftale på ny opfyldes af erhververen. Det er alene det oprindelige depositum, der efter bestemmelsen skal reetableres. Medkontrahenten har således ikke mulighed for at stille krav om et større depositum end det, der oprindeligt blev stillet over af skyldneren. Hvis skyldneren ikke har betalt et depositum, vil medkontrahenten ligeledes være afskåret fra at stille krav herom. Det foreslås, at et krav om depositum skal opfyldes af erhververen. Hvis skyldnerens oprindelige depositum overstiger medkontrahentens krav på skyldneren, vil skyldneren som følge af overdragelsen som udgangspunkt have krav på at få det overskydende beløb udbetalt, således at det kan komme fordringshaverne til gode. Erhververen vil derfor være forpligtet til at indbetale hele beløbet på ny til medkontrahenten.

I *stk. 4* foreslås regler om behandlingen af pantesikrede aktiver, der indgår i en virksomhedsoverdragelse.

Bestemmelsen giver ikke særskilt hjemmel til sådanne overdragelser, men fastsætter visse særregler om retsvirkningen heraf, herunder regler om debitorskifte. Hvis det aktiv, der overdrages, er udskilt af pantet i medfør af lovudkastets § 12 d, finder bestemmelsen ikke anvendelse.

Bestemmelsen fastsætter to undtagelser til det almindelige panteretlige princip om, at overdragelse af et pantsat aktiv ikke berører panteretten, i det omfang pantet strækker til for de tilfælde, hvor skifteretten har truffet bestemmelse om bindende vurdering af det pantsatte aktiv, jf. lovudkastets § 12 e.

Det foreslås således i *1. led*, at pantefordringer alene skal kunne gøres gældende, i det omfang de kan rummes inden for en bindende vurdering. Hvis f.eks. en pantsat bil er bindende vurderet til 100.000 kr., mens pantegælden er på 150.000 kr., har pantekreditor, hvis erhververen misligholder gælden, og bilen sælges til f.eks. 125.000 kr., alene krav på de 100.000 kr., der kan rummes inden for vurderingen, hos erhververen. I bestemmelsens *2. led* foreslås, at skyldnerens (personlige) hæftelse for pantegælden overgår til erhververen med bindende virkning for panthaveren, i det omfang pantegælden ligger inden for vurderingen. Omvendt følger det, at skyldneren ikke fritages for sin personlige hæftelse i det omfang, pantet ikke strækker til. I eksemplet ovenfor hæfter skyldneren således efter salget af bilen fortsat personligt for 50.000 kr., medmindre rekonstruktionen tillige måtte indeholde vilkår om tvangsakkord.

Bestemmelsen tager ikke stilling til debitorskifte for pantsatte aktiver, der ikke er eller ikke kan undergives en bindende vurdering efter § 11 e, herunder fast ejendom. Sådan debitorskifte vil derfor ikke kunne ske, medmindre dette er særligt hjemlet ved lov eller aftale, jf. f.eks. tinglysningslovens § 39.

Der henvises til kapitel 20.1.2.

Til § 14 d

Hvis rekonstruktionens opfyldelse må antages at være bragt i fare på grund af skyldnerens forhold, foreslås det, at skifteretten på begæring af en fordringshaver skal kunne bestemme, at skyldneren skal underkaste sig tilsyn.

Bestemmelsen bygger på den gældende § 193 om tvangsakkord. Bestemmelsen skal også gælde i tilfælde, hvor rekonstruktionen ikke eller ikke alene går ud på tvangsakkord.

I det omfang skyldneren allerede er underlagt tilsyn, eksempelvis af Finanstilsynet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som fondsmyndighed, skal tilsynet efter den foreslåede bestemmelse koordineres med tilsynsmyndigheden.

Der henvises til kapitel 20.2.2.

Til § 14 e

Bestemmelsen regulerer skifterettens adgang til at træffe beslutning om ophævelse af en rekonstruktion og om retsvirkningerne af en sådan ophævelse.

Bestemmelsen overfører i vidt omfang den gældende § 194 om tvangsakkord til rekonstruktion. Bestemmelsen regulerer også ophævelse af rekonstruktioner, der indeholder bestemmelse om virksomhedsoverdragelse.

Forslaget til *stk. 1 og 2* om betingelserne for og fremgangsmåden ved ophævelse af en rekonstruktion svarer indholdsmæssigt til § 194, stk. 1 og 2.

Det følger af stk. 1, at en rekonstruktion på begæring af en fordringshaver eller rekonstruktøren kan ophæves af skifteretten, hvis 1) det oplyses, at skyldneren med hen-

syn til rekonstruktionen har gjort sig skyldig i svigagtigt forhold, eller skyldneren eller andre med skyldnerens vidende i øvrigt forud for rekonstruktionens stadfæstelse hemmeligt har indrømmet nogen fordringshaver fordele frem for de øvrige fordringshavere, eller 2) skyldneren groft tilsidesætter sine pligter ifølge rekonstruktionen.

Inden skifteretten træffer afgørelse efter stk. 1, skal skyldneren, fordringshaverne, rekonstruktøren, tillidsmanden og eventuelle kautionister for rekonstruktionen indkaldes til møde i skifteretten, jf. stk. 2.

I *stk. 3* om retsvirkningerne af en ophævelse af en rekonstruktionsbestemmelse foreslås det at overføre den gældende § 194, stk. 3, om tvangsakkord til rekonstruktion. Forslaget til *nr. 3* om retsvirkningen af ophævelse af en virksomhedsoverdragelsesrekonstruktion er dog nyt og betyder, at ophævelsen af en bestemmelse herom alene indebærer en ophævelse af de særlige retsvirkninger, der efter lovudkastets § 14 c, stk. 1, foreslås knyttet til rekonstruktionens bestemmelse om virksomhedsoverdragelse, det vil sige at den ikke længere er beskyttet mod omstødelse.

Ophævelsen af rekonstruktionen medfører derimod f.eks. ikke automatisk ophævelse af virksomhedsoverdragelsesaftalen. Tilsvarende indebærer forslaget som udgangspunkt ikke en ophævelse af overdragelse af gensidigt bebyrdede aftaler, der er overdraget, jf. lovudkastets § 14 c, stk. 2. Baggrunden herfor er hensynet til de aftaleerhververe, der har indrettet sig i tillid til virksomhedsoverdragelsen mv. Om erhververen vil have krav på ophævelse af aftalen, reguleres ikke af bestemmelsen, men vil bero på de almindelige obligationsretlige regler om ophævelse af indgåede aftaler. Overdragelserne vil imidlertid efter omstændighederne kunne rammes af et omstødelseskrav, ligesom skyldneren(s ledelse eller rådgivere) efter omstændighederne vil kunne være erstatningsansvarlig(e) for de berørtes tab.

Der henvises til kapitel 20.2.2.

Til kapitel 2 e (Ophør af rekonstruktionsbehandling)

Til § 15

Bestemmelsen handler om ophør af en rekonstruktionsbehandling.

Af hensyn til lovens overskuelighed foreslås det i indledningen til *stk. 1* at angive de ophørsgrunde, der fremgår af lovudkastets øvrige bestemmelser.

I *nr. 1* fastsættes det grundlæggende princip, at behandlingen skal ophøre, hvis skyldneren er eller er blevet solvent og derfor ikke bør undergives rekonstruktions- eller anden insolvensbehandling. Skyldnerens solvens må godtgøres med en høj grad af sandsynlighed.

Bestemmelsen vil formentlig i praksis navnlig finde anvendelse i de tilfælde, hvor det viser sig, at skyldneren ikke er insolvent f.eks. på grund af en for lav værdiansættelse af aktiverne, eller fordi der under rekonstruktionsbehandlingen fremkommer aktiver, som ikke kunne forudses eller værdiansættes ved rekonstruktionsbehandlingens indledning.

Forslaget til *nr. 2* indebærer, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis skyldneren ikke samarbejder loyalt eller bringer fordringshavernes ret i fare.

Bestemmelsen bygger på § 16 d, stk. 1, nr. 2, hvorefter skifteretten træffer bestemmelse om ophør af en betalingsstandsning, hvis skyldneren blandt andet ikke samarbejder loyalt. Derimod foreslås bestemmelserne i § 16 d, stk. 1, nr. 1, om ophør, fordi en anmeldt betalingsstandsning ikke tjener et rimeligt formål, og nr. 3, om ophør, fordi der ikke i øvrigt på betryggende måde arbejdes på en samlet ordning med fordringshaverne, erstattet af en snævrere regel om, at behandlingen ophører, hvis skyldneren bringer fordringshavernes ret i fare. Baggrunden for forslaget herom er navnlig, at rekonstruktionsbehandlingen som følge af bestemmelserne i lovudkastets § 11 c, stk. 5, § 11 e,

stk. 2, § 11 f, § 13, stk. 5, § 13 a, stk. 4, § 13 c, stk. 2, og 13 f, stk. 1, i en række tilfælde skal bringes til ophør, fordi en væsentlig forudsætning for en effektiv gennemførelse af rekonstruktionsbehandlingen derfor ex lege er bristet, og behandlingen således ikke længere har et rimeligt formål.

Fordringshaverne har efter lovudkastets § 12 a i visse tilfælde mulighed for at bestemme, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af en virksomhed, der er under rekonstruktionsbehandling. Det giver mulighed for at fortsætte rekonstruktionsbehandlingen uden den hidtidige ledelse. Konkursrådets lovudkast bygger således på, at det i højere grad bør overlades til fordringshaverne løbende at vurdere, om behandlingen bør fortsættes. Efter lovudkastets § 12 b kan der endvidere træffes en foreløbig bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden, hvis der er fare for, at skyldneren vil råde over ejendele til skade for fordringshaverne. Anvendelse af § 12 b vil ofte være relevant på et tidligere tidspunkt end en anvendelse af forslaget til stk. 1, nr. 2, fordi lovudkastets § 15 forudsætter, at skyldneren aktuelt *bringer* fordringshavernes rettigheder i fare. Hvis det ved en bestemmelse om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen enten i medfør af den almindelige regel i lovudkastets § 12 a eller foreløbigt i medfør af lovudkastets § 12 b eller på anden vis er muligt at hindre, at skyldneren bringer fordringshavernes rettigheder i fare, kan det undgås at afslutte rekonstruktionsbehandlingen.

I nr. 3 foreslås en regel om, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis skifteretten efter § 11 a, stk. 5, har truffet afgørelse om yderligere sikkerhed, og ingen fordringshaver stiller den krævede sikkerhed. En fordringshaver, der har stillet sikkerhed, men som, inden denne er brugt, ønsker at standse behandlingen, har derimod ikke krav herpå.

Som anført i bemærkningerne til lovudkastets § 11 a, stk. 5, forudsætter skifterettens beslutning om yderligere sikkerhedsstillelse, at skyldnerens midler ikke utvivlsomt dækker omkostningerne til alle § 94-krav, herunder honorar mv. til rekonstruktøren og

tillidsmanden. Skyldneren vil derfor ikke kunne stille den fornødne sikkerhed. Det er uden betydning, om sikkerheden stilles af den fordringshaver, der oprindeligt har begæret rekonstruktionsbehandlingen, eller om en anden fordringshaver træder til.

I *nr. 4* foreslås, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, hvis det begæres af skyldneren, medmindre der er truffet beslutning efter § 11 a, stk. 3, § 12 a eller § 12 b om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden. Er der truffet en foreløbig bestemmelse efter lovudkastets § 12 b, uden at bestemmelsen er blevet eller bliver fulgt op af en bestemmelse efter § 12 a, vil skyldneren efter forslaget til *nr. 4* kunne kræve, at behandlingen ophører.

For skyldnere, der er fysiske personer og andre, der hæfter direkte for omkostningerne ved rekonstruktionen, og som derfor ikke er omfattet af §§ 11 a, stk. 3, 12 a eller 12 b gælder denne ret undtagelsesfrit, da videre rekonstruktionsbestræbelser i så fald må anses for nyttesløse. Det samme gælder, hvis en anden skyldner begærer rekonstruktionsbehandlings ophør, eller hvis et selskabs bestyrelse fratræder, uden at der træffes bestemmelse om, at rekonstruktøren skal overtage ledelsen af virksomheden.

I *nr. 5* foreslås, at rekonstruktionsbehandlingen ophører, hvis skifteretten vurderer, at den er udsigtsløs.

Bestemmelsen gælder generelt, men tager særligt sigte på de tilfælde, hvor rekonstruktøren allerede på et meget tidligt tidspunkt af sin gennemgang af virksomheden bliver opmærksom på, at det er åbenbart, at der ikke er grundlag for at fortsætte rekonstruktionsbehandlingen, og underretter skifteretten herom. Hvis rekonstruktøren finder, at rekonstruktionsbehandlingen ikke er udsigtsløs, vil det kræve meget stærke holdpunkter at træffe bestemmelse om ophør af rekonstruktionsbehandlingen på foranledning af en fordringshaver eller skyldneren. Senere under rekonstruktionsbehandlingen vil det typisk være mere relevant at anvende lovudkastets øvrige ophørsgrunde.

I *stk. 2* foreslås, at rekonstruktøren straks skal give skifteretten meddelelse, hvis skyldneren bliver solvent, eller hvis skyldneren misligholder sine forpligtelser eller bringer fordringshavernes rettigheder i fare, jf. nr. 1 og 2. Hvis rekonstruktøren er bekendt med, at skifteretten allerede har kendskab til, at en sådan omstændighed foreligger, vil særskilt meddelelse herom dog være uforuden. En sådan situation vil f.eks. kunne forekomme, hvis skyldneren som følge af rekonstruktionen bliver solvent, og dette fremgår af rekonstruktørens rekonstruktionsforslag.

Skifteretten skal i disse tilfælde give skyldneren, rekonstruktøren, tillidsmanden og fordringshavere lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse efter *stk. 1* om, hvorvidt rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre. Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, tilkommer retten til at udtale sig ethvert medlem af ledelsen. Det vil sige ethvert medlem af selskabets tilsynsråd, bestyrelse eller direktion.

Beslutningen om at bringe rekonstruktionsbehandlingen til ophør kan træffes i forbindelse med et retsmøde, hvortil de pågældende er indkaldt, eller efter, at spørgsmålet har været behandlet på skriftligt grundlag.

I *stk. 3* foreslås et overordnet princip om, at en skyldner, der er taget under rekonstruktionsbehandling, når behandlingen ophører, overgår til konkursbehandling, medmindre skyldneren er eller er blevet solvent, jf. § 17, *stk. 2*.

Der henvises til kapitel 11.2.

Til § 15 a

Bestemmelsen handler om bortfald af en beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden.

I *stk. 1* foreslås det, at en bestemmelse om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden efter § 11 a, stk. 3, § 12 a eller 12 b, skal bortfalde automatisk ved rekonstruktionsbehandlingsens ophør, medmindre skifteretten har truffet beslutning efter § 13 e, stk. 7. En foreløbig beslutning efter lovudkastets § 12 b vil endvidere bortfalde, hvis der i forbindelse med den efterfølgende behandling efter lovudkastets § 12 a ikke opnås tilslutning til en videreførelse af bestemmelsen om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden.

Det følger af §§ 11 a, stk. 3, 12 a, stk. 1, og 12 b, stk. 1, at en beslutning om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen alene kan træffes i forhold til skyldnere, der er juridiske personer, og som ikke har karakter af en sammenslutning, hvor mindst én af deltagerne hæfter personligt og direkte for sammenslutningens forpligtelser, hvilket f.eks. gør sig gældende for interessentskabs- og kommanditselskaber.

Bestemmelsen om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen indebærer ikke en ændring af de formelle selskabsretlige ledelsesorganer, men fastsætter derimod, at disse – så længe beslutningen herom varer – ikke er kompetente til at råde på skyldnerens vegne. Ved beslutningens ophør vil ledelsen således atter blive kompetent til at råde over den juridiske person. Dette betragtes som genindtrædelse og vil derfor kræve en fornyet anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Som led i en rekonstruktion vil der kunne fastsættes visse betingelser. Hvis det er tilfældet, vil en tilsidesættelse af disse betingelser i almindelighed udgøre en grov tilsidesættelse af skyldnerens pligter ifølge rekonstruktionen, der kan medføre ophævelse af hele rekonstruktionen, jf. lovudkastets § 14 d. Blandt andet for at undgå eventuel usikkerhed om, hvorvidt skyldneren vil opfylde sådanne betingelser, foreslås det i lovudkastets § 13 e, stk. 7, at skifteretten skal kunne betinge stadfæstelsen af rekonstruktionsforslaget af, at rekonstruktøren fortsat skal varetage ledelsen af virksomheden. I så fald skal skifteretten træffe bestemmelse om ophør af beslutningen herom, medmindre tidspunktet herfor er fastsat i rettens beslutning, jf. forslaget til *stk. 2*.

Beslutningen om rekonstruktørens overtagelse af ledelsen ophører også, selvom skyldneren samtidig med rekonstruktionsbehandlingens ophør tages under konkursbehandling, jf. lovudkastets § 15, stk. 3. I sådanne tilfælde følger det imidlertid af konkurslovens §§ 29 og 30, at skyldneren ikke vil være rådig over boet. Det vil herefter være kurator, der råder på konkursboets vegne.

Der henvises til kapitel 11.2.

Til § 15 b

I § 15 b foreslås, at skifteretten skal bekendtgøre rekonstruktionsbehandlingens ophør i Statstidende. Bestemmelsen gælder således i alle tilfælde, hvor rekonstruktionsbehandlingens ophører, herunder også hvis ophøret skyldes, at der stadfæstes en rekonstruktion, eller at skyldneren er eller er blevet solvent, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Bekendtgørelsen kan ske samtidig med en bekendtgørelse om, at skyldneren tages under konkursbehandling, jf. § 30, stk. 1 (der ikke foreslås ændret), hvis rekonstruktionsbehandlingens ophør skyldes, at det ikke har været muligt at gennemføre en rekonstruktion.

Hvis skyldneren er en sammenslutning, eksempelvis et selskab, skal skifteretten samtidig lade rekonstruktionsbehandlingens ophør registrere i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system efter reglerne i selskabslovens kapitel 2. Det indebærer, at oplysningen som udgangspunkt skal registreres direkte i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system. Anmeldelsespligten påhviler skifteretten, der kan overlade det til den fratrædende rekonstruktør at foretage registreringen.

I *stk. 2* foreslås der særlige regler om bekendtgørelse af oplysning om ophøret af en beslutning om, at rekonstruktøren fortsat skal overtage ledelsen af virksomheden, jf. § 13 e, stk. 7.

Der henvises til kapitel 19.2.

Til nr. 12 (§ 18)

Forslaget til nyaffattelse af § 18 om solvensbevis har til formål at klargøre, hvornår insolvens i almindelighed antages at foreligge og indeholder desuden en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion. Forslaget til nr. 1, 3 og 4 svarer til gældende ret. Forslaget til nr. 2 er nyt og en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Det er efter forslaget til *nr. 1* for det første, hvis skyldneren erkender at være insolvent.

Efter forslaget til *nr. 2* antages insolvens i almindelighed endvidere at foreligge, hvis skyldneren er under rekonstruktionsbehandling efter reglerne i lovudkastet.

Efter forslaget til *nr. 3* vil insolvensbevis endvidere foreligge, hvis skyldneren faktisk har standset sine betalinger, eller hvis der efter *nr. 4* ved udlæg inden for de sidste tre måneder før skifterettens modtagelse af konkursbegæringen ikke har kunnet opnås dækning hos skyldneren.

Til nr. 13 (§ 24)

Det følger af forslaget til § 24, *1. pkt.*, at hvis skyldneren er under rekonstruktionsbehandling, udsættes afgørelsen om konkurs som udgangspunkt indtil rekonstruktionsbehandlingens ophør.

Hvis det allerede på et tidligt stadie af rekonstruktionsbehandlingen står klart, at der ikke vil blive tale om en rekonstruktion af virksomheden, fordi fordringshaverne ikke vil acceptere rekonstruktionsforslaget, må rekonstruktionsbehandlingen bringes til ophør som udsigtsløs og skyldneren overgå til konkurs, jf. lovudkastets § 15, stk. 1, nr. 5, jf. stk. 3.

En begæring om rekonstruktionsbehandling behandles efter 2. *pkt.* før en begæring om konkurs.

Det følger af forslaget til 3. *pkt.*, at en konkursbegæring bortfalder, hvis der stadfæstes en rekonstruktion, der indeholder bestemmelse om tvangsakkord for skyldneren.

I tilfælde, hvor skyldneren er under rekonstruktionsbehandling, bør skifteretten endvidere udsætte en afgørelse om tvangsopløsning af et kapitalselskab efter selskabslovens §§ 225, 226 og 230 indtil rekonstruktionsbehandlingens ophør. Efter Konkursrådets opfattelse bør en regel herom imidlertid ikke fremgå af konkursloven men af selskabsloven, der i øvrigt indeholder reglerne om tvangsopløsning.

Til nr. 14 (§ 25)

Forslaget til ophævelse af § 25 er en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 15 (§ 27)

Forslaget til nyaffattelse af § 27 om sikkerhedsstillelse ved konkurs indebærer en begrænsning af konkursrekvirentens hæftelse i forhold til den gældende bestemmelse.

Det foreslås i *stk. 1*, at afsigelse af konkursdekret skal være betinget af, at den, der har begæret konkursen, skal stille sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling.

Konkursrådet har overvejet, om rekvirentens sikkerhedsstillelse i lovteksten skulle fastsættes til 30.000 kr. En sådan beløbsgrænse vil i vidt omfang svare til, hvad der kræves i praksis. En beløbsfastsættelse vil endvidere indebære, at omkostningerne ved at indgive konkursbegæring bliver forudsigelige. Konkursrådet finder imidlertid ikke grundlag for at fastlægge en sådan beløbsgrænse, selvom der herved ville kunne opnås en ensretning af skifteretternes praksis, og selvom en sådan beløbsgrænse i forvejen

kendes fra reglerne om virksomhedspanthavers sikkerhedsstillelse. Når Konkursrådet ikke foreslår en beløbsgrænse, skyldes det navnlig, at det efter rådets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt at indsætte en sådan beløbsgrænse i loven, der begrænser skifterettens mulighed for at fastsætte sikkerhedsstillelsen til det beløb, der er rimeligt i den konkrete sag.

Udgangspunktet om, at der skal stilles sikkerhed og kravene til omfanget heraf, kan alene fraviges i de undtagelsestilfælde, der fremgår af lovteksten. Der er således ikke en mere generel adgang til at fritage rekvirenten for sikkerhedsstillelse

Der stilles efter forslaget også krav om sikkerhedsstillelse, selvom skyldnerens aktiver er tilstrækkelige til at dække samtlige § 93-krav. Det er uden betydning, om der er tilstrækkeligt med let omsættelige aktiver i boet, der kan skabe den fornødne likviditet. Dette er en skærpelse i forhold til gældende ret, hvor der ikke kræves sikkerhedsstillelse af rekvirenten, hvis skyldnerens aktiver utvivlsomt er tilstrækkelige til at dække samtlige § 93-krav. Den foreslåede regel om, at der altid skal stilles sikkerhed er enkel og klar, og der er efter Konkursrådets opfattelse ikke tungtvejende hensyn til rekvirenter, der taler herimod. Hvis begæringen om konkurs er fremsat af skyldneren selv, og skyldneren har tilstrækkelige ubehæftede midler, kan disse anvendes til sikkerhedsstillelsen.

Sikkerhedsstillelsen nedsættes efter forslaget til halvdelen, hvis der tillige kan kræves sikkerhedsstillelse efter forslagene til stk. 4 eller stk. 5, der handler om virksomhedspanth, medmindre den, der er forpligtet til at stille sikkerhed efter stk. 4 eller 5 må anses for at være ude af stand hertil. Den foreslåede bestemmelse harmonerer med, hvad der er forudsat i forarbejderne til lov nr. 560 af 24. juni 2005, der indførte regler om virksomhedspanth, jf. Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, s. 7005.

Hvad angår virksomhedspanthavers pligt til at dække omkostninger ved konkursbehandling, indeholder forslaget til nyaffattelse af § 27 i øvrigt ikke realitetsændringer

i forhold til de gældende § 27, stk. 3-4. Pligten til at stille sikkerhed gælder indtil konkursboets afslutning, men er således fortsat maksimeret til i alt 50.000 kr.

Har flere begæret konkursen, påhviler forpligtelsen til at stille sikkerhed efter stk. 1 disse solidarisk og indbyrdes lige.

Det følger af forslaget til *stk. 2*, at der ikke skal stilles sikkerhed efter stk. 1, hvis der er stillet sikkerhed efter § 11 a, stk. 6.

Efter forslaget til § 11 a, stk. 6, skal der som betingelse for indledning af rekonstruktionsbehandling stilles sikkerhed for omkostningerne ved en efterfølgende konkursbehandling. Dette gælder, uanset om det er skyldner eller en fordringshaver, der har begæret indledning af rekonstruktionsbehandling.

Er der stillet sikkerhed efter § 11 a, stk. 6, skal der ikke ved afsigelsen af konkursdekret på ny stilles sikkerhed.

Sikkerhedsstillelse efter § 11 a, stk. 6, fritager alene rekvirenten for sikkerhedsstillelse og påvirker således ikke en virksomhedspanthavers pligt til at stille subsidær sikkerhed.

Stk. 3 indebærer, at skifteretten kan fritage for sikkerhedsstillelse efter stk. 1, således at statskassen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, hvis særlige hensyn til en fordringshaver eller skyldneren taler for dette, eller konkursen er begæret af skyldneren, og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har truffet beslutning om tvangsopløsning af selskabet.

Henvisningen til hensynet til en fordringshaver og skyldneren svarer efter ordlyden til den gældende bestemmelse i § 27. Reglen vil dog i forhold til fordringshavere få et lidt snævrere praktisk anvendelsesområde end i dag, da der i tilfælde af forudgående re-

konstruktionsbehandling vil være stillet sikkerhed for konkursomkostningerne og dermed ikke være behov for, at statskassen indestår for omkostningerne ved konkursbehandlingen, uanset om hensynet til en fordringshaver måtte tale herfor.

Efter de gældende regler kan skifteretten alene lade statskassen hæfte for omkostninger ved en konkursbehandling begæret af skyldneren, hvis særlige hensyn til skyldneren taler derfor. Denne hjemmel kan næppe strækkes videre end tilfælde, hvor der eksempelvis er særligt behov for at få etableret fristdag, eller hvor skyldneren ellers afskæres fra at opnå gældssanering i forbindelse med konkurs. Det foreslås på den baggrund at udvide adgangen til at lade statskassen indestå for omkostningerne ved konkursbehandlingen, således at skifteretten gives hjemmel til at lade statskassen hæfte i tilfælde, hvor konkursen er begæret af skyldneren selv, og hvor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har truffet afgørelse om tvangsopløsning af selskabet. Baggrunden for dette er, at det i dag ofte ses, at en skyldner, der ikke har midler til at stille sikkerhed for egen konkurs, må henvises til at lade selskabet tvangsopløse, hvorefter det alligevel ofte bliver statskassen, der kommer til at afholde visse udgifter til undersøgelse af selskabet og i sidste ende eventuelt til indeståelse for omkostninger ved en senere konkursbehandling. I tilfælde, hvor staten efter de gældende regler indestår for konkursbehandlingsomkostninger, vil der være tale om en besparelse for statskassen ved at undgå forudgående sikkerhedsstillelse for en tvangsopløsningssag. På grund af reglen i lovudkastets § 11 a, stk. 5, vil der endvidere ikke blive tale om, at statskassen kommer til at indestå for omkostningerne ved konkursbehandling, hvis der har været en forudgående rekonstruktionsbehandling. Den foreslåede regel er fakultativ, og skifteretten kan ved udmålingen af sikkerheden fastsætte et mindre beløb end det beløb, som en fordringshaverrekvirent har stillet sikkerhed for efter stk. 1. Har selskabet visse aktiver, vil disses senere realisation kunne afdække statens indeståelse helt eller delvist. Samlet set vil den foreslåede regel sammenholdt med de sparede udgifter til undersøgelser i tvangsopløsningssager således næppe pådrage staten større merudgifter.

Konkursrådet har overvejet om muligheden for, at statskassen indestår for omkostningerne, bør udvides yderligere, således at statskassen eksempelvis kan indestå for konkursomkostninger med henblik på at afdække uredelige forhold. Konkursrådet finder imidlertid, at dette spørgsmål mere naturligt bør overvejes nærmere som led i rådets kommende overvejelser om konkurskarantæne. Konkursrådet er på denne baggrund afstået fra at behandle spørgsmålet nærmere i denne betænkning.

Forslagene til *stk. 4 og 5* regulerer virksomhedspanthaveres forhold.

Er der på fristdagen tinglyst virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c, i skyldnerens ejendom, skal virksomhedspanthaveren efter forslaget til *stk. 4* straks efter afsigelsen af konkursdekretet stille 50.000 kr. i sikkerhed for omkostningerne ved boets behandling. Sikkerhedsstillelsen er subsidiær i forhold til sikkerhedsstillelse efter *stk. 1* og § 11 a, *stk. 5*. Omfattes flere panthavere af 1. pkt., påhviler forpligtelsen til at stille sikkerhed disse solidarisk og indbyrdes i forhold til pantets værdi.

Virksomhedspanthaverens sikkerhedsstillelse stilles til sikkerhed for omkostningerne ved boets almindelige behandling og er ikke begrænset til at vedrøre undersøgelser i forhold til virksomhedspantet, omstødeligheden heraf og/eller stillingtagen til eller bistand ved afhændelse af de pantsatte aktiver.

Er der ikke tinglyst virksomhedspant på fristdagen, følger det af forslaget til *stk. 5*, at forpligtelserne efter *stk. 4* påhviler den eller de panthavere, der har aflyst et virksomhedspant senere end 2 år før fristdagen, medmindre aflysningen under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær.

Forslaget til *stk. 6* indebærer, at en fordringshaver, der har begæret konkursen eller har stillet sikkerhed for omkostningerne ved konkursbehandlingen, alene hæfter for omkostningerne med den stillede sikkerhed.

Om den foreslåede nye affattelse af § 143 blandt andet i lyset af Konkursrådets forslag til ændring af § 27 henvises til lovudkastets § 1, nr. 26, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 16 (§ 56, stk. 3)

I forslaget til § 56, stk. 3, fastsættes det, at konkursboet med et varsel på en måned kan træde tilbage fra fortsat indtræden i en aftale om en løbende ydelse til skyldneren, uanset om et længere varsel måtte være aftalt. Medkontrahentens krav for perioden efter, at tilbagetrædelsen er trådt i kraft, har efter forslaget prioritet, som om konkursboet ikke var indtrådt i aftalen.

Reglen svarer til den foreslåede bestemmelse i lovudkastets § 12 p, stk. 3, om rekonstruktionsbehandling. Konkursrådet finder, at der bør gælde en tilsvarende regel i konkurs.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 11 (forslaget til § 12 p, stk. 3).

Til nr. 17 (§ 61, stk. 3, 2. pkt.)

Det foreslås at ophæve bestemmelsen om, at et krav på erstatning for tab ved at en opsigelse af en aftale omfattet af § 61, stk. 2 eller 3, i skyldnerens bo har status som en almindelig konkursfordring.

Spørgsmålet om, hvor i konkursordenen erstatningskravet vil skulle placeres, vil således skulle afgøres efter de almindelige regler herom i §§ 93-98.

Til nr. 18 (§ 63, stk. 2, 1. pkt.)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion. Henvisningen til § 12 p, stk. 4, indebærer, at medkontrahentens krav for tiden efter konkursdekretets afsigelse ikke omfattes af § 94, hvis aftalen angår en løbende ydelse.

Til nr. 19 (§ 72)

Der foreslåede nyaffattelse af § 72 er en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Forslaget til *stk. 1, 2 og 3., 1. pkt.*, svarer med sproglige justeringer stort set til den gældende bestemmelse. Det foreslås, at reglen om god tro i *stk. 1, 2. led*, får en anden affattelse med henblik på at tage højde for, at både begæring om konkurs, rekonstruktionsbehandling eller gældssanering samt beslutning om tvangsopløsning af et selskab kan være forhold, der danner grundlag for fastlæggelse af fristdagen, jf. konkurslovens § 1, således som denne bestemmelse foreslås affattet ved lovudkastets § 1, nr. 1.

Forslaget til *stk. 3, 2. pkt.* er nyt og fastslår, at rekonstruktørens godkendelse af en virksomhedsoverdragelse ikke hindrer, at der kan ske omstødelse af virksomhedsoverdragelsen i forbindelse med en senere konkurs eller gældssanering, hvis rekonstruktøren åbenbart har overskredet sine beføjelser.

Er virksomhedsoverdragelsen sket som led i en stadfæstet rekonstruktion vil omstødelse imidlertid være udelukket efter den foreslåede bestemmelse i lovudkastets § 14 c, *stk. 1*.

Til nr. 20 (§ 94, nr. 2)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 21 (§ 98, nr. 1)

Forslaget til ændring af § 98 tager sigte på aftaler om finansiel *leasing* og har til formål at fastslå, at den del af krav ifølge en sådan leasingaftale, der må sidestilles med renter, og som vedrører tiden efter konkursdekretets afsigelse, i konkursordenen behandles på samme måde som egentlige rentekrav efter denne dato. Formålet med bestemmelsen er at skabe øget lighed mellem leasingselskaber og andre fordringshavere.

Den gældende bestemmelse i § 98 indeholder regler om, at en række krav i tilfælde af skyldnerens konkurs efterstilles alle øvrige krav i konkursordenen. I praksis opnår disse krav derfor kun sjældent hel eller delvis dækning. Efter forslaget til § 14, stk. 2, bortfalder en række af sådanne krav endvidere – ligesom tilfældet er i dag efter § 159, stk. 1 – hvis skyldneren opnår tvangsakkord. Efter § 98, nr. 1, efterstilles blandt andet krav på renter, som påløber efter konkursdekretets afsigelse. Det gælder dog ikke renter af de i §§ 92-94 nævnte krav.

Finansiell leasing er i dag et væsentligt finansieringsmæssigt alternativ til lån, herunder køb med ejendomsforbehold. Ved leasing er det leasingselskabet, der erhverver det leasede aktiv, mens leasingtageren betaler en løbende ydelse for brugsretten til aktivet.

Efter gældende ret anses ingen del af leasingydelserne normalt for at være omfattet af § 98, nr. 1, og ydelserne vil derfor typisk i det hele kunne gøres gældende på § 97-niveau i konkursordenen. Leasingselskabet opnår herved en ikke ubetydelig fordel frem for en långiver i tilfælde af leasingtagerens henholdsvis låntagerens konkurs. Domstolene har i praksis været tilbageholdende med at regulere størrelsen af leasinggiverens krav efter § 61, jf. U 1981.339 V og 1983.813 Ø.

Ved finansiell leasing kommer leasingydelsen efter Konkursrådets opfattelse reelt til at svare til betaling af afdrag, renter og andre løbende kreditomkostninger så som administrationsbidrag. De nævnte beløb, der bortset fra afdragsdelen reelt udgør leasingtagerens kreditomkostninger, bør efter rådets opfattelse i konkursretlig henseende sidestilles med betaling af rente i lånesituationen.

Det foreslås på den baggrund at udvide bestemmelsen i § 98 til også at omfatte krav ifølge en leasingaftale, der hjemler købspligt for skyldneren eller i øvrigt må anses for finansiell leasing, på løbende ydelser, der angår perioden efter dekretdagen, i det omfang fordringshaveren ikke kan godtgøre, at ydelserne må sidestilles med afdrag. Reg-

len ændrer ikke parternes aftale om leasingselskabets krav i tilfælde af skyldnerens konkurs, men medfører alene, at en del af kravet i konkursretlig henseende efterstilles i konkursordenen, ligesom det foreslås, at kravet – som en række andre krav, der omfattes af § 98 i konkursordenen – skal bortfalde, hvis skyldneren opnår tvangsakkord som led i en rekonstruktion, jf. lovudkastets § 14, stk. 2.

Finansielle leasingaftaler er typisk kendetegnet ved, at leasingtageren efter en vis tid er forpligtet til efter leasinggiverens anmodning herom at anvise en køber af aktivet til en på forhånd fastsat pris (eller eventuelt markedsprisen). Kravet om, at der skal foreligge en købspligt for leasingtageren til aktivet, vil være opfyldt, selvom aftalen fastsætter, at leasingtageren alene har en betinget købspligt til aktivet. Bestemmelsen omfatter således også de ovenfor nævnte typiske leasingaftaler, hvor leasinggiveren har forbeholdt sig retten til at kræve, at leasingtageren erhverver aktivet, og hvor leasingtageren således kun bliver forpligtet til at købe genstanden, hvis leasinggiveren, når leasingperioden er ved at udløbe, finder dette hensigtsmæssigt. Herved opnår leasinggiveren den fordel, at det, når aftalen er ved at være udløbet, kan vurderes, om det har en højere værdi, end stipuleret i aftalen. I så fald vil leasinggiveren kunne sælge aktivet til højere pris til anden side. En købspligt efter bestemmelsen kan ligeledes være betinget af, at leasingtageren ikke kan finde andre købere. Det vil typisk være tilfældet, hvis leasingtageren (evt. efter, at leasingselskabet har anmodet om det) har pligt til anvise leasinggiveren en køber af aktivet til en bestemt pris. Det skyldes, at en sådan aftale indebærer, at leasingtageren, hvis det ikke er muligt at finde en anden køber, der er villig til at betale den forudsatte pris for aktivet, selv vil være forpligtet til at erhverve det leasede aktiv. Det er uden betydning, om en eventuelt betinget købspligt bliver aktualiseret. Det vil typisk ikke være tilfældet, hvis leasingtageren tages under konkurs- eller rekonstruktionsbehandling.

Bestemmelsen omfatter ikke køb med ejendomsforbehold. Hvis det efter indholdet af en ”leasingaftale” må antages at have været meningen, at ”leasingtageren” skal blive ejer af det ”leasede” aktiv, følger det af kreditaftalelovens § 6, stk. 2, at leasingaftalen

skal anses som et køb med ejendomsforbehold, der omfattes af kreditaftaleloven, og som således ikke omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Selv om der ikke foreligger en købspligt for leasingtageren, kan en leasingaftale ud fra en samlet bedømmelse anses for finansiel leasing og dermed omfattes af bestemmelsen. Blandt de momenter, der navnlig vil indgå i denne bedømmelse, vil være, om leasingydelserne er beregnet som en amortisation af det leasedes værdi over leasingperioden, om leasingperioden nogenlunde svarer til aktivets forventede levetid, og om det ved aftalens indgåelse var sandsynligt, at leasingtageren ville erhverve aktivet ved leasingperiodens udløb eksempelvis som følge af en fordelagtig købsret. Der er tale om en samlet konkret bedømmelse af den enkelte aftale, det vil sige det kan ikke i alle tilfælde kræves, at samtlige momenter taler i retning af finansiel leasing. En leasingaftale, der ikke hjemler købspligt for skyldneren, og som ikke i øvrigt kan anses for finansiel leasing, omfattes ikke af bestemmelsen. Sådanne aftaler, der ofte benævnes operationel leasing eller blot leje, vil kunne opsiges med sædvanligt eller rimeligt varsel efter konkurslovens § 61, uanset om en længere uopsigelsesperiode måtte være aftalt.

Bestemmelsen gælder, uanset hvilken type aktiv aftalen hjemler brugsret til. Den finder således blandt andet anvendelse på leasingaftaler vedrørende fast ejendom, løsøre, biler og immaterialrettigheder, men det må formentlig forventes, at kerneanvendelsesområdet vil blive leasing af løsøre og biler.

Bestemmelsen omfatter alene løbende ydelser, der angår perioden efter dekretdagen. Heri ligger, at leasingydelserne, der angår perioden før dekretdagen, ikke omfattes af bestemmelsen. Dette gælder, uanset en sådan ydelse ikke måtte være betalt på dekretdagen. Hvis en leasingydelse delvis angår perioden før dekretdagen delvis angår perioden efter dekretdagen, må der foretages sædvanlig periodisering af ydelsen. Ydelser, der omfattes af § 93 eller § 94, omfattes ikke af bestemmelsen, jf. bestemmelsens 2. pkt. Dette kan f.eks. gælde krav på leasingydelser under en forudgående rekonstruktionsbehandling, hvor leasingaftalen er videreført, jf. lovudkastets § 12 o.

En ydelse, eksempelvis leasingydelsen eller et administrationsbidrag, anses for løbende og dermed for omfattet af bestemmelsen, uanset om betalingspligten er afgrænset til leasingperioden. Krav på omkostninger ved tilbagetagelse af det leasede aktiv samt et eventuelt erstatningskrav for leasingtagers beskadigelse af det leasede omfattes derimod ikke af bestemmelsen. Det forhold, at de løbende ydelser kræves indfriet før tid, eksempelvis i forbindelse med en tilbagetagelse af det leasede aktiv, og i den forbindelse opgøres til ét samlet beløb, hindrer derimod ikke, at ydelserne omfattes af bestemmelsen. Hvis leasingtageren ifølge aftalen skal betale et engangsbetalt ved leasingperiodens udløb for at erhverve aktivet, omfattes dette således ikke, men dette vil under alle omstændigheder følge af, at dette beløb må sidestilles med afdrag, jf. nedenfor.

Bestemmelsen omfatter ikke den del af de løbende ydelser, der må sidestilles med afdrag. Baggrunden herfor er, at den tilsvarende bestemmelse i § 98, nr. 1, heller ikke omfatter afdrag. En leasingaftale vil modsat en almindelig låneaftale ikke indeholde en opdeling af ydelser i afdrag, renter og andre løbende omkostninger. Det kan efter omstændighederne være vanskeligt at beregne, hvor stor en del af de løbende ydelser, der angår perioden efter dekretdagen, der udgøres af renter. Dette skyldes blandt andet, at leasingaftalen ikke altid indeholder oplysning om, hvilken kreditrentesats, der har dannet grundlag for beregningen af leasingydelserne, samt det forhold, at man ofte vil have beregnet ydelsen svarende til et annuitetslån med faste månedlige leasingydelser i hele leasingperioden snarere end som et serielån med faste månedlige afdrag. Endvidere må det tages i betragtning, at leasingtageren ofte ved leasingperiodens udløb vil skulle betale et beløb, der enten er forudsat fastsat eller udgøres af den på dette tidspunkt værende markedsværdi af aktivet, det vil sige at leasingydelserne i leasingperioden ikke i sig selv udgør en fuld betaling af gælden. Som følge af disse forhold pålægger bestemmelsen fordringshaveren, det vil sige leasingselskabet, bevisbyrden for, hvilken del af de ubetalte løbende ydelser, der udgøres af afdrag. For at løfte denne bevisbyrde må leasingselskabet redegøre for, hvorledes den løbende leasingydelse er

beregnet, herunder hvilken kreditrentesats, der er anvendt. Leasingselskabet må herefter – ud fra denne kreditrentesats og ud fra, om leasingydelsen er fastsat med en annuitets- eller serielånsprofil – fremlægge en beregning, der viser, hvor stor en del af leasingselskabets anmeldte krav, der må sidestilles med ubetalte afdrag på det leasede aktiv. Den resterende del af det anmeldte krav – bortset fra eventuelle ikke-løbende ydelser så som krav på betaling for aktivet ved leasingperiodens udløb samt tilbagetagselsesomkostninger, jf. ovenfor – vil herefter være omfattet af bestemmelsen.

Leasingselskaber anmelder nutidsværdien af deres samlede krav, og leasingselskaber anvender ved beregning af nutidsværdien ofte en rentesats, tilbagediskonteringsrentesatsen, der er mindre end kreditrentesatsen, der blev anvendt til at beregne størrelsen af leasingydelser. Tilbagediskonteringsrentesatsen har stor betydning for størrelsen af det anmeldte krav. Desto lavere tilbagediskonteringsrentesats, der anvendes, desto større vil det anmeldte krav (nutidsværdien pr. dekret dagen) være. Tilbagediskonteringsrentesatsen vil i almindelighed være lavere end kreditrentesatsen. Dette skal ses som udtryk for, at leasingselskabet ikke anser, at fordelene ved at kunne gøre det samlede krav gældende, nu fuldt ud modsvarer tabet ved ikke at opnå kreditrente i den resterende leasingperiode. Den forskellige rentesats er med andre ord udtryk for, at leasingselskabet mener at lide et tab svarende til renteforskellen. Som det fremgår, er der imidlertid tale om et krav på tabt forrentning, der i relation til leasingydelser, som angår perioden efter dekret dagen, omfattes af bestemmelsen. Ved beregningen af afdragsdelen af leasingselskabets krav forudsættes det følgelig, at kreditrentesatsen og ikke tilbagediskonteringsrentesatsen anvendes. Konkursrådet finder ikke, at krav på tabt forrentning kan sidestilles med et kurstab, idet kravet vil opstå, selvom det generelle renteniveau ikke har ændret sig.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at leasingselskabet forlods søger det efterstillede beløb dækket via et eventuelt depositum eller anden sikkerhed, herunder i det leasede aktiv, der tages tilbage, når aftalen ophæves. Det svarer til, at en panthaver også for-

lods kan søge efterstillede krav på renter dækket via pantet, jf. U 1982.81 H. Om betydningen heraf henvises til eksemplet nedenfor.

Det er ikke hensigten med bestemmelsen at ændre anvendelsesområdet for bestemmelsen i § 98, nr. 1. Hvis leasingselskabet ud over kravet på leasingydelser f.eks. har krav på morarenter for leasingtagerens forsinkede betaling efter dekretdagen, vil disse beløb således efter omstændighederne kunne være direkte omfattet af § 98, nr. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil navnlig få betydning for de leasingaftaler, hvor leasingselskabets ydelser er beregnet på baggrund af en kreditrentesats, der væsentligt overstiger den rentesats, der ifølge aftalen anvendes til kompensation for det forhold, at leasingselskabet i tilfælde af førtidig ophævelse af aftalen har krav på at få samtlige ydelser på én gang (tilbagediskonteringsrentesatsen). Hvis de to rentesatser nærmer sig hinanden, vil den del af leasingselskabets anmeldte krav, der efter bestemmelsen sidestilles med efterstillede renter, typisk formindskes. Bestemmelsen får derved også karakter af en værnsregel, der beskytter de øvrige simple fordringshavere mod, at leasingselskaber anvender en stor difference mellem kreditrente og tilbagediskonteringsrente.

Til illustration af bestemmelsens anvendelse kan følgende eksempel nævnes:

En leasingtager har leaset en gravemaskine for en 10-årig periode. Leasingtageren har betalt 100.000 kr. i depositum. Efter aftalen har leasingtageren pligt til efter anmodning fra leasinggiveren at købe aktivet ved 10-årsperiodens udløb. Aftalen ophører imidlertid efter 4 år på grund af leasingtagerens misligholdelse, og samtidig tages den under konkursbehandling.

Leasingselskabet anmelder følgende krav i konkursboet:

Ubetalte ydelser forfaldet før dekretdagen +50.000 kr.

Resterende leasingydelser (6 års ydelser)

tilbagediskonteret til nutidsværdi	+940.000 kr.
Omkostninger ved tilbagetagelse	+10.000 kr.
Aftalt købspris efter aftalens udløb	
tilbagediskonteret til nutidsværdi	+100.000 kr.
Faktisk værdi af maskinen ved tilbagetagelse (fastslået ved salg til tredjemand eller vurdering)	-200.000 kr.
Depositum	<u>-100.000 kr.</u>
I alt	800.000 kr.

Bestemmelsen omfatter alene kravet på de 940.000 kr., da de øvrige krav enten ikke er på løbende ydelser eller ikke er krav, der angår perioden efter dekrettdagen. Hvis leasingselskabet kan godtgøre, at 500.000 kr. af de 940.000 kr. må sidestilles med afdrag, vil bestemmelsen alene omfatte de resterende 440.000 kr. Leasingselskabet kan forlods dække dette beløb via maskinens værdi ved tilbagetagelsen og depositum, det vil sige der herefter alene vil være 140.000 kr., der omfattes af bestemmelsen. Kravet på de 800.000 kr. vil således kunne opdeles i et simpelt krav på 560.000 kr. (§ 97) og et efterstillet krav på 140.000 kr. (§ 98). Krav på renter af de samlede krav på 800.000 kr. for perioden efter dekrettdagen vil være efterstillede i medfør af § 98, nr. 1.

Til nr. 22 (§ 110, stk. 2, 2. pkt.)

Der er hovedsagelig tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion. Bestemmelsen fastslår, at materiale omfattet af lovudkastets § 13 b, som er tilvejebragt under en rekonstruktionsbehandling umiddelbart forud for en konkurs, kan lægges til grund i forbindelse med konkursbehandlingen.

Til nr. 23 (§ 112)

Forslaget til nyaffattelse af § 112 om skifterettens adgang til at foretage ind- og udsættelsesforretninger i forbindelse med behandlingen af en konkurs indebærer en række ændringer af bestemmelsen i forhold til den gældende udformning.

Forslaget til *stk. 1* indebærer, at den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, på begæring af kurator kan skaffe denne adgang til boets lejemål og faste ejendomme samt udsætte skyldneren af disse efter reglerne i retsplejelovens kapitel 55.

Efter forslaget til *stk. 2* kan den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, efter reglerne i retsplejelovens kapitel 55 sætte kurator i besiddelse af aktiver, forretningspapirer og – materiale, der tilhører boet, hvis begæringen herom fremsættes senest 4 uger efter konkursdekretets afsigelse.

Bestemmelsen indebærer for det første en *udvidelse* af skifterettens adgang til at foretage umiddelbare fogedforretninger, idet der efter den foreslåede bestemmelse er adgang til at foretage umiddelbare fogedforretninger over for enhver, der er i besiddelse af boets aktiver, forretningspapirer og materiale.

Skifterettens kompetence er i den gældende bestemmelse derimod afgrænset således, at den alene omfatter ind- og udsættelsesforretninger, der retter sig mod skyldneren eller, når skyldneren er en juridisk person, de personer, der efter § 105 kan tillægges samme processuelle stilling som en personlig skyldner, det vil sige medlemmer af bestyrelse eller direktion, likvidator i et aktie- eller anpartsselskab, revisorer eller personer, der tidligere har beklædt et af de nævnte hverv. Kompetencen omfatter endvidere forretninger, der retter sig mod afsatte kuratorer eller medlemmer af kreditorudvalget.

Konkursrådet finder ikke, at der er grundlag for at opretholde denne personelle afgrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde, og at en ophævelse heraf vil være egnet til at fremme behandlingen af konkursboet. Det vil således efter rådets opfattelse være hensigtsmæssigt, at det er den skifteret, som i forvejen kender til konkursboets forhold, der skal tage stilling til gennemførelsen af et sådant besiddelseskrav frem for fogedretten i samme retskreds. En sådan udformning af reglen vil kunne lette kurators arbejde, og der er efter rådets opfattelse ikke retssikkerhedsmæssige hensyn, der taler imod en sådan udformning af reglen. Forslaget til § 112 indebærer således, at der fore-

slås tillagt skifteretten en almindelig kompetence til at bistå kurator med at blive indsat i besiddelsen af boet boets aktiver, forretningspapirer og – materiale.

For det andet indebærer den foreslåede bestemmelse begrænsninger af skifterettens kompetence i forhold til de gældende regler.

Det foreslås således, at skifteretten alene skal have kompetence til at foretage en umiddelbar fogedforretning efter stk. 2, hvis begæringen herom efter de almindelige regler om stedlig kompetence kan fremsættes over for den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, jf. navnlig henvisningen til kapitel 46, herunder § 487 og § 491, stk. 3, i forslaget til 112, stk. 3. Udgangspunktet er således, at skifteretten alene skal foretage forretningen, hvis den kan gennemføres inden for retskredsen. Foretagelse af forretningen i en anden retskreds vil således i praksis kun kunne komme på tale, hvis skifteretten i forvejen er på udkørende forretning i retskredsen og i forbindelse hermed bliver bekendt med, at aktivet er blevet flyttet til en nærmere angivet lokalitet i en anden retskreds (typisk en naboretskreds). I tilfælde, hvor skifteretten afviser at foretage forretningen uden for retskredsen, må kurator således rette henvendelse til den stedlige fogedret med henblik på foretagelse af en forretning til gennemtvungelse af udleveringskravet.

Endelig foreslås det, at begæringen skal fremsættes senest 4 uger efter konkursdekretets afsigelse. Overskrides denne frist, må en umiddelbar fogedforretning iværksættes ved fogedretten. Med dette forslag understreges det, at en begæring om en umiddelbar fogedforretning, som det er tilfældet efter gældende praksis, skal fremsættes over for den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, i umiddelbar forlængelse af konkursdekretet.

En konsekvens af forslaget er således, at umiddelbare fogedforretninger, der ikke kan gennemføres af den skifteret, der har afsagt konkursdekretet, enten fordi aktivet ikke beror i retskredsen, eller fordi fristen på 4 uger ikke er overholdt, må foretages af den

fogedret, der efter retsplejelovens almindelige regler er kompetent til at behandle den umiddelbare fogedforretning.

Forslaget til *stk. 3* indebærer, at en umiddelbar fogedforretning efter forslagene til *stk. 1 og 2* skal ske under iagttagelse af reglerne i retsplejelovens kapitel 55, herunder bestemmelsen i § 597, *stk. 1 og 2*, om den mere begrænsede adgang til bevisførelse under umiddelbare fogedforretninger. Henvisningen til kapitel 55 omhandler dog ikke bestemmelsen om stedlig kompetence i § 598, *stk. 1*, idet forslaget til § 112 alene giver mulighed for at anmode den skifteret, der har afsagt konkursdekretet om at gennemføre en umiddelbar fogedforretning.

Til nr. 24 (§ 128)

Forslaget til nyaffattelse af § 128 indeholder redaktionelle ændringer af bestemmelsen. Bestemmelsen indebærer, at skifteretten i bekendtgørelsen om konkurs, jf. § 109, skal opfordre enhver, der har en fordring eller andet krav mod skyldneren, til inden 4 uger at anmelde dette over for kurator. I bekendtgørelsen kan optages meddelelse om, at anmeldelser, der er foretaget under en forudgående rekonstruktionsbehandling, forhandling om likvidation, indledt gældssanering eller anden gældsordning, vil blive taget i betragtning uden fornyet anmeldelse.

Til nr. 25 (§ 136, *stk. 3*)

Forslaget til § 136, *stk. 3*, indebærer, at konkursboet kan kræve at indtræde i et omstødsessøgsmål i fordringshavernes henholdsvis fordringshaverens sted i tilfælde, hvor en sag, der er anlagt efter lovudkastets § 12 k, *stk. 3 eller 4*, ikke er afgjort ved konkursdekretets afsigelse.

Bestemmelsen indebærer i øvrigt ingen begrænsninger i kurators kompetence, og kurator kan f.eks. bestemme, at sagen skal føres af kurator selv eller af en anden advokat end den advokat, der hidtil har ført sagen, jf. lovudkastets § 12 k, *stk. 3*.

Efter forslaget udsættes sagen, indtil konkursboet har taget stilling.

Uanset om boet indtræder i sagen, bestemmes det i dommen, at det idømte skal betales til skifteretten, der heraf afholder sagens rimelige omkostninger og indbetaler resten til boet.

Til nr. 26 (§ 143)

Bestemmelsen handler om slutning af et konkursbo i tilfælde, hvor det under boets behandling viser sig, at der ikke er midler i boet ud over, hvad der medgår til dækning af omkostningerne ved boets behandling.

Konkursrådet finder, at der er behov for en sproglig justering af den gældende bestemmelse i § 143, således at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af bestemmelsen, at boet ikke kan forlanges afsluttet, så længe boets aktiver er tilstrækkelige til at dække alle § 93-krav.

Herudover forslås ordlyden af § 143 ændret som konsekvens af den foreslåede nye affattelse af § 27 (lovudkastets § 1, nr. 15). Den foreslåede ændring indebærer, at der ikke længere vil være tale om en personlig (og i princippet ubegrænset) hæftelse. § 143 skal således sikre, at boet afsluttes, hvis boets aktiver og sikkerhed stillet efter § 27 ikke er tilstrækkelige til at dække yderligere omkostninger ved boets behandling.

Konkursrådet finder dog, at der fortsat skal være mulighed for, at en fordringshaver stiller yderligere sikkerhed og dermed finansierer en fortsættelse af bobehandlingen. Da udgangspunktet efter den foreslåede § 27 er, at der alene hæftes med den stillede sikkerhed, foreslås det, at § 143 udformes således, at udgangspunktet er, at bobehandlingen afsluttes, når boets midler og den stillede sikkerhed ikke rækker til yderligere bobehandling. Det vil således ikke være afgørende, om rekvirenten (eller andre der har stillet sikkerhed) begærer bobehandlingen afsluttet.

På baggrund af ovenstående mere generelle overvejelser foreslås det, at § 143 affattes således, at boet sluttet snarest muligt på en dertil særlig indkaldt skiftesamling, hvis det under boets behandling viser sig, at den sikkerhed, der er eller kan kræves stillet efter § 27, ikke er tilstrækkelig til at dække yderligere omkostninger ved boets behandling, og boets midler ikke er tilstrækkelige til at dække disse omkostninger. Dette udgangspunkt skal dog ikke gælde, i det omfang en fordringshaver stiller sikkerhed for yderligere omkostninger.

Ved vurderingen af, om boets midler kan dække yderligere omkostninger, må skifteretten tage hensyn til, at aktiverne også skal dække andre § 93-krav end omkostningerne ved konkursbehandlingen. Det afgørende er således, om boet har midler udover samtlige allerede påløbne § 93-krav. Fortsat bobehandling finansieret af boets egne midler kræver således, at aktiverne er tilstrækkelige hertil samt til at dække hidtil påløbne § 93-krav.

§ 27 regulerer alene hæftelsen for omkostningerne ved en ”simpel” konkursbehandling. En rekvirent kan ønske at bidrage til konkursbehandlingen med mere end den oprindelige sikkerhedsstillelse efter § 27, stk. 1, eksempelvis i håb om afdækning af omstødelige dispositioner. Fremgangsmåden i sådanne tilfælde er ikke at forhøje hæftelsen efter § 27, stk. 1, men derimod at rekvirenten stiller yderligere sikkerhed efter § 143.

Konkursrådet har overvejet, om statskassen i videre omfang skal kunne betale for yderligere bobehandling for at afdække uredelige forhold. Rådet finder imidlertid, at dette spørgsmål mere naturligt bør overvejes i sammenhæng med rådets kommende overvejelser om, hvorvidt der skal indføres regler om konkursskarantæne. Konkursrådet er derfor afstået fra at behandle spørgsmålet nærmere i denne betænkning.

Bestemmelsen har ingen betydning i forhold til fastsættelsen af kurators salær. Salæret fastsættes således efter § 239 af skifteretten.

Til nr. 27 (§ 144, stk. 1)

Forslaget til nyaffattelse af stk. 1, indebærer, at bestemmelsens 1. led om slutning af boet i forbindelse med tvangsakkord udgår som en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion. Bestemmelsens 2. led har derimod fortsat betydning og videreføres derfor uændret. Bestemmelsen indebærer herefter, at boet straks slutes, og dets aktiver udleveres til skyldneren med fradrag af omkostningerne ved boets behandling, hvis skyldneren efter udløbet af anmeldelsesfristen fremlægger samtykke fra samtlige fordringshavere eller bevis for, at de er fyldestgjort.

Til nr. 28 (Afsnit III)

Forslaget til ophævelse af *Afsnit III* om tvangsakkord er en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 29 (§ 208, stk. 3)

Forslaget til nyaffattelse af § 208, stk. 3, indebærer, at genpart bekendtgørelsen om proklama i forbindelse med en gældssaneringssag straks skal sendes til alle fordringshavere, som er eller bliver skifteretten bekendt. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget til § 208, stk. 5 (lovudkastets § 1, nr. 23)

Til nr. 30 (§ 208, stk. 5)

Forslaget til § 208, stk. 5, indebærer, at skifteretten straks efter gældssaneringssagens indledning skal sende meddelelse herom til virksomhedspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 c, og fordringspanthavere, jf. tinglysningslovens § 47 d.

Til nr. 31 (§ 208 b, stk. 4, nr. 2)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 32 (§ 216, stk. 4, 3. pkt.)

Forslaget til nyaffattelse af § 216, *stk. 4, 3. pkt.*, indebærer, at skifteretten kan bestemme, at et afdrag skal indsættes på en særlig konto i bank eller sparekasse, hvis afdraget ikke kan betales, fordi fordringen er omtvistet eller afhængig af en endnu ikke opfyldt betingelse. Betingelsen viderefører reglen i 182, stk. 1, om tvangsakkord, som der henvises til i den gældende bestemmelse i § 216, stk. 4, 3. pkt., men som foreslås ophævet som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 33 (§ 217)

Forslaget til nyaffattelse af § 217 er en konsekvens af de foreslåede regler om rekonstruktion og indebærer i *stk. 1*, at indledes der rekonstruktionsbehandling, udsættes behandlingen af sagen om gældssanering.

Stk. 2 indebærer, at gældssaneringssagen bortfalder, hvis tvangsakkord indgår som led i stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag.

Til nr. 34 (§§ 223 og 223 a)

Forslagene til § 223 og § 223 a erstatter den gældende lovs § 223 om anlæggelse af omstødelsessag i forbindelse med gældssanering.

Bestemmelserne svarer i vist omfang indholdsmæssigt til gældende ret, men det er nødvendigt at nyaffatte bestemmelsen på grund af henvisningerne i *stk. 1* til §§ 174, 175 og § 186, *stk. 1, 2.-4. pkt.* i konkurslovens afsnit III om tvangsakkord, der foreslås ophævet ved lovudkastet.

I forslaget til *stk. 2, 3. pkt.*, fastslås det dog som noget nyt, at den begunstigede ikke har stemmeret. Dette spørgsmål har hidtil ikke været udtrykkeligt reguleret og har givet anledning til tvivl. Den foreslåede regel skal ses i sammenhæng med lovudkastets

§ 12 k, stk. 1, hvor det foreslås, at den begunstigede i forbindelse med forslag om anlæg af omstødsessag under en rekonstruktionsbehandling ikke skal have stemmeret.

Til § 223

Forslaget til *stk. 1* indebærer, at enhver fordringshaver, der omfattes af gældssaneringskendelsen, senest på det i § 215 nævnte møde kan stille forslag om anlæg af omstødsessag.

Det følger af *stk. 2*, at ved afstemningen om anlæg af omstødsessag giver fordringer stemmeret i det omfang, de berøres af gældssaneringen uden at bortfalde ved denne. En fordring giver stemmeret, selv om fordringshaveren har indvilliget i at stå tilbage for de øvrige fordringshavere. Skyldnerens nærstående har ikke stemmeret.

Stk. 3 indebærer, at de fordringshavere, hvis fordringer er bestridt, foreløbig deltager i afstemningen om anlæg af omstødsessag. Viser afstemningen, at disse stemmer vil være afgørende for udfaldet, bestemmer skifteretten, hvilke af dem der skal komme i betragtning ved afstemningen og for hvilke beløb.

Efter *stk. 4* anses stemmeafgivning for opretholdt under senere afstemninger om samme spørgsmål, medmindre stemmen tilbagekaldes.

Det følger af *stk. 5*, at vedtages sagsanlæg, og er der efter skifterettens skøn tilstrækkelig sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, kan skifteretten beskikke en advokat til at føre sagen. Skifteretten bestemmer omfanget af advokatens rettergangsfuldmagt og træffer bestemmelse om, hvilke anliggender der skal forelægges på et fordringshavermøde. Advokatens honorar fastsættes af den ret, for hvilken omstødsessagen indbringes. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt set til lovudkastets § 12 k, stk. 3, om vedtagelse af sagsanlæg om omstødelse i forbindelse med rekonstruktionsbehandling.

Efter *stk. 6* finder §§ 119, stk. 1, 120, stk. 2, 121 og 123 finder tilsvarende anvendelse.

Efter *stk. 7* skal omstødsessag anlægges senest fire uger efter gældssaneringskendelsens afsigelse.

Til § 223 a

Forslaget til *stk. 1* indebærer, at enhver fordringshaver selv kan anlægge sag, hvis fordringshaveren giver meddelelse herom senest på det i § 215 nævnte møde, hvis der ikke træffes bestemmelse om sagsanlæg. Fristen for sagsanlæg er 4 uger fra gældssaneringskendelsens afsigelse, således som det er tilfældet efter § 223, *stk. 7*. Bestemmelsen svarer til gældende ret.

Til nr. 35 og 36 (§ 230 og § 238, *stk. 1*)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

§ 238, *stk. 1*, handler om blandt andet rekonstruktørens habilitet. I tilfælde, hvor rekonstruktøren efterfølgende beskikkes som tilsyn, jf. lovudkastets § 13 e, *stk. 6*, og § 14 d, skal habilitetskravene også være opfyldt.

Til nr. 37 (§ 238, *stk. 5*)

I forslaget til § 238, *stk. 5*, fastslås det, at en person, der beskikkes som tillidsmand i medfør af § 11 a, *stk. 1*, må ikke have været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning og må ikke virke som forretningsmæssig rådgiver eller revisor for skyldneren i en periode på to år efter at have afsluttet hvervet som tillidsmand.

Enhver form for revisionsvirksomhed er omfattet af bestemmelsen. Det er således ikke en betingelse, at den udførte revision har været lovpligtig.

Forretningsmæssig rådgivning omfatter f.eks. rådgivning om regnskabsmæssige og skattemæssige forhold.

Til nr. 38 (§ 239)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til nr. 39 (§ 249)

Bestemmelsen indebærer, at en række af skifterettens afgørelser som hidtil ikke kan indbringes for højere ret. Således kan skifterettens afgørelser efter § 8, § 13 d, § 21, § 113, stk. 2, § 115, stk. 2, §§ 120-122, § 223, stk. 4, § 223, stk. 7, jf. 120, stk. 2, og § 121, samt § 232, stk. 3, ikke kæres.

§ 2 (retsplejeloven)

Til nr. 1 (§ 520, stk. 3)

Forslaget til § 520, stk. 3, indebærer, at bestemmelsens stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis skyldnerens virksomhed er under rekonstruktionsbehandling efter de foreslåede regler i konkurslovens afsnit IA, og at en allerede iværksat administration efter stk. 2 ophører.

Efter retsplejelovens § 520, stk. 1, er et udlæg i fast ejendom, der tillige omfatter tilbehør til ejendommen som nævnt i tinglysningslovens § 37, ikke til hinder for, at skyldneren udskiller de nævnte aktiver ifølge en regelmæssig drift af ejendommen. Er anmodning om tvangsauktion indgivet, eller erklærer udlægshaveren at ville indgive sådan anmodning inden 14 dage, kan fogedretten dog efter udlægshaverens anmodning fratage skyldneren denne ret, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til udlægshaverens fyldestgørelse

Til § 3 (retsafgiftsloven)

Til nr. 1 (§ 28, stk. 4)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede regler om rekonstruktion.

Til § 4

Bestemmelsen indeholder ikrafttrædelses- og overgangsregler

I *stk. 1* foreslås det, at loven træder i kraft den ...

Forslaget til *stk. 2* indebærer, at anmeldelser om betalingsstandsning og anmodninger om åbning af akkordforhandling, der er indgivet til skifteretten før lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

I *stk. 3* foreslås det, at konkurslovens § 14, stk. 2, 3. pkt., som foreslået indsat ved lovudkastets § 1, nr. 11, alene skal finde anvendelse for aftaler, der er indgået efter lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen sikrer, at der ikke gribes ind i eksisterende aftaleforhold, hvor der ikke har været mulighed for at tage højde for den foreslåede affattelse af lovudkastets § 14, stk. 2, 5. pkt. Efter denne bestemmelse medfører en ved rekonstruktion opnået tvangsakkord bortfald af fordringer, der i henhold til aftale står tilbage for de øvrige fordringshavere i tilfælde af skyldnerens konkurs, medmindre det af aftalen udtrykkeligt fremgår, at aftalen ikke gælder i tilfælde af skyldnerens rekonstruktion.

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at § 1 (ændring af konkursloven) ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

